

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стожці мої“

Рік XIII. Число 1-е. Торонто, Онт. СІЧЕНЬ-ЛЮТИЯ 1952 JANUARY-FEBRUARY Toronto, Ont. Рік XIII. Число 1-2.

ПІСТ

“Ось—піст, який я люблю: зміни кайдани несправедливості; розв’яжи пов’язані руки, одлучи прикутих на волю, і розбей всяку юрмигу; поділися із голодними хлібом і лавицею в хату бурхливих бездомних, як побачиш обдіраного, приведи нагого його, і від однокровного твого не ховайся.”

У всіх ритуалістичних церквах перед Великоднем починається піст, а тому варто і нам, євангелістам, розглянути науку Слова Божого щодо цього звичаю.

1. Піст у поганських релігіях

Примусові пости не являють собою винятково властивості ритуалістичних церков. Звичай пости в зв’язку з певними релігійними відправками стародавнього походження і властиві всім поганським релігіям. В поганських релігіях пости використовували для того, щоб у чималішній мірі жорстко обмежити, крім поганин, які мали на увазі, значущу злу людину. Отже, виникли пости, щоб вигладити негідності й мізерію, вони надалися в такій спосіб викликати жалю у сумного божества. Ідея в основі та сама, що й у Сірка, який, почувши себе винним, з підморкнутим виступом і опущеною головою, наближався до свого негідного пана, не зникаючи, чи його бити, мучити, чи дати мітку. Крім того, піст був потрібний умовою для сповини своєю божеству. В таких випадках чесність і праведність у поган не мали ніякого значення. Механічне нежвання їжі протилежно певного часу було єдиною і потрібною умовою єдності з божеством.

У стародавні часи Дельфійська пророчиця Пітія постила перед пророкуваннями. Вавилонські пости були сором для на провеси перед святими богині Іштар і Астарті. Єгиптяни мали великий сорочковий піст на пам’ять Адоніса й Осіріса. Стародавні мексиканські пости сором були на честь бога сонця і закінчували піст приношенням людської жертви. Сорочковий піст весною навіяв собою універсальне явище в усіх поганських релігіях. В піст діли всі

примітивні поганські релігії вимагали пости так само як і певних відправок.

Поклонники Диявола в Курдистані так само мають сорочковий піст весною. Шамани в Гаїті має пости перед прийняттям обов’язків жерця. У зулусів і досі знахар пости і бичують себе перед тим, як він має прийняти накази від свого божества. Жерці в Гаїні мають такий сам звичай. Найбільше славляться постами йогі в Індії, що їх ніхто ще не міг перевершити щодо тривалості й інтенсивності пости. Отже, пости — це універсальне явище в стародавньому і сучасному поганстві.

З ідеєю поганських пости зв’язана наука про внутрішню духову вагітність акту нежвання їжі. Самий факт нежвання їжі вважається духовим чинком величезної заслуги й угодни божеству. Піст, викликаючи мізерний вигляд у постника, розм’яшував до нього серце божества та втихомиряв його гнів проти негідного голодного людини. Піст також був потрібною умовою єдності з божеством. Стародавні поганські сорочковий пости починалися і кінчалися прощінами, бенкетуванням та різкими розвагами.

2. Піст у ритуалістичних церквах

Ритуалістичні церкви навчали так само, що піст це духовна заслуга перед Богом. Це ніби добре діло, угодне Богові. Церква визнає певні періоди протитого року, коли віруючий рішуче забороняється споживати певну їжу, наприклад, не можна їсти нічого скоромного. Що скоромити, той чинить брід, моральний переступ перед Богом, за що має бути кару. Зокрема перед пости, тобто нічого не їсти, перед прича-

(Продовження на ст. 2)

ПОМЕР КОРОЛЬ БРИТАНІЇ ГЕОРГ VI

КОРОЛЕВОЮ ПРОГОЛОШЕНА ЄЛИСАВЕТА II

Нагадає смерть короля Британії. Вранці, 6 лютого ц.р., помер король Британії, Георг VI. Смерть наступила нагою, у сні. Хоч минулого року король переніс важку операцію легень, проте його здоров’я весь час поліпшувалося і його вважали поза всякою небезпечною. Смерть короля була великою несподіванкою у цьому світі і глибоко потрясла населення Великої Британії.

Офіційне повідомлення

6 лютого ц.р., близько 11 год. ранку, Букінгемський Палац опублікував таке офіційне повідомлення:

“За Сандрінггема повідомляють, що сьогодні, 6 лютого 1952 року, о 10 год. 45 хв. ранку, король помер у сні”.

Викликаючи із Лондона королівський лейб-медик доктор Джеймс Анселл констатував смерть і підписав відповідний документ.

Негайно, після опублікування офіційного повідомлення, був опущений над брамою Букінгемського Палацу прапор.

Корона Рада

О 5 год. дня, 6 лютого ц.р., у Сент-Джексському Палаці зібралася Корона Рада, яка проголосила принцесу Єлисавету королевою.

Король Георг VI

Принц Альберт, який народився 14 грудня 1895 р. і увійшов в історію Англії під ім’ям короля Георга VI, був другим сином короля Георга V. Король Георг VI став несподівано, після того як його старший брат Едвард VIII, теперішній князь Віндзор, зрікся престолу.

Король Георг VI не тільки був популярний, а й користувався великою пошаною й любов’ю серед народу. Його часто називали “королем звичайних людей”.

12 травня 1937 р. король Георг I королева Єлисавета були короновані. Понад 15 років царювання Георга VI — найкри-

тичніші роки в історії Британії. Під час другої світової війни король і королева не покидали Лондона і не дозволили вивезти дітей до Шотландії. Король робив все можливе, щоб підтримати дух у народі. Його часто можна було бачити в найнебезпечніших місцях, на руїнах розбитих бомбами будинків, на пожарищах і т. д. Народ англійський любив короля за його справжній демократизм, скромність і добросумління ставлення до своїх обов’язків.

Королева Єлисавета II

Принцеса Єлисавета буде першою королевою, що вступить на трон Англії після королеви Вікторії. Вона вийде до історії як Єлисавета II.

Англії глибоко вірять в те, що царювання королеви буде досить щасливе. Королева Єлисавета I успішно закінчила англо-іспанську війну в XVI ст., під час царювання королеви Анна був укладений військ союз між Англією і Шотландією. Царювання королеви Вікторії з 1837 до 1901 р. було періодом створення й розквіту Британської Імперії.

Королева Єлисавета II буде керувати Імперією, що посідає територію в 14,435,000 кв. миль з людністю в 535,870,000 чол.

Враження в усьому світі

Вістка про смерть короля Георга VI справила величезне враження в усьому світі. Президент Труман у Вашингтоні заявив:

— Нехай благословить Господь молодого королеву Єлисавету. Пам’ять про її батька дасть їй мужність і силу духу, потрібну для виконання великої справи, що чекає на королеву.

В Парижі і Нью-Йорку, на будинках Об’єднаних Націй, маюють прапор ОН на знак трауру. Розвісять прапор і в Єлїсейському Палаці, резиденції президента Венса Оррла. Перший міністр Індії Неру (Продовження на ст. 4)

ПІСТ

(Закінчення з ст. 1)
 стям. Православна і католицька церкви мають есенціальний со-
 рокаденний піст перед Вели-
 коднем. Характерно, що перед-
 початком посту, майже три дні
 люди в неможовирних розмірах
 споживають усіх смачних стра-
 нин, злишній з ікрою, різноманіт-
 не печиво й вариво. Скіря-
 нуть і обдіаються, щоби їм вже
 ніколи не доведеться нічого ї-
 сити. Після цього починається
 суворий сорокаденний піст, що
 доводить багатьох завзятих по-
 стиників до курчої самоти.

Треба об'єктивно накресли-
 ти, що церковний провід не за-
 нади додержує посту. Якщо це
 не і робити, то, як правило, на-
 додує якусь кількість. За-
 кінчавши піст, після сповіді й
 причасті, пирують сідати за
 стіл, завадлений усім же шоро-
 мом їжею: хурин, гуси, свинина,
 паски й т. д. Багато встають
 від такого столу хворі від над-
 мірної кількості спожитої їжі,
 на яку вони накладаються після
 тривалого посту.

Ідея посту в ритуалістичних
 церквах, подібно до погансь-
 ких релігій, — чисто механі-
 на. Саме неживання певної ї-
 жі, згідно з їх наукою, являє
 собою заслугу перед Богом.
 Той, хто оскоромиє перед
 прийняттям причасті, втрачає
 право на участь у ній тайні.
 Скажімо, той, хто зроби нех-
 моральне зло, міг дістати про-
 щення і запричаститися, але о-
 скоромилий втрачає право на
 участь в Господній Вечері. Ві-
 зимо хоч би такий факт.

В католицькому українсько-
 му чотисліку „Світло“, що ра-
 ніше виходив у Мондері, а тепер
 друкується в Торонті, було ви-
 щено запитання і відповіди.
 Звичайно це запитання й по-
 нєщення виявляють особливі
 проблеми канадського жит-
 ть, що європейцям можуть бу-
 ти цілком незрозумілі. В Кана-
 ді з США. продають „гаму“
 для жування. Це заняття нечи-
 тачно розвиває щелепи, але ду-
 же притупляє розум. Кинувши
 око на людину, що жує „га-
 му“, вау відразу пригадається
 фарма. Корови і загальом сіль-
 ська ідіотія. Це заняття кана-
 дієць, українського походжен-
 ня, спричинює не абиякі труд-
 нощі ритуалістичним теологам.
 В даному разі нас цікавить не
 факт жування „гаму“, а розви-
 лання проблеми: піст і жуван-
 ня „гаму“.

Вірнутий, що жував „гаму“
 аж до дванадцятої години в

ночі і мав наступного ранку за-
 причаститися, запитав теоло-
 гія із „Світла“. „Чи жування
 „гаму“ після 12 год. півночи по-
 житє еваристичний піст і при-
 нєння с. Причастія?“ На це за-
 питання душі, що шукає прав-
 ди, „Світло“ дає глибокому-
 ду відповіди: „Якщо ми азили
 „гаму“ до уст по півночи, або
 безпосередньо перед шви́нчю-
 м разом з сльнимо котиули роз-
 пушувач частинки, то ми злизи-
 ли піст і вже не вільно їм
 приймати с. Причасті наступ-
 ного ранку. Кожі ж ми „гаму“,
 розпушув є сльни, проковту-
 ли перед шви́нчю, тоді ми ще
 не злизили посту й можемо ра-
 но прийняти с. Причасті“. От-
 же, всі справи залежать від
 сльни й доброго доглядника. Це
 суто поганська уява про піст,
 що узаалежнює участь в Господ-
 ній Вечері, чисто духовній акції
 віруючого, на механічному фак-
 ті ковтання „гаму“ і сльни пе-
 ред 12 год. ночі

Початок ритуалістичних по-
 стів і їх кінцею подібний до
 стародавніх поганських. Первіс-
 на церква нічого не знала про
 сорокаденний піст. Фактично
 цей піст встановив за часів рим-
 ського єпископа Горісдаса,
 церковний собор в Аурелі, в
 519 р. по Хресті. Монах Касіан
 в п'ятому столітті писав: „Тре-
 ба знати, що додержування со-
 рокаденного посту не було так
 дового, як довго досконалість
 першої церкви була захову-
 вана незламно“. Запроваджен-
 нєй піст на зразок поганських
 сорокадених постів, щоб заду-
 чати до церкви більше поган.
 По деяких країнах, як напри-
 клад, в Британії, ці пости були
 запроваджені з кроворозлит-
 тям.

3. Як Саово Боже навчає про пости

Насамперед, сам по собі піст
 не має ніякої моральної заслу-
 ги чи вартості. Це за часів Ста-
 рого Заівту, задовго до Хри-
 ста, пророк Ісайя голосив чо
 правду: „Ось піст, який я люб-
 лю: зміни кайдани несправед-
 ливості, розв'язи пов'язи ярма,
 одупиши притиснутих на волю,
 і розірви яську кормигу“. Іс-
 58:6. Справедливість, милосер-
 дя, боротьба із злом — ось
 піст, що його шукає Бог. Такий
 піст не обмежений будьяким
 періодом року, він повинен я-
 вляти собою засаду нашого жит-
 ть. Фарисєи, що вихвалявся
 своїми регулярними підстами,
 Христос осудив, а митника, я-

кий шукав духовної зверхно-
 сті, оголосив оправданим.

Проте Св. Письмо не проти
 посту, якщо той, хто постить,
 розуміє, що він робить. В по-
 сті немає духовної заслуги, про-
 те піст створює атмосферу, що
 в ній людський дух має кращу
 можливість сконцентрувати-
 над речами духовними. Ніхто з
 промовців не обіцяється перед
 промовою. При інтенсивній ро-
 зумовій праці, кожен обмежує
 себе в їжі, щоб усі сили розуму
 і тіла якнайкраще сконцентру-
 вати на одному завданні. Так,
 Христос постив єврок днів пе-
 ред спокою. В окремих фін-
 чинних випадках віруючі і цер-
 кува перебувають у пості і мо-
 литься. Це зовсім не значить,
 що саме неживання їжі має якусь
 духовну, або моральну силу чи
 значення в собі. Оскільки піст
 має бути пристосованим до по-
 треб і обставин певних один-
 ців чи груп, то вибір часу й
 тривалості посту є справа чи-
 сто особиста і церковна ієрар-
 хія не має права нав'язувати ві-
 руючим період пости.

Абсолютно неможливо забо-
 рювати когунь-небудь брати уч-
 асть в Господній Вечері лише
 тому, що людина, щось з'їла.
 Це й приватні справи. Христос
 навчав, що не те поганить лю-
 дину, що входить в уста, а те,
 що береться з серця і виходить
 з уст. В основі ритуалістичного
 посту лежить поганська ідея
 про здобутти спасіння своєю
 власною працею і заслугами,
 тоді як спасіння є вільний дар
 Божий. Бог воліє бачити спра-
 ведливу і сину людину краще,
 ніж виснаженого постом ш-
 ківнатора, що купує аться в
 людський нужді і злидин. Бог
 люблячий батько і він не може
 потурати постам, в наслідок я-
 ких люди хворіють на курчу
 сльноту. Помірний піст для дис-
 циплини тіла і здоров'я пре-
 красна річ. Розуміння ж посту,
 як духовного чину, що без нього
 не можна приступитися до
 Бога, заперечує Благові-
 ста Христове.

В Україні пости православ-
 нї церкви служили для нехи-
 досердного визискування і фіз-
 ичного виснаження україн-
 ського народу. Від постів зале-
 жали величезні втрати ро-

сійського купецтва, в певній мі-
 рі вартість валюти на біржі, рі-
 вень відживлення в Росії і в по-
 московських містах. Під час
 посту українське селянство з
 наказу „батьшок“ не спожива-
 ло м'яса, риби, масла, сала й на-
 в'ї молока. Все це було ско-
 ромне. В такий спосіб сороча-
 мільйоновий нарід протомго
 сорокаденні і в інших і по-
 стів не споживав сам сільський
 продукції, а вивозив її в вели-
 кі кількості на ринок. В ці пе-
 ріоди ринок був переповнений
 сільською продукцією і ро-
 сійські купці скупували все це
 за надзвичайно низької ціни,
 продаючи хурин, качки, гуси,
 м'ясо, яїни і т. д. за подвійну
 ціну в російські міста і за-
 кордон. Російський уряд мав
 чимали зиски з різних податків
 і, крім того, приплив закор-
 доною валюти зміцнював жит-
 кість російського рубля. Чима-
 ло цим користалися російські
 залізничні й банкі, маючи свою
 частину прибутків. Тернів ли-
 ше один український селянин,
 що добровільно голодував на
 користь займаних, додержую-
 чих науки православної церк-
 ви.

В українському селі ширяло
 недовір'я, сумотні. Там чо-
 го проповідувало російське
 держа-во, багата російська держа-
 вина. Звичайно, як би український
 селянин не постиг, а сам спожи-
 вав яїни, сало, часю й м'ясо,
 то мав би краще здоров'я сам
 і його діти, були б кращі ціни
 на ринок, бо продуктів на про-
 даж було б далеко менше. На
 цьому терпели б російські квіт-
 ки, держава, але скористави б
 український нарід

Майже третину року пости
 української селянини, з наказу
 православної церкви, собі на-
 лихо й на добро ворогові Ко-
 лії царський режим заступили
 комуністичний, то комуністич-
 нє селянство на річний піст, а пра-
 вославна когунь-сільська церква
 додала ще й своїх постів. Ко-
 жин, кому лежить на серці здо-
 ров'я й добробут свого наро-
 ду, повинен протиставити цю-
 му маріовірному розумінню по-
 сту, що так шкодить народowi
 й допомагає, ворогові.

М. Фесенко

ВЕЛИКІ ІСТОРИЧНІ ДАТІ

22 січня 1918р. Проголошено в Києві IV Універсал
 Української Центральної Ради про самостійність України.

22 січня 1919р. Проголошено в Києві з'єднання всіх
 українських земель, тобто соборність України.

Новий переклад Святого Письма

Проф. М. Садилієно.

AUDIATUR ET ALTERA PARS

В декількох ММ „Евангельської Правди“ надруковано статті, автори яких намагаються критикувати переклад „Нового Заповіту“, проф. І. Огієнка. Але автори не дають прикладів, з яких видно б було, що перекладач неправильно переклав те чи інше місце тексту, а дають свої пояснення, свої тлумачення деяких частин тексту. Коли виходить з таких засад, то ми будемо мати не переклад, а пояснення тексту. Перекладач же повинен, як мого, ретельно і точно перекласти текст, а коли б йому прийшли до думки дати свої пояснення, то він міг би їх дати в примітках, але ніяк не змінити тексту за своїми поглядами.

Книжка носить заголовок: „Новий Заповіт Господа і Спасителя нашого Ісуса Христа, з грецької мови на українську мовою перекладений.“ Тому, коли вже критикувати цей переклад, то треба порівняти грецький текст з перекладом і зазначити, де і як текст оригіналу не сходиться з перекладом. Як раз цього автори статті і не зробили, а ухилилися від різниці міркувань з приводу деяких, на їх думку, недоречностей перекладу.

Візьмімо міцне з Євангелія від Луки (2:49). В грецькому тексті сказано: „*uk edejte hoti en tois tu potros mu dej ejno me,*“ що означає: „а хіба ви не знали, що мені належить бути в тому, що є мого отця?“ Так це місце буквально перекладено і в латинську мову: „*non nesciebatis oportere me in his esse quae Patris mei sunt?*“ Лютер так іде за текстом і не додаючи нічого, перекладає: „*Wisset ihr nicht, dass ich sein muss in dem, das meines Vaters ist?*“ В його перекладі тільки дана одиниця „in dem,“ (в тому); в грецькому ж тексті тут множина: *tois*, як і латинському *in his*. Французький переклад, щоб зберегти множини *tois*, трохи змінив текст: „*Ne savaiez vous pas qu'il me faut être occupé des affaires de mon père?*“

„Хіба ви не знали, що мені треба (належить) бути зайнятим ділами отця?“ Слово *des affaires* означає „діла, справи“ і ажито для передачі грецького тої („те“—в множині). Так це місце переклав і проф. І. Огієнок, вживши слово „справи“, що так обурює автора статті, як і як

пропонує так перекласти це місце: „Хіба ви не знали, що мого служіння повинно бути в тому, що належить Отцю могому?“ Це не є точний переклад тексту, а його пояснення.

Темж можна сказати і про переклад псалма 33, ст. 10, який у автора статті пояснено так: „Господь наш людські наміри і міркування відкидає, оберігає в ніщо.“ В тексті зовсім іншаке: „Господь робить плавні (наміри) людей нездійсненими (уважним), міркування народів руйнує (ламає)“ окремо, що до намірів і окремо щодо міркувань.

Що ж до виразу: „Трудно ти прати против рожна,“ а по грецьки „*sceleron soj pros kentron laotzein,*“ то це так званий ідіоматичний вираз, яких достеменно є в Св. Письмі, бо, як визнають мовознавці, Св. Письмо проскріпте такими виразами, які туди ввійшли і тодішньої народної мови. Ідіоматичні вирази одної мови надзвичайно, майже неможливо, перекласти на іншу мову, бо вони мають, крім буквального, ще й інше значення, і, коли його перекласти буква в букву, то буде незрозуміле речення. Воно тоді тільки піддається перекладові, коли в іншій мові є теж подібний вираз, що має і буквально і непряме значення. Так стоїть справа і з цим грецьким реченням, яке приблизно можна перекласти: „трудно тобі бити (топтати) коліючку (шпичак).“ Слово „*kentron*“ значить і коліючка і жало (осі) і гострий патикоч, котрим паганяли скотину на Сході. Що до грецького перекладу на іншій мові, видно із того, що Лютер перекладає буквально: „*Es wird dir schwer sein, wider den Stachel zu lecken.*“ „Трудно буде тобі прати коліючку пливати,“ і тут же в примітці додає слово „*auszuschlagen*“, — бити, розбивати. Stachel по німецьки так значить „коліючка, жало, шпичак, але вже не „патик.“ Латинський переклад теж дає „коліючку, жало“ „*Durum est tibi contra stimules calcitrare*“ — „Трудно тобі прати коліючку вбивати“ (Фр. *regimbir contre l'aiguillon*). І тільки в рос. мові є відповідний вираз. В рос. мові слово „рожок“ означає гостру частину зброї. Вираз „проти рожна прати“, взятий із слов'янської мови, перек-

ПРИГАДАЙМО, ЯК ЦЕ БУЛО...

Пантелеймон Куліш, дідич з Чернігівщини, ширій українець, праведна душа, народлобець, поступовець, боголюбний, боголюбний, — надзвичайно любив Св. Письмо. Багато дечого з Біблії знав напам'ять. Його приятель Микола Костомарів теж любив Біблію і чимало цитав знав напам'ять. При зустрічі вони частенько розмовляли між собою церковно-слов'янською мовою.

Розуміючи вагу Св. Письма для народу, Куліш заходився перекласти Біблію на українську мову. Як ширій народлобець, він побажав це зробити Богові на славу, а Україні на добро.

Працю перекладу Біблії Куліш виконав у співробітництві др. Ів. Полую і письменника Н. Нечуя-Левицького. Від 1886 р. цей переклад вже кілька разів видавав Британське та Закардонне Біблійне Товариство в Англії. За царату чимало таких Біблій дісталося на Наддніпрянську Україну. Переклад Св. Письма українською мовою дуже поширився серед переселенців в Америці, а по першій світовій війні і в Західній Україні.

Загалом Кулішів переклад, якщо взяти до уваги, що він правдиво-відбівне зміст оригіналу, — надзвичайний. Проте в ньому є чимало слів і навіть граматичних зворотів церковно-слов'янського характеру. До того ж др. Ів. Полую, готуючи Кулішів переклад до друку, додав подекуди слова і граматич-

ні звороти, властиві тільки Західній Україні. Щоб услушати ці потреби, виникло бажання зробити новий переклад Святого Письма. Головною домагається цього українські пресвітерійські проповідники. Про новий переклад Святого Письма на українську мову чимало було розмов на І з'їзді Українського Євангельського Об'єднання в місті Рочестері, Н. Я. 1922 р.

Будучи в 1924-25 рр. в Польщах (Чехія), я зданівав і декільким професорам Українського Господарського Академії. Між іншими від Модеста Левицького і Білоса я довідався, що й вони зацікавлені зробити новий переклад Святого Письма.

Наші розмови закінчилися тим, що ми створили Комітет в справі нового перекладу Святого Письма. М. Левицький і Білос увійшли до складу Комітету. Проф. Білос заявив, що він має синодальне видання „Діянь Апостольських“ в українській мові.

На превеликий жаль, Комітет довго не існував. М. Левицький перенісся на Волинь і незабаром помер. Проф. Білос став байдужим до справи, а інші члени, що мало цікавилися перекладом, теж залишили комітет. Я оселився в Коломиї і думка про новий переклад Святого Письма мене не покидала.

У 1924 р., будучи в Львові, я заїздив до проф. др. Ів. Огієнка. Ізучив до нього, я знав тільки (Продовження на ст. 4)

шов і звичайну мову й набули неслатинне значення: наражаючи на яву небезпеку (уперед, незрозуміло); ніхилий народний вираз. Чего на рожен лезеш? „Какого тебе рожен надто?“ Неч. Для против рожен перети!“ і т. д. Під впливом слов'янського тексту і Кулішів перекладу „Тяжко тобі проти рожен прати (перти).“ Українською мовою це місце краще передати приблизно такими словами: „трудно тобі наражатися (пхатися) на гостре лезо.“ Між іншим, виразу „*sceleron soj pros kentron laotzein*“ в грецькому тексті „Ділі ан“ в 9.5 нема, а є тільки в 26.14, а всі перекладачі дають між тим переклад цього виразу в обох уступах. Можливо, що вони користувалися якимсь іншим текстом.

Справа з перекладом „Свято-

го Письма“ не така легка, і це багато треба на щире попрання, але, маючи вже декілька перекладів, що справу буде легше посувати вперед, тим більше, що наша мови за останні десятиліття значно збагатилася і розвинулася. Коли ж до того це буде вироблений і певний стиль, придатний до перекладу Святого Письма, то можливо в недалекому часі ми будемо мати досконалий переклад „Біблії.“

Щоб заупинитися на перекладі Куліша, як пропонує один автор статті, не може бути і речи, бо в Куліша значно більше оргінів і архаїзмів, ніж у проф. Огієнка, що з боку стилістичного і переклад проф. Огієнка викликає деякі заперечення.

ПРИГАДАЙМО, ЯК ЦЕ БУЛО...

(Закінчення з ст. 3)

ки, що він був міністром освіти в уряді Директорії У.Н.Р. Отже я уявляв собі, що це має бути науковець і до того неабиякий знавець української мови.

Проф. Огієнко привітав мене надзвичайно урочисто, урядово. Довідавшись, що я із-за океану, він тим більше звернувся на мене своєю увагою. Наша „розмова“ була одностороння. За три години професор не дав мені сказати і слова.

Вийшов від проф. Огієнка під враженнями, що я відвідав несликого українського мучка.

Позебрасдський комітет сирани перекладу Святого Письма розпався. Тоді почав я думати, а чи не запросити до цієї справи проф. Огієнка. Але, будучи під враженнями його/палючої величності, відокремив його відвідати у Львові, мені й на думку не спало дізнатися, чи може проф. Огієнко виконати як свій такий важливий переклад.

Щоб одержати від проф. Огієнка згоду взятися за переклад, я поїхав до Варшави, куди він переїхав з Львова. Він радо згодився, але підкреслював, що він хоче мати за працю певний гонорар. Я пообіцяв йому це питання розв'язати в Біблійному Товаристві в Лондоні.

Навідавшись секретаря Біблійного Товариства, я йому розповів, що ми потребуємо Біблію в новому перекладі української мовою. На це секретар згодився, кажучи: „Гаразд... Зробіть новий переклад, а ми його вам видадемо“.

На перекладача я порекомендував проф. д-ра Ів. Огієнка. Секретар-т-ва залпав, чи професор Огієнко дозволить кваліфікований для такої праці. Не маючи на це підстав, я почав викладати йому наукову гілність, як кажуть, нолід небеса.

Секретар дав мені інструкції і правила, як треба перекладати Св. Письмо. Тут же я спитав секретаря, скільки Т-но зможе залпатити проф. Огієнкові за його працю. Відповідь була така:

„Наше Товариство благодійна організація. За перекладати чи ніколи нікому не платимо. Коти проф. Огієнко хоче від широго серця прислужитися своєму народові, нехай і він виконає цю працю безплатно“.

Тоді я зауважив секретареві Т-ва, що проф. Огієнко в дуже

скрутному матеріальному стані, що він утіває з різного краю... Словом, ми прийшли до того, що Товариство залпатити проф. Огієнкові за переклад 700 доларів.

Проф. Огієнко згодився перекладати за цей гонорар.

Щоб новий переклад Святого Письма прийняло найбільше українських віровісників, був створений комітет з трох осіб: В. Кузів від реформованих (пресвітерів), Шибеске — від лівтарів, Яблоко-Потанович — від банітистів. Завдання комітету полагало в тому, щоб перевірити переклад проф. Огієнка.

Вже на першому засіданні багато з членів комітету зробили деякі зауваження щодо перекладу. Проф. Огієнко і слухати не хотів. „Я уклав угоду з Біблійним Товариством і ніхто в мою працю втручатися не має права“.

Бідоліші „критики“ так, як колись я, схилилися перед „наукою величчю“ і більше не відважувалися давати зауважень щодо перекладу. Забракло їм протестантської відваги.

Нарешті ми маємо „Евангелію“ з псалмами — новий переклад проф. д-ра Ів. Огієнка. Переглянувши цю „творчість“, я аж за голову хвилююся. Наперед вражає мова. Не переклад, а „перевод“, від слова „переводити“, тобто псувати. Мова місцями буквально проста, багато має русизмів, побудов речень, не авластивих українській мові. Через брак місця не подаю прикладів, бо ж і так їх чимало було подано в „Ев. Пр.“.

Не має гаразд і з додержанням тексту оригіналу.

Душпастирі Д. та Т. Галенди та й ін. проповідники відкинули цей переклад, бо мова в ньому до того не плінна, що текст тяжко читати на Богослуженні. До того ж розмір „аналесту“ лжин в Гречині писали комедії, зовсім нівець зміст Св. Письма. Такою самою думкою і деякі українські православні священики.

Українське Євангеліське Об'єднання на кількох своїх з'їздах ухвалило відкинути Св. Письмо проф. Огієнка, а Бритійському та Закардонному Біблійному Товариству порадити виправити Кулішів переклад.

П. Крат.

У КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ

Від 30 травня до 1 червня 1962 р. відбувається V конгрес українців в Америці за такими гаслами:

1. За всебічну допомогу Америки в її боротьбі за найвищі ідеали людства, за демократичні вільності народів і людини!
2. За волю України! За об'єднання всіх сил для підтримки визвольної боротьби українського народу!
3. За право усіх поневолених Московію народів на самостійне державне життя!

Різдвяні радіопередачі

Під час щорічних різдвяних свят С.В.С. приділяла більше уваги, ніж в минулому, для щорічних транс континентальних українських радіопередач. Такі заходи досить корисні, за що треба щиро дякувати керівникам С.В.С.

Проте радіопередачі дуже розчаровували українських слухачів. Деякі з них були до того не опрацьовані, що справляли дуже прикре враження навіть на несповіганих слухачів. Безперечно, що так вражати мали й англомовні слухачі.

В минулому найкраще був добраний і виконаний програмний репертуар українських колядок з Української Пресвітерської церкви в Торонті від дерегування П. Сича. За ці радіопередачі громада одержала від С.В.С. листову подяку, що виявляло незвичайний рід.

Ми вітаємо побільшення кількості українських радіопередач. Бажаємо тільки, щоб у них брали участь наші визначні артистичні сили, щоб хори були добре підготовлені і репертуар фахово укладений.

Треба визнати, що цього року найкращими були різдвяні передачі білорусинів з Вініпегу.

А. Л-Ів

ПОМЕР КОРОЛЬ БРИТАНІЇ ГЕОРГ VI

(Закінчення з ст. 1.)

особисто повідомив парламент про смерть Георга VI. Голова європейської армії ген. Азенгавер вислав елітну королівську родину і голові уряду Чорчиллю.

З усіх князів Бритійської Імперії до Лондону надходили телеграми з висловленням співчуття. В Південній Африці, Новій Зеландії, в Канаді, в Гібралтарі, на Далекому Сході, — скрізь вістка про смерть короля викликала глибоке хвилювання.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Минуло 30 років від заснування Українського Вільного Університету на еміграції в Відні. Університет було засновано з найбільшою участю визначних українських світлих наук, як Грушевський, Липинський, Дистрянський, О. Колесса та ін. В 1921 р. університет був перенесений до Праги (Чехословаччина) а в 1945 — розпочав своє діяльність у Мюнхені (Німеччина).

В 1947—48 рр., в період найбільшого свого розквіту, в професорському складі університету мав 70 осіб, а в студентському колективі близько 500 осіб. За весь час свого існування університет проробив колосальну роботу, даючи українській молоді цінні студії, особливо з україністики, чого не можна мати в чужих школах. Український Вільний Університет своєю діяльністю наочно довів, що він наважиди залишиться національним надбанням українського народу в найтяжчі часи його визвольної боротьби.

Нехай Господь Бог допоможе університетові в його дальшій праці!

За завданням засновано

ПРИМУСОВА РУСИФІКАЦІЯ

За повідомленнями французької преси русифікація країна-сателітів відбувається примусово й досить прискореним темпом. Значні російські мови в цих країнах, не значить ділом довести „любовність“ до ССР, виконати вказівки „любимого батька народів“ про те, що „в першому етапі запровадження диктатури пролетаріату... російська мова повинна бути спільною мовою для груп соціалістичних народів“! Для цього російську мову запроваджують, як обов'язкову дисципліну, у школах, середніх навчальних закладах. Скрізь організують спеціальні курси, товариства вивчення російської мови. Наприклад, у Польщі такі курси в минулому році охопили 2 мільйонів, а в Польському-Советському Призмі — 4 мільйони. Для вивчення рос. мови в Румунії працює понад 7000 курсів.

Примусовою русифікацією Москва має на меті владнати країна-сателітів до складу ССР, тобто до щойного підкорення їх імперіалістичній большевицькій Москві.

В 1946 р. появилася на книжковому ринку в Німеччині брошура П. Ісаєва п. з. „Берестейська Унія“ з нагоди її 360-річчя. З нижчеподаних витягів читачі дізнаються, що протестантизм між українцями не мав собі цю нову, як це на перший погляд здається, довести. У загаданій брошурі греко-католицький історик досить явно розписується на існуванні протестантизму в Україні, підкреслюючи, що до нього належали тоді найосвіченіші люди нашої країни.

„Стан української церкви вимагав рішучої напруги: Цього було свідомі всі українські верстви. Велика частина української шляхти, замість реформувати і дивитися свою церкву, пішла дорогою найменшого опору, бо почала її взагалі покидати. Переломись замовіжний, освічений український шляхтич, надоліла темнота українського духовенства, а в мачух, змоги у своїй церкві знайти заспокоєння релігійних потреб, переходила громадою або на латинський обряд, або на протестантизм, що тоді широким рісшем втикався на Литву й Русь“ (Підкреслення скрізь на В. Б.). „Інша частина української шляхти, особливо в німеччинських землях, зокрема в міагородському воєводстві, від впливово польської шляхти перейшла на протестантизм...“

„Діяльність Острозької Академії та братських середніх шкіл і дружені у Львові й Вишні безперечно причинилися до дивлення освіти в Україні. Однак на церковнім полі вони зробили багато зла з таких причин. І в Україні тоді не було освічених учителів і богословів. Тому і князь і братства мусили спроваджувати чужинців, або й українців, що училися тоді в західній Європі, на чужині, де був поширений протестантизм і кальвінізм. Тим то серед чужинців та українців, вивчених здібальша в Німеччині, попададо багато тихих, або навіть протестантів, кальвіністів та ариім.“

„Перемігши досить швидко поширений у Польщі кальвінізм та ариізм, звернули знову свою увагу на відлучену від Риму українську церкву...“

„...Проти тому єпископи устийняли з митрополитом усі умови, під яких переходять на унію, а саме збереження схиданого обряду, мови богослужба, права на жоватість духовенства, календаря, всіх духовних почестей, церков і майна, зрівняння уніійного духовенства з

В. Б.

ГРЕКО-КАТОЛИК ПРО ПРОТЕСТАНТИЗМ

усіх правах з латинським, між тим і право українських єпископів засідати в сенаті тощо“.

„Очевидно, що було теж багато і неприхильників унії, але це передовсім ті, що стояли під впливом чужих чинників, москвинів, учителів греків та протестантів у братських школах; решту зробив своєю агітацією князь Острозький.“ „...Далі склав князь союз з протестантами на їх синоді в Торуні (12. 8.) для боротьби з унією та за певних собі їх поміч.“ „...До князя долучаються і братства, часе братство львівське та виленське. Їх учителі, здібальша протестанти, пишуть писма проти унії. У Вишні пишуть єретик лютерани Ст. Зізаній (Кукиль) свою книгу про „Антихриста“, маючи на думи Папу“.

„Князь Острозький по синоді він дав дуже живу акцію проти унії... Ним опанували письменники писали полемічні твори, далі зробив князь зїзд з протестантами у Вишні 1599 р., де склав умови для поборювання унії, якою запевнив собі більшість на сеймиках, а теж прихильність до православства у найвишній судовій інстанції на чолу Литви, де перевагу мали протестанти і куди впливали всі крапки, зв'язані з релігійними справами“.

„Та все ж таки тримав вперто боротьбу князь проти унії годі пояснити тільки самою азбучицею. Треба шукати глибоких причин, і то не деінде, а в оточенні самого князя. Нже зазначено вище, що князь, як і братства, заклали свої школи, не легко могли знайти серед українців відволікати освічених учителів і мусили брати чужинців, а то латинників не хотіли, то брали греків. Освічені стачки греків мали працю у своїй батьківщині і не спешились мандрувати на чужину та ще й таку, на яку вони дивилися як на варварський, низько культурний край. Оферти князя і братських шкіл приймали передовсім такі греки, в яких у їх батьківщині горіла гріх під поганим, які під впливом тоді поширеної релігійної реформи розраховувалися на свій край“.

„Коли ж і між українцями знаходилися освічені люди, що називалися вчителі, то передовсім такі, які внімали за кордон для освіти, особливо в Німеччині, де в часі студій заручувалися тоді модним про-

тестантизмом, чи іншими ересями“.

„Тим то більшість учителів острозької і братських шкіл були повинні, або частковим протестантам, соцініаїм... чи іншими еретиками, а вони саме були дорадниками князя і братства, як теж вони ввели всю літературу полеміку в оборону православія. Тут вказуємо поимено вчителів українських шкіл чужинців, чи українських єретиків, що водіораз були чоловіки полемістами православія“.

1) Кирило Люкаріє, що князю часе був ректором острозької академії, грек, був без сумніву кальвініст. 2) Христопер Бронський, що на наказ князя написав зіданий полемічний твір „Апокризіс“, за що достав від князя село Вільське з кількома фільтварками, був... соцініаїном. 3) Якійсь священику Василь, невідомого прізвища, що в полеміці прибрал псевдонім „Клерика Острозького“ і в імені князя видав довге жовні писмо проти фільтварського собору, не зняти докладно чим був, але у своїм творі подає як мавши православ. церкви багато протестантських і соцініаїнських ересей. 4) Мотовило, що відповів в імені князя на твір Скарги „О єдиності кобщола Божого“, був соцініаїном. Освітлює тут ключ до загадки, чому князь в останніх роках так завзято переслідуюв унію“.

„Позбіло і братства у своїх школах чвари еретиків“. Згадавши хочби 5) Степана Зізанія, або Кукиля, спершу диаскала у Львові, а після у Вишні, що це перед берестейським синодом написав „Книгу Кирила про Антихриста“ (так називав Папу), в чисто протестантському дусі. Взагалі він був проинієм лютеранським ересам і розсівав їх писемом та з проповідями, подаючи те все як правдиву науку східної Церкви та випілюючи невідомість до римської Церкви і Папи. За його ересі це перед берестейським синодом осудили його двічі синод українських єпископів, а митрополит Рогоза кинув на нього клятву, та, проте, він, користуючи з замішані уніійної боротьби, проповідуюв далі, а 1599 р. почувшись з виленськими протестантами до боротьби з унією

Взагалі треба пам'ятати, що вже перша друкована книга в Україні була з ересями, бо Франці Скорини був прихильник

мом Гуса, а його книжку всі прийняли радо, бо була то перша по-руськи друкована книжка — русином. Також вже давніше Семен Будний і Лаврентій Кришківський видали по-українськи свої ариянські ересі, які сильно розповсюджували в Україні... А й само лавіньське брацтво у загаданому вже звіті до царгородського патріарха каже, „що наша церква повна всяких ересей-поимено“.

Загалом це було в XVI ст., коли протестантизм і кальвінізм поширилися не лише на Заході, а й пробивалися в Україну. Грек Аркадій писав: „Глядіть, чи не більше тепер наможилося на Русі ариім, злибнотів, глнхте найкраще на новгородський повіт, як страшно поширилася там проклята ересь, делье сотний шляхетський нім найден, щоб не був тейю ересю заражений, а деінде також не краше“.

„А ось другий приклад: Анастасій Селява у загаданому вище своєму „Екстагетізіс або Експостуляціо“, виданім у році 1629 у Львові, дорікає провідникам православія, що вони вже перед унією дозволили поширитися густинським книгам Скорини, чи ариянським Семену Будного і Лаврентія Кришківського, а далі дослівно пише так: „Українські попи так захоплювалися тими книгами, що тепер, відбираючи їх ні князь з рук, не могли маємо клопоту. Говорять, що це старі добрі книги і віддають їх вже примусом“.

Про майбутність унії в Україні П. Ісаєв висловлює таку думку. „Яка будучність церковної унії, це залежить ввагалі від політичної майбутності України. Якщо Україну впагуть під впливи західної Європи і західні культури, там повільно перекоже, то враз з тєю культурою, повільно і добровільно, перекоже, і західні церковні впливи Якщо ж Україна залишиться у сфері московсько-азійської культури на довгий час, тоді змінить там взагалі свою церкву та взагалі всю Україну, залишаючи цюнаїнше на карті тільки її ім'я“.

З цих кінцевих висновків греко-католицького автора можна тільки згодитися. Тільки треба авторів не забувати, що західна Європа й культура символізують не тільки депотично-диктаторський католицизм, а насамперед демократично-протестантський християнізм. Отже, ми українці й бажаємо перейти саме цієї культури.

„ЕВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА“

THE EVANGELICAL TRUTH

Published monthly. — Authorized as second class mail. Post Office Department, Ottawa.

Підписати по річ в Канаді і закордонно \$1.00. Оплатити касою 10%.

РЕДАКТОР — КОМІТЕТ

Влада М. Фесенко

Адреса редакції:

806 Ossington Ave.,

Toronto 4 — Ontario

СЕНСАЦІЙНА НАХІДКА

На конференції Американського археологічного інституту доктор Браун доповідав про сенсаційну нахідку в Італії.

За 90 миль на північ від Риму, в Козі, американські вчені розкопали найстарішу римську баню, яка була побудована в 150 р. до Р.Х.

Своєю архітектурою базиліка нагадує перші християнські храми.

Шкапи факти

ПАПСЬКА ГРАФІНЯ

Бронкс, Н. Я. Папська столиця іменувала мрс. Дж. І. Кенніс в Бостоні, дружину колишнього посла в Британії, папською графинєю за великі заслуги для римо-католицької церкви. В імені папи церемонію відбуде кардинал Френсіс Спелман.

ВИПАДОК „ВИНЯТКОВИЙ“

Вперше в історії католицької церкви припустили порушення обітниць безшлюбності для священнослужителів. Папа Пій дав дозвіл колишньому німецькому пасторові Рудольфу Гете (нащадку великого поета Гете) прийняти священний стан і залишитися при собі своїй дружині.

Комуністичну постанову „Осередотворе Романо“ вважає випадком священника Гете „винятковим“ і нагадує віруючим, що обітниця безшлюбності не є „Божим законом, а постановою церкви“.

НОГА СЕРТА АЖ ДО ПАЛЬЦЬВ

Церква св. Петра, в Римі, являє собою незвичайну будівлю. Її довжина 180 м, завдовжки, 110 м, завширшки, 145 м, заввишки, загальною масою близько 4000 кв. м. Як тільки входили до церкви, першим випадивало око бронзовий пам'ятник св. Петра. Кожний відвідувач поспішав до пам'ятника, щоб до торкнутися до його ноги. Від кількох частих дотиків нога св. Петра стертася аж до пальців.

ЧОГО ПРИЙШОВ ХРИСТОС?

На не властиві питання повинні дати точну відповідь кожні християнини. Бог не робить нічого без цілі. Незвичайно великий історичний факт, як прихід на цей світ Ісуса Христа, має також свою висновок цілі! Ми зможемо усвідомити своє призначення у цьому світі тільки тоді, коли будемо докладно знати про ціль приходу і життя нашого Господа Ісуса Христа.

Невже люди живуть на цьому світі, щоб їсти і пити, здобувати домашні скарби, загарбувати чуже майно, творити війни, розпнувати, догоджати своєму тілу, сповняти свої грішні бажання, шукати слави та честі? Невже люди приходять на цей світ, щоб терпіти від болю, невдач, розчарувань та різних нестатків? А може ми народилися для того, щоб умирати? Чи може наше існування на світі є тільки наслідком сірого капризу природи?

Християнський погляд і наше євангельське переконання рішуче заперечують такі поверхові міркування! Ми, віруючі, євангельські християни, виключаємо в цьому питанні всі матеріалістичні і егістичні погляди. Стародавні жиди і погани, які не мали світла Христового Євангелія і жили майже зовсім без духовних аспірацій, ішли наслідок за такими нязькими кліщами: „Бо — мовляли — та приймо, бо й так завтра помремо!“ Іс. 22:12-13.

Ми переконані, що такий матеріалістичний погляд на життя ставить людину нарівні з твариною і є коренем її духовної, моральної і соціальної споконвічної трагедії.

Наші рефлексії про ціль та призначення людини на землі грунтуються на принципі Христового неперушного слова. Він каже: „Бо Я Син чоловічий не прийшов, щоб служити Йому, а служити Я йти душу свою на вкуп за багатьох“ Єв. Мар. 10:45.

Христос прийшов на цей світ, щоб служити Йому... Що це значить? Він не прийшов панувати над людьми, ані возвеличувати Себе коштам понижувати інших. Він не прийшов на цей світ для своїх особистих цілей. Христос не прийшов на цей світ для розважання справ політичних. Чужого бачити і чужих прав та привілеїв Христос ніколи не бажав для Себе. Він не вдовольнявся до-

часними благами. Христос мав вищу життєву ідеал. Він не прийшов на цей світ втілювати дочасним благами, вигодами та розкошами тілесними. Ціля Йогого божественного послання була інша.

Христос прийшов на цей світ послужити насамперед своїм невольному тоді народом, а значить і всьому многострадальному в гріхах людству. Світ цей потребує допомоги та жертв. Сила для невольних все людство. Святе Письмо каже: „Кожна голова в рідках, кожне серце хворе.“ Іс. 4:5. Цей світ подібний до великого шпиталю. Христос прийшов у цей шпиталь діяти на хворих, бо „Не треба здоровому лікаря, а неужою?“ Єв. Лук. 5:31. Христос каже: „Дух Господній на Мені, бо Він намастив Мене благодаттю, помазав Мене доповідати бідним, послав Мене сілвати розбитих серцем, проповідати полоненим анзовлення, сліпим прозріння, відпустити на волю замучених, проповідати оік Господнього змилування.“ Єв. Лук. 4:18-19.

Христос прийшов на цей світ „жити Своє дати на вкуп за багатьох.“ Він прийшов „дати“, а не „взяти.“ Він і інших навчав, що „більше маєте дати, ніж приймати.“ Дії Ап. 20:35. Життя — це найбільша і найцінніша річ у світі, це найцінніший дар Божий! Де немає життя, там немає нічого. Як мертва природа сама для себе не існує. Людина у гріхах також мертва для Бога. Христос прийшов дати нам життя. Як колись, так і тепер, становить людства надзвичайно складне й нещасне. „Жертва викуплення“ для нього коштує потрібна. Христос прийшов служити і „жити Своє дати на вкуп за багатьох.“ Люди — це не вільні гріх. А зроблений гріх — це найбільший ворог людини, нації і всього людства. Через гріх приходять терпіння. За часів Христових світ живісний-поганський загрозив багні політеїзму, матеріалізму і себелюбства. Скрізь була несправда і неволя. Ісід з розпачем говорив народом: „Та ось Ти прогнівався за те, що ми задали грішники, і як же ми спасиста?“ Іс. 64:5. Христос прийшов і на цей голос дав таку відповідь: „Прийшов бо Син Чоловічий, щоб шукати і спасти погублені.“ Єв. Лук. 19:10. Він всіма зусиллями і жертвою Своєю праведного життя послужив для спасіння грішних лю-

дей. „Валє ж Самою любов до нас Бог у тому, що як ще були ми грішниками, Христос за нас умер.“ Рим. 5:8.

У Св. Письмі сказано: „На се бо ми поклялися, бо і Христос страждав за нас, залишивши нам приклад, щоб ми йшли слідом за Йогого стопами.“ І Петр. 2:21. Християнські назви й обряди дуже мало, щоб бути християнином. Справжній християнин повинен виконувати заповіді Ісуса Христа, йти слідом за Йогого прикладом. Наш нарід, невольний гріхом і неправдою, також потребує ширшого служіння, самопожертви і поштів. Хоч наші покрови братів і сестри не люблять євангельськ „дзвля імені Господнього“ (Іс. 66:5-6), проте вони дуже й дуже потребують нашого євангельського служіння і дуі Ісуса Христа. Хворий не любить лікаря, а видавжовши, натзвичайно відчайдушний. Отже, не звайжимо на перешкоди, не служимо нашому народові з любов'ю для Йогого спасіння і добра.

Іа. Кубрин.

СЕКТА ВАЛЬДЕНСІВ

Секта вальденсів виникла задовго до Гуса і Лютера, приблизно в XII ст. Саме в цей час „ліонські бідні люди“ не побажали визнаати папу намісником Христа й домагалися права, на підставі якого кожна людина могла б глумитися з Св. Письмом, як воля його розуму.

Собор, що відбувся у Вероні в 1184 р., відлучив вальденсів від церкви. З цього часу їх жорстоко почали переслідувати. Частина „ліонських бідних“ була буквально винищена, а частина знайшла собі притулок в Еспанії та інших країнах. Рештки перебувають в долинах Північної Італії.

Назву секти деякі дослідники відносять до слова „валь“, що значить „долина“, оскільки перші вальденські перебували в провансальських і альпійських долинах. Інші вважають, що ця назва походить від прізвиська засновника секти — Пера Вальдо.

Прізіте протестантські „денорінації“ в США дуже прихильно ставляться до вальденсів, вважаючи їх попередниками реформачів.

У грудні м.р. Америку відвідав представник секти вальденсів, щоб зібрати потрібні кошти на побудову нової церкви в Мілані.

М. В. Гоголь

ТАРАС БУЛЬБА

(Уривок з історичної повісті)

Наближається 100-річчя з дня смерті Миколи Васильовича Гоголя (4 березня, за новим стилем, 1852 р.). З цієї нагоди в цьому числі подаємо уривок з його повісті „Тарас Бульба“. Повість „Тарас Бульба“ створена на матеріалі з історії нашого народу. Це є один з тих класичних героїчних українських творів, безсмертно відомий і всім знаменитим багатьом. Це повість про наших предків, табуїзм нашого народу і неможливість козацької слави. Сам Гоголь Тараса хвалив так: „Бульба був справжнім апостолом. Це був один з тих характерів, яких треба було аперта вача козака зрозуміти тільки серед воєнних курортів. XV ст. і дикого, не відомого страждання, не пекельної мук, не мукати змисли сили духу козацького, створеного в горло Тараса Бульби. Високою рукою він віднає зрадину свого сина — Андрія, він підбаворку в звільнену страшної страді другого свого сина Остапа, вірного брата-батьки, пореши, як вистежити, і думати його тільки про перемогу народу над неминимим загарибниками.

Шість днів відходили козаки-лізниким заступками до тобубу-спасуючих від погоні, аде вносили коні незвичайну лещу-п'ятували козаків. Але Поточники на цей раз були гідні покладаючи допущення: не втомлю гнався за ними і наздогнали на березі Дністра, де Бульба зайняв для перепонки по-кошину зручовану фортецю.

Над самою кручею коло Дністра-річки виднілася вона собою розбитим вачом та розваленим рештками мурів. Шесемч та битою неслуго заціпенілий був верс скелі, готовий шохинишми зрівняти її злетіти вниз. Ось тут, з двох боків, що пригнали до поля, обступили його коронний гетьман Поточники. Чотирі дні блиска й борилися козаків, обдівачою цілою й камінням. Та вичерпаючи запаси й сили, і вирішив Тарас пробитися крізь лави. І можливість були вже козаків, і божі, не раз поспуджували б їм, вірно бистрі коні, як раптом сече самого гоню спинили Тарас і гукнув:

Стій! минала люлька з тютюном: не хочу, щоб і люлька віддалася вражним ляхам. — І нагнувся старий отаман і став шукати в траві свою люльку з тютюном, нерозлучну супутницю до моря і на суші, і в походах, і дома. А тимчасом набігла враз вода й схотила його біля мотугні плечі. Дивигу він цілим своїм тілом, та вже не поспішав на землю, як бувало колись, гайдуки, як бухали його.

Ех, старість, старість! — сказав він, та заплавав безбедний старий козак. Та не старість була винною: сила подолала силу. Мало не тридцять чоловіків поховало в нього на руках і на ногах, як те вороння, що обсіло крісатого дуба.

— Помаляк ворона! — кричали ляхи. — Тепер треба тільки придушити, яку б йому, собаці, найкраще чече відати. І присудили з гетьманського дозволу, спалити його живого на очах у всіх. Тут же стояло голе дерево, верх якого розби-

рича кров, рідний брат прекрасної польки, що зачарувала білого Андрія (син Тараса Бульби), не подумав дого і кинувся з усієї сили з конем за козаками: перевернувся тричі в повітрі з конем своїм і просто гримів на гострі скелі. На шматки порвало його гостре каміння, пропав він у прірві, і могок його, змивавшись з кро-в'ю, оббризав куші, що росли по нерівних стінах провала.

(Коли оп'ятився Тарас Бульба від удару й гланув на Дністер, козаків вже були на човнах і гребли веслами; кулі сналися на них зверху, та не діставали. І снахлизили радісні очі в старого отамана. — Прошайте, товариші! — гукав він зверху — загадуєте мене і на ту весну прибувайте сюди знову та гарненько погуляйте! Ілю, змили, чортів лихих? Думаєте, є цюнебуз у світі, чого б побоявся козак? Стривайте ж, прийде час, буде час, здимаетесь ви, що таке українська народна сила! А вже вогонь здіймався над багаттями, захоплював його ноги і розсівався по-лу-м'ях по дереву...

Не мого ріка Дністер, і багато на ній заток, річкових густих очеретів, цілими та глибокодежними місцями, блищати річкові зеркала, над яким лунає давніше вчання лебедів, і гордий гоголь пружаю несесть по ньому, і багато куклики, червоноздобьох куркушатів та всього іншого птаства в очеретах і на прибережжях. Козаків швидко пливли на вузьких двостворкових човнах, дружно гребли веслами, обережно обминали мілини, сполохуючи птахів, що здіймалися, і розмовляли про свого отамана.

УКРАЇНСЬКИЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ

Заходами Союзу українців у Меліборні в листопаді м. р. утворено Український Червоний Хрест, як секція Австралійського Червоного Хреста. У.Ч.Х. має право офіційно виступати під українським національним прапором.

КОНТРОЛЬ ЧУЖОЗЕМНОЇ ВАЛЮТИ

Канадський уряд, як повідомляв 15 грудня м. р. з Оттави, цілком скасував контроль чужоземної валюти. Тепер наші відділи можуть куувати в банках стільки американських доларів, скільки забажають.

Б. Лисенко

На-батьківщині

Там стогін, мук і прокляття,
Там зойк дітей і матерів...
Та в нескліт крихавих днів
Ще не погас вогонь завітний.

Ці, не заник святій запал...
І, як найважча офіра,
В серця жинє неслучаю віра
У лиці незліченої Ісаса.

Пі не злищца, не здола
Жорстокий гніт потвори-ката...
Велика, жертвенна посьвята
Скріпила дух народних лав.

І в боротьбі з огидним злом
Росте Ісаса наша в змизі -
В своїй духовній перевазі
Над чужинцями багатом

Хай, довгим є наш шлях тер-
піння
Ми йдем до славних перемог;
Бо з нами Правда, з нами

Бог,
І вже так близьке воскресіння!

(з збірки „Pro Patria“)

Національне відраження пі-
де всього успішніше при слу-
жінні народові в душі сучасної
інвазізації.

М. Драгоманов, 1873.

„ЗАПОРІЗЬКИЙ ДУБ“

Агротомеліоратор Верхнь-Хортицького райвідділу сільсько-го господарства пише („Літер. Газета“ 22 лист. 1951 р.): „Недалеко від м. Запоріжжя, в с. Верхня Хортиця, з давніх часів росте так званий „запорізький дуб“. Річчю тепер близько 700 років. Не вважаючи на свій похилий вік, дуб, як і колись, у розквіті сил і вражає своєю могутністю й красою. Переказують, що Богдан Хмельницький, формуючи тут полк, переселив його: „Бузьке в бою такі міцні, як цей дуб“.

„ЗАЛИЗНА ЗАВІСА — ЦЕ ВИГАДКИ.“

У грудні м. р. в Мексико відбувся міжнародний з'їзд в справі боротьби з несприятливими хворобами. На цьому з'їзді делегати СССР під час дискусії з великим захопленням зазначили всіх присутніх, що Союзний Союз широким культурного єднання з іншими країнами, що жадної залізної завіси немає в природі, що залізна завіса — це вигадка ворогів Москви.

Делегати російські заявили, що всі друзі СССР і країн „народних демократій“ завжди одержать візи на відвідини СССР.

Др. С. С. Сасс

ПОСПИШАМО НА НОВІ ШЛЯХИ!

Для буїної природи українців із східної території степовий Україн часто також зростає біги впертість української алачч і заїдані і гальцях земель. В багатьох випадках вдала гальцяхого українця переходить в дрібняковість, а тому й зарозумілість. Чому? Адже це частина українського народу, що стоїть найближче до західної культури! Багато з них зикичили університети в протестантській Німеччині, чи досить ліберальному Відні, Грацу, Інсбруку і т. д. А все таки дрібняковість, що переходить часто в фарисейство? Звідки вона?

Майже вся людина Західної України належала від 1596 р. до римської церкви. Єзуїтська навістика зашарила на душі українців західній українській землі. “незатертий знак римської боротьби” за римську правду. А що по туті мавляла собою ця правда, ми добре знаємо з історії св. інквізиції, з часів св. Йосафата, з часів, коли Україна боролася за свою незалежну й соборну Державу.

Рим не визнає існування Української Держави *an de iure* і *de facto*. Неофіційний представник України при Ватикані, о. Бонні, щирий український патріот, примушений був покинути Рим. Чому? А тому, що пізнав “римську правду”. Докладно про цю “римську правду” розповідає нам славний французький філософ і високий церковний достояний L'abbé de la Mennais. Перебуваючи в Римі під час історичних заворушень у Франції, писав він і Риму в 1832 р. до M-me de Senfft ось що: “Думаю, що, щоб перебувати в Римі не потрібна довго. Найкращим дієм мого життя буде день, коли я вийду з цього великого гробу. О, який щасливий був я, коли першим разом нирнув між кістки (Лондони). Я мав менш доміслю за це. (І саме тому, що втік до протестантизму?) Я був би і тим разом везетував серед цієї пустині моральності, я жив би некорисним життям, я був би щадіє серед нудаль і туги. Не тут моє місце! Я потребую повітря, руху, віри, любові і усього, що шукате даремно серед цих старих руїн...” (“Les grands esclaves”, ст. 78).

L'abbé de la Mennais, предок “римлян” з Касбеку покинув Рим раз назавжди. Він мав великі до цього підстави.

90%, української інтелігенції Західної України стояла осторожно церковного життя перед другою світовою війною. Вони бачили ясно всі негативи Риму в українському житті. Бачили їх тоді досить ясно, як перестали бачити їх тут в Канаді. Колишні радикали меншася, стали ревними римлянами в Канаді. Чи не підказує вам совість заглянути в Євангеліє і запитати Христа (разом з Пилатом). “Що таке правда?” (Єв. Ів. 18: 38), і одержати відповідь: “Я не це розумію і на це прийшов у світ щоб засвітити про правду. Кожен, хто від правди, слухає мого волевого голосу” Єв. Ів. 18: 37. А який волевого голосу слухаєте? Звичайно, не Христа. Це римсько й абстрактно. Слухайте волевого Його “намісника”, бо це щось реальне.

Ми, галицькі українці, вибираємо цю правду релятивно, бо вона не така коштовна, числиться більше з персональними вигодами. Саме через це ми часто бувало короткозорі й по-розумілі. І тільки тому, що по-кликуємося на чужих достоянств, що нив'яжують нам свої традиції. Ось, наприклад, як вибрав католицьку віру. Проте на запитання, чому саме ви її вибрали, ви відповіли: “Я не знаю і не хочу знати.” В кращому разі додасте звичайну фразу: “Мій татко й мама були в ній вірі і я в ній.” Адаже ви родилися й вирости в Канаді, це ваша батьківщина, країна протестантська. Словом, передбачалося щось корисне. Українці, наприклад, ви й не бачили, з варто пригадати, що нам потрібні будуть голоси новоприбулих з України, як ви ставте ступоромисливим українцем? Чи не римська це правда?

Багато серед нас є таких, що живуть “римською правдою”, “благоденствують.” На вигляд це люди спокійні, бо мають записане царство Боже, після смерті. Вони знають, що вони сини одної апостольської церкви, що з'являються до о. Василіяни. Читати щось нове вони не потребують, бо їм про все скажуть о. Василіяни.

Mundore (чистий, очисувати). Таку римську назву надали о. Василіяни сучасній українській колонії Альберти. Тим часом боляче серед міста Mundore далеко не доводять про чистоту.

А запитайте на цвинтарі О. дивно! Правду кажучи я дістаюся на цвинтар “нелегально” че-

“Піріва покоління”

“Новий Шлях” від 26 грудня 1961 р. містить під такою назвою статтю. Автор статті вважає це слово в розумінні розриву між батьками, що народилися на рідних землях, і їх дітьми, що народилися в Канаді. Змальовуючи кризу і характер відчуження молоді, народженої в Канаді, від українських ідеалів, автор підкреслює, що в багатьох випадках молоді дуже часто не став справді канадійською і разом з тим втрачає своє укр. обличчя.

Між різних порад, як запобігти цьому небезпаконню янду, автор радить змалку вжити “дитинні привчання до української церкви і рідного обряду”. Якщо ця порада стоїть до цілого соборного українського загалу, то виникають такі запитання: “Яка церква вважається за українську?” “Який обряд є рідний?” Правдиву українську релігію становить культ Дажда-Бога, Перуна й інших питомо українських богів. Православ'я і католицизм занесені до нас з чужих країн і від чужих народів. Православний обряд по суті грецький, а католицький — італійський, з явними поганськими впливами. Ми не думаємо, що автор статті закликає батьків виховувати українську молоді у вірі в Дажда-Бога, хоч правду кажучи, стародавній ідеал українців про Бога, як про Дажда-Бога, що до нього кожний міг прийти безпосередньо, далеко ближче до правди, ніж концепції сучасних ритуалістичних церков, які візародили Бога від людей цієї церкві умих нерозуміння.

Знову ж, який обряд рідний для міліянів українців, що народилися в Україні за часів її поневолення “батьком народів”? Ця молоді не знає ні цер-

кви, ні обрядів. Для цієї молоді однаково чужі обряди всіх церков.

Принади відчуження молоді, народженої в Канаді, від українських ідеалів, викликає рядом причин, що деякі з них можна усунути. На нашу думку, одна з найважливіших причин полягає в релігійному примітивізмі церковних відправ і повному розходженні між наукою під час богослужіння в церкві й тим, що ми маємо “під церквою” на “галі” ввечері.

Пізнство, білки й біно “під церквою” обвинуватимуть навіть рештки пошани, що її мала молода б'яти до “рідної церкви”. Незрозумілий ритуал з співами і “проповіданнями”, що нагадують скорше Тибет або Монголію, ніж модерне життя, не мають сили втримати молоді, які бачать кращі приклади, і часом заходять до церков з більш раціональною наукою, кращими співами й практично не заперечують увеселі того, чого навчилися вдома.

Якщо впливи “змалку” не зможуть знизити цього огидливого вражіння, що справляє на кожну людину, танцювальна зала “під церквою” наповнена димом, запахом пива, звуками “джезів”. А чого варто арешти, щоб їх робити місцеві поліція під таким “церквою”.

Щоб прив'язати молоді до церкви, не вистачає її назвати “українською”, “рідною”, і т. д. Треба що церкву очистити від політиківства, “бізнесовства”. Треба таку церкву перетворити з корчми і кабару на справжній дім молитви, краще кажучи, українській церкви, щоб затримати молоді, потребують радикальної реформи. Тоді буде пірва добра для молоді в церкві в “пірва покоління” зникне.

М. Жигут.

рез паркан. Один жах! Гробні відкриті буліною травою, що сягає вам по шию. Спочиває тут під “золотим руном” “василіяньської любові” — і — б. п. кий вулицю. І коли я запитав декого з присутніх відвідувачів, чому ніхто не впорядковує могили, в один голос відповіли: “Та від нас о. Василіяни звалили по два долари за впорядкування могили.” Саме тоді спало мені на думку правдиве значення слова “Mundore.” Mundore, це “чистий кімнатний.” Це чистення так довго триватиме, аж поки ми будемо на релігійному шляху від 1596 р.

Отже, дорогі друзі, нам потрібне серйозне “mundore” (чистення), але не кімнатний. Нам потрібне чистення нашого світогляду. Не споряджуймо семибашню будівлі—святині, але будуюмо будівлю духа! А такою будівлею є нових шлях Христової Правди! Скористаймо із студій, що ми покінчили в протестантській Німеччині! Досить нас наводити “Христовою намісникові.” Ми вибрали Самого Христа, безпосередньо! Кличмо: “Бог мій вистарчає!” Поспішiamo на нові шляхи, щоб не бути останніми!

Рантом появляється святий папа...

“Кожен 25 років св. отець папа відкриває святі двері гробниці св. Петра і цей рік вважається святим, як наприклад 1950 рік. На честь цього з усіх кінців світу прибувають делегати і віруючі, щоб своєю присутністю підтвердити, що папа свою відданість християнству.

Так було і минулого року в жовтві. Величезна зала. Близько 6000 чол.-делегатів, серед яких: китайці, корейці, афр. негри, азіати, французи, англійці, німці, американці і т. д. П'ять годин по обіді. Як ось по'являється святий папа ПІЙ XII. Він сидить на троні, який несуть чотирі особи. Присутні зустрічають його вигуками: “Хай живе папа!”. Кожен намагається доторкнутися до руки св. папи, який мимовільно протягає їх то в один, то в другий бік. Прихильників і прихильниць, що бажають доторкнутися до св. тіла папи чимало, а тому поліція ніякого доглядів не порядків”.

В таких іскрових фарбах змальовує всю цю церемонію про-

топресвітер А. Деметрашвілі (“Вера, Надежда, Любовь” — орган наш-религ. мысли, октябрь 1950) і з захопленням робить висновок: — Така глибока віра християн, що як і їх попередники в той же вістоїти свою віру в житті же самих катембх перс новим тираніям як Сталін. Ось життя духовних осіб, які не прянують до слави, до величності, до життя в палацах, ведуть боротьбу з усім замом, родоначалником якого є Маркс і його чашупники — комуністи.

Читайте такі нісенітні! А дивіться! І справді, що така церемонія має спільного з християнством або з глибокою вірою християн? Такий стан забутий Тарас Шевченко надзвичайно іскраво схарактеризував у поемі “Ілля Гуц”:

Кругом неправда і неволя,
Народ замучений мовчати,
А на апостольських престолі
Чернець голований сидить.
Людьською кровію торгує
І рай у найки віддає...

В. Немчишвілі

Ось хто викладає Мазепу

Евангелісти бажають, щоб усі українці стали протестантами, насамперед тому, що протестантизм є поодиноким правдивим розумінням дороти спасіння. Наука ритуалістичних церков про Бога, працює Ісуса Христа і його життєві гостро розходяться з наукою Слова Божого. Більше того, їх наука й дія в житті не тільки не приводять людей до Бога, а навпаки відштовхують їх від усей віри.

Крім цих головних причин, є й другі. Ці принципи суто політичного характеру. Одна з них полягає в тому, що коли українці затримують візантійську церкву від росії і поляків, то тоді вони не зможуть асимілюватися українцями і використувати їх церкву для своїх політичних цілей. Тоді українці будуть незалежні від них в духовному й освітньому відношенні.

З історії України відома, що польська влада використовувала зв'язок греко-католиків з Римом, а російська, спираючись на факт приналежності росіян і українців до православної церкви, немислосподаризувала українську православну церкву в інтересах російської теокрихічності.

Наприклад, одному з най-

більших українських патріотів гетьманові Мазепі оголошено анатему української православної ієрархії під натиском Москви. Твердження, що це робили російські православна церква не відповідають дійсності. “Америка” в ч. 233 про це пише цілком слушно:

“В історії УКРАЇНСЬКОЇ православної церкви ім'я роки володіння КИВСЬКОГО митрополита Йосафа Кроковського (був київським митрополитом в р. 1707-1716) згадується, ба, то більше, зазначається, що цей митрополит був УКРАЇНЦЕМ і що за непоміж шарів Петрові І. (щодо його сина Олексія), був засланий в таврський архангельський монастир, де й помер 1 липня 1718 р. то й сід винесити справу анатемі. Бо викладає гетьмана Мазепу саме той український, який очолював церкву на Україні, який київцями тоді на найстарішому митрополітському престолі не тільки України, але й цілого Сходу Європи, в Києві, викладав київський митрополит гетьману України Мазепу в одному з гетьманських міст України, Глухові, в присутності українців і за те, що цей володар України був... найкращим сином України”

О. Врежлява

Е. Олександрів

ЄДИНІСТЬ СУПЕРЕЧНОСТЕЙ

(В порядку дискусії)

Український народ чекає від своєї еміграції здорової політичної діяльності, міжнародно-дипломатичної допомоги для звільнення зліди московсько-терористичного режиму. Виборачи незалежної, демократичної і соборної Української держави можна полегшити наявність кількох чинників, а саме:

а) треба, щоб український народ такої держави бажав; б) українська демократія повинна інтелектуально бути сильна; в) обов'язкова наявність політичного зв'язку еміграції з своїм народом і з демократично-політичним, керівним світом; г) українська еміграція має репрезентувати політичну одиницю, озброєну бачим спільним політичним завданням: здобути нікому йшшу, а саме демократичну державу.

Відома, що еміграція остаточно не вирішує існування держави. Однак при нормальних, суспільних взаємовідносинах вона може бути тим чинником, що при певних обставинах сприяє пробудженню в сильних усвідомлення потреб і змагань слабших. Еміграція може відіграти важливу роль тоді, коли при злишньому української державної проблеми на міжнародному форумі, дрібно-партиї розходження не матимуть жадного значення, коли українська еміграція на міжнародній арені питання державності відстоюватиме за принципом: “Один за всіх і всі за одного.”

На превеликий жаль, треба констатувати, що українська еміграція за весь час свого перебування за кордоном не спромоглася досягти відповідного рівня політичної зрілості. Вона, в буквальному розумінні цього слова, занурилася в багню партійних суперечок, адалася в партійну яблівку і великодержавні справи підміняла дрібноприватними. Розв'язання однієї з найбільш важливих наших трагедій в політично-визвольному русі за нашу державність.

Від часу закінчення другої світової війни українська еміграція помітно поділилася на два основні загально-політичні, так би мовити, полюси: перший диктаторський, на якому осяли всі крайньо-праві та крайньоліві групи з диктаторськими нахилами. Сюди належать: гетьманці, бандерівці, мельниківці,

комуністи (до яких належить переважно стара еміграція, що перебуває на теренах Американського континенту) і всі їх синіглиці. На другому полюсі згуртувалися українська демократія, до якої входять такі політичні угруповування, як УН-ДС, УРДП, УСР, УНДО, СЗСР і їх прихильники. Кількістю диктаторська частина еміграції переважає демократичну.

Проаналізувавши стан груп першого полюса, можна побачити, що між ними є чимало відмінних і досить багати спільних рис. За спільні риси, що надають ним групам диктаторського характеру, можна вважати такі: 1. Всі вони вождя своєї партії вважають рождем українського народу. 2. Як правило, всі вони пририваються до демократії, хоч на ділі шо демократію вважають своїм смерним ворогом. 3. На їх думку репрезентувати Українську Державу повинна одна партія на чолі з непоміжним вождем. 4. В основі діяльності цих груп в тім чи іншій мірі лежить терор. Найкращі докази: мордування українського селянства карниками загонями, що їх було організовано за гетьмана Павла Скоропадського в 1918 р. Досить зригадати братовбивство під час другої світової війни, як результат мельниківського і бандерівського терору. У бандерівців напевно, що й досі не обсохли руки від крові замордованих в період їх таборного панування. Оскільки системи комунізму є суцільний терор, вважаємо за нецільне зупинятися на комуністичній групі. 5. Згадані групи ставлять основне завдання: провести політично-психологічну і духовно-культуру реконструкцію людини. Напр., всі вони намагаються виховати людину, фанатично віддану вождеві чи гетьманові, обов'язково перенихувати її релігію: бандерівці і мельниківці бажують мати людину — завзятого католика, а комуністи — атеїста.

6. Усім цим групам властива незвичайна жадоба до влади. Всі вони прагнуть диктаторської держави.

Відмінні риси в цих групах можна спостерігати в їх зовнішньому поводженні, у внутрішній тактиці, в культурно-освітньому розвитку, зокрема в дисципліні.

(Продовження на ст. 10)

ЄДИНІСТЬ СУПЕРЕЧНОСТЕЙ

(Закінчення з ст. 9)

Найбільш активні, організовані, дисципліновані і служливі перед своєю владою і проводом бандерівці. Вони найбільше ненавидять демократичні і демократичні інститути і інститути. На їхню, особливо на їхню, вони реагують. Вони й просто: системно, дисципліновано, тупотілими гласом, тупотілими гласом обидливо. Зважаючи на свою убогість інтелектуальну, політичні проблеми вони вирішують кулаками.

Мельниківці, щодо зовнішнього поводження і внутрішньої тактики, набагато інтелектуальніші від бандерівців. Це люди з міцнішими нервами, уміють себе спокійно захищати, не порадившись партійного керівництва, ніколи не обіймають будьякого становища, в розмовах з демократами улагоджують себе запеклих борців за демократію, обов'язково нарікають на бандерівців, і, як правило, паяються в усі демократичні організації.

Найменш активна група — гетьманці. Очевидно тому, що це люди здебільшого похилого віку і до того ж група не складається з незначної кількості. Ця група являє собою гурток ліакуців, що сидять тут на еміграції.

Тримують вони себе ізольовано, за винятком бандерівців, від всіх груп. Бандерівці вони вважають за неосвічених фанатиків, яких можна буде використати при нагоді для боротьби на гетьманські інтереси. Вряд чи може їм пощастити.

Комуністична група на еміграції це група московських агентів, що нічого спільного з українською ідеєю не має. Її політичний, стратегічний і тактичний цілком залежать від наказів з Москви.

Висловлюючись філософським терміном, можна сказати, що всі ці групи являють собою єдність суперечностей. Вони становлять ніби щось ціле і разом з тим різне. Кожна з цих груп, з конкурентних мотивів боротьби за владу в Україні, готова одна одну згубити. Однак з причин диктаторської своєї природи, вони творять неідеальну коаліцію в боротьбі проти української демократії. Звичайно боротьбу з демократією вони проводять ідеально і різними методами, відповідно до внутрішньої тактики кожної групи окрема, але в основному це набрав

форми коаліції. І саме цим всі разом ці групи заважають величезної шкоди в репрезентативній Україні названої, створюють великі труднощі у процесі виборення незалежності українського народу.

Чорна й червона реакції розпочали наступ на демократію не в один час. Гетьманці його почали в 1918. Їх „союзники“ — бандерівці 30-го червня 1941 р. актом проголошення „Української державності“, що являло собою прагнення бандерівської партії, без погодження з іншими партіями й українським народом, до допомогою чужої мілітарної сили, захопити владу в Україні і накинати свою диктатуру сорока-мільйоновому народові, тобто поставити на чолі України партійно-панівну касту. В своїй декларації вони так і вживають — **суверенна влада**. Не суверенний нарід, не суверенна держава, а суверенна влада. Мельниківці, досить замисловано, хитро й обережно проводять боротьбу проти демократії владі, коли в Українській Національній Раді стався криза, до якої фактично вони й спричинили, домагаючись більшості місць в парламенті.

Найстаріші партнери в боротьбі проти української демократії — це комуністи. Вони почали цю боротьбу ще в 1917 р. Яка конкретна причина наступу коаліції згаданих груп на демократію? Невже українська демократія винна в тому, що в 1918 р. відновила українську державність, яку з такою любов'ю сприймав український нарід? Безперечно демократія вперто стоїть і стоїтиме проти монопартійної влади в Україні. Саме це і не подобається нашим противникам, тому вони на шляхтах своїх часописів облівають брудом видатних українських діячів — демократів, різними підставами проводять руйнівну роботу навколо Української Національної Ради. Наприклад, постанову Української Національної Ради про позбавлення з а та а кування гетьмансько-бандерівсько-ко-

муністична преса, в якій практичною роблять це заходи. Мельниківці роблять це „культурніше“, вони майже про це не пишуть, не говорять, але, очевидно, за рішенням партії, просто не проводять підписки на позичку.

Коаліція проводить боротьбу не лише проти центральної, демократичного тіла УНР-ди, а й проти демократичних клітин, що підтримують національну раду, навіть проти окремих осіб. Вони нападають на цілу науку, на історію, намагуючись її переробити на свій смак. Вони готові викидати з української історії все, чого їм не подобається, одного із провідників української народної демократії — великого Винниченка, якого самого Винниченка, який був автором чотирьох універсалів, головою Національного Союзу в Києві 1918 р. після Ніколовського, першим ініціатором збройного повстання проти терору гетьманщини, першим головою дирекції, нарішті визначним письменником не лише українського, а світового значення. Вони викладають з історії так само М. Хвильового, що свого часу поплився, але який в двадцяти роках, вже в добу большевизму, героїчно очолював український національний ренесанс, боронив його перед терором большевизму і за це поплатився життям. Вони не проти того, щоб в майбутній українській історії згадали значення найбільшого нашого історика не лише в Україні, а в усіх Східній Європі — Грушевського.

Демократи дають своїм противникам змогу подумати над тим, в ім'я чого вони усе це роблять, і чи свідомо чи помилково. Якщо помилково, то це час виправити свої помилки, щоб не допустити до великої шкоди. Демократ Винниченко так робив помилки, але українська демократія їх визнає й виправляє. Не слід забувати, що в тому й сила демократії в наріді, що вона здібна виправити помилки, а не карати тих, що помиляються. І тому Україна на демократію покладе великі надії.

Листи читачів

ЖИВЕ ДЖЕРЕЛО ПРАВДИ-ВОІ ІНФОРМАЦІЇ

Дуже прошу шановну редакцію „Е.П.“ надіслати мені ваш часопис і надати „Е.П.“ — це живе джерело правдивої інформації про Христа та про наші визвольні змагання. Я не тільки сам захоплююся змістом „Е.П.“, а передаю і своїм знайомим почитати. Особливо цей часопис цінний для нас скитальців.

Вітаю вас щиро в любові Божій. Ваш в Ньому брат
Стефан Тимків
Бразилія-Німецьчина.

ВИСЛОВЛЮЮ ЩИРУ ПОДЯКУ

Прошу „Е.П.“ надіслати мені і в 1952 році. Я не тільки перечитую „Е.П.“, а частенько й задумуюсь над її змістом і боляче переживаю ту гірку правду, що її висвітлює часопис. Ми зусіма за всяку ціну діймо до порозуміння й об'єднання навколо єдиного нашого державницького центру — УНР-ди.

Висловлюю щирі подяку всім працівникам Редакції в-та „Е.П.“ за жертвенну, національно-корисну працю і велику християнську увагу до нас українців, розпоронених на чужині.

Залишаюсь ваш
Скіба Іван
Бельгія.

ЗАХОПЛЮЄ СВОІМ ЗМІСТОМ

Читаю „Е.П.“ з великою насолодою, тому що вона висвітлює здебільшого питання на підставі Слова Божого. Часопис мене захоплює своїм глибоким, переконливим змістом. Користаючись нагодою, бажаю всім працівникам Редакції Щасливого Нового Року.

Читаю „Е.П.“
Т. М. Котур
Ельміра.

ЦІННИЙ ЧАСОПИС

Дякую шановній Редакції за „Е.П.“. Часопис цей для мене дуже цінний. Прекрасно висвітлює часопис релігійні питання і наші визвольні змагання. Надзвичайно цікаві матеріали п. М. Фесенка про російську редакцію на еміграції, а також 60 років українців у Канаді.

З пошаною до вас і всієї родини
Валас Василь
Бельгія.

СКЛАД НОВОГО ВИКОННОГО ОРГАНУ УНРАДИ

Як подає Укр. Інф. Бюро, до Виконного Органу нового складу входить 11 осіб, з яких 4 — п.п. д-р Степан Баран, ред. М. Воскобійник, д-р М. Хробак і проф. О. Юрченко, не входили до попереднього складу. 8 членів ВО походять з центральних-східних земель України, 3 члени — з західних (Галичина).

"We are living in an age which is often hard and cruel, and if there is anything that we can offer to the world today, perhaps it is the example of tolerance and understanding that run, like a golden thread, through the great and diverse family of the British Commonwealth of Nations."

From the last Christmas message by His Majesty, King George VI, broadcast December 24th, 1951.

HEALTH FOR EVERY DAY

By Dr. HELEN MACMURCHY, D.B.E.

Vitamins.

Health for Every Day needs a good many things. One of these is good food — food that contains Vitamins. Canadians can have good food. But we do not always get enough of the foods that give us Vitamins.

We do not get enough of Vitamin B. Why not? The best sources of Vitamin B in Canada are wheat and yeast.

Since 1870, our millers have made our wheat into flour by using of using steel rollers. It was a new way of milling wheat. But it was not so good as the old way. The old way kept the wheat germ in the flour. The new way did not. The wheat-germ was kept separate and was culled off and was sold separately for cattle feed in stores under the name of wheat germ. You could get it there for about 9 or 10 cents a pound and it was used for cattle but not for you.

Now comes the important point. Nearly all the Vitamin B of wheat is in the wheat germ. So people did not get the Vitamin B in their flour. The cattle got Vitamin B in their wheat germ. 1870 to 1910 is forty years. It was nearly forty years before we found out that we were losing Vitamin B that we should get in our flour and that

our health was suffering for want of Vitamin B. What were we to do? 1910 to 1942 is 32 years. It took us 32 years more to see what to do and to persuade our government to do it. The advisers of the Government at Ottawa and the Farmers and Millers and Bakers agreed that methods of milling should be changed so that we would not lose our Vitamin B out of our flour. It did not take much change. It could be done and it was done by Government Order in Council on April 13, 1942. So now we can all buy, white flour that has Vitamin B in it. And we can all buy white bread that has Vitamin B in it. The flour is called Canada Approved white flour and the bread is called Canada Approved White Bread, and they both contain Vitamin B, and most Canadian Bakers are selling this bread now. It is for you to ask for it and to see that you get it. It does not cost any more than the bread you got before and it will be better for your health. You may not notice that you feel better tomorrow but if you keep on and always eat Canada Approved Bread you will feel better soon — perhaps in a few months or perhaps next year. Buy and eat Canada Approved Bread for it will give you Vitamin B and you will have better health.

LOST SPRING

By ANNE BOWEN

Lost Spring — Population: 38. Joel braked his twopenny green convertible to a stop some feet beyond the sign of the little town, threw it into reverse and shot the car back to where he could again read the sign.

He sat contemplating it. The Wyoming winds whistled through his open window, while the glaring afternoon sun sent a dazzling ray up from the chrome ornament on the hood of his car. He threw off his hat, passed a handkerchief over his moist neck and forehead. Impatiently he sought to push back the reddish hair which the wind playfully tossed into his eyes while he jerked open his shirt with the other hand.

"This is it," he decided; "just the place to get downright lost in — lost from all the stupid goody-goody back home and all the stupid things that go with it and from — from the whole world."

A little grin loosened the tight lines around his boyish mouth as he noted the population number. Then he realized that to stay here meant finding a place to eat and sleep.

"No eatin' joints or hotels here, that's for sure."

He spied a man lounging in the shade of the service station. As he walked toward the tall fellow in cowboy hat and boots, Joel was glad that he had purchased a pair of jeans that morning and stuffed his slacks into his suitcase. Joel had been sitting too long and now as he made an effort at a careless stride towards the man, his left heel was inches from the ground and he knew that the man was noticing. Inwardly, he angered again because of the Battle of Luzon which had taken the muscle from the calf of his left leg.

"Know any place, here, where a guy could get grub and a place to sleep for a few days?"

The man's face gave a flicker of surprise at such a request. "Was," he explained, "there's Jack's place right over there. I've knowed ranch hands to stop over night. Sleeps right back of his tavern. Then on Rolly's place, there is a little chummy where his hired man used to sleep. His name is keepin' house for him since his wife died. She's kinda religious, but—"

"Thanks," interrupted Joel as he turned in the direction indicated as "Jack's place."

"Hey, Rully!" the man called after him.

Joel kept on going. "Who does

he think he's talkin' to! That Dub stuff!"

The man persisted. "Hey, Kid, if I was you, I'd head the other way to Rolly's. See that little yellow house?" he pointed, as Joel whirled impatiently about. At sight of the flare of arrogant anger on the other's face, he added, "That is, if you like good cookin'— good sizzlin' steaks, mashed potatoes and stuff." He rolled his eyes and snatched his lips, significantly. "Bout all you'd get at Jack's is some greasy hamburgers and pork and beans; then you'd have to bunk with the old man."

Joel grinned. "Thanks a lot for the tip."

He turned toward the yellow house in the distance.

"Tell her Pete sent you," the man called after him.

He found a slender, white-haired lady pulling some weeds from a little garden.

"Is this Mrs. Rolly?" Joel asked.

The woman turned in surprise. "Mrs. Rolly?" she asked, puzzled. Then she gave a low silvery chuckle. "Rolly Matheson is my son and I am Mrs. Matheson."

Joel grinned in appreciation of his mistake and made known his request. As he waited for her reply, a measure of peace came over him. He felt a little of the bitterness rising out of his heart as he gazed across the wind-swept prairie, then back to the neat, elderly lady before him, who was regarding him with a kindly twinkle in her eyes.

"I sure hope you can put up with me for a while," he asked impulsively. "I like it here. I'll pay good board."

The woman shook her head.

"Rolly wouldn't think of keeping boarders, nor do I want to cook for one. But young man, you can stay here as our guest as long as you please. I'm sure that Rolly would say so, too. I was just fixing supper and I'm especially glad to have you join me. You see, my son went to Rawlins and I'm not expecting him back until sometime tomorrow."

Joel was eating more that evening than he had at any time since his return from the army. As he stowed away the steak and mashed potatoes which his informant had promised, he remarked to his host.

"Pete sure gave me a good steer when he showed me up here instead of at Jack's."

Mrs. Matheson answered that with a wide little smile. "Pete has

(Continued on p. 12)

(Continued from p. 11)

a good heart. It will be a pleasure to have company in this little lonely place set down in the midst of these wide expanses . . . not that I'm really lonely," she added.

"That's just why I like it here—because it's in the middle of nowhere. I like its name—*Lower Main*—because—because it's exactly why I'm here—to be lost from everybody and everything I'm sick of," Joel blurted out defiantly.

There was a hushed silence following his outburst. The over-present wind rattled the window screen; the tea kettle, sitting on the back of the stove, continued its low drone. Joel raised startled eyes to his companion, but her face held its same serenity. Before he realized it, he was telling her everything, telling her of the muscles that stayed at Luzon, of the dear mother who had sent him away with a Bible and a word of counsel. But while he was waiting impatiently in the hospital for his leg to heal, his mother had slipped away, a victim of a heart attack. When he had finally come back from there, there seemed nothing to come home for. There was no place for him to fit in. His leg kept him from the town's baseball and basketball teams.

"Even the girls—those that count—don't care to be seen with a skinny guy with a limp," he concluded.

Mrs. Matheson was regarding him searchingly. "Girls that count, Joel, are never concerned about a physical disability. I'm sorry about your mother. You must miss her terribly. But isn't it wonderful that you still have your mother's God with you wherever you go?"

Joel raised smoldering, rebellious eyes. "I don't want Him with me,—if there is a God—He took Laura away from me, too. Laura and I were good pals and I thought when I got back, maybe we'd go steady and—well, maybe some day we'd get married, even. But I found out she's engaged to another fellow and they're planning to be missionaries somewhere." This time Joel did not even care if he had shocked the old lady. He was almost glad.

She arose from the table, looking thoughtful.

"I'm, I believe you did just right to come here," she observed. "But if you want to appreciate the bigness, the openness and—the loneliness—of our land, you've got to get out into it. Suppose you take a walk towards those rock hills. It's pretty at sunset. I like to take

my Bible with me on those jaunts. You take mine; then you won't have to dig into your suitcase just now."

While she talked, the woman reached for her Bible, slipped a place-card from it and after turning several pages, carefully put in the card.

Joel did not take the proffered Book. His eyes met her apologetically. "I didn't mean to get rough, Ma'am."

A hand was laid on his shoulder. "Son, if you're going to stay with us for a while, you'd better call me 'Aunt Carrie.' That's what all the folks around here call me." Joel reached for the Bible. "Thanks—Aunt Carrie."

Joel set one protruding rock as his goal. As he walked, he feasted his eyes upon the miles upon miles of plains with no human in sight. He saw countless cattle grazing in the distance, their white faces distinct against their dark bodies. A magpie rose up in front of him, flapping her wings and calling back assiduously to him. He laughed. He rejoiced in the wind as it swooped across the land, tugging at his hair and rippling his shirt. But he was glad when he could fling himself upon the rock to rest.

As he lay resting and listening, there came into his consciousness a sense of not being alone, an indescribable feeling as of a Presence, which seemed the stronger in the big silence and the vast emptiness about him.

"Funny," he murmured, seems like the quietness even talks. And there seems to be a big Something in all this large space."

He stirred restlessly. "Maybe I'd better be getting back."

Then he remembered the Bible on the rock beside him. He supposed that to satisfy her he ought to read a little. Daylight was fading. He would have a good excuse not to read much. Joel opened the book to the marker and began to read, idly, from the one hundred and thirty-sixth Psalm.

Suddenly he became conscious of what he was reading.

"What's this?" he said. He began again, reading aloud, "O Lord, thou hast searched me, and known me . . ." He read on until he came to the seventh verse. Then he stopped, startled. It was beginning to get dark, so he struck a match and read again, his voice sounding loud in his ears: "Whither shall I go from thy Spirit? Or whither shall I flee from thy presence? . . . If I take the wings

of the morning. And dwell in the uttermost parts of the sea; even there shall thy hand lead me . . ."

He struck another match and read, "If I say, Surely the darkness shall cover me, even the night shall be light about me." Was God actually out here? He wished that it would not get dark so fast. He continued to light the matches he carried in his pocket. He scanned hastily through the rest of the Psalm, pausing when he came to the last two verses which had been underlined in red. Fluttering, he read, "Search me, O God, and know my heart; try me, and know my thoughts; and see if there be any wicked-way in me . . ." He bit his lip. What was he saying. He did not want God to search his heart. Not to any living soul would he have admitted it, but he felt that his heart was fairly bursting with wickedness. Silently his eyes took in the last phrase, "And lead me in the way everlasting."

Joel closed the Book with a shiver, although the breeze which swirled around him was warm. His mother was at that "way everlasting." But where was he? He covered his face with his hands as if to shut out the Presence that seemed to be pressing about him. Thus, he sat in dejection, until a scurrying on the rock beside him startled Joel. It was only the wind blowing the little place-card across the rock. Joel sprang to retrieve it. He used match after match in order that he might age to replace the marker where he had found it.

Joel could not have told why he looked at the verse which the card held; but as he read, a beam of light seemed to pierce through the darkness of his soul. "Behold, the Lamb of God, that taketh away the sin of the world."

Joel slipped to his knees beside the rock. How long he stayed there he did not know. When he arose, it was to look into a starlit sky and the moon had risen.

"I wish I could tell Mom," he whispered wistfully.

Then he recalled the lady with the snow-white hair and silvery voice at the house, and a gladness leaped into his heart. He wondered then, whether she had been concerned about his long absence. With the help of the moonlight he quickly made his way back to Lower Branno and the little yellow house.

He saw her form dimly in the shadow of the porch and lest he startle her, called softly, "Aunt Carrie!"

"Yes, Joel."

"Aunt Carrie, you know I said that I came here to be lost!" His voice sounded eager, joyous, as he climbed the steps to stand beside her. "I was wrong, because I was lost when I came here. I guess I came here to be found."

Her only answer was a smile and a gentle grip upon his shoulder. She waited.

"I can't explain it. I just can't. But something important happened to me—between the Lord and me—out there."

Aunt Carrie was gazing out across the moonlit prairies and seemed to be listening to something. Joel followed her gaze.

"Hear it, Joel—the wind rushing across the plains! See the rippling waves over the grass?"

"Yes," Joel answered.

"The Master says it is like that. The wind bloweth where it listeth, and thou hearest the sound thereof, but cannot tell whence it cometh and whither it goeth; so is everyone that is born of the Spirit."

MU 0222

ГАРІ Р. ПАККС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Калм Ст. Вест,
ТОРОНТО

Телефон:
Оф. WA 5570; Дом. BA 0022

СОВЕТСЬКА КАСТРУЛЯ

Як повідомляє "Правда," на спеціальне бюро, що працює над устаткуванням різних магазинів, уряд втрачає великі гроші, а користі жадної нема.

Протягом кількох років бюро працювало над тим, як зробити "каструлю, в якій можна було односторонньо заварити всім яєць." Нарешті проблему каструля виготовили і вона каструлю держала 35,000 карб. На цьому заспокоїлись і більше таких каструл не робили.

Кілька років бюро працювало над тим, щоб винайти апарат для вичищення фруктових соків. На цю операцію витрачено 250,000 карб. Отже, як заявляє "Трібблс" виготовили всі соки з уряду, тільки не з фруктів. Апарата такого і доі немає.

Історія свободи — це історія обмеження алали уряду, а не побільшення її.

Президент Сімонс.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стемці мої“

Рік XIII. Число 3. Торонто, Ont.

БЕРЕЗЕНЬ

1952

MARCH

Toronto, Ont.

Рік XIII. Число 3.

ВАРТИСТЬ ЛЮДИНИ

“Усіх шануйте; братерство любіть; Бога лякайтесь; царя поважайте”. — і ап. Петра 2:17.

Специфічні накази ясні і легко зрозумілі. Загальний же принцип шанувати всіх людей настільки широкий, що викликає ряд питань і потребує роз'яснення.

Як і всі принципи вніслого тилу, для їх впливу і виконання, потребують авторитету Господнього наказу, інакше вони залишаються лише як вніслі, недосяжні ідеали. Що є пошана? Справжня пошана не є лише зовнішнє виявлення шанування. Вона обов'язково повинна бути сполучена з глибоким внутрішнім визнанням вартості об'єкту пошани. Пошана без внутрішнього визнання це лицеміство, а іноді і зневага. Візв'яз у сибірському таборі, чи в таборах нацистської Німеччини, повисли бач зовнішнє надзвичайно захоплюючись я шанувати “отця народів” або Гітлера, кроте, що такі люди мали на серці в той час, що вони думали про цих осіб, це важко вгадати. Така пошана виле собою в дилісності зневагу.

Говорячи про шанування всіх людей, ми маємо на увазі не стільки зовнішнє визнання будького, а внутрішнє визнання вартості людини, її цінності і прав. При такому розумінні цілком слушне буде запитання: “Чому ми повинні шанувати всіх людей?”

Природно ми схильні зовсім до протилежного. Одна країна приймає ішу, один університет, підписує свою гідність, ставиться з якоюсь зневагою до іншого, деякі особи вважають, що вони у всіх відношеннях вищі на цілу голову від інших і т. д. Часом такий стан перетворюється в науку про “вищі раси”, про “надлюдь”, про “білі”, “цивілізовані” люди і т. д. Отже, щоб шанувати всіх людей, ми повинні мати вичерпу я обгрунтовану підставу. Таку підставу дають тільки засади християнства, нашої нашого Господа про вартість людини. Немає сумніву в

тому, що сучасне поганське ставлення до вартості людини залежить від занепаду християнського впливу на суспільство. Звичайно людські характеристики як савця іншої класи. В основному нас навчають, що людина — це звіряна. Якщо так, тоді немає підстав для доктрини шанувати всіх людей. Звірі не шанують один одного. Між ними завжди точиться гостра боротьба: за засоби до існування, за місце перебування тощо. Звірі мають усі підстави, щоб ставитися вороже я зневажливо один до одного.

Ми є свідками, коли думка про шанування людини доведена до логічного кінця в державних маштабах. Людьми масово внішнюють, буквально цілі нації зникають з лиця землі в наслідок прихв самозвинних реформаторів людства, подібно до того як нищать шурі. Цінність людей, запліджених у тощ, що вони не симпатизують диктаторській владі, менша від цінності зрубаного дерева, тачки вигуля або жмені золота на Магадані. Неможливо шанувати всіх людей на підставі матеріалістичного або атеїстичного світогляду. При цих світоглядах людина тратить свою істинну вартість і не набуває жадної іншої, крім вартості робочої худоби, або гвінейський свиню.

Якщо ми закликаємо шанувати всіх людей на підставі науки Слова Божого, то ми повинні дати і ґрунтовні для цього підстави. Чому ми повинні шанувати всіх людей?

Насамперед тому, що всі люди створені по образу Божому. Людина подібна до Бога, вона має розум і волю, свідомо свого існування. Про це Паскаль пише так: “Людина як тростина, найслабша річ у природі, але це тростина, що думє. Не потрібно, щоб увесь світ намагався роздавити її. Достить її паровозина або кривляни вод, щоб знищити її. Проте, коли б вєсвіт і зничив людину, то вона все ж шляхетіша від (Продовження на ст. 2)

ПОХОРОН КОРОЛЯ ГЕОРГА

(Лондон, 14 лютого 1952 р.)

Вєждо Вєстмінстера, де була виставлена труна з тілом померлого короля, тільки за перші два дні відвідало близько 185000 осіб, щоб попрощатися з королем.

На похорон короля з'їхались представники, які репрезентували: Грецію — король Павло Шаєцію — король Густав і королева Луїза, Норвегію — король Гавдон, Данію — король Фредерік і королева Інгріда, Люксембург — велика княгиня Шарлотта, Францію — президент Бенсон Орлю, Югославію — президент Рибар Делеґацію Советського Союзу очолював посол у Лондоні — Зарубін. США репрезентували державний секретар Ексон і генерал Айзенгавер.

Серед близько 100 тис. віників вирізнявся вінок єгипетського короля з написом: “Фарук, король Єгипту і Судану”.

Похорон короля Георга VI розпочався 15 лютого о.р. 9:30 хв. ранку. Солдати королівської гвардії вніесли труну з великої залі Вєстмінстера і встановили на лафет. Траурна процесія поволі вирушила, розтигнувшись на одну милу

Безпосередньо за труною в кареті їхали: молодша королева Єнєсавєта II, королева-мати, принцєса Марґерит і принцєса-сестра короля.

За королівською каретою йшли пішки: герцог Віндзорський поруч герцога Кентського, в позадю них — герцог Единбурґський і Глостерський. Далі йшли іноземні монархи і голів держав, на чолі з французьким президентом Бенсон Орлюем і Югославським президентом Рибарем. Загалу увагу привертала висока фігура канцлера Західної Німєччини Адєнауєра.

За почесними представниками йшли члени англійського уряду на чолі з Черчилем, лідєрє робітничої і ліберальної партії, представники англійської зниті.

Корпус замкнан війська всіх видів збрі.

На похорони було близько 2,000,000 чол.

Віддав — три з половиною милі, від Вєстмінстера до двірця Пєддінґтон, процесія пройшла за 2 го. 40 хв.

На двірці на процесію чекав спеціальний потяг, в якому труну з тілом короля перевезли до Віндзору.

У Віндзорі, на східних каплиці св. Георга, кортеж зустрір архієпископ Кєнтерберійський. Коли труну вніесли до каплиці, на бажання королеви відбулось двохвилинне мовчання, після чого розпочалося урочисте богослужєння.

Після закінчення служби Бо-жого, труну опустили до склепу я замирували. Перед тим королева взяла пучку землі з срібною йзани і кинула на труну батька.

Коли тіло короля Георга VI опустили до склепу, прогрємє салют з 56 пострілів — по одному пострілу на кожний рік його життя.

Вдова королеви Мері, в наслідок похилого віку (84 роки), не могла взяти участь у похоронах. Проте вона весь час стежила за траурною процесією з вікна палацу Малборо. Характерно, що королева Мері на своїому віку була присутня на похоронах королеви Вікторії, Едуарда VII, свого чоловіка — Георга V, королеви Олександри і тепєр власного сина Георга VI.

У спеціальному посланні до насєлений, королева Єнєсавєта-мати подякувала всім народам цього світу, які за посєредництвом своїх урядів висловили її співчуття з приводу смерті короля Георга. Своєю подякою королева закінчила закликом прийняти “нову королеву Єнєсавєту II з любов'ю”.

До каплиці св. Георга, де похований король, не приїхали єпископи паломників. Тільки за робітничої і ліберальної партії, дві дні, після похорону, могли відвідало понад 150 тис. чол.

ВАРТІСТЬ ЛЮДИНИ

(Закінчення з ст. 1)

нього, бо вона знає, що вмирає, а асесит, навіть перематуючи її, не знає своєї сили! Ніжки створіння можуть мати певну міру розуміння, але тільки людина має свідомість, може інтуїтивно розуміти слово існування, може пізнати творця Творця. Релігійні пізнання Творця мають собою ту приваду, що лежить між людиною і нижчим створінням. Осе! і струсь можуть перевищити людину фізично, проте сильні мускули часто сполучені з слабим розумом. Розум і здатність пізнавати Бога — такі характерні риси людини. Зирнина не може ні молитися, ні славити Бога. Свобода воля і моральний вибір відображають образ Божества в людині. Цей образ Божий в людині вивинув людям Христос своїм трактуванням людини. Бачучи, що є в людині поза зовнішністю, Христос дозволяє вузлячій жіноці обмити словами свої ноги. Він називає ірраціоналом, але навчає жіноці самостійно прикринити в Синаї найглибших прав Божих. Багатоство, науковість, бідність і слабкість заради першої очима людини, але Христос дивинився глибше і поза всім цим бачив божественний образ в людині. Він бачив безсмертну душу, створену по образу Божому.

Бог шанував тих, кого людство зневажало, і обминав тих, що їх люди шанували. Вість про народження Христа була объявлена безграмотним примітивним пастухам у полі, а не першосвященникам, цареві чи мудрецьким. В зборах у синагозі, Христос насамперед побажувати парализовану людину, а не місцеву впливову шляхту. Основна цінність кожної людини настільки велика, що всі інші різні стани, маєтку, знання і т. д. в очах Бога стають малозначні. Отже, Господь нехтував ці зовнішні різниці, а священство і провід дивувалися й обурювалися. Образ Божий в людині і приклад нашого Господа найважливіші підстави, чому саме ми повинні шанувати всіх людей.

Смерть нашого Господа на хресті не мисли важливою підставою, чому ми повинні шанувати всіх людей. Він був в образі Божому у виважено хайдацькому бутті ринини Богові, але прийняв себе аж до смерті, смертні ж хрестної, і не для всіх людей. „Один бо Бог і один посередник між Богом і людьми, але чоловік Ісус Христос, що дав

себе на викуп за всіх“. І Тим. 2:5, 6а. Саме через це у хресті Христового ми пізнаємо пошану, що належить усім людям. Наш Господи умер, щоб очистити душу людини, просвітити її розум, звільнити від гріховного тигара, щоб відновити гідність людини, як найвищою утвору рук своїх.

Пого страждання, ней, нірні муки і зневага, його смець, о-польовування, биття і терновий вінець, рани все це незалежно доводило того, що людина, в її найбільшому і найглибшому у надії, деморалізації все ж повинна бути об'єктом пошани, бо за неї умер цар Слави. Про це навчає життя і смерть Ісуса Христа, що правду з його наукою проповідували апостоли, що правду повинна стало підносити церква.

Чи ми повинні шанувати БСХ людей? Так, усіх. Наука Са. Письма не припускає жодних винятків. Пошана належить кожній людині, як людині, без різниці. Бідність і багатство не повинні бути підставою нашого трактування людей. Людина, що заробляє \$20 на тиждень варта такої самої пошани, як і людина, що заробляє \$2.000. Плутократія значимо відрізняє вартість людини розіміром її рахунку в банку. І на селіх становить вартість кльбороба часто залежить від кількості десятиці цих мовів, що він посідає. Цей дух поганства, на пресвілний жаль панує універсально. Багатство має свої обов'язки і відповідальність. Щого не можна заперечувати, проте ніхто не має права відмовити в пошані безсмертній душі, що, подібно їй іспиту і перебування на землі, Бог не дав їй стільки добра, як іншим.

Друга крайність, так би мовити, модерна — з великою пошаною ставитися до людини за те, що вона і її батьки ніколи нічого не мали. Ні пролетарське походження, ні посідання маєтку не повинні чинити впливу на основний обов'язок — жодну людину шанувати як людину.

Обов'язок шанувати кожну людину не припускає жодних класових привілеїв. Шанувати людину тільки за те, що вона добре пам'ятає імена своїх предків, або зовсім нічого не знає про власних батьків, — це значить зневажати правду. Привілля крадьох людей потрібний, але чини він впроваджується в класову гордість і класову ви-

нятковість, то тоді він стає чинником, що заперечує науку Христову. В нашому суспільстві ми маємо обидві крайності. Поперше, це позначається називаними угодниками до титулів. Достіх пригатади, як у нас на батьківщині, особливо в Західній Україні, були поширені: „Пан Д-р від Банку“, „Пан Д-р від кооперації“ і т. д. Ігоре простому смертному, коли він звернувся до такої особи, не скаже титулу з усіма відтінками його значення. Подруге, і тепер у певних країнах тільки безбачечню вважати, присягою до вартості. Це заперечує правдиве право кожної людини на пошану, не зважаючи на інші моменти.

Нарешті, шанунок людині, ми не повинні зважати на расову приналежність. Австралійський джун, мурин з півдня Африки і найсвітліша біла людина мають однакове право на пошану, що належить кожній з них, як людині. Теорія про „нацлізми“, підрознесення особистої вартості „білої“ людини і т. д. — все це пережитки безсмертного поганства. Церква повинна сміливо поборювати всі намагання до пошани матеріальної цивілізації, що виникли лише в наслідок сиритливих обставин протягом століть і впливів християнства. Людоїд в Африці, що вбиває будзького з голоду, заслуговує на менший осуд, ніж біла лю-

дина, що в божественній гордості виробляє мило з людей іншого раси.

Врак розвиненого розуму багатьом перешкоджає шанувати інших. Усі майже погоджуються, що ні маєток, ні походження, ні раса не повинні бути мірилом пошани, проте твердять, що інтелект, безперечно, робить особу винятковою. Можливо, але не в пошані, що належить однакою всім людям. Кінсьч-кінсьч сатана має один з найбільш розвинених інтелектів і залі генії людства не є слабшими.

„Усіх шануйте“ — таке правило християнського життя. Шануйте всіх, що при владі, шануйте таланти, шануйте відвагу, шануйте свої успіхи. Не обмежуйте нашої пошани до цих річей, проте шануйте Бога. Бачте і тих, що не посідають цих речей зовсім. Пошану звичайно ми не повинні висловлювати у зовнішній вичаюванні. Правдива пошана, крім вичаювання, має і практичний зміст. Уська місійна праця, утримання шпиталів, допомога ближнім, іскпе добре діло — павляє собою висловлення пошани і виконання наказу слова Божого. Усе це є справжнім наслідком життя Христа, який сівля слабих, годував голодних, допомагав бідим. Він робив це як Отець небесний, що посилає світло і доди однаково для всіх людей.

Г. Люді

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ АДЕНАУЕРА

Під час дебатів у німецькому парламенті у іриводу формування в Західній Німеччині дванадцяти дивізій для оборони Західної Європи, канцлер Аденауер сказав:

— На випадок нападу СССР на Західню Європу першим театром військових дій стане Західня Німеччина. На її території англійці, французи і американці доведеться вступити у бій з союветськими військами. На берегах Ельби стоїть могутня червова армія. Як тільки Кремль дасть сигнал, армія ця хністєся на захід.

— Німеччина не може й не повинна допустити, щоб тільки англійці, французи і американці боролися Західню Німеччину. Для відсічі союветській пресі Західня Німеччина повинна мати власну армію.

„МИ НЕ ПРОДАМО НАШИХ ДУШ“

В перших числах лютого ч. р. Генрі Аденгавер зробив огляд союветським військам. В огляді брали участь частини американської, англійської, французької, бельгійської, голландської і канадської армій.

Після огляду командував звернувся до присутніх з промовою, яку закінчив так:

— Ми ніколи не продамо наших душ і не пожертвуємо свободою для мира. Ми віримо у свободу. Ми віримо, що людина народжується не для того, щоб стати рабом.

ПОКИНУВ СОВЕТСЬКИЙ РАЙ

Головний редактор двох східно-берлінських газет д-р Г. В. Лінперет відкрито заохочує Берліна. Його мала арештувати державна поліція безпеки.

СТАВАВ У РЯДІ АКТИВНИХ БОРІВ ЗА ВОЛЮ БАТЬКІВЩИНИ — ВПІШИШСЯ НА ФОНД ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ!

Усі українці справедливо вважають Тараса Шевченка за великого патріота, геніального поета, одного з найбільших будителів народу. Пантелеймон Куліш писав: „Вся краса української поезії відкрилася одному Шевченкові“. І справді, майже кожна сторінка „Кобзаря“ це палячий заклик любити свій нарід і край, це пророчий голос осуду всієї неправди і неволі.

Сміливий осуд насильства, релігійного лицемірства і соціальних неправд ставлять Тараса Шевченка нарівні з старозавітними пророками. Могутній протест проти неправди у Шевченка, сполучений з глибокою правдивою вірою, що випливає з глибини його еста.

Спроби комуністів зробити Шевченка атеїстом творять смішотворні. Адаже ніхто з українських письменників не вживав так часто і з такою глибокою побижністю ім'я Бога, як Шевченко. В усьому „Кобзарі“ вжито ім'я Бога побижню 495 раз і марно тільки 12, з 230 творів „Кобзаря“ ми маємо 250 сугубо релігійної змисту.

Слово Бог Шевченком вживає за глибокою любов'ю і пошаною: „милий Боже“, „святий Боже“, „Господь Бог мій“ і т. д. Це є найкращими доказами, що Шевченко не був атеїстом. Навже атеїст перекладає на ісаїзм, аде писав творів релігійної змисту? А ці твори у Шевченка прекрасні. До того ж у кожному із своїх творів він вживає з великою побижністю слово Бог, нерісично дватри рази.

Як же пояснити вирази Шевченка, що на перший погляд здаються богохульні? Такі вирази богохульні для православних і католиків, тільки не для евангелістів. Ми стверджуємо, що в Шевченкових творах немає жодного виразу, який доводив би про його нахил до безбожництва. У поезії „Сон“ Шевченко Бога називає „милий“. Українці він радить: „Годуй діток: жива правда у Господа Бога“. У цій же поезії, змальовуючи з обуренням сваволю поміщиків, злиденне життя і нестерпне страждання кріпаків в Україні, він каже, що коли може бути таке зло, то, очевидно: „Немає Господа на небі“. Так, це є протест. Проте він не може бути доказом, що Шевченку був атеїстом. У Торгіто був евангеліст, глибоко релігійна людина. Молячись, цей евангеліст з захопленням говорив: „Чого Ти, Господи, не відікнишся, якби Тебе не було зовсім“. Такі волюти в молитві до Бога у п'ятидесят-

М. Фесенко

РЕЛІГІЙНІСТЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

(9 березня 1814 — 10 березня 1861)

ників і баптистів звичайні. Ми, пресвітеріани, не визнаємо молитви, в якій бракує глибокої пошани. Але факт залишається фактом: віруючі люди вживають таких гострих виразів: Шевченко говорить, що Бог: „...може бачити, та помага як оті гори“. Такі вирази ми маємо у Св. Письмі. У пр. 38 Давида каже: „Не мовчи, не ймуй, озвись Боже“. У пс. 44:23 він звертається так до Бога: „Пробудись, чого спиш, Господи“. Проте ніхто не обвинувачує псалмиста в атеїзмі. Отже згаданий вираз Шевченка, безперечно, різкий, як і у псалмиста, але не атеїстичний.

В поезії „Сон“ Шевченко висловлює таке почуття: „Я Богу поможусь...“. Як так і, як тільки мою Україну убогу, що прокляну святого Бога. За неї душу погублю“. Це не є доказ безбожництва Шевченка, а його глибока любов до свого народу. Ап. Павло висловлює таке саме почуття: „Бо я сам бажав би бути відлученим від Христа за брата моїх рідних мєні по тілу“. Отже почуття глибокої любови до народу ми знаходимо в ап. Павла і в Шевченка. Що Шевченко не мав на думці хулити Бога, доводить до того попереднє слово: „Я Богу поможусь“.

Чимало творів Шевченкових ритуалісти вважають за богохульні, тоді як евангелісти приймають їх за спокійним серцем. Наприклад, твір „Свїте існїй, свїте тихий“ скерований проти православних обрядовичів, що мертвий дух і гасили Боже світло. Цей твір евангелісти вважають „гаслом реформації“. В поезії „Юродивий“ Шевченко обурюється проти ора, що спить в кіоті, і запитує, чи воно бачить усі ті кривди, що діються в Україні. Це око він називає іронічно „всвїдлїяним“. Напад на Шевченка на „око в кіоті“ викликає співчуття в евангелістів. Для евангелістів такі кіоти з очима це ідоли, які давно пора зніщити.

Треба раз назавжди пам'ятати, що всі ніби богохульні вирази у творчості Шевченка скеровані не проти Бога, а проти православної мертвщини, обрядовичів і ритуалів, проти усього того, що Шевченко називає візитійністю. Шевченко змальовує двох богів, а саме: бог „візитійський“, представлений в православ'ї, і Бог Ісус

Христос, якого він пако любить і про якого говорить: „Зберешть люди і візитійський Савваф одурити. Не одурить Бог“. „Візитійський Савваф“ для Шевченка це православна церква, яку він не любить усім своїм серцем.

Що православні й католики вважають у творчості Шевченка за хулу евангелісти визнають це за правдивий критицизм. Безперечно Шевченко не мав симпатій до православ'я. Візітійсько хоч би його враження („Шодежник 1857) від православної церкви:

„Вийшов я до притвору і з перестрашу сплїнявся. Мене перестрашило якесь препогонає чудо-диво намальоване на триаршинний округлий дощї. З початку я думає, що це індійський Ману чи Вишну заблукав до християнського каплиця — поласувати ладаму та олівки“... „...Де християни? Де безплотна ідея добра і чистоти? Скорше в шинку ніж у цих зогдажених каплицях“... „Зайшов до собору (катедри) послухати архиерейської пісні. Дивно, чия це з неприємничо, чия тако вона ієсть — це певніше — але в архиерейській „судубї з убою П обставеною і вазалаї в декоратив показалося мені шось тїтське або японське. І при цїї маріонетковій комедї читався Євangelїє. Найпоганіший контраст“!

Звичайно Шевченко брав неї мотиви і на православні теми, як, напр., оновіданні про „Іржавеньку ікону“, але це він використовував як цікаві легенди.

Не мав жадних симпатій Т. Шевченко і до римо-католиків. Найкращим доказом цього є його поезія „Еретики“. В нїй Івана Гуса — чеського патріота, борця за народно правду, який немилосердно картає папу, що

Людськю кровію торгує І рай у найин одає.

Шевченко називає „правдивий“, „сміливий“, „великий мученик“ і т. д. Духовенство ж порівнює з воропами, гадуками, собаками, у них „в ясных ризах... лютїі очї“ тощо.

Які же тоді були властиво релігійні погляди Шевченка? Найближче його світогляд підходить до евангелістського. Лише евангеліст може читати „Кобзаря“ з цілком спокійним серцем і повним задоволенням.

Шевченко безперечно вірив у Бога. Пишучи до свого приятеля на виступ про переселення землі утрату, він радить йому: „Вір глибоко розумно“. Це не є порада невіруючого.

Шевченко глибоко вірив у молитву. Його твори сповнені проханнями молитися. Він не раз пише про свої молитви. Він вірив Христові і любові Його. Ненавидів фарисейство й ідолюство, православ'я і католицизм. Ми знаходимо в Шевченка без кінця і краю сугубо релігійні вирази, ними повний „Кобзарь“. В „Невольнику“ він пише „Скрїзь неправда, де не гляну, скрізь Господа лають“. В „Кавказі“ він визнає: „Христе, Сине Божїй“. В „Необітраті“ він називає Христа „Синком Божим у плотї“ і т. д.

Усе це підтверджує, що всі симпатії Шевченка були по бік евангелістського руху. І цілком зрозуміло, що всі його переспівні псалмів евангелісти з великим захопленням співують на своїх богослужіннях.

Щоб не мати сумніву в евангелістських настроях Шевченка, подаємо уривки з Шевченковими творами, що їх так старанно замовчують православні й католики, і які з великим захопленням читають евангелісти.

„А я іншомо Богу поможусь, Щоб усі сласї яні стали Добрим братами І синими сонця правди, І еретиками Отакими, як Константиський Еретики великий! Мир мирові подарують І славу во віки!“ („Еретики“)

Тут Шевченко висловлює свої найглибші переконання. І тут же він бачимо, що протестанти („еретики“) він вважає „синими сонця правди“. Для нього Іван Гуса „еретик великий“ — духовий велетень. Це „еретики“ такого духа, що „спроможуться подарувати мир і славу“. Шевченко бачить, що в Україні стали „еретиками“ такі, як протестанти І Гуса.

Шевченко завжди попердає „сторонніх людей“, і, відключившись зором мудреця вглиб наступних поколінь, віщує:

„Не смїється, чуї людї! Церква-домовина Зовалиться, а зпід неї Встане Україна І розніе тьмї неволї, Світ правди засвітить, І поможеться на волї Невольничї дітї!“ („Суботів“)

(Продовження ст. 4)

РЕЛІГІЙНІСТЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

(Закінчення з ст. 3.)

Ці пророцтва здійснюються на наших очах. Ритуалістичні церкві розвиваються і наблизяться день, коли на Вікраїні кожній матиме можливість поміститися вільно, без опий „башти“ з МВД чи „Охоронки“.

При всьому бажанні ритуалістам важко зрозуміти Шевченка православним чи католиком, як і атеїстам зобразити його безбожником. Звичайно в совєтських обставинах, де чимало громадян не мають найменшої уяви про євангельський релігійний автор розвідок про Шевченка, не знають як окреслити світогляд Шевченка. Беручи до уваги всі дані, що його не можна вважати за людину з ритуалістичним світоглядом, і не маючи ніякого уявлення про науку євангельської церкви, вони пробують зобразити його як поборника безбожності, наперекір глибоким релігійним почуттям, що так іскраво відбиті в його творчості. Часто-густо де проробляють порядком „соціалізовані“.

У Тараса Шевченка, як і у старозавітних пророків Ісайї Еремії, глибока релігійність сполучена з гострим протестом проти релігійного лицеміства і всякої неправди. Візьмімо хоч би такі рядки його творчості:

„Храми, каплиці, і ікони,
І ставники, і мірні дим,
І перек образом Твоїм
Неутомленим поклоні —
За кражу, за війну, за кров:
Щоб братню кров пролити,
Простить
А потім в дар Тобі приносить
З пожару крадений покров...“

(„Кавказ“)

Або:

„Кругом неправда і неволя,
Народ замучений мовчить,
А на апостольських престолі
Чернець годованій сидить,
Людською кровім торгує
І рай у найм оддає!
О, Боже! Суд Твій правий всею,
І всею царство Твоє!“

(„Еретик“)

До речі, ці найкращі рядки творчості Шевченка греко-католики виникули з нового видання Т. Шевченка українською мовою для всіх вірних, видрукованого перед другою світовою війною.

Тарас Шевченко з великим захопленням перекладає і наслідує старозавітних пророків,

бо відчуває в них споріднений дух. Дуже важко уявити, як православний може читати хоч би такі рядки:

„Світє ясний! Світє тихий!
Світє волинний, несповитий!
Защо ж тебе, світє-брате,
В своїй добрі, теплій хаті
Оковано, омурано,
Премудрого одурено,
Багрянцями закрито
І розп'ятієм добито?“

Не добито! Стрепення
Ти над нами просвітися,
Просвітися!.. Будси, брате,
З багрянців онучі драти,
Людьми з хизди закурити,
Явленними ліч допити,
А кропком будси, брате,
Нову хату вмістити!“

(„Подржаніє Ісайї“)

Стердуючи, що люди-фарисеї навіть Бога свого вважають співучасником своїх злочинів, сотворивши його „по образу своєму й подобию“, як, наприклад, „візантійського Савофуса“, Шевченко звертається до „всевидячого ока“.

„Чи ти дивилося з-висока,
Як сотіяни в кайданах тяти
І Сибір незволичили святих,
Як мордували, розпинали
І вишнали? А ти не знало?
І ти дивилося на них
І не оспіло? Око, око!
Не дуже бачили ти глибокі!
Ти спили в кюти, в царі...
Та цур їм тим царям поганим!“

(„Юродивий“).

Правду, любов і братерство Шевченко вважає за найдорожче добро, якого бажає собі і всім людям:

„Мені ж, о Господи, подай
Любити правду на землі!“
(„Молитви“)

Євангелісти, не вагаючись, погоджуються з почуттям Т. Шевченка і його думками, що він їх висловлює у „Світє тихий“. Разом з тим євангелісти так само близько й співзвучно визнали Т. Шевченка, написавши до київ. Релігійної: „Новий Завіт і читаю з благоговійним трепетом“. Щоб зрозуміти, як Т. Шевченко ставився до Біблії, досить прочитати „Не погасай, мого світіння“.

До якої з євангельських течій найбільшій релігійній поглядів Т. Шевченка? В „Неофітах“ він визнає божественність Ісуса Христа і називає його „Снигом Божим у плоті“. В поемі „Марія“ він зображає, що Христос розвивав так, як і всі люди. Соціалісти, духові послатков-

Тарас Шевченко

ІСАІЯ. ГЛАВА 35

(Подржаніє)

Радуйся, ниво несполитий!
Радуйся, земле, не помята
Квітчастим закам'ї! Розвустися,
Рожевим кринком процвітай!

І провітєть, позеленєть,
Мов Йорданю святії
Луги зелені, береги!
І честь Кармілова і слава
Ливанова, а не лукава,
Тебе укрити дорогим
Золототканним, хитроштим,
Добром та волею підбитим,
Святим омовором своїм.
І люди темні, незрячі
Дива Господні побачать.

І спочинуть незволичити
Утомлені руки,
І коліна відпочинуть
Капданами куті!
Радуйтесь алогодухі.
Не лякайтесь дива,—
Се Бог судить, визнає
Долготерпеливих
Вас, убогих, І воздає
Згодям за злаві!
Тоді, як Господи, святая

На землю правду прилетить
Хоч на годиночку спочить,—
Неарчі прозритєть а кринї,
Мов сарма з гаю помайкують.
Нинім отверзуться уста;
Провітєть слово, як вода,
І дерь-пустиня несполита,
Зцілюючою водою вимита,
Прокняється; і потечуть
Веселі ріки, а озера
Кругом гаями поростуть,
Веселим птаством оживуть.

Оживуть, степи, озера.
І не перстові,
А волиї, широкі
Скряї шляхи святі
Протєляться; і не найдуть
Шляхів ті владки,
А раби тим шляхами,
Без гавату і крику,
Поїждаться докупи,
І пустиню опанують
Веселі сєла.

(С. Петербург, 1859, 25. III.)

РАДІОПЕРЕДАЧА ВЕЛИКОДНЬОГО БОГОСЛУЖЕННЯ

В неділю, 20 квітня, о год. 11 ранку відбується радіопередача Великоднього Богослуження з Української Пресвітерської Церкви в Торонто. Радіостанція CJCB Торонто.

Якщо людина не поступає наперед, щоб стати ангелом, буде певні, вона опускається, щоб стати дияволом. Вона не може зупинитися на становищі звичини.

С. М. Колридж.

КАРТКА З СВЯТОЧНИМ ПОБАЖАННЯМ

Губерт А. Флагерті з м. Дженні, Н.Я., в 1941 р. працював на острові Гаїм. Сема в цей час вола надіслати картку з святочним побажанням. Поки картка дійшла на адресу, Флагерті дістався до японської неволі. Проте вперта пошта не відмовилася доручити картку адресатові. І як не дивно, а Флагерті одержав згадану картку сема тепер, тобто через десять років.

ники Арія, мали впливи на певні євангельські течії. Представники цих течій, визнаючи Христа за втілення Бога на землі, вважали, що не було істотної допомоги проробувати собі стежку віри в нетрях ритуалізму. Христос навчав, що слова, які люди казатиуть проти Сина Чоловічого, простяться їм, але залишається без прощення гріх проти Святого Духа, бо це гріх проти самої правди.

Отже, ми шануємо Тараса Шевченка не тільки, як гениального письменника і будителя народу, але як і великого пророка духової волі і нового життя. І поки наш народ тамає в руках „Кобзаря“ та твори Сковороди, доти не перевертуться на Україні євангелісти-протестанти.

Ів. Зоренко

МИКОЛА ВАСИЛЬОВИЧ ГОГОЛЬ

(1802 — 4 березня н. ст. — 1852)

Минуло сто років з дня смерті Гоголя. Тим часом ні біографи, ні критики не подали вичерпної думки про що надзвичайно складну постать. Ще й нині сьогодні серед критиків панують думки: “Загадковий Гоголь”, “Гоголь невідомий” і т. д., а проф. Чубатий М. (“Свобода” № 296, 1951 “Чи Микола Гоголь український письменник?”), з виглядом вченого беззаставно, розписавши у своєму безнадії перед величчю Гоголя, закінчує свою статтю так:

“Для авторів цих рядків немає сумнів, що Микола Гоголь не український, а російський письменник. Це письменник малорос, тим більше небезпечний для укр. народу (скрізь підкр. наш. ІЗ.), що саме такі типи Росія пропугувала і інші пропугує як ідеал українці”

Отже, за проф. Чубатим, Гоголь “не український”, а “російський” письменник, і знову так “письменник малорос”, а тому проф. Чубатий взяв на себе “велику історичну” місію. Як колись київський митрополит Писарь Кроковський викликав гетьмана Мазепу за те, що він був найкращим сином України, так тепер проф. Чубатий оголошує Гоголя, **шого великого сина України**, “небезпечним для українського народу”, тобто за советським стилем “ворогом українського народу”. “Чи не нагадає вам така “критика” героїв Гоголя, неувік Сквознічких, Духновичів? Тільки ні! Ніхто з Літківців? Що й казати, безсмертний Гоголь! Адже його “герої” живуть і досі, навіть тут, на еміграції, серед українського суспільства. Звичайно, суд історії не скаже свою критику й справедливу думку про Гоголя, про якого Шевченко в листі до княгині Рєпніної писав:

“Перед Гоголем треба благоговіти, як перед людиною одарованою найглибшим розумом і найнікнішою любов’ю до людей”.

Микола Васильович Гоголь народився 1 квітня 1809 р. в с. Сорочинцях, на Подлявщині, в родині небагатого поміщика. Батько його мав прекрасну бібліотеку, дуже цікавився домашнім театром, для якого написав кілька комедій українською мовою. Вплив батька, читання книжок, відвідування домашнього театру — все це створювало відповідний ґрунт, що на йому розвивався талант майбутнього письменника. З дитинства Гоголь вже цікавився народними легендами, історичними переказами. Його чашенько можна було бачити на народних святах, де він з дитячою цікавістю спостерігав побут і звичай українського селянства. В юнацькі роки Гоголь вивчає історію України. Він збирає українські народні пісні, дуїни, захоплюється творами Котляревського, Гулака-Артемовського і взагалі минаючи України.

Безперечно у нього була під рукою “Історія Русів”. Під її впливом він пише короткі нариси для “Історії України”, хоч фактично написав тільки повість “Тарас Бульба”. Отже Гоголь був швидко пов’язаний з історією і культурою України.

“Людина, — писав наш незабутній філософ і претеча євангельського руху Григорій Сковорода, — це маленький світ і так тяжко пізнати її міць, як тяжко у всесвітній машині знайти основу”. “Глибже серце прозріває тільки одному Богові, не в що інше як необхідна безодня наших думок”. Саме Гоголь, як може ніхто інший, так яскраво і реалістично виліяв собою цей “маленький світ” з “глибоким серцем” і “необхідною безоднею думок”. Саме через це зрозуміти творчо-життєвий шлях Гоголя, справедливо оцінити його, дуже тяжко, як і “тяжко у всесвітній машині знайти основу”. І справді, постать Гоголя дуже складна. Батько російського письменника Аксакова у своїй “Історії знайомства з Гоголем” про це пише так:

“Того ніхто не знав цілком. Деякі друзі і приятелі, звичайно, знали його добре, але знали, так би мовити, частинами. Очевидно, що тільки з’єднання цих частин може скласти ціле, вичерпне знання і визначення Гоголя.”

Це зауваження надзвичайно цінне і на сьогоднішній день, бо й справді тільки в такий спосіб можливо кінець-кінцем усвідомити всю величчю Гоголя. Гоголені повісті з українського життя (“Вечори на хуторі біля Диканьки”, “Сорочинський ярмарок”, “Ніч перед Різдов”, “Страща поїмста” та ін.) яскраво відображають у со-

бі українську народно творчість. Не в меншій мірі в них ми бачимо великий вплив української літератури того часу. Представники простого народу — такі центральні постаті цих повістей. Голови за заслуга Гоголя в тому, що він своїх героїв змальовує не тільки як людей, що існують, а як людей, що думають, відчувають. Він розкриває перед читачем душу простої людини, з усіма її найкращими рисами, показує не підроблений народний гумор Українське життя, навіть з його величезними навіями, героїв своїх повістей, хоч би й таких, як Афанасій Іванович Пульхерія Іванівна (“Старосвітський поміщик”) Гоголь змальовує такими теплими, різнобарвними фарбами, що вони здужують українську свідомість, викликають у читача до себе симпатії, трогатно заражують. Навіть гіркий сміх Гоголя це не що інше як любов до свого народу. Яскраво виражені українські почуття автора в повістях ніби підсилюють великий вплив цих повістей на читача, за що, шлоком справедливо підкреслює акад. М. Грушевський: “...чи не маємо ніякої причини вивчати Гоголя з історії українського національного руху, розвою української свідомості.” В повістях з українського життя, хоч і написаних російською мовою, Гоголь виступає як письменник, який нам рідний, близький, свій.

Гоголь, як духовий інтелект, не міг не бачити тієї неправди і зла, що панували в усій самодержавно-кріпосницькій Росії, до складу якої входила й поневолена, покріпачена Україна. Отже його принаймні ідея — вплинути своїми думками на це спотворене реальне життя. Згодом Гоголь стає формально російським письменником, залишившись українцем. Що він не став росіянином — досить виразно стверджують іноземні критики. Напр., американець, проф. Кларенс Маннінг, пише, що Микола Гоголь ніколи не міг стати правдивим росіянином. Українське походження й виховання неперервно були йому на перешкоді стати правдивим росіянином. Бруно Ген у передмові до німецького перекладу творів М. Гоголя (Шоріх, Швайцарія 1949 р.) підкреслює:

“Крім всієї пов’язаності з російською культурою і духом, Гоголь завжди залишався свідомий своєї української народності. І ми ніколи не зрозумі-

мо особливостей Гоголя, що відрізняють його від усіх інших російських письменників, якщо в ньому будемо бачити тільки росіянина, а не також і українця.”

Ніхто не може заперечити того, що й визначні українці того часу, як напр., Шевченко, Куліш, Максимович, як і встановили до Гоголя, як до українця.

Даліша творчість Гоголя глибоко кинувалась. У своїй безсмертній комедії “Ревізор” Гоголь нещадно і сміливо самодержавно-бюрократичний николаївський лад. В яскравих фарбах він показує характерні риси цього ладу: неучту, хабарництво, беззаконня й деспотизм. Змальовуючи в “Мертвих душах” постаті кріпосницько-поміщицької верхівки тодішньої Росії, Гоголь констатує,

Тарас Шевченко

М. В. ГОГОЛЮ

За думою думарем вилітає:
Одна давати серце, друга
— розмариє.
А третя тихо-тихесенько плаче
У самозу чисті — може й Бог
не бачить.

Кому ж я покажу я,
І хто тую мову
Привітає угадає
Велике слово?
Всі оглухи, похилили
В кадинах блядують!
Ти смієшся, а я плачу,
Великий мій друже!
А що продрить з того плачу?
Бур’яні, мабуть, брате!
Не зареветь в Україні
Вольні гармати,
Не зарізе батько сина,
Своїй дитини.
За честь, славу, за братерство,
За волю України.
Не заріже викохає
Тя й продрить в різницю
Москалені
Себто, бачини.
Лента, удавчин
Престолови, “Отчеству”
Та німоті плаца...
Нехай, брате!
А ми будем
Сміятись та плакати.
(С. Петербург, 1844, 30. XII.)

що паразитизм і кріпосницька сваволя — ось де ґрунт для цього зла, де такі типи, як Плюшкін, втрачають образ людини, і круті Чичикови брехнею й шахрайством набувають капіталі. Тим часом темне, неграмотне селянство тільки й того, що живе. А хіба не зло панувало (Продовження на ст. 6)

„ЕВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА“
THE EVANGELICAL TRUTH
 Published monthly. — Authorized as
 second class mail. Post Office
 Department, Ottawa.

Передати на рік в Канаді і закор-
 доном \$1.00. Зарубежню поштою 10с.
 PUBLISHER — КОМПІТ.
 Івана М. Фесенко
 Адреса редакції:
 506 Ossington Ave.,
 Toronto 4 — Ontario

“Мільйони архієпископа Сави”

Майбутній історик наших ча-
 сів матиме повне право у своїй
 історії, дати наголосов тому,
 що ми тепер переживаємо.
 “Бія Церква із світського мло-
 дою.” Це мабути ніколи у сві-
 тової історії оборона Христоп-
 вих прав на землі, не коштува-
 ла стільки крові й стільки ж
 жертв, це мабути, ніколи під-
 ласки “нової епохи”, яке це
 злобуки звуть комуністи, не ви-
 жали таких хитрощ, щоб не
 тільки знові, але й в пер-
 шу чергу — всерідні, розла-
 зити духову істоту людини, рід-
 ні, організації, Церкви.

Нещодавно англійська пуб-
 личну опінію сколихнула про-
 сто сенсаційна вістка, яку по-
 дала лондонська преса під на-
 голоском “мільйон архієписко-
 па Сави.” Вістка ця, що її на-
 чинно передрукувала білорусь-
 ка закордонна преса, не на-
 йшла належного відгуків у
 українській пресі й — як не див-
 ити в польській пресі. А ми-
 жим, “мільйон архієпископа
 Сави” не є явним відокремле-
 ним і що найважніше, особисті-
 стям. Це тільки одна ланка, од-
 но коліщатко в цьому безпе-
 рервному ланцюгу, що його по-
 чинає — на разі — антіохійсь-
 кий патріарх Олександр і кін-
 чає — теж на разі — пастор
 Мартин Німелер.

Перед кількома місяцями в
 Лондоні помер голова Польсь-
 кої Автокефальної Церкви й
 член єгипетського польського
 парламенту “Раді Народовей”
 архієпископ Сави. Це був один
 із завзятіших поліофобів та
 націоналізаторів православних
 українців і білорусів, діяльний
 член усіх польських політичних
 організацій, а в тому й відомої
 польської організації “Заволю-
 ку Олександрів Зем Пулночи-
 Виходів.” На одному із засі-
 дань “Раді Народовей” архи-
 єпископ Сави нагло помер.

Покійний був дуже бідо, в-
 алого вдався. Єдина його ті-
 тка, що із цілої рідні його зали-
 шилася це в живих поза залі-
 зоною заслоною, перебуває в од-
 ному із будиноків опіки в Пари-
 жі.

Гнат Дядюренко
 Для визволення краю

Із крапель море,
 Гора складається з піщин...
 Який для визволення краю
 Усі дали ми — як один,
 Чи ми на краплині, по піщині
 Створили б мур і валі;
 І те, що втратили добити,
 В борні б навки здобули!

Старенька, російська емі-
 грантка що з після першої сві-
 тової війни, кілька разів звер-
 талася до архієп. Сави з про-
 ханнями допомогти, однак зава-
 діла безуспішно. Архієп. Сави
 відмовляла, бо не мав з чого.

Після ж наглої смерті архи-
 єпископа Сави, коли судово-
 дава почала переглядати за-
 писки й папери покійного, ви-
 явилось, що в завіщаним, яке за-
 писав архієп. Сави, єдиним
 спадкоємцем є згадана російська
 емігрантка й все рухоме й не-
 рухоме майно унаслідку війни.
 Крім того, виявилось, що архи-
 єпископ Сави був мільйонером
 в повному розумінні цього сло-
 ва й вартість його майна пере-
 вищує суму кількох мільйонів
 доларів: крам грошовей готівки,
 вміщеної по англійських і аме-
 риканських банках, архієп. Са-
 ви був власником 20 каміниць в
 Лондоні...

Вістка про мільйонне майно
 архієп. Сави електризувала
 всю еміграцію. Поспалали пи-
 тання: звідки, за таких корот-
 ких час перебування на емігра-
 ції архієп. Сави міг зібрати та-
 ке майно? Навіщо й для кого
 він купував будинки в Лондо-
 ні? Хто давав йому такі вели-
 чезні суми й з якою ціллю, ко-
 ли сам покійний жив бідо і
 його вірні часто робили скла-
 ди на його прохорчування? І,
 врешті, кому припадає це вели-
 чезне майно?

Згідно з завіщанням архієп.
 Сави, всі ці мільйони доларів
 повинні дістатися його тітка,
 російська націоналістка, що до-
 казалися кажучи, біла росій-
 ська емігрантка. Однак судові
 власті Англії завістували
 важливі завіщання, яке було
 списане без свідків і не затвер-
 джене нотарієм, згідно з зако-
 ном. Майно отже архієп. Сави
 повинно перейти на власність
 Вел. Британії. Але архієп. Са-
 ва не був британським грома-
 дянином, отже в цьому випад-
 ку домагаючи уряду Вел. Бри-
 танії не було б заціка з зако-
 ном. Домагаючи таке міг би у-
 сунути польський єгипетський у-

Микола Васильович Гоголь

(Закінчення з ст. 5)

тільки в Росії? Було воно, і ще
 в більший мір, і в окупований
 Україні, як складовий її частини.
 Підносячи проти цього зла свій
 різкий протест, Гоголь тим са-
 мим підніс протест і за безбож-
 ності, покірчанні добити у-
 країнське селянство, тобто за
 своїх рідних братів і сестер.
 Викриваючи не м і неросудно
 всіх столичних обвинувателів, про-
 злочинне й безглузде життя
 яких сам Гоголь в одній із по-
 вістей говорить: “Нудно на цю-
 му, панове!”, він разом з
 тим зображає героїчні постаті
 в повісті “Тарас Бульба”, побу-
 дований на матеріалах з історії
 українського народу. В ній Го-
 голь змальовує немирні ро-
 річні образи людей, які без-
 межно служать ідеї визволення
 батьківщини. Гордий, суворий
 й волеюлюбний Тарас Бульба
 тільки й живе думкою про пе-
 ремогу народу над ненависни-
 ми загарбниками, про визво-
 лення батьківщини. Так думали
 кращі люди України до Гого-
 ля і коли творив він цю по-
 вість, так думали і тепер.
 Жодні муки і страждання не
 можуть зломити сили Тараса
 Бульби. Ось він вже на воєни-
 ці “Та не на багаття дивився
 Сави, не про вогонь він ду-
 мав, яким збиралася палити
 його; дивився він, серцеший, у
 той бік, де відстрелювались ко-
 заки...” Тарас думає тільки про
 перемогу народу:

“Прощайте товариші! — гука-
 ючи він ізверху: — Згадайте
 мене і на ту весну прибувайте
 сюди знову та гарненько погу-
 ляйте!...” А вже вогонь здійма-
 єся над багаттям, захоплював
 його ноги і розсілася полу-
 м'ям по дереву... Та хіба зна-
 дуться в світі такі воєни, мукі і
 така сила, що пересилала б у-
 країнську народну силу?
 Безперечно Гоголь для крити-
 ки і досі являє собою тра-

гічну загадку й невідому по-
 шість. Ключ для висвітлення цьо-
 го подає сам Гоголь, який пи-
 сав: “Я не знаю, яка в мене ду-
 ша: українська чи російська?”
 Так, він мав душу українську,
 але хвору, покірчану і пошма-
 ровану московськими утиска-
 ми. Тільки через цю смертельну
 хворобу, яка не покидала, му-
 чила його, він, хоч бліскуске
 показав усе зло тодішнього
 спотвореного життя бюрократ-
 но-кріпосницької Росії, але
 не зробив висновків про те, як
 можна змінити ту гірку дійс-
 ність, як це ми маємо в творях
 Тараса Шевченка. Російське се-
 редовище, за винятком першо-
 вих верств, аж ніяк не могло
 зрозуміти Гоголя, як письмен-
 ника. Проте, за висловом І. Го-
 блєвчина, він не відважився по-
 вернутися в “своє старе гніздо-
 в”, в Україну. Немає сумніву,
 що такий крам оздоровив би
 Гоголя в цілому. Не знавши й
 не міг знайти Гоголь порятунку
 і духової підтримки в право-
 слав'ї, знесилюючи себе голо-
 дом, простуючи на колінах
 перед образами, поширюючи
 не властиве йому пошлякство.
 Усе це було причиною того,
 що Гоголь, впадши в фанати-
 чно-релігійний стап, помер
 під тиском тяжкого морально-
 го запалу.

Минуло сто років з дня сме-
 рті людини “глибокого серця”,
 “необмеженого безодні думок”,
 неперервного майстра ху-
 дожнього слова, людини винят-
 кового таланту, світового ге-
 нія, такого нам близького і рід-
 ного — Миколи Гоголя.

Отже, схиливши в найбільш-
 ій пошані наші голови перед
 світлою пам'яттю Гоголя, як
 перед людиною, великим сином
 України, ми й на сьогодні зали-
 шамось відані Ідеї Тараса
 Бульби у визволенні нашої сирі-
 вавленої батьківщини, про ав-
 тора якого Шевченко сказав:
 — О, Гоголь, наш безсмерт-
 ний Гоголь!

Сави” — які дали активно до-
 помагати у відбудові польської
 православної Церкви, хоч усі
 центральні парохіальні буди-
 нки в як списку приватної влас-
 ності пра архієп. Сави — І де
 відомо ще, хто грає, чи біла
 московська еміграція, чи че-
 рвова Варшава — сьогодні
 легко уже можна догадатися, що
 і в якої цілю давав гроші. А в
 історії Польської Православної
 Автокефальної Церкви “міль-
 йон архієпископа Сави” творити
 мити окремий — і той зна
 чи не останній — розділ.
 (“Америка”)

За загальною засекрешеною

"БАГАТО НЕДОЛІКІВ"...

Як повідомляє кор. "Радянської України" (грудень 1951 р.), недавно відбувся пленум Львівського обкому КВ(б) України. Звичайно секретар обкому партії тов. Чучукало не допустив на чергове підлабузництво.

Завдяки піклуванню товариша Сталіна, — сказав він, — при постійній допомозі ЦК ВКП(б), Союзнаго уряду, всіх народів СССР і, насамперед, великого російського народу, трудящі Львівської області, як і всіх західних областей України, провели значну роботу по соціалістичному перетворенню народного господарства, розвитку соціалістичної змістові і національної формою культури.

Отже згадав усіх, тільки забув про дрогому "українського народу й уряду". Правда, їх не варто було згадувати. Адже їх "допомогою" позначалися дуже великими недоліками, про які розповідав присутній на пленумі, що виступали в дебатах, а саме:

...Щі успіхи були б значно більші, якби обласна партійна організація не допустила серйозних недоліків і помилок в ідеологічній роботі, в справі комуністичного виховання трудящих.

...Обласний комітет, міський, райкомні партії, перш ніж партійні організації глибоко не викнали в роботу творчих організацій, прогнали ряд ідеологічних збочень у творчості окремих письменників, композиторів, у роботі театрів. Завдавав обласного зідзіву в справі мистецтва тов. Смикотій за неабав виготову роботу серед творчих працівників.

...Істотні хибки є в роботі закладів філіалу Академії Наук УРСР. Наприклад, інститут суспільних наук опрацьовує другорядні, дрібні теми. В плані інституту немає жодної теми, спрямованої на викриття підлої діяльності українських буржуазних націоналістів.

...Рівень викладання суспільних наук і особливо марксистсько-ленінізму у вищих наукових закладах надзвичайно низький.

...Незадовільно поставлена лекційна пропаганда. Майже не читается лекцій про сталінську дружбу народів нашої Батьківщини, про пролетарський інтернаціоналізм, про соціалістичні перетворення в західних областях України. Про лекції, які б викривали пізлу діяльність українських буржуазних націоналістів, не доводиться й говорити.

Виходить якось дивно. Секретар обкому партії тов. Чучукало у вступній промові заявив, що "трудящі Львівської області, як і всіх західних областей, провели значну роботу", а члени пленуму, безпосередні виконавці цієї роботи, стверджують, що майже нічого-сь не зроблено, особливо щодо "діяльності буржуазних націоналістів". Запитуйте, для чого і для кого все це роблять? Насамперед для того, щоб мати "винних" і відповісти про це постанову. Звичайно "про радком критики і самокритики" учасники пленуму в дебатах "добровільно" визнали "свою вину", мовляв, нічого-сь не зробили, а пленум обкому ухвалив "розгорнуту постанову", про зміст якої "Р.К." і не гадує. Це — для чого все це роблять. А тепер, маючи розгорнуту постанову, НКВД (таємна поліція) покаже не тільки членам пленуму обкому, а й всім трудящим Львівської області, де вони зминують, як саботувати директиви партії і любовного вождя тов. Сталіна. А це — для чого все це роблять.

Словом, у Львівській області, після заганного пленуму, не один трудящий полатиться життям за "пізлу діяльність українських буржуазних націоналістів". Така вже совєтська дійсність.

Ів. Гнівний

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

У справозданні UNESCO сказано, що на сьогодні у цілому світі ми маємо 224 міль. примірників різних газет. Крім цього, для інформації у світі працює 182 міль. радіопаратів, 16 міль. апаратів телебачіння і 112.000 міль.

СОВЕТСЬКЕ ПОЛІТБЮРО

Московське радіо опублікувало прізвища Політбюро, а саме: Сталін (72 роки), Ворошилов (71 р.), Молотов (62 р.), Крушев (56р.), Каганович (58 р.), Булатин (57 р.) Андреев (56р.), Мікоїн (56р.), Берія (53 р.), Маленков (50 р.) і Косігін (48 р.).

HEALTH FOR EVERY DAY

by Dr. Helen MacFarley, D.B.E.

It is not likely that John will ever have scarlet fever again. The useful poison that is in his blood after this attack will protect him and he will not take scarlet fever again. We call this state of affairs immunity and we say that John is immune from scarlet fever now. But he has been in bed in the hospital for five or six weeks and you and his mother have been anxious about him. His mother did not sleep very well for the first two or three weeks after John went to the hospital. And you and she were both anxious about the other children.

They might have got the infection from John and then they would also have had scarlet fever. But that did not happen, thank God. John was the only one who had scarlet fever. Of course it cost the city quite a lot of money to build the hospital for him and to pay the ambulance that took him there and the doctors and nurses who took care of him there. But that is all right. We know now that we can and should and must take care of the sick and we are glad to do it. So you and his mother need not worry about that at all. We take care of the sick in Canada. And we know how to take care of the sick. But what about the other children? John will not take scarlet fever again. At least, it is not likely that he will take scarlet fever again. It is very unlikely. But the other children may take scarlet fever the next time some little girl or boy at the school has scarlet fever. What can we do for the other children? How can they get the immunity that John has and be protected against scarlet fever? The cells in John's body and the blood in John's body somehow knew they would have to make a useful poison to kill the bad poison that the scarlet fever germs were making and so John's body made that useful poison which killed the scarlet fever germs and destroyed the bad poison or toxin of the scarlet fever. Then John was immune. He was protected from taking scarlet fever again. In there any way that we can warn the blood and the cells of the bodies of the other children and make them act to work to make the useful poison that will give them immunity? Yes there is. In a laboratory we can get some of the scarlet fever toxin and make it feeble so that it is not harmful but a warning to the cells.

НОВІ ВИДАННЯ

Оксана Дрогоманова: "ПО ТОЙ БІК СВІТУ". Література Бібліотека ч. 2. Виданнство Миколи Денісюка, Буенос-Айрес 1951 р. Стор. 156. Двобарна обкладинка роботи Б. Крюкова. Передмова І. Качуровського.

"По той бік світу" — це картина з життя в Аргентині. Читач знайде в ній цікавий колорит цієї південно-американської країни. На тлі аргентинської природи і величезного життя столиці розвивається дія — доля наших поселенців, їх життєві стремління.

Ціна кожної книжки ЛБ 80 ам. центів. Ціла серія ЛБ — з коштом переклади 4 — ам. дол.

Юрій Тис: "СИМФОНІЯ ЗЕМЛІ". Література Бібліотека ч. 1. Виданнство Миколи Денісюка, Буенос-Айрес 1951 р. Стор. 128. Двобарна обкладинка, портрет автора і рисунки Б. Крюкова.

"Симфонія землі", літературні есеї-нарис. Це опис славних місць і подій нашої батьківщини, одиси сіл і міст, людей і історичної долі народу.

Ціна кожної книжки ЛБ 80 ам. центів. Ціла серія ЛБ — з коштом переклади 4 — ам. дол.

Анатоль Галін: "ПАХОШ". Література Бібліотека ч. 3. Виданнство Миколи Денісюка, Буенос-Айрес 1951 р. Стор. 128. Двобарна обкладинка роботи Б. Крюкова. Передмова Гр. Голіана.

У "Пакоші" читач знайде думку поставу наших людей до будівні совєтської дійсності, протиставлення людини з її нелюдською душею жорстоким умовам життя, в житті зорним істотною червоною системою.

Ціна кожної книжки ЛБ 80 ам. центів. Ціла серія ЛБ — з коштом переклади 4 — ам. дол.

Замовлення і гроші слати на адресу:

Miss Olga Denysuk
c/o St. Columbens
Silver Creek, N. Y., U.S.A.

We take nearly all the power and strength out of it, so that it can do no harm and then it is nothing but a warning.

But it works. And the cells and the blood are warned when a tiny little drop of the feeble bad toxin that can do no harm is given to each of John's brothers and sisters. Then each one of them has the same immunity that John has and will not get scarlet fever.

THE WAY IS OPEN

By Albert A. Band

Andy Boyd squeezed into the tiny space between the two bigger boys on the back seat of the car. Then he grinned gratefully at Harry Wilson, the driver.

"All set, Harry," he said happily. "Thanks for taking me. This is a break. I might not get to the picnic at all except for you."

"Aw, that's all right, kid," Harry answered carelessly. "Forget it. Maybe you can do me a favor sometime. Now hold on tight, fellows. I want to show you what this chariot can do."

And show them he did. Harry had been driving only a few weeks and the thrill of his new power was still with him. The car sped on, eating up the miles faster and faster.

"You'd better slow down, Harry," one of the boys beside Andy suggested, "there's a motorcycle cop following us."

Regretfully Harry slowed to a moderate pace.

"Tough luck," he commented. "Just as I was really getting her into her stride."

He glanced in the mirror at the road behind him. The officer was close now.

"Looks as if he means business," Harry remarked. "Well, if he says anything we weren't going faster than thirty-five miles an hour. That's right, isn't it?"

"Yes, that's right, that's what we will say."

Two of the boys said that. Andy, remembering that the speedometer had been nearing sixty, said nothing. But the others did not seem to notice his silence.

The officer came alongside and motioned Harry to pull over to the side of the road and stop.

"What's the idea?" he demanded harshly. "Think you're on a race track or something?"

Harry turned a surprised and slightly hurt expression to the officer.

"Of course not. I wasn't driving more than thirty-five miles an hour," he declared firmly. "I don't want to break the law and thirty-five is the limit. That's so, isn't it fellows?"

Again two of the boys backed up Harry's statement. And again Andy said nothing, hoping his silence would be overlooked.

But the keen-eyed officer had noticed him and saw the expression on his face.

"Well, what about you?" he asked. "I notice you didn't join in the chorus. How about it? Was he going more than 35, or not?"

Andy looked as if he would like to slide down under the seat out of sight. The other boys were watching him and their looks were

not friendly. He swallowed hard, seemed about to speak, then hesitated.

"Well, speak up," demanded the officer. "Was he going more than thirty-five miles an hour, or not? Yes or no?"

Poor Andy could not utter a word. But he nodded his head.

The officer grunted and drew out his book of tickets. He filled one of them out and passed it to Harry.

"After this see that you stick to the speed limit," he said as he mounted his motorcycle and rode on.

But Harry did not start the car. Instead, he reached over and opened the door.

"Out!" he ordered sharply as he looked at Andy. The boy hesitated.

"I said out," Harry repeated. "This is as far as you go. I thought you appreciated the favor I did you by giving you a ride. You take a funny way of showing it."

Andy's distress showed in his face.

"I know," he said miserably. "It was good of you to give me the ride. But I know you were going more than thirty-five and so do you. Anyway, it wouldn't have made any difference if I had backed you up. That officer knew how fast you were going."

"Maybe so, but that's not the idea. You could have done your part by showing that you were with us anyway whether the officer knew or not."

"There's nothing else I could do," Andy defended himself. "I couldn't lie about it."

"Oh, yeah? Well, if you can't tell a lie, there's one thing you can do. You can get out and walk. And while you're walking you can think about the rewards of telling the truth. Come, get along."

Andy looked at the others and saw no sympathy in their faces. He got out of the car and stood beside the road, watching them go on toward the picnic. He was in a spot all right. He was five miles from the picnic grounds and five miles from home. And he felt as low in his spirits as he had ever felt in all his life. He really began to feel like that heel that Harry had kicked he was.

But he could not stand here all day. He had to do something about getting away from here. He did not like the idea of thumbing rides. So he started to walk toward the picnic ground. Perhaps somebody would come along and pick him up.

As he walked his thoughts

flashed back to that day last winter, to that Sunday-school lesson about Andrew. He remembered what the teacher had said.

"Andrew was the one who always brought others to Jesus," he said. "Every time he is mentioned in the Bible he was leading someone to his Master."

Those words had stayed with Andy. His name was Andrew, too. And he had made a resolve that he, like that early disciple, would make it his purpose to lead others to Jesus. And he knew that this fellow was going to do that he had to lead a good Christian life.

That was why he could not tell that lie about the speed that Harry was going even if the others did think him ungrateful. But what had his standing for the truth brought him? Those boys in the car and any others who would hear about what he had done would certainly not listen to any words of his about following Jesus.

Andy did not have to walk very far. Somebody else who was on the way to the picnic gave him a ride. And it turned out that Harry got off with a warning about speeding.

But that made no difference in the way the boys felt toward Andy. One day when he was having an ice cream at the Snack Bar several of the fellows walked in. When they saw him they stopped, looked at each other meaningfully and then turned and went out.

Andy flushed painfully. He left without finishing his ice cream. This was getting to be almost more than he could stand. The fellows were too hard on him. They were unfair.

Since the others would have nothing to do with him, Andy was obliged to spend much time by himself and with his own thoughts. Those thoughts were not always cheerful. But he did not forget to pray God to help him find the solution to his problem.

He spent a lot of time riding around on his bicycle. He rode out into the country, down to the seashore and along the river. He got quite a thrill out of exploring spots that he had never seen before.

It was on a Tuesday night after he had spent part of the afternoon collecting pine cones that he heard about Harry Wilson's new trouble.

A barn belonging to a Mr. Jackson got afire. The fire was quickly extinguished and little damage was done. But Mr. Jackson accused Harry of setting it.

"I saw him over near there a few minutes before the fire start-

ed," the man insisted. "I drove him away from my place once before and he was sore about it. He said he would get even."

But Harry denied that he had set the fire.

"I was nowhere near Jackson's place this afternoon," he said. "He may have seen a fellow who looked some like me. I was over on Sable Mountain. But who will believe me?" he added bitterly.

Andy was very thoughtful during supper. He ate the meal almost in silence. As soon as he was through he excused himself from the table.

"I have an important errand to do," he told his father and mother.

Ten minutes later he was ringing Harry's doorbell. When Harry saw who his visitor was he started to close the door.

"Wait, Harry," Andy said quickly. "I must speak to you. It's very important."

Harry held the door partly open and waited. There was no welcome on his face.

"I just heard about your trouble," Andy said.

"Oh, yeah? And I suppose you came over to say that you're glad. You really are, you know, and you cannot tell a lie."

The sneering tone Andy used and the flush that he went on with what he had come to say.

"No, Harry, you're wrong. I'm not glad. I'm sorry. And I came to help you. I can prove that you were over on Sable Mountain this afternoon. I was over there getting pine cones. I saw you but I didn't let you see me. I will tell the police that I saw you. Perhaps they will believe me."

It was good to see the change that came over Harry. He looked like a new boy.

"Believe you?" he cried. "Of course they will. You have a reputation for telling the truth. Anyway, all we need to do is find that officer who gave me the ticket for speeding. He knows that you don't tell lies. And, boy, am I glad that you didn't lie that time."

"You're a square chap, Andy," he went on. "After the way I treated you, you could have kept still."

"No, I couldn't, Harry. A Christian can't keep still when he has a chance to help somebody."

"All I can say is that you're a great friend to have, Andy. I won't forget this."

As Andy hurried home he felt happier than he had ever remembered feeling before. And he knew that now the way had been opened. When he talked to Harry and the other boys about following Jesus, he was sure they would listen.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стоїмці мої“

Рік XIII. Число 4. Торонто, Онт.

КВІТЕНЬ

1952

APRIL

Toronto, Ont.

Рік XIII. Число 4.

ПЕРША ПОЯВА ВОСКРЕСЛОГО ХРИСТА

Як же вони про це говорили, сам Ісус став серед них, і сказав їм: Мир вам!

Вони ж, наляканих і перестрашених, думали, що духа бачать, і сказали їм: Чого стривожилися? І чого такі думки вставили у серцях ваших?

Говіште їм руки в ноги мої, не я сам! Доторкніться мене й переконаетесь: бо дух і тіло я мав, як і ви, і бачите в мене. І, сказавши це, показав їм руки й

ноги.

І як же з радості не вірили й дивувалися, він сказав їм: Маєте що їсти тут?

Вони подали йому кусини рибі печені і стільничного меду.

І вжили, їв і перелікував. Сказав їм: Це ж скажіть, як я говорю вам, не бунтуйте з нами, що ми спираємось на все, написане про мене в Законі Мойсеевому, у пророків і псалмах.

Єв. Луки 24:38.

Кожна з появ нашого Господа із мертвих має свої характерні риси. Неможливо в одній статті висвітлити всі ці появи. Проте перша поява Ісуса Христа ученикам в день його воскресіння повна переконливих доказів і була кульмінаційним пунктом для інших подій і доказів про те, що він воскрес із мертвих.

Домовину знайшли порожню. Кожний мав можливість переконатися в цьому, бо великий камінь, що ним закривав вхід у пещеру, був відкочений. Віруючі жінки мали видіння ангелів, які сповістили, що Христос був живий. Магдалина бачила воскреслого Христа особисто. Петро і Йоан бачили порожню домовину. Всі говорили про те, що Господь воскрес і об'явився Симонові. Христос об'явився Симонові, який так недавно зрадив його. Ця подія досить визначила і тільки Христос міг зробити так. Коли однадцять сиділи за їжею, дуже дивувачись поголоскам, два ученики прийшли з села Емаус і розповіли їм про свою зустріч з Христом, як і вперше вони не пізнали його, аж поки він не відкрився їм. Проте ученики не переставали сумніватися. Тим часом докази нагромаджувалися і ставали переконливі. В своїх сумнівах однадцять мали відкинути свідчення Марії Магдалини та інших віруючих

правдивих жінок, вони повинні були заперечити правдивість оповідання Симонового, нарешті, їм треба було обвинуватити в неправді двох учеників з Емаусу.

Домовина була порожня. Вороги Христа не мали найменш задовольного пояснення події. Під час цих сумнівів і вагань „сам Ісус став серед них.“ Двері були замкнені, але наперекір усіх перешкодам Христос був серед них.

В чудовій появі Ісуса Христа апостолами ми маємо такі два важливі моменти:

1. Безперечне воскресіння нашого Господа. Жоден з історичних фактів не має такого вичерпного підтвердження, як воскресіння Ісуса Христа. Факти, що людство приймає, як історичні, не мають і десятої частини тих доказів, що їх має воскресіння Ісуса.

Коли Христос з'явився в кімнаті учеників мали наперше доказ слуху. З'явившись, Ісус Христос промовив до них. Вони знали його мову, бо „ніколи не говорив чоловік так, як цей чоловік.“ Усе, що Христос сказав їм, гармоніювало з його попередньою наукою „Мир вам!“ Він був митроворцем і джерелом спокою. Після такого притівлення ученики не могли не пізнати свого вчителя. Він тихо докоряє їм: „Чого стривожилися?“

(Продовження на ст. 2)

Президент Української Народної Республіки, Президія Української Національної Ради, її Виконавчий Орган з великим сумом сповіщають, що 18 березня 1952 року упокоїся в Бозі на 68 році життя в Ангелбурзі великий український патріот і заслужений політично-громадський діяч, член Виконавчого Органу Української Національної Ради, колишній прем'єр-міністр і міністер внутрішніх справ Української Народної Республіки та колишній голова Виконавчого Органу УНР-ади

Проф. Д-р Ісаак Прохорович Мазепа

У глибокій жалобі скляємо голови перед світаючою поштою покійника, що до останніх днів свого життя працював і боровся для Батьківщини.

Вічна пам'ять і вічна слава непохитному борцю за визволення укр. народу й державу незалежності України.

ЗА МИР В УСЬОМУ СВІТІ

4 березня ц. р. почала працювати на кораблі „Кур'єр“ перша у світі рухомою радіодіюча станція. Своєю потужністю ця станція перевищує всі американські станції. Голос її доходить до всіх закутків земної кулі.

З промовою, призначеною для народів СРСР і Китаю, виступила президент Трумен. Ця промова Трумена окреслює, як послання наві і миру для цього світу. Важливість промови полягає в тому, що президент Трумен вперше звернувся

до голови урядів СРСР і Китаю прямо до народів тих країн з закликом до спільної акції в поборюванні комуністичної загрози.

Текст цієї важливої промови такий:

„Я говорю до вас сьогодні з корабля. Це спеціальний корабель, який має перед собою особливу місію. Корабель цей не озброєний гарматами, чи іншими знаряддями вбивства. Це відважний борець за справу свободи. Він буде везти дорожче (Продовження на ст. 2)

Б. Лисівський

НАШ ВЕЛИКДЕНЬ

„Христос Воскрес!“ — лунає в небесах

І кличе радісно забути життя скорботу...

А перед нами ще кривавий хрестий шлях

На відкриті мором далеку Голготу.

„Христос Воскрес!“ — співає вся земля

В натхненні молодіж вясняного тремтіння...

А у думках збучастий мур Кремля —

Емблем мук, насильства і терпіння.

Несе весна природи ніжний дар,

Оздоблює її в зеленосіяні шати...

А в спогаді — недавніх днів кошимар,

А у думках скривавлений Карпати

„Христос Воскрес!“ — співають небеса,

Нагадують душі божественну офіру...

І вічна Правда, вічна Краса

Гартують в серці знов захитану віру.

(Із збірки „Pro Patria“)

Редакція „Євангельської Правди“ шле своїм співробітникам, кореспондентам, читачам і прихильникам найкращі святоточні поздоровлення, сердечне і радісне

Христос Воскрес!

Редакція „Євангельської Правди“

ПЕРША ПОЯВА ВОСКРЕСЛОГО ХРИСТА

(Закінчення з ст. 1.)

лись? І на що такі думки встали у серцях ваших? Його докори — це прихована вітха. Чи цей докір не нагадав їм пригоду на Галілейському озері і такий саме докір, або подію, коли він прийшов до човна по воді. Тоді вони злякалися, думуючи, що бачать привид, але він сказав їм: „Це я, не лякайтесь!“ Ученики не змінювали тону, як і при інших пригодах. „Вони ж, налякавшись і перестрахавшись, думали, що духа бачать.“ Вони не сподівалися бачити свого Господа. Отже, їх твердження, що вони переконалися під впливом фактів, бо ж вони на власні очі бачили воскреслого Господа, надзвичайно важливий доказ.

Вони мали доказ не тільки для свого слуху. Те, що вони бачили, було переконливим доказом. Спаситель сказав їм: „Гляньте на руки мої і ноги мої, که ж я сам!“ І сказавши це, показав їм руки і ноги.“ Вони бачили і переконалися, що перед ними було тіло Спасителя. Вони ясно бачили сліди від цвяхів на його руках і ногах. Ця поява не була хвилею. Апостол Іован пізніше писав, що апостоли свідчать про те, що вони „бачили очима і на що дивились.“ Вони мали вистарчальну нагоду цілком апевитися, що перед ними було не якесь видіння, а сам Господь у воскреслому тілі.

Так само ученики мали цілковиту можливість переконалися в тілесній присутності Христа, торкуючись його. Він казав їм: „Доторкніться мене і переконайтеся, бо дух тіла й костей не має, як бачите, а мене.“ Дію це Іован згодом лише таку у листі до церков „чого рахує наші доторкання.“ Безперечно, Христос стояв перед учениками і хотів, щоб вони не мали найменших сумнівів про тілесний характер його воскресіння.

2. Яким є Христос після воскресіння і смертності? Він є таким самим, яким він був і до воскресіння, бо „він той самий вчора, сьогодні і назавжди.“ Як і завжди, він переляканий божанним устатити мир у серцях свого народу: „Мир вам!“ Наш Господь хоче, щоб ми були радісні і веселі, „нехай не турбується серце ваше ні тривожиться.“ Він, як і раніш, докоряє нам за недовіру і заохочує до віри. „Чого стривожились?

і нащо такі думки встали у серцях ваших?“ Він хоче, щоб ми врівали в нього і знайшли спокій. В науці Христа нема випадку, що викликає бач сумнівів, або залашув людей в невпевненість. Проповідники недовіри проголосують скрізь праву „чесного сумніву.“ Це є смерть радості і отрута для всякого спокою. Христос робив навпаки. Він докладав усіх сил, щоб зміцнити віру учеників. „Доторкніться мене.“ Це не так легко сказати. Проте Христос вважав за краще, щоб люди торкалися його, ніж сумнівалися.

Воскреслий Господь надзвичайною теплістю ставився до учеників. Коли вони не могли врівати з радості і здивування, він дає їм інший доказ і підтвердження своєї справжньої тілесної присутності. Він питає їх: „Маєте що їсти тут?“ Він бере мед і рибу і їзавши, їв перед ними.“ Безперечно Його тіло могло прийняти їжу, але не мало в ній потреби. Споживаючи мед і рибу перед учениками, він дав їм доказ своєї присутності в способі, що цілком усував будь які сумніви з їх серця.

Важливо зауважити, що Ісус Христос і після воскресіння трактує Святе Письмо з великою любов'ю. Він каже ученикам: „Має справедливо все, написане про мене в законі Мойсейовому, у пророків і псалмах.“ „Писано бо“ було його відповідою спокоників і злим людям. Отже наш Господь і після воскресіння казав ученикам на Слово Божє, яке джерело знання і правди, тому Біблія і Біблія поодинокі повинні бути основою нашої віри.

Після воскресіння і смертності наш Господь прагне спасіння людей з такою самою інтенсивною і глибокою любов'ю, як і раніш. Саме при цій нагоді він і сказав ученикам „прийміть Святого Духа.“ Цей дар дав ученикам силу і мудрість йти і проповідувати благоді всім людям. Завзяті поширювати істини визволення від гріха і смерті є одна з найважливіших особах дітей Божих. Тому стараймося плекати місійний дух у праці серця.

(З проповіді С. Г. Сперджона)

ЗА МИР, В УСЬОМУ СІНІ

(Закінчення з ст. 1.)

годинний вантаж — вантаж, що зветься правдою.

Цей корабель називається „Кур'єр.“ Назва добре добрала, бо він везиме послання. Він везиме послання надії і призи для всіх тих, кого сьогодні поневолила тиранія; він везиме послання правди і світла для тих, кого знесла на манастир пошів неправди, що її поширив у світі комунізм.

Цей корабель — це плывуча радіонадавача станція. Вона передаватиме програми „Голосу Америки.“ Вона буде пересуватися з місця на місце, пересілаючи нашу правду до народів доса залізною застоною, яких досі ми не могли досягти.

„Кур'єр“ — це малий корабель, він менший за винищувача, але його значення велетенське. Його значення полягає в тому, що він зводитиме бій за свободу на полі, де єдино можна досягти вирішального перемоги — на полі людського розуму.

Стан у світі сьогодні примушує вільні народи, де є жартані збройні сили, щоб захиститися перед агресією. Але кінець розв'язання для хвороби, яка нависла над світом, ніколи не може бути в арміях, флотів, літунств. Кінцевого розв'язання неможливо досягнути, поки всі держави світу не будуть бажати жити в згоді. Кінцевого перемоги неможливо досягти, поки правда не зробить всіх народів вільними.

Кремлівські правителі роблять всі зусилля, щоб шийний світ підкорити безбожжю, тоталітарному кредо комунізму. Вони ширять всюд пропаганду, яка має посіяти несправдість і підбурити одні народи проти другого.

Вільні нації світу не піддаються штурмові совєтської пропаганди. Ми жинили заходів, щоб на пропаганду відповісти правдою, бо ми знаємо, що правда це найкраща відповідь. Щоб довести правду до свідомості всіх людей, де б вони не були, ми використували журнали, газети, кінофільми, бібліотеки, інформативні центри в усіх частинах землі. Ми мусимо використати всі засоби, щоб поборовати пропаганду невірності.

Цей корабель становить важливу частину цієї кампанії. Наші аргументи, хай і найкращі, не матимуть впливу, якщо всі народи не почують про них. Я повторюю. Наші аргументи, хай і найкращі, не матимуть впливу на людей, якщо вони не почують про них.

Завданням цього корабля — довести до всіх наші послання. Сполучені Штати Америки працюють день і ніч, щоб здобути світові мир. Як президент Сполучених Штатів, я говорю усім моїм серцем про те, що ми прагнемо миру, що ми хочемо працювати з усім народами, щоб забезпечити мир.

Ми не маємо спірних справ з народами Совєтського Союзу, ні з якимсь іншим народом будь-якої країни.

Майже два століття народи Сполучених Штатів жив у згоді з народами Росії і Китаю і інших країн, яких уряди сьогодні нас нападують.

Я хочу сказати тим народам сьогодні, які ми вже говорили: Ми ваші приятелі. Немає ніяких різниць між нами такого порядку, щоб ми не змогли їх наладити, якщо ваші правителі захнуть ушко бездумну політику ненависті і терору і підуть шляхом миру.

Сьогодні агресивна політика ваших правителів примусила нас зброїтися, щоб себе боронити. Але в наших серцях ми не можемо знайти нічого такого, що було сповнене ненавистю проти вас. Ми знаємо про те, що ви терпите під поневоленням і переслідуваннями. Ми знаємо, що коли б ви були вільні сказати те, в що ви справді вірите, ви б об'єдналися з нами, щоб усунути загрозу війни і здобути мир для всіх людей доброї волі.

Ваш уряд, разом з своїми газетами, радіо буде пробувати нас переконати в тому, що Сполучені Штати ворожа країна, яка прагне війни. Це неправда. Я хочу, щоб ви знали про те, що наша найвища мета — мир, приязнь і кінець страхотним війнам.

Слухаючи це радіопереслання, пам'ятайте, що народ Сполучених Штатів простягає до вас руку приязні через моря. Майбутнє може виглядати чорним, але дозволяйте нам всім разом мати віру, що одного дня всі народи світу стануть на соціальний шлях миру і справедливості.

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА РАДА ОРГАНІЗУЄ БОРЮВАННЯ ЗА САМОСТІЙНУ СОБОРНУ УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВУ — СКЛАДИ ПОЖЕРТВ НА ФОНД ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ!

І. Глова

СУТЬ ВЕЛИКОДНЬОГО СЯТА

Великдень — це урочисте свято в цілому християнському світі, найбільше свято у році. Тим часом мало хто з християн знає про суть цього свята.

Пересічний християнин вважає, що Великдень це свято на спомин воскресіння Христового на третій день після Його розп'яття. Якщо так, то що спільного з цією надзвичайно важливою подією мають паски, різноманітні наїдки, новий святиний одяг, гаївки під церквою тощо?

У словниках і енциклопедіях ми знаходимо, що у стародавніх друїдів північної Європи, які вірили і поклонялися злим духам, була богиня життя й весни — Астар. Історики доводять, що богиня Астара є та сама богиня Астарта, або Іштар, яку шанували стародавні народи Халдеї, Вавилону і Фінікії. З часом змінилися тільки назви: Істер (по англійськи), Астара, Астарта, Іштер, Остара і т. д. Найбільше важлива назва Астарта від слова „Аштарат“, що значить: „жінка, яка брала везі“. Саме тією жінкою була Семіраміс, дружина Нінрода; вона допомагала йому будувати вавилонську вежу. Коли вона померла, стародавні народи піднесли її до божества і назвали „царицею неба“. З поширенням між народами історії будувати вавилонської вежі, розвивався й зміцнювався культ шанування „цариці неба“, богині життя. Вважаючи її за богиню життя й весни, отже, і свято на її честь відбувалося на весні, коли природа пробуджувалася до нового життя. Одночасно це свято відбувалося по лісах, гаїнках, так звані весняні

„гаївки“. Ця цілком поганська „традиція“ була запроваджена в життя перед приходом Христа і заховала свій характер аж до сьогодні у Великодньому святі. Весняне поганське свято богині Астари узауважов за Великоднім християнським святом римський імператор Костянтин Великий.

Отже, воскресіння Христом, таку важливу подію, сповнену надії й заперук нашого життя поза гробом, коли кожна християнська душа очікує зустрічі з воскреслим Ісусом, поєднану з різноманітними наїдками, гаївками та речками поганського святакувати богині Астари. Чи можна же гірше знести життя ім'я Ісуса, чи можна же гірше висміяти духову радість зустрічі з воскреслим Христом?

Богиня Астара знава в старому завіті Біблії. Соломон накликав на себе гнів Бога, бо святкував свято Астари. (1 Царів 11:5, 31.) Жодія Бо карав за свято Астари (Судді 2:11-14). Уророч Еремія плавав, бо жили люди меланіни та хліб, як по святу для богині Астари (Єр. 7: 18; 44:17-25.)

Великдень свято, що ґрунтується на поганських засадах, впровадив для християн Костянтин Великий в IV ст. по Р. Х.

Ні в життя Христа, ні в Діях Апостолів немає навіть натяку, щоб апостоли, чи християни святкували—Істер. Чотири століття християнство не святкувало ніякого Великодня, як пам'ять воскресіння Христового, бо святом воскресіння Христового у християн є кожна неділя в році.

Петро Карпенко-Криниця

СВЯТИСТЬ

В простій позолоті проміння
З рукою на згибі грудей,
По гострім каміні,
Стопуючи звільна, іде.

Молюсь. Це—мати. Пожила.
Не знаю й чия вона тут,
Та власну віддав би їй силу
В надмір'ї печукомо скрут.

Дорогою б ліг без вибоїн,
Щоб легше йшлося старій

З своєю важкою журбою,
Що нби даруюк гіркий...

О, мати мою Подніпров'я,
Крутих українських шляхів!
Коли б і в моголу зійшов я,
Для тебе б лишинисті хотів

Хоч костуром—гілкою клена,
Пройнятого мішкою тепла,
Щоб ти оберілася об мене
І далі йшла, і жила.

ВІД ЧИСЛЕННОЇ ЕМІГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД ЧЕКАЄ
ВСЕЧИННОЇ ПІДТРИМКИ У БОРОТБІ. НЕ ГАЙСАЙ —
ЖЕРТВУ НА ФОНД ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ.

Ф. Москалюк

Дзвони

Гей задзвоніть в ті дзвони,
Котрі ще зсорулись
На Вікраїні на Великдень,
Щоб гори здригались.

Гей задзвоніть у всі дзвони
Киньте всіх до бою
На Великдень на Вікраїні
З ордою ліхою.

Дзвони дзвонять, грізно дзвонять,
Дзвонять іє стихають,
У ворагів на Вікраїні
Серця умиають.

Бо надходить День Свободи
Грав же вірники
Христос Воскрес! Всі зрадять
І в наші світлиці.

Проп. Теодор Галенда

БІБІЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

(Спогада)

Було це дуже давно, понад п'ятдесят років тому. Один американський пресвітеріський проповідник, пастор одиєї з найбільших церков у Пітсбургу, др. Мекюен, мав щире бажання, щоб усі новоприбулі до Америки мали можливість пізнати християнську релігію, побудовану на засадах Св. Письма. Одного разу він відвідав місцевість, де мешкали тільки слов'яни. Вони йому дуже подобалися своєю простодушністю й ширістю. Ці риси, за його словами, відбивалися на їх обличчях. До речі, др. Мекюен був також головою пітсбурзької пресвітерії.

Настала весна 1900 року. На одному із засідань пресвітерії др. Мекюен порушив питання про те, щоб зайнятися з слов'янами і розпочати серед них місіюно-євангеліську роботу. Обговоривши докладно це питання, збори ухвалили згадану роботу розпочати. Для цього був утворений відповідний комітет, на голову якого було призначено др. Мекюена. У жовтні цього ж таки року для цієї роботи було покинано др. Лоса на голову всіх слов'янських місіонерів.

Піонерами серед українців, що зацікавилися місіюною роботою, було нас три брати: Петро, Дмитро і Теодор Галенди. У 1901 р. пітсбурзька пресвітерія усіх нас трьох поклікала до місіюної роботи, до поширювання слова Божого серед слов'ян.

Між проповідниками, які були зацікавлені місіюною роботою серед слов'ян, був і голова Біблійного Товариства др. Едвард. Особисто він зацікавився місіюною, як наймолодший місіонер, на Евангелієй нині і найбільшій з трьох братів Галенді. При нагоді він попросив мене розповісти йому про свою місіюну роботу. Я пояснював йому про мій досвід

у цій роботі і зауважив, що мені дуже важко розповідати серед українців Біблію не в українській мові. Др. Едвард попросив до себе др. Лоса і запитав: „Чому українці досі не мають Біблії в українській мові?“ Не одержавши від др. Лоса конкретної відповіді, він звернувся до мене з такими словами: „Як тільки знайдемо перекладача, ти постанешою кнайшавшине відрукувати нам Біблію українською мовою.“

Запевнення др. Едварда буквально захопило мене. Я відразу кинувся до колишнього свого свідка Стефановича і передав йому нашу розмову. Вислухавши мене, св. Стефанович схилився на ноги і вигукнув: „Слава Богу! Нарешті і наш народ дочекається слова Божого у своїй власній мові!“ Потім, повернувшись до мене, він зворушливим голосом зауважив: „Біблія перекладена на українську мову вже років з десять та немає грошей, щоб її відрукувати. Скажіть, будь ласка, про це др. Лоса і Едварда. Коли відрукує Біблію, то обов'язково принесіть мені один примірник.“

Др. Едвард був дуже здивований, коли я повідомив про те, що переклад є. Він зараз написав листа до Біблійного Товариства в Англії. Не минуло й року, як ми одержали перші зошити відрукованої Біблії — переклад Куліша.

Взявши ці зошити, я поспішив до Стефановича. Скопівши зошити Біблії в українській мові, св. Стефанович поцілував їх і кілька хвилин не міг промовити ні слова.

Через деякий час ми одержали кілька сот примірників Біблії для розповсюдження. З цієї кількості одержав одну Біблію і св. Стефанович, який наступної неділі вперше зачитав у церкві Евангеліє українською мовою.

„ЕВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА“
THE EVANGELICAL TRUTH
Published weekly. — Authorized as
second class mail, Post Office
Department, Ottawa.

Передплати на рік в Канаді і закордоном \$12.00. Оплатити чеком на ім'я.
РЕДАГУЄ — КОМПІТЕТ.
Влада М. Фесенко
Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4, Ontario

Шікарі факти

КРОПИВА ДОПОМОГЛА

Св. Бенедикт, один з визначних католицьких святих. Родився він у шляхетній родині, після здобутого виконання в Римі, присвятив себе служінню релігії. Майже три роки він жив у печері і за цей час зробив свій чудес. Наприклад, він удавкою куляка вигнав стану з одного монаха а з другого удавкою бича. До речі, очевидно цей метод в нашій модерній час не допомагає, бо не вважаючи на постійні білки під ритуальними церквами, активна діяльність нечистого не припиняється.

Із задрозів сатана об'явився Бенедиктові в формі шпаків і обнови в його серці образ жінки, яку він бачив у Римі. Сатана розпалів такий вогонь пристрасти в тілі святого, що той сорпівся. Але скоро, згідно з твердженням його біографа Мабліона, він зняв його на дозвіл спосіб. Качалючись голій по кропиві та колючкам, він так подер собі тіло, що йому вже було не до жінок.

Отже отцеві ордену Бенедиктинів мавтудуєчці і, очевидно, це був людина не звичайної сили воли. Шкаво, що робить священники і ченці, які ніколи не качаються по кропиві і колючкам, а мають такі саме спокуси?

Перо, молоко і слюзи

Др. Йосиф Зачеоло подає, що в Римі в каплиці „Скала Свита“ можна побачити такі речі: діро ангела Гавріїла, пляшку молока Діви Марії і слюзи нашого Спасителя.

Хліст' ося

У католицьких церквах в Італії і Європі найціквіліші такі речі: кавалок драбини, що її бачив Яків у сні, пляшка дикань святого Йосифа, пляшка єгипетської терпани, хліст ося, що на нього Христос вівся в Єрусалим. Цей хліст був у величній пошані у Домиції у Генуї, де навіть служили літургію на честь ося.

БІДНИЙ КИРИК
(Що зробила великодушність)

Відома, що художня література це такий вид мистецтва, який показує нам дійсність у словесних образах. Письменник не фотографує дійсність, а вибирає характерні й важливі, об'єднує в образі однієї людини ряди рис, характерних для цілої групи людей. В такий спосіб письменник розкриває суттєві сторони життя. Візьмімо хоч би такий факт. Відомий український письменник Пентелеймон Куліш (1819 — 1897) у другому томі „Записок о Южній Русі“ вмістив вірш про „Бідного Кирика“. У вірші якраз змальована постать священника, ласого до грошей і безсердечного до своїх парафіян. Через брак місця, подаємо змист переважно в описовій формі.

Під час життя помер у Кирика хлопчик. Кирик звернувся до священника з проханням поховати дитину і закладти з винагородою до весни, бо не мав у хаті ні хліба, ні сри. Священник не погодився і пішов Кирик за-

смучений.

По дорозі Кирик зустрів свого пана-дідка, який порадив йому самому поховати померлого і показав місце, де можна було копати яму. Копавши яму, Кирик докопався до казанка з грішми. З цих грошей він заплатив священникові 15 карб., справив похорон синові, а решту грошей сховав.

Священник та його дружина радіувалися: звідки взяв Кирик гроші? Тоді попадає поради чоловікові дізнатися про це на великодушній сповіді, що він і зробив.

Дізнавшись від чоловіка, який випитав у Кирика про це на великодушній сповіді, що у нього є ще казанок з грішми, попадає зняла з бгитини волову шкуру, розп'яла її на столі, намочила водою, нарядила в неї священника, зшила драгтою, а на голові встромила волові роги. Так перебранний піп прийшов до Кирикової хати і, настрашавши Кирика пеклом, забрав у нього казанок з грішми:

А піп над казанком не став розмовляти, включив скоріш карбованці, та й почав до хати. А попадає вже в квартиру давно виглядала: „Бачиш, попе, швидко справився! Я тобі казала!“ Оце ж хотів піп попаді казанок оддати, так уже не хочуть його руки від казанка одстати. Оце ж хотіла попада з його волову шкуру зняти, та чорта з два, вже не можна й ножем одлраті! „Ех, — кричить піп косматий, ви гріші прокляті! Ой, на що мені було вас у Кирика брати!“

Прийшла попада до Кирика простити портунку. Кирик пішов до пана, в той звелів зібрати громаду і вести попа до

Збиралася шевці, кравці і малі діти усі на те велике чудо, на диво глядіти.

Привели, нарешті, попа до почайської Божої Матері, пе-

„Ой, дайіми з мене, Божо Мати, воловую шкуру!“

Перестав вже жінки смукати, покажу натуру!“

З надзвичайно великим гумором і сарказмом передана у вірш жага до грошей і безсердечність, які гуляють у священника почуття обов'язку. Змист вірша характеризує стан духовенства за часів Куліша у Бобруйському повіті, на Волині, проте, з історії ми знаємо, що це з'яло на той час панувало серед духовенства скрізь в Україні. А хіба серед духовенства ритуальних церков на сьогодні не має жаги до грошей? Воно аж тремтить до грошей і ширю використовувати всі можливості до набуття їх. Загляньте, будь ласка, до церковних саль право-

Почаїв. Повели його по базарях, а по церквах почали здавати:

Мати, воловую шкуру!

ред якою він упав на коліна і почав благати:

Мати, воловую шкуру!

Мати, воловую шкуру!

славної чи греко-католицької громад хочин у Торonto. Що там твориться піл час різних вечірок, азартних ігор тощо, то тяжко на словах передати, і на письмі описати. І ось цей „бізнес“ можна тільки пояснити жагою до грошей, яка в паянських церков гуляєть осям почуття їх релігійного обов'язку.

М. Зозуля

УВАГА!

Теперішня адреса пастора Д. Галенди:

REV. D. HALENDA,
2400 Saragosa Ave.,
Pittsburgh 16, Pa., U.S.A.

БЮДЖЕТ КАНАДИ

Міністр фінансів Канади Еббот запропонував парламентові бюджет на 1952-1953 рік, який вилосить 4,335,800,000 дол. Це найвищий бюджет в часі війни в історії Канади. Майже половина бюджету 2,106,400,000 дол. припадає на збройні сили, оборону продукцію і цивільну оборону.

„ПЕРЕДІВНИКИ СОВЕТСЬКОЇ СИСТЕМИ“

Цього року припадає 100 років з дня смерті Гоголя, 150 років з дня народження Гого, 500 років з дня народження Леонарда да Вінчі. Комуністична пропаганда, за вказівками Кремля, стверджує, я намагався перекопати цілий світ, що Гоголь, Гого і да Вінчі були передівниками советської системи, сталінської епохи.

ЄДИНА МОВА

Советське радіо подало широку інформацію про те, що з переменою комунізму в цілому світі буде введена тільки єдина мова. Не важко догадатися, що цією мовою буде російська.

400,000... ПОЛШАВ

Кількість східнонімецької поліції, організованої за нормальним військовим зразком, збільшена до 400,000 чол.

БЕЗРОБІТТЯ В КАНАДІ

Безробіття в Канаді чимраз зростає. Зокрема в Торонто кількість безробітних сягає близько 30 тис. чол. Міністер праці Грег заявив у парламенті, що безробіття має сезонний характер.

РЕКОРДНА ЦИФРА

Департамент Охорони Здоров'я опублікував цифру народжень за 1951 рік — 3,833,000 чол. Цифра ця рекордна в історії США.

Дитяча смертність значно зменшилася в 1951 р. і становила 28,8 на 1000. Смертність ця в 1930 р. дорівнювала 64,8 на 1000, а в 1940 — 47,4.

НАЙВІЛЬША ВАРТІСТЬ

Згідно з підсумковим Статистичного Бюро в Оттаві, вартість канадського врожаю в 1951 р. перевищує деякі найбільші долярів і яляе собою найбільшу вартість в історії Канади.

УСУНУТИ СОВЕТСЬКЕ ПАНУВАННЯ

Шотландська Ліга Європейської Свободи склала меморіал, який підписав голова цієї Ліги Джон Стюарт. Цей меморіал пересладо до 50-ти держав-членів ООН. Текст цього меморіалу такий:

“Ми просимо звернути вашу увагу на два дуже поважні випадки половеження советами, що в них, як ми вважаємо, єбавляком ООН була б інтервенція.

Советський уряд є одним з учасників Декларації прав людини і декларації про народолюбство. В 1941 р. Росія окупувала і придурила три мирні держави — Естонію, Латвію і Литву. Ця так зв. “анексія” ніколи не була визнава ніякою державою, крім тодішніх ворогів Заходу — Німеччини і Японії. Ці країни окупувано чужою силою без будь-якої легальної підстави. Сотні тисяч мешканців тортуровано, маскоровано або вилано до невольничих таборів. Відомо, що Москва задумує цілковите винищення цих трьох народів, які цілковито належать до Заходу і не мають нічого спільного з Росією.

Винищення підлягає тепер теж багато більше народів, які винищує Москва в ССРС, і які є народами не-російських. В двох таких випадках ООН мають різне право інтервенції: а) визволити їх від панування чужої сили. Ми маємо на думці Україну і Білорусь. Обидві ці держави є повноправними членами ООН, і їх признає державами відмінними від Росії. Обидві мають державні уряди не ставлені чужою силою, є советською Росією, і в дійсності їх контролює Москва, хоч вона до цього не признається. В дійсності всіма не-російськими державами ССРС володіють не політичні уряди, але секретар комуністичної партії, який є завжди росіянин.

Україна це країна з 40 мільйонів, друга в Європі після Німеччини. Її народ ніколи не погодився на російське панування і цілком стійко боровся проти нього.

Те, що українці протиявлялись московському пануванню, є визріло доведене фактом, що Росія, чужа сила, може втримати їх у системі ССРС лише при допомозі інвазії та окупації червоною армією та НКВД, депортацією мільйонів у Сибір, Східно-Пруссію і арктичну Росію. Росія втримує своє панування

лише тортурями, розстрілами, планованими епідеміями та заарештами медичної допомоги, нависшими голодом, а яких одиниць лише 1933 р. збило 6 мільйонів чоловіків, жінок і дітей.

Те, що стосується до України, стосується теж до Білорусії. Це стосується до всіх не-російських держав ССРС, але ми вибираємо лише ті дві, які є членами Вашої Організації, тому вони, як члени, мають право на таку саму оборону, як і Ваша держава. Їх десятичлени іншим членом ООН, який не має на них відомого права, ніж має він на це в Вашій країні.

Три батальйонні держави були повноправними членами Ліги Націй, попередника ООН, і вони мають ті самі вимоги до Об'єднаних Націй, які вони могли б мати до їх попередника, якого, на нашу думку, Ви є спадкоємцем.

Що ці люди цих країн борються за свободу, доводиться ще й тим, що вони воюють і вмирають за її справу, і що вони виступили своєю боротьбою так довго, доки не матимуть у своїй своїй народи за собою. Вони не бажали собі, щоб їх маридали втіми, і вони не хочуть брати участі в агресивних війнах Росії. Вони бажали собі, щоб їх виключили наново до Європи, до якої вони належать.

Якби совети зникли, що така акція, якої ми домагаємось, є втручанням у внутрішні справи Советського Союзу, то ми вважаємо, що так не є. Згідно з советською конституцією всі країни мають право відокремитись.

Тут треба ще додати, що якби навіть інші неросійські народи в ССРС були звільнені, але залишалися б контролю Москвою над Україною, то російський імперіалізм і російська мета опанувати світ знову піднесе голову, а без України російський імперіалізм мусить устати, в світ матиме мис.”

За задоволенням заспокою.

На що скаржаться колгоспники

“У Срібнянському районі на Чернігівщині, торговельно-агентації погано дають про те, щоб задоволення зростає потреби трудящих. В районному центрі, наприклад, не можна купити ні патефонних голок, ні пластинок.” Як пише до “Радянської України” Г. Омеляненко — колгоспник артілі ім. Шевченка (село Грициївка).

Як видно, Омеляненко забула про те, що районні керівні організації прекарно розуміють свої завдання. Дай патефонні голки і пластинки, то чого доброго колгоспники захотять час-від-час відпочити, потанцювати, розважитись... а хто ж виконуватиме пилин, п'ятирічку? А до того ж, і може це найголовніше, де ж їх взяти?

★

М. Кокорин, колгоспник артілі “Комунар”, Придніпровського району, Миколаївської області, з обуренням надсилає листа до “Р.У.”, в якому пише:

“Лобрицька зооветеринарна дільниця має в своєму штаті п'ять працівників, які з успіхом можуть обслуговувати колгоспники Придніпровського району.

Проте тваринники цих колгоспів ніякої зоотехнічної допомоги не дістають. Працівники дільниці майже ніколи не бувають на тваринницьких фар-

мах, не знають, як там поставлено годівля і годля худоби. Тільки через брак зоотехнічного нагляду за утриманням тварин у колгоспах у цьому році був падіж худоби.”

Воно цілком і зрозуміло. Працівники дільниці добре знають, що зоодопомогою худоби не нагодують, то чого їм відвідувати колгоспи і дивитись, як гине з голоду худоба. Мусить гинути, бо під час хлібодобачі колгоспи робітничо-селянська влада піднімає, як кажуть, під гречку.

★

Секретар комсомольської організації промартілі ім. Жданова (Києво-Святошинський район) тов. Хорунженко в листі до редакції “Р.У.” писав, що працівники промартілі не дає про задоволення побутових і культурних потреб членів артілі, а партійна організація не реагує на це.

Києво-Святошинський райком партії повідомив редакцію, що подані факти цілком підтвердилися, що вже складені плани роботи і має бути організована громадська ідеальна, влаштовані лекції, гомосні читки газет і т. д.

Словом, райком і не чув, і не знав, що у нього під носом робиться і тільки підтвердив пра-

КАТИНСЬКИЙ ЗЛОЧИН

Вашингтон. У Пентагоні наскрипт розшукав рапорт полковника Хенрі Шинанського про масові розстріли польських офіцерів у Катинському лісі. Отже комісія палати представників, що правове над виснаженням Катинського Злочину, тепер має досить цінний матеріал. Особи, що озвйолюються з змістом рапорту, заявляють, що й полковник Шинанський впевнений, що за масові розстріли польських офіцерів у Катинському лісі відповідає советський уряд.

НАРОДОЛЮБИВСТВО В УКРАЇНІ

Під час обговорення Катинського масакри в Конгресі США від 11 березня чл. р. репрезентатив Діан Е. Ренкін з Мічигану, заявив: “Дозволяє звернути вашу увагу на злочини, половежені комуністичною Росією проти християнського народу України, які своїм звірством переходять катинську масакру, якщо це взагалі можливе. В 1933 році були славні жини в Україні, а комуністична банда з Москви забрала ще й те, що було, задишаючи нарід Українці без будь-яких можливостей жити, так, що мільйони чоловіків, жінок і дітей того одного з найбільших християнських народів померли з голоду в своїх домах.”

В дальшому репрезентатив Ренкін зачитував кілька своїх записів, на які колишній американийський амбасадор в Москві В. С. Буллєт відповів, що українці належать до “найкращих народів в Європі”, що Москва виморилася голодом до п'яти мільйонів цього народу. Буллєт тоді теж запропонував Конгресові фотознімки з людодства в Україні, до якого Москва змусила голодом цей “найкращий нарід в Європі.” У відповідь репрезентатив Ренкін зачитує Конгресу: “Чи то небуває, читачу, свідчення цього злочинного голоду, — жертвою якого впадо до п'яти мільйонів чоловіків, жінок і дітей, буде здивований душевистомом цих десяти чл. п'ятидцяти тисяч безпомічних польських жертв в катинському лісі?”

вильність фактів. Щоб виправити припущені неадеквати, “скажи пилин”, тобто — “обіця пан коужу, та своєю його тепле.” Так у советях дають про людей.

Іван Прандичий.

Українські історичні дати

Квітень

2—1918. Помер письменник Іван Неучів - Левницький. Народився в священничій родині (1838 р.) в Стеблеві над річкою Россо. З батьківського дому виник любов до рідного народу, ознайомилися з українською історією, „прочитав“ „Кобзарь“ — Шевченка, отримав під денационалізаційний вплив московської школи. Найкращі з його повістей: „Гориславська ніч“, в якій старий рибалка на річці Росі, Панас Круть, оповідає в місячні ніч своєму молодому товаришеві спомини про свою життя; „Микола Джеря“ — мальоване життя кріпака; „Бурлачка“ — історія дівчини, зведеної панським посесором; „Кавказська сім'я“ — з життя двох родин; „Причена“ — про міщанське життя; „Хмари“ — сучасний Левницькому український інтелектуальний світ. Допис вєселій мазонку подано в „Старосвітських батюшках та матушках“ про дві священничі родини.

7—1911. Народився поет Маркіян Шашкевич. Знайомилися з скарбами народної поезії, він поринає з мертвою церковщиною й обертается до мови свого народу, стає на чолі всього національного відродження галицьких українців. Шашкевич був першим письменником нового письменства в Галичині, тим живим мотором, що призвів західно Україну до всеукраїнського національного руху.

19 — 1917. Визбувся Перший Всеукраїнський Конгрес у Києві.

22—1910. Помер батько українського театру Марко Кропивницький. Сильний сценічний талант, оригінальний і глибокий артист. Кропивницький знайшов свою природжену дорогу в сценічній діяльності, виставляв театральну школу і у 80-х роках поклав міцні підвалини для нового українського театру. Після того як указом №76 р. було заборонено без будьяких винятків „различныя сценіческія представленія и чтенія на малорусском языкѣ“, український театр під керівництвом Кропивницького здобуває широку популярність, стає могутнім чинником не тільки національної самосвідомості серед українського громадянства, а також і для розвитку українського драматичного письменства.

Відкриття польсько-советського інституту

Варшава. „З кожним роком стає глибше і сердечніше дружба між польським і советським народами. Новим вихилом для зміцнення дружби двох вілних і миролюбних народів є створення у Варшаві Польсько-радянського інституту.

В інституті найближчим часом має бути організована кафедра російської мови і літератури.

Велику роль покидає відриття Польсько-радянський інститут у готуванні кадрів у польській російської мови для польської середньої і вищої школи“. В таких рожевих фарбах змальовує „Правда“ майбутню роботу і завдання польсько-советського інституту.

Цікаво було б знати, що ж інститут має робити для польської культури?

БЛИСКУЧІ ПЕРЕМОГИ

Букарест. „Центральне статистичне управління при Раді міністрів Румунської Народної Республіки опублікувало повідомлення про виконання державного плану в 1951 р.

Річний план щодо випуску гуртові продукції промисловості республіки виконала на 104,6 проц. Вибудовано нафти проти 1950 р. збільшилася на 22,1 проц., вугілля — на 19,4 проц., залізної руди — на 20,9 проц., сталі — на 16,7 проц. У сільському господарстві зміцнюється соціалістичний сектор. В наслідок збільшення нових підприємств кількість робітників зросла проти 1950 р. на 220 тис. чол. 311 тис. осіб ліквідували свою неписьменність. Значно підвищилися життєвий рівень, підвищилися культурне й медичне обслуговування трудящих.

Читає всі ці цифри і згадує покійного старосту Советського Союзу Калініна, якому

АМЕРИКАНСЬКИЙ ДИПЛОМАТ ПРО СТАЛІНА

Визначний американський дипломат у розмові з журналістами заявив, що на його думку „розсудливості і почуття відповідальності“ утримують Сталіна від нової світової війни.

Дипломат загалом сказати, що може статися після смерті генераліссіма; заступниками його є люди набгато молодші й імпульсивні і некажі від них сталінської обережності не доводиться.

Сталін дуже пишється сво-

В країнах „народної демократії“

завжди радий скидати окуляри, коли він доповідає про „блискучі цифри росту Союзу“. На превеликий жаль, кореспондент „Правди“ агадні цифри про Румунію писав напевно в окулярах.

РІК ВЕЛИКИХ УСПІХІВ

Софія. „Народна Республіка Болгарія державний план за 1951 р. перевищила на 19 проц. проти минулого року. Великих успіхів досягла республіка у розвитку сільського господарства: збільшилися загальні площі, особливо цукрових буряків, тютюну та ін. Продуктивність праці зросла на 13,7 проц. За рік радіофіковано 336 сіл. 7.000 молодих спеціалістів з вищою освітою стали до праці в народному господарстві“.

Якщо Болгарська республіка досягла таких „великих“ успіхів за один рік, то через п'ять років там напевно будуть мати справжній советський рай.

АГІТАЦІЙНА РОБОТА НА СЕЛІ

Тирана. „В албанському селі розгорнулася велика політично-виборна робота. Тисячі агітаторів щодня роз'яснюють селянам політику албанської партії праці, проводять розмови про успіхи мирного будівництва в Советському Союзі і країнах народної демократії, про велику битву народів за мир. В країні налічується по н о д 22 тисячі сільських агітаторів. Цю роботу на селі проводить Товариство дружби Албанії з СССР“.

Як видно, селяни Албанії з великим захопленням сприймають згадану політично-виборну роботу, коли треба бути кинуті на село як 22 тисячі агітаторів, звичайно наслідних з СССР.

(За матеріалами „Правди“ 1952 р.)

Ів. Гіницький

1952 рік — вирішальний

Звертаючись до Конгресу про асигнування кредитів — 7 мільярдів 900 мільярдів для військової допомоги союзним державам, Трумен заявив: — Коли вільному світові пощастить відстояти свою оборону на належну височину, тоді неминуче настане розклад рабського комуністичного світу. Але вільний світ без американської допомоги озброїться не може.

Для народів Західної Європи 1952 рік буде вирішальний. Протягом цього року військова підготовленість Європи стане, напевно, досить солідна. Всі учасники Північно-Атлантичного Союзу, разом з Туреччиною і Грецією, зміцнюють свою оборону. Комунізм у Західній Європі вже не такий міцний, як був раніше навіть у Франції та в Італії. Небезпечна інфляція в Європі значно зменшилася. Проте значно на Далекому Сході залишається серйозним. Червоний Китай загрозю всім своїм сусідам.

До 31 грудня 1951 р. Північно-Атлантичному Союзові було надіслано військового озброєння на 1.200 мільярдів. Зокрема Західна Європа одержала: 7310 танків і броньованих, 29875 автомобілів, 8990 радіоапарату і радіарних апаратів, 10888 гармат, 316 кораблів, 366 літаків для авіації, 952 літаки для авіації, 67308 кулеметів і 240 мільярдів.

АТОМОВА АРТИЛЕРІЯ

Ел Пазо, в штаті Техас. Ген. Лотон Коллінс, голова ген. штабу армії, повідомив, що незабаром армія буде мати атомову артилерію, над якою відбуваються праця майже два роки. Секрет цієї артилерії полягає у тому, що гарматні кулі мають голову з атомовим матеріалом.

ДО ВІДОМА УПОВНОВАЖЕНИХ І ЖЕРТВОДАВЦІВ

Місцевих уповноважених грошевих збірок на Фонд Визволення України та окремих жертводавців на ту саму ціль прошу гроші надіслати:

1. Поштовыми переказами на мою адресу:
60 Cambell, Toronto 9, Ont.
2. Чеками на conto: „Liberation Fund for Ukraine, Account 271 So-UC“ (Toronto) Credit Union Ltd., 604 Bathurst St., Toronto, Ont.

М. Садовський

Листи читачів

СИТЕ СЛОВО ЕВАНГЕЛЬСЬКЕ

Сердечно дякую Редакції і особисто пасторові Фесенко за „Евангельську Правду“. Пришу я надати надсилати мені її. Сіте слово Евангельське в усюму світі. Нхай Господь нас благословить!

Ваш у Христі брат
Е. Сабода

Sol. den, Germany,
Britische Zone
★

ШНИЙ ЧАСОПИС

Надсилаючи передплату на „Ев. Пр.“ на 1952 р., прошу цей шний часопис надіслати мені я надати. Бажаю вам Божих благословень на ниві Господній. Монреаль. Ваш А. Маві.

ОЧІКУЮ „ЕВ. ПР.“ ЯК ЛАСТІВЧОКУ

Перечитавши „Ев. Пр.“ за 1951 р., я тепер не можу бути без цього, такого дорогого часопису. Отже, надсилаючи передплату на 1952 р., прошу надіслати мені „Ев. Пр.“ яку я очікую як ластівочку до мого дому. Дякую всім дописувачам „Ев. Пр.“, пасторові Фесенко, редакції і вітаю всіх читачів. Бажаю щастя й здоров'я у вашій важкій роботі для слави Господа.

Ваша сестра у Господі

Параскева Новотна.

1415 N. La Salle St.,
Chicago, Ill.
★

ДЯКУЮ ЗА ЛЮБОВ ДО МЕНЕ

Дорогих братів у Христі щиро дякую за „Ев. Пр.“, яку я одержував у 1951 р. і одержую тепер. Я звертаюся до вас, як до братів, хоч я є православний, бо цілком усвідомлюю, що людей об'єднує любов до Бога і людей, а не обряди релігії. Ось чому я ще раз дякую вам за вашу ласку й любов до мене, бо ви євангелісти не вносите розбрат між людей, а об'єднуєте їх своєю любов'ю.

З великою до вас пошаною і любов'ю,
Іван Скрипник.

88 Rue de Betheny,
Reims (Marne),
France.

СТАЛІН ДУЖЕ ХВОРИЙ

Лондон. Інтелігентенс Дейт-яст" повідомляє, що Сталін дуже хворий, що він буквально інвалід. Кремлівські лікарі попередили Політбюро, що Сталін може померти в першу-ліпшу хвилину у сні від закупорки судин (тромбозис).

HEALTH FOR EVERY DAY

By Dr. Helen MacKurchy, O.B.E.

IMMUNITY

When we say that John will not take scarlet fever again we mean that he is immune from scarlet fever and that he is protected from scarlet fever. We can protect children from scarlet fever so that they will not take it at all by giving them a little dose of very very weak scarlet fever poison, so very weak that it cannot do them any harm but can only act as a warning to the cells of their bodies and the blood in their bodies to protect the body against the poison of scarlet fever.

Does the dose hurt? No, only about as much as a pin-prick hurts. Does it make the children sick? No, they are hardly sick at all. Sometimes they may have a little headache next day and may say they do not want any breakfast. Then just let them stay in bed this morning and sleep and they will likely want to get up for dinner or for supper and be alright.

It takes a little while — perhaps 2 months to 6 months for the protection to work. It is a wonderful power, this power of protection or immunity. How do you give children the little dose of very weak scarlet fever poison to protect them? You have to put the dose right into the body, right into the blood. The best way is to use a needle. The needle that Doctors and Nurses use for this work is called a hypodermic needle. Never mind the long word. Hypodermic only means under the skin. Nurses and Doctors keep their hands and their needles and their bottles and all their materials very very very clean. And this hypodermic needle is clean and hollow and the little dose is filled into the hollow and then the needle is put under the skin. It hardly takes a second. A little place on the skin of the arm is cleaned by the nurse. She uses a bit of soft white clean absorbent cotton to clean the skin. Then she throws that bit into the waste basket. Then she has another little clean bit ready and she presses it quickly on the skin where the Doctor has just stuck the needle in. But it was only like the prick of a pin. No, you can't see where the Doctor put the needle in. The hole is too small to see. You really cannot find it. The whole thing is over. Is anybody crying? No, of course not. Canadians do not cry for nothing. And the children

who have had this treatment are safe from scarlet fever. It was a great discovery, this discovery of how to protect children from the disease that killed so many of them in old times and in other lands. It was a great discovery and it took a great many people and a great many years to find it out.

RISEN INDEED

By Chester Shuler

Janice Graham washed and wiped Aunt Jane's dishes with great care. Aunt Jane herself was still at work in the dairy barn, although darkness had long since fallen over the April landscape. A farmer's wife, Janice reflected, had a difficult time of it; a very different kind of life from that which her own dear mother had lived in the great city mansion, surrounded by servants, maids, and butlers, to do her every bidding.

"I may never be a farmer's wife," Janice decided, a queer little smile flickering across her pretty face, "but there doesn't seem much likelihood of my being a rich man's wife, as Mother was."

Quickly changing her line of thought, she considered the telephone call which had come that afternoon from Mrs. Jennings, teacher of her class in the little Sunday school across the fields. Would Janice help with decorating the church for Easter services? Mrs. Jennings was certain that the girl, "who had lived in the big city and knew all about such things," would be of much assistance in making suggestions.

How tangled life had become for Janice Graham, during the past six months! It was difficult for her to realize that it was all true. Her wealthy father, suddenly losing his fortune, had struggled for a year to regain a portion of it, when a heart attack had taken him. Her mother, heart-broken over her great loss, soon followed, leaving Janice an orphan, with very little money and no interested relatives excepting good Uncle Edwin and Aunt Jane, farmers, to whom she had turned in her hour of crisis.

She remembered that the two families had never been very closely associated. Uncle Edwin and Aunt Jane had always felt that they really would not be "at home" in society circles. Although Janice and her parents had visited

the farm on several occasions, she had never really known her uncle and aunt until the day she came to them as an orphan, largely dependent upon their kindness and generosity.

It had been a bitter experience for the girl. Accustomed as she was to wealth and luxury, farm life had seemed new and difficult. For a time bitterness had filled her soul. But Uncle Edwin and Aunt Jane had been most kind and understanding, and gradually Janice had come to realize that she must make the best of things as they were. Now she was bravely trying to do this and to be useful around the great farm.

Dishwashing had been the first task assigned her — and a real one it was indeed! After breaking several dishes, she had been required to be more careful and to acquire skill. Tonight she was doing her best. A broken dish or even a dozen of them in her mother's kitchen had been a mere trifle; in Aunt Jane's house it was an event.

Mrs. Jennings' invitation to help with the Easter decorations was of interest. Janice would go, if Aunt Jane approved. It would take her away from the kitchen with its uninviting tasks. She might contact other young people, too. Sunday school had been almost a curiosity to Janice. Certainly, she had never been in a small country school before coming here. While her parents had taken her to the big church on the Avenue regularly, she seldom went to Sunday school. Daddy had never had time for much besides making money. It seemed terrible to be without him now.

Uncle Edwin's slow tread and Aunt Jane's quick, business-like step sounded now on the big porch. Janice quickened her activities at the dishpan. She had a real desire to make good at some of these unaccustomed tasks. Aunt Jane had been so kind and patient, even when some of her best china had crashed. And good Uncle Edwin declared she was "the picture of" her mother — his own twin — when she was young.

"Surely you may go, Janice," Aunt Jane agreed when the girl told of Mrs. Jennings' invitation. "I'm so glad you are willing to help at the church. We are so short of workers, especially young people. I know that Mrs. Jennings will be happy to have your help and suggestions."

Next afternoon Janice found herself in conference with Mrs. Jennings, who taught in the consolidated high school and gave

(Continued on p. 8)

RISEN INDEED

(Continued from p. 7)

much of her time to church work. Jane Beery, Alice Saunders, and Sam Billings and Jim Henderson, of the young people's department, were also present.

The conference opened with prayer. To Janice's surprise, Mrs. Jennings called upon Jane to pray. Janice hoped fervently that she would not be asked to do anything like that! Why, she'd hardly know how. Praying, she thought, was the job of the minister; it had been that way back home, at least.

"Our chief problem this year will be to find suitable flowers," the teacher said. "Flowers are late this spring; so few of our members have lilies which they can lend the church."

Janice was about to ask why not send to the florists for some, when she remembered her present location and position. Perhaps that bothersome question of money was the reason.

"I know of one possible place to get lilies — if someone will go see," Mrs. Jennings was saying. "Old Mr. Filson always raises Easter lilies for market. I hear he has been ill and hasn't been able to sell them this year, so if —"

"Oh, I'd be afraid to ask him," Alice exclaimed. "He seems like such an old grout!" And they may be his the biggest crooked dog."

"And what a dog he has," chuckled Sam. "As big as a lion any day."

"I hesitate to ask you young people to do that which I can't," Mrs. Jennings said, smiling. "I'm not afraid of either Mr. Filson or his dog, but since I've had the misfortune to turn an ankle, I simply cannot walk to his cabin, and to drive there is out of the question. No if we are to get flowers from him —"

"I'll go, Mrs. Jennings," Janice spoke up quickly. She would show these youngsters! "I'll go, if someone will tell me how to find this man's — er — greenhouse."

"Greenhouse," laughed Jim. "It's hardly even a 'house.' But," he added, "I'm not afraid to go, if some of the others will."

"We'll go, too," Sam and Jane said.

Next afternoon, Janice found herself with the group, reinforced by Pete Banks and his sister Amy, on their way across Uncle Edwin's meadow, up through a wood, along a narrow woods road to Fishing Creek. At last they saw a small house ahead. It was unpainted, queer in shape, and seemed uninhabited.

"D-does he have a cross d-dog?" asked Alice, timidly. "Whoof! Whoof!"

Before anyone could reply, a huge dog dashed around one corner of the building and bounded toward the gate. Alice and Jane started to run. Janice who was nearest the gate stood her ground. She liked dogs, and this one didn't seem too vicious. "Hello," she said in a low tone. The big animal stopped and looked at her. Then he wagged his great tail, and "whoofed" again.

"See, he's only saying, 'Hello,'" Janice called to Alice and Jane.

A voice inside the house called the dog, and he dashed to the door, put one shoulder to it and pushed, then disappeared inside.

"Let's go inside and see the man," Janice said, starting toward the porch. Slowly the others followed. She knocked. A voice inside called: "Come!"

They saw an aged man seated before the fire in a wheel-chair. He was rubbing one arm with liniment. The air was laden with the odor of medicine. "Well, what is it?" he asked.

"Excuse us, sir," Janice said. "We are trying to find some lilies to decorate the church for Easter, and were told you might have some."

"Church, hey!" He stopped rubbing and looked at them over his glasses.

"Yes, sir. We need lilies, and they are hard to find this year."

He sat silent for so long they thought he had forgotten them. Janice coughed politely. "Would you have any, sir?"

"Hey! Lilies — church? Well now, seems I ain't been to a church for so long I hardly know what one looks like. This rheumatism has me down. But I might have some lilies. They're in there." He pointed to a back room. "Go look at them, if you like."

The boys pushed open the door. It was dark inside. Gradually their eyes became accustomed to the gloom. Then they uttered exclamations of delight. "The most beautiful lilies I've ever seen!" Janice declared. "Oh, aren't they lovely!"

"Like 'em, hey?" Mr. Filson called out. "I guess you can have some then. I can't get 'em to market anyway. Wish I could."

Sam and Jim looked at each other, then they spoke in low tones. "Mr. Filson," Jim proposed, "if we take them to market and sell some, will you give us some others for the church?"

"Yes, indeed!" he agreed. "As many as you want."

It was a busy day for all. The girls wrapped white crepe paper around the cans. The boys got their wagons and hauled a lot of lilies to market where they sold readily. Others they hauled to the church, and the girls and Mrs. Jennings arranged them tastefully on the rostrum.

"I'm sure the Lord Jesus is pleased with this," June said in a low tone to Janice, when they had finished the work. "Don't you just love Easter time! It makes one think of the Lord and His wonderful resurrection. And these lilies, so white and pure, made one think of Him, too."

Janice didn't know how to answer. These girls and boys spoke of the Lord as a Friend. Back home in the big church, the minister spoke of Jesus and God, of course. But in her home, little had been said by her father, although she sometimes heard Mother singing hymns and saw her read from the Bible. She went home that evening, thinking about the Lord Jesus, Easter, and what they might mean to young folks today.

Her aunt and uncle were pleased with the report. "I knew our girl would help fix the church," Uncle Edwin smiled. "You know, she looks so much like her mother did when her age, that I almost feel like a boy again. Your mother and I, Janice, were reared in this community, as you know. We used to go to that same little church together. And she never missed helping with just such things as you are now doing. She learned to know the Lord very early," he added in a reverent tone. "Yes, she knew He is risen indeed."

Janice felt a quick joy as she heard these words. Maybe she could be like Mother yet! Not rich, perhaps, but good, kind, and a Christian! Aloud, she said: "You aren't old, Uncle Edwin! And if you want to pretend you're a boy and run around with me — it's O.K."

He laughed. "Thanks, honey. Maybe we will some time. Your mother was my twin, and we were very close."

Easter morning was a busy one on the farm. Janice tried to help in every way possible, so they could go early to the little white church. The fields and woods were so fresh and green. Early spring wild flowers showed their happy faces here and there. Even the old car seemed to rattle along joyously. Uncle Edwin tried to hum the tune to "He Lives". Janice had no doubt that the Lord did indeed "live within the heart" of her uncle. Then when he

changed his humming to, "Christ, the Lord, is Risen Today," she found herself humming along. That was the piece she and the girls were to sing that morning at the Easter service.

"I have another trip to make, folks," Uncle Edwin said as he deposited them at the church door. "Be back directly."

"Now where can that man of mine be going?" Aunt Jane wondered. "One thing's sure, it's on a good errand for the Lord," she added smiling.

The Sunday-school lesson was very interesting. Mrs. Jennings made the story of the Lord Jesus' resurrection clear and plain. Janice had never heard the story in quite that way before. Gradually, her young heart began to long for such a Friend and Savior. Jesus in the heart must be the reason why these folks, and her dear uncle and aunt, were so happy. How she did need some real joy in her drab young life! She would find out more about it real soon.

There was a slight interruption just as Janice and the other girls went to the front of the church to sing. The door opened and three men, one her uncle, entered, pushing a fourth in a wheel-chair. It was old Mr. Filson. He had come to see his wife! Janice felt glad in her heart to see him there. Why, he didn't look "grumpy" now — he seemed happy, in spite of his "rheumatism." She would try to sing joyfully — for the Lord — this day, also. She would ask Him to come and live in her heart, too!

A moment later her well-trained, rich soprano was leading off with the glad message, "Christ, the Lord Is Risen Today!" As she sang, the glad thought came that perhaps, years ago, her own dear mother might have sung the same message — with Uncle Edwin!

Uncle Edwin and Aunt Jane were delighted when Janice told them she had a desire to know the Lord Jesus better, and wanted to be a real Christian. Of course they were glad to help her, and explain the way. The blessed Holy Spirit opened the way that she might see, and blessed her efforts richly. Uncle Edwin never grew tired of telling folks how "very like her mother — his beloved twin — Janice was becoming every day."

"I am sure the good Lord sent her to us because we needed her so much," he said.

But Janice, in her heart, knew it was the other way around — He had sent her there that she might indeed find a Savior who was risen indeed! —Instructor.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стоці мої“

Рік XIII. Число 5. Торонто, Ont.

ТРАВЕНЬ

1952

MAY

Toronto, Ont.

Рік XIII. Число 5.

УВІРУЙМО В ІСУСА ХРИСТА

“Доброді, що мей робота, щоб спасені?” Воин и спавши:
Вруч(а) Господа Ісуса Христа, то спасені ти і до тай!.”
(Діян. Ас. 10:13, 31)

Спасіння як угода. Воно складається з двох сторін. Одна з них — це Бог, який у своєму великому милосерді до упало-го людства приготував і подав, як дар від себе, повне спасіння кожному, хто бажав прийняти його. Друга сторона — це людина, ви, я і кожний, хто того прагне.

Бог, як перша сторона, цілком і повністю виконав усе, залежне від Нього, щодо нашого спасіння від гріха і від кар за гріх, віддавши за нас свого Єдинородного Сина Ісуса Христа, що узяв на себе належну нам кару, помер на страшиному хресті за наші гріхи і проступки, третнього дня воскрес і з мертвих і зійшов на небо, щоб бути так нашим посередником перед Божим троном, перед своєю Отцею і, щоб там приготувати місце і для нас. Отже, що треба було Богові зробити для нас, Він виконав досконалим і завершеном, і дав усі дарови для всіх нас.

Щоб скористати з цього спасіння ми повинні насамперед визнати існування Бога. Ісус Христос — це найдосконаліший і найправдивіший доказ існування Божого. В святому письмі ми знаходимо, що Ісус своїм чудесним народженням, своїм безгрішним життям, своїм незчисленим чудесам, своєю безмежною любов'ю до грішного людства, своєю жертвенною смертю за нас на хресті, своїм воскресінням та вшестю на небо, звідки Він приходить на землю, вичерпно підтвердив свою божественність і Божє існування. Ніхто б усього цього не докопав, хіба тільки Вітлений Бог, якого ми називаємо нашим Господом і Спасителем, — Ісусом Христом. Доказ, тобто Божє Відріктя ми маємо в посланні до жидів, а саме:

“Часто я всіляко промовляючи зданава Бог до батьків через пророків, в останні ці дні глаголав до нас через Сина, якого настановив наслідником усього; яким і вики створив. Цей, будучи своєю славою і образом особи Його, і дивляючись все словом силн своєї, зробивши обочиняючі хрїста наші, осівся по правці Велич-

чи на вишинах (в небесах).”

До Жид. 1:13.

Ми повинні вірити в існування Єдиного, вічного, справедливого, святого, всемістувного, премудрого, всезнаючого і незмірного Бога, що виявив себе нам у трьох виразних особах: як Бог Отець; як Бог Син; як Бог Дух Святий. Визнати існування Бога — це головна засада нашого спасіння. Без такого визнання ніхто б не побажав шукати для себе спасіння, та й Ніхто б його не дістав без віри в Триєдний Бог.

Ніхто не буде хотіти істи, а бо пити, як поки не відує, що він голодний або має спрагу. Звичайно ніхто не буде шукати лікарів, вживати ліків, не піде до лікарів, як поки не переконється, що він хворий. Як буває в нашому тілесному житті, так само діється і в нашому житті духовному. Ніхто не стане шукати спасіння, доки не переконється, що він його потребує. А ми маємо багато доказів, які показують, що ми потребуємо спасіння. Ми потребуємо спасіння, бо ми грішні.

“Нема на світі такого праведного чоловіка, щоб чинив добро, ніколи не грішивши.” — Еккл. 7:20. “Ось бо я в беззаконно родився, і в грісі почала мене мати моя.” — Пс. 51:5.

“Колн гориво, що гріха не маємо, то самі себе обманюємо, і нема правди в нас.” — 1 Ів. 1:8. Ми грішні, бо про це наше сумління підказує нам. Митникове сумління підказало йому, колн він був у святині, що він грішній, і примусило його бити себе в груди і казати: “Божє милосердіє, будь мені і помилує!” — Єв. Лук. 18:13. Сумління підказало й блудному синові, що він був великим грішником, примусило його вернутися до свого батька і казати: “Отче, згріши я на небо і перед тобою, і вже недостойний я називається сином твоїм.” — Єв. Лук. 16:21.

Є люди, які переконані в тому, що спасутся постаннми, три-

валними молитвами, колінпоклоніннями, сповіданнями, відупченням гріхів під час смерті і багатьма іншими релігійними обрядами. Слово Божє говорить, що ми не можемо спаситися тільки виконанням і додержанням усього цього. Через ап. Павла Дух Божий каже, що ми спасені “не за діла праведних, що ми робили, а по своїй милості спас нас (Господь) купелью новонародження та обновлення Духа святого.” — Тит. 3:5. Якби ми могли спаситися нашими власними вчинками, церковними обрядами, церемоніями тощо, то не було б потреби Христові приходити, мучитися і вмирати на хресті за нас. Господь, говорячи про дорогу щодо спасіння, підкреслює: “У людей це не можливе, у Бога ж усе можливе.” — Єв. Мат. 19:26. Отже спасіння цілком приготуване для нас і дане нам Богом, а ми маємо прийняти його вірою в Господа Ісуса Христа як добровільний дар від Бога.

Усі ми своєю природою грішні, духовно ми мертві завдячуючи нашим провинкам: ми є зосім пропащі і живемо в духовній темряві, ось чому ми потребуємо Ісуса-Христової допомоги. Ми потребуємо Христа, як:

а) Віковичного “Агнця Божого”, що узяв на себе гріхи світу. — Єв. Ів. 1:29.

б) Справжнє джерело духовного життя, що його він має дати нам. Сам Христос сказав: “Я дорога, і правда, і життя; ніхто не приходить до Отця, як тільки мною.” — Єв. Ів. 14:6. Ап. Павло казав: “Я розп'ятий за Христом, живу ж уже не я, а живе Христос у мені; а що живу тепер у тілі, то живу вірою у Сина Божого, що полюбів мене і видав себе за мене.” — Гал. 2:20.

в) Духове світло, що його Він має дати нам, щоб ми не ходили й надалі в темряві, а у світлі, як Христос казав: “Я світло світові. Кто Аде сідом за мною, не ходитиме в темря-

ві, а матиме світло життя.” — Єв. Ів. 8:12.

г) Єдиного нашого Спасителя, що має дати нам своє спасіння, бо Він і тільки Він може це зробити. Слово Божє підтверджує що це так, а саме: “Нема ні в кому другому спасіння, бо й нема іншого ім'я під небом, даного людям, щоб ним спаслися наші.” — Діян. 4:12.

г) Нашого заступника, тобто посередника перед престолом Божим, що має благути за нас, бо крім Нього немає будького іншого, хто міг би заступитися за нас. Ап. Павло каже: “Один бо Бог і один посередник між Богом і людьми, чоловік Ісус Христос, що дав себе на викуп за всіх: свідченнями временами своїми.” — 1 Тим. 2:5, 6.

Приймімо ж Ісуса як нашого Спаса, бо він зробить з нами так, як ми робимо з Ним. Він прийме нас у своє царство, щоб бути з Ним вічно і шиктися Його славою, якщо ми приймемо Його тепер в наш серця. Безперечно Він відістане нас від Ісуса другого приходу, якщо ми відістанемо Його тепер. До таких на страшиному суді Ісус каже: “Ідіть від мене, прокляті, у вогонь вічний, приготування діаволові та ангелам його. ... І підуть ці на вічні муки, а праведні на життя вічне.” — Єв. Мат. 25:41-46.

Приймімо ж Ісуса в наш серця так, як ми приймаємо в себе повітря, живлення, або звук в наші вуха. Ми повинні прийняти Христа вірою, що він віковичний Син Божий, улюбленний Його як свого Спасителя, що це зробили Його ученики, колн “воин покинули все, та й пішли слідом за Ним.” — Єв. Мат. 19:27. Відкрити для Христа наше серця, щоб Він заселив в них життя і керував нашими життями; прийняти Його слуг, яких Він послав до нас. “Кто приймає вас, мене приймає, а хто приймає мене, приймає Того, хто послав мене.” — Єв. Мат. 10:40; прийняти Його святе слово, тобто Євангеліє, бо: “Слова, що я глаголю вам, це дух і життя.” — Єв. Ів. 6:63; — такі в основному шляхи щодо прийняти Ісуса Христа.

(3 кн. “Що нам робити, щоб спаслися?” — проп. Дмитра Галендія).

До Дня Матері — 11 травня

УКРАЇНСЬКА МАТИ

Мати відповідає за душу дитини і перед Богом і перед нацією. Отже виховати дитину на славу Богу і на користь народів — таке основне завдання матері. І не дивно, що "День Матері", якому, поклали заботу американка Анна Джарвіс, майже за 40 років запровадженій у всіх культурних народів цілого світу.

Мати! Якє чарівне слово. Як воно приваблює своєю красою, як захоплює кожного з нас своєю глибиною змістом. Як чудово образи матері ми маємо у світовій і українській літературі. Ось перед нами образ козацької матері, у повісті М. Гоголя "Тарас Бульба". Це образ матері, що розлучається з синами, які для добра рідної землі їдуть на Запоріжжя:

"...Тільки старі мати не спала. Вона, припавши в головах своїх любих синів, що лежали поруч, розсипувала грєбінем їх буйні, беззадно покочані кучері, поливаючи їх рясними сльозами. Вона дивилася на своїх дітей і, крім них, нічого не бачила на світі, немов всі інші почуття замирили, вона вся перетворилася в один погляд, дивилася як не могла надивитися. Вона вигодувала їх власною груддю; вона зростала, вилежала їх — і тільки на одну мить бачила їх перед собою. "Сини мої, сини козацької мої миль! Що буде з вами? Яка доля вас чекає?" — казала вона, і озноби сплинали в зморшках, які змінювали прекрасне колір її обличчя... Всю свою любов, всі почуття, все, що є ніжного й пристрасного в жінці, вона повернула на материнське почуття. Вона з запалом, з пристрасцю, з співом, як степова чайка, влітала над своїми дітьми. Її синів, її любих синів беруть від неї, відраивають силою від її серця, щоб яке ніколи не могла вона їх побачити... Рідка, дивилася вона їм очі, коли всемоготно сон починав скелетати їх, вона сиділа й думала..."

У цій же повісті автор подає неперевірений зразок глибокої пошани до матері у козацькому житті й побуті:

"Тепер благослови мати, дітей своїх!" сказав Бульба.

"Моли Бога, щоб вони воювали хоробро, боронили б завжди честь лицарську, щоб стояли завжди за віру Христову, а як не — нехай краще пропадує, щоб і духів їх не було на світі. Підійміть, діти, до ча-

тері: молитва материна і на во-ді і на землі рятує".

Маємо ми і образ новітньої української матері. В яскраво, до болю зворушливих тонах, передає трагедію скривавлено-го материнського серця такої матері С. Григорієва в нарисі "Мати".

"1943 рік... Стрелецька площа у Львові. Натопів примусово зігнаних гітлерівцями людей чекає у двадцятих столітті на Неронівське видвищення. Страх мінняється з цікавістю: "Хто ж будуть ці християни?" Бо лютий звирок усі багатьох... Аж ось, приводить гурт юнаків — "Аліпінків...". В цей час збірної відповідальності складає а м жертву й невинні. Привели, а між ними, о, Боже; мати пізнає свого синамідителітного сина... Незлудський крик виврається з її грудзей... Читають присуд смерті. Далі сальва стріль... Завіса впала. Вистава для людей закінчилася. Та не закінчилася вона для матері-страдальниці. Не закінчилася вона і для тисячі до неї подібних материнських душ".

В одному з найкращих своїх творів, в поемі "Наймица", Шевченко змальовує образ матері-покиртки. Вона підкодає свою дитину зоможили синами, а сама стає до них у налим. Усе це вона робить для того, щоб завжди бути з своїм сином, бачити його, доглядати. Тільки випираючи, вона признається синам в материнстві.

О, яке велике всеосяжне слово мати! Якій великий обов'язок матері — виховувати дітей в любові до Бога, в любові до рідного краю. Особливо не стоїть української матері — кінцями, якій доводиться виховувати дітей на чужині. Опинившись на еміграції, української матері частенько і досити швидко здаються про цей обов'язок. Підлабуючи під чужі впливи, наші матері збавують про родину, кидуючи дітей напризволяще. Від святкувань "Дня Матері", мидно подумаймо над цим складним питанням, основою кожного народу, пошукуючи шляхів і способів, по-стараймося створити образ української матері — емігрантки такої, який уже живе в уяві сучасного українського поета:

Українська мати була горя соборою і була не та мати жальна, сирітська. Що сиріт кадило не на Гоголю, А слези скривала, нем думка у неї: ...ні маре для їй.

Ів. Гініний

УКРАЇНСЬКИМ ЕВАНГЕЛІКАМ БАПТИСТАМ

З нагоди 100-літнього ювілею евангельсько-баптистської релігії в Україні редакція "Евангельської Правди" вислав висловлювання подякованню Українським евангельським баптистам і благає участь у дальшій благодійній діяльності на ім'я Христовий.

Нехай Господь благословить нашу працю на добро українського народу.

РЕДАКЦІЯ "ЕВАНГЕЛЬСЬКОЇ ПРАВДИ"

ПЕРШОТРАВНЕВА РАДІО-ПРОМОВА ЕТТЛІ

З нагоди свята 1 травня, лідер англійської робітничої партії Еттлі звернувся по радіо до "робітників, закупити у пута" в країнах за залізною заслоною. — Радянські керівники, — сказав Еттлі, — подібно до асирійців і Чингіс Хаха, обертають народи на рабів, відірваних від світу.

— Народи підсоветських країн не мають поняття про свободу, що існують поза межами союветської імперії. Вони не знають, якими правами користуються народи, що виходять до складу британської імперії. Найшай, вони не обізані з планом "Коломбо", який передбачає підвизнення життєвого рівня в країнах південно-східної Африки, не мають поняття про соціальні реформи в Англії, що їх запроваджені в життя робітничий уряд.

— В день 1 травня, — закінчив Еттлі, всі наші думки з людьми, закоханими в нашу та.

Поширюйте "Єв. Правду".

У боротьбі за Україну борці-герої жертвували своєю кров'ю і життям! — Не вже ми пошкодуємо на ту саму цілу свого гроша? — Ні, ми зараз же вислаємо і свою складку на Фонд Визволення України на адресу: 50 Кемпбелл Авеню, Торонто, Онт., М. Садловському.

М. Подворник

В дорозі

О, Боже, вчуї молитву — я благаю;
Не дай в життєвій морі потоцну,
Ти бачиш Сам, як хвилі налягають,
І човен мій побитий заливають.
Я чому така скорботна моя путь.

Плету вінок не з квітів, не з калани,
Хай чашу горя виною до кінця...
Спасителю, я клучу без упину,
Не кинь мене, без Тебе я загину;
Ти бачиш, як стомився я та охляв.

Далеко десь огні ясні згасвають
І знов зривався лютій бурей,
І знов на човен налягають...
Не доплав, бо сили покидають...
До Тебе клучу, Боже дорогий!

І бачу я: неначе тіню по хвилях
Спаситель мій на поміч мені йде;
І чую я: О, ти, слабий, безсилний,
Льши вірі Тебе я виваду з могили
Я життя до тебе знов приїде.

ТРАДИЦІЙНИЙ ПАРАД У МОСКВІ

Як повідомляє московське радіо в Москві, на Червоній площі, відбувся традиційний першотравневий парад, в якому взяв участь Йосиф Сталін.

Маршал СССР Леонід Говоров, який командував парадом, заявив:

— Союветські збройні сили борються за збереження миру, але вони готові дати рішучу відсіч усім намаганням імперіалістичних агресорів, якщо вони відважиться порушити і творчу працю союветських людей. Американські й англійські імперіалісти намагаються кинути світ у нову світову війну. Союветський Союз відстоює політику миру і чесно виконує зобов'язання на себе міжнародної зобов'язання.

СОБОР УКРАЇНСЬКОГО ЕВАНГЕЛЬСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ

Черговий Собор Українського Евангельського Об'єднання відбувається 22-23 серпня н.р. в Українській прес-території в Торонто, Онт.).

ЗГАДАЙМО БОРЦІВ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ

У неділю, 27 квітня ц.р., у 5-й станції Союзу Бушних Українських Воєнків у Торонті відбулися урочисті збори: 3 величезних напруженням і увагою збори вислухали докладну доповідь учасника бою полк. Сименка про бій під Бродами дивізії Галичини. Доповідь розкрила перед слухачами усевагітність боротьби українського воєнка-патріота під чужою командою.

З словом, спеціально присвяченим пам'яті борців за волю України, виступив ген. Садовський. Його зворушливе слово справило на всіх присутніх надзвичайно велике враження, викликало глибокий патріотичний настрій, що переніс багатьох з нас у живих спогадах у ті незабутні славі бурхливі часи боротьби, коли пліч-о-пліч стояли це з полемічним порятунком віч-на-віч проти ворога. З незвичайно глибокою пошаною і палкою любов'ю до всіх тих, що поклали своє життя за волю й державність України злучали слова промовця:

— В сьогоднішній день, коли весь християнський світ згадає своїх рідних, своїх близьких, що відійшли у вічність, — згадаймо й ми — воєнків — своїх побратимів, що впади на полі бою за Україну, за рідний край. Згадаймо всіх тих, що від початку нашої боротьби за Свободу України принесли своє життя на вівтар батьківщини.

— Схилямо голови і згадаймо наших перших жертв в боротьбі з москвинами, ще в 1917 р., коли на Посту-Волинському, під Києвом, поляг частинно наш І Богданівський піший полк.

— Згадаймо тих, що загинули в лавах добровільних патріотичних військових формацій Вільного Козацтва по всій Україні.

— Згадаймо тих, що під проводом Симона Петлюри брали приступом від комуністів арсенал у Києві, як й тих, що на вулицях столиці свої буйні голови склали.

— Згадаймо наших дітей — безсмертних крутинських студентів-героїв, що полягли на кожному кроці в підступах до Києва.

— Згадаймо лицарів походу на Крим війська нашого та тих лицарів, що в наступі за звільнення Лівобережжя України в боях упали.

— Згадаймо лицарів дисто-

падового зриву й боїв за княжий Львів.

— Згадаймо воєнків Галицької Армії, що в славному бою під Чортковом впади, як і всіх тих, що в боях кривавих із Польщею своє життя віддали.

— Згадаймо лицарів трикутника смерті і героїв-лицарів славновісницького Зимового Походу.

— Згадаймо і тих борців армії УНР й УГА, що в опальному братерському поході на Київ-Одесу могутнім соборницьким чином від ворога столицю України, Київ, відбили.

— Згадаймо бійців щиро славновісницьких переможних боїв з денікинцями під Валерією.

— Згадаймо воїнів другого походу на Київ і всіх тих, що рясно трупом своїм відкрили кривавий шлях відходу від Києва.

— Згадаймо велетнів духа, що своїм гурманом під Замостям грізно чужу армію Будяногого відбили.

— Згадаймо жертв буревійного форсування бурхливого Дністра під Ніжинським.

— Згадаймо жертв останніх запеклих і жорстоких боїв війська нашого при відході з рідних земель України й кривавого переходу річки Збруч.

— Згадаймо всіх тих, що впади в другому Зимовому Поході та 359 кривавих жертв й героїв, учеників за Україну, розстріляних під Базаром, на Волні.

— Згадаймо й воєнків-лицарів численних повстанських загонів, що по неосезній Україні боролися землею рідну від ворога.

— Згадаймо й воєнків Карпатської Січі, що в боях лютих і кривавих за Срібну нашу землю загинули.

— Згадаймо багатьох безіменних жертв останньої воєної хуртовини з перших повстанських загонів бойової Польської Січі.

— Згадаймо воєнків — молоді нашу — з дивізії Галичини, що під Бродами в страшній маскрі молоде життя віддали.

— Згадаймо всіх тих воєнків, що в українських формаціях, але в складі чужих армій, на полі бою впади, отже згадаймо УСС-ців, героїв Максимів та бійців Українського Визвольного Війська, як і всіх воєнків-побратимів, що в боротьбі за Україну скрив свої буйні голови.

— Згадаймо й найстарших керівників війська нашого — генералів, що близько сотки полягли на полі слави, чи підступно від руки ворожої, чи життя свої віддали на чужині за свою матір-Україну.

— Згадаймо й побожно схилямо голови перед масетатом найвищою достоїнства українського війська, Головним Отаманом Сирмом Петлюрою, що впади на сторожі державності від рук ворога на чужині за землю рідну, за нарід свій, за Україну.

— Згадаймо і молоді нашу патріотичну, що гинула і тепер гине в лавах сучасної зброї й сили, в лавах УПА.

— Згадаймо усіх, усіх, усіх — вище названих і неназваних — героїв безіменних, та Бога молимо, щоб простив їм гріхи їхні й двері раю відчинив, бо вони своєю смертю й кров'ю святою всі гріхи свої земні змили.

М. Битинський

Українські історичні

ДАТИ

Травень

2—1648. Богдан Хмельницький стає гетьманом.

3—1836. Богданович поет (буковинський) Сидір Воробкевич, відомий під псевдонімом Данило Мавка. Воробкевич дав багато ліричних поезій (збірка „Над Прутом“), балад і поем („Гостиниць з Босні“, „Нечай“, „Муршак“), оповідань („Хто винен“ та ін.).

6—1910. Помер мовознавець і письменник Борис Грінченко. Не тільки як талановитий письменник і визначний громадський діяч, Грінченко відомий як зразок непохитності в боротьбі з тяжкими обставинами. Через усе своє життя він непохитно ніс ідею:

Не вмирає душа наша,
Не вмирає воля
І неситий не вноє
На дні моря поля.

Прекрасні його твори: „До праці“, „Смуглий картини“, „Соняшник промінні“, „На розпутті“, „Серед темної ночі“ та ін.

15—1948. Скасовано кріпачтво в Галичині й Буковині.

24—1918. Повстання Української Національної Союз, на чолі з Вол. Винниченком, для позалення гетьмана Павла Скоропадського.

28—1918. Помер поет Іван Франко, який визначався якрасним талантом і кмітливим темпераментом. Рідний нарід не була підстава його діяльності, добро народне — мета, розум, наука — шлях до мети. Він один із перших у Галичині рішуче порвав з старою, цівально галицького життя:

Обриваються звільня всі пута,
Що зв'язали нас з давнім життєм!
З давніх брудів і думка розкута,
— Ожмиє, брати, ожмиє!

Мож велетнів духа! — Мойсей, якого оставив Франко у своїй останній поемі „Мойсей“, він не уявив до землі обітваної, на самому її порозі впади, але як Мойсей же, він буде довго духовним проводирем українського народу.

30—1876. Російський уряд заборони писати й читати поукраїнськи у всіх Україні.

Травень — 1933. Комуністи організували жахливий голод в Україні.

Незабутні травнові дати

3 травня 1925 р. загинула трагічно ідеолог і перший трибу самостійницького українського руху, організатор збройних українських сил — Микола Міхновський.

25 травня 1926 р. большевицький агент замордував на вулиці в Парижі Головного Отамана і Голову Уряду Української Народної Республіки — Симона Петлюру.

13 травня 1933 р., під час жахливого терору Єжова, загину трагічно, як жертва Москви, визначний письменник, ідеолог українського відродження, невідомий ідеологічний борець проти політичної компартії, пропала за шквалів відносин України від Москви — Микола Хвильовий.

23 травня 1933 р. розстріляний пекельною машиною, що під підступом підставив большевицькі агенти, основоположник і перший голова проводу Організації Українських Націоналістів, колишній командант корпусу Січових Стрільців — полк. Євген Коновалець.

„ЕВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА“
THE EVANGELICAL TRUTH
 Published monthly. Authorized as
 second class mail. Post Office
 Department, Ottawa.

Передається по радіо в Канаді і закордоном \$1.00. Окреме число 10с.
РЕДАКЦІЯ — КОМПЕТ.
 Влада М. Фесенко
 Адреса редакції:
 606 Ossington Ave.,
 Toronto 4 Ontario

ГАРІ Р. РАНКС КО.

ПОГРЕБНИК
 486-57 Kalm St, West,
ТОРОНТО

Телефони:
 Оф. WA 5370; Дом. BA 8082

ОТЧЕ НЕБЕСНИЙ, БОЖЕ МОГУТНИЙ!

(Радіопередача Великоднього богослужіння)

Українська пресвітерська церква в Торонто, працюючи на ім'я Христові, відзначає 20 квітня свою роботу новими досягненнями — радіопередачею через ст. С.Л.С. Великоднього богослужіння, яке провадив пастор громади М. Фесенко.

Заходячи до церкви Усі присутні немаче заперли в напруженому чеканні. За хвилину — одинадцять. Серед незвичайно урочистої тиші, в якій відчувалася така близька присутність нашого Спасителя, хор під орудою диригента п. П. Сича разом з присутніми звертався до Бога з пісню, в Яого же обробці, глибокої віри й слави:

Отче небесий, божже могутній,
 Ти утішитель, дух правди Ти,
 Ти, що все знаєш і скрізь присутний,
 Світло від світів, нас просвіти.

І всі присутні линули своїми думками до Отця небесного, щоб Він очистив їх від усієї скверни, привернув їх назад, спас їх душі. Ще хвилину, да і ні думки знайомилися з молитвою, за Україну, що її так зоручувано й ширю від усього серця промовляв паст. М. Фесенко.

Не встигав пастор М. Фесенко закінчити читання псалма 16 словом: „Ти бо не оставиш душі моєї в паласній пропасті, не даси твоєю побожною багачи зотліти. Ти вкажеш мені дорогу життя; перед лицем твоїм довготі радости, по правні твої бажанствою ловахся“, як з гурду усіх присутніх ліне пісня торжества:

Христос воскрес!
 Радість з неба сні ясна;
 Завітажд Пасха красна.
 Всі радують ширю нині:
 Бог дав щастя асій родині,
 Бог дав радості нас з небес:
 Христос воскрес!

З великою увагою присутні слухали Євангеліє від Луки — 24:1-9.

„... І ввійшовши не знайшли тіла Господа Ісуса... Немає

Яого тут, бо воскрес... А вернувшись від гробу про все те сповістили одинадцятьох та всіх інших.
 Це зворушує всю церкву, яка з великим і глибоким переконанням і вірою виставляє свою радість пісню торжества:

„В домовині немає Христа!
 Я домовині Христос не лежить!
 Воскресн Яого Бог до життя!
 По правни в Отця він сидить!

Не шукай, не шукай
 Де Господь в домовині лежав!
 Не шукай, не шукай!
 Бог Христові зійти не дав!

Глибоко-релігійно проповідь на тему „Воскресіння Христа“ на підставі Св. Письма, обґрунтовано науковими даними, викладав паст. М. Фесенко, який стверджує, що:

„Віра у воскресіння Ісуса Христа існувала в церкві від самих початків і була універсальною. Цього факту не заперечують навіть противники християнства. Тоді постає питання: чому апостоли так вірили? Тому, — в Новому Завіті сказано, — що Христос дійсно воскрес з мертвих і вони були живими свідками.

Якщо відкинути це пояснення, то як це можна пояснити віру апостолів?

Теорія священиків і старшин церковних, що ученики вкрали тіло Христове і фальшиво проповідували про його воскресіння тепер відкинута універсально.

Історик з певною репутацією погоджується, що перші ученики були глибоко і щиро переконані у воскресінні Христа, але вони пояснювали це переконання галюзинаціями. Якщо так, то християнство явилось б собою фальшиву релігію. Якщо апостоли мали галюзинації, то тіло Христа по-виинно було бути в домовині. Чому священики не показали Яого народова? Вони не зробили цього, бо тіла Христового в домовині не було. До того ж галюзинації це витвір хворого

розуму на підставі власних матеріалів і уявлень. Отже не може бути двох осіб, щоб мали ті самі галюзинації. В даному разі одинадцять осіб з найрізноманітнішими минулими і життєвими досвідом, людей різного розумового рівня, але всі ніби мали галюзинації ідентичні в усіх деталях. Така галюзинація була б більшим чудом ніж саме воскресіння.

Щоб зрозуміти факт воскресіння треба почати з існування Бога. Що хтось власними силами може воскреснути з мертвих — це неможливо. Проте чому має заставити неможливим, що БОГ може воскресити з мертвих людину? Це прерогатива Бога робити чудеса і надприроду. Знову так неможливо, щоб звичайна людина воскресла власними силами з мертвих. Але що до Христа, то було б неможливим, що смерть могла напавати над ним, хто сам мав владу Бога над смертю.

Воскресіння Христа це наша пастава для віри в особисте безсмертя.

В цій вірі жили стародавні віруючі — Яов 19:23-27.

В цій вірі живуть віруючі наших часів.

В процесі радіопередачі богослужіння хор виконує старинно підготовлені художні релігійного змісту, а саме: „Отче наш“ М. Кишикевича; „Вірую“ Д. Бортинського; „Ангел сказав до Діви Марії“ М. Вербицького. „Через поле широке“ Д. Котка. „Згадай мене Господи“ — Леонтовича; „Христос Воскрес!“ Як хор, так і солісти (п.А. Мамалига, п.на Е. Майстрович, п.ні Ю. Фесенко, п.на Н. Сич), а також органістка Е. Фесенко, всі ці релігійно виконали культурно й бездоганно з поглядом мистецького.

Незабутим залишиться в пам'яті присутніх і напевно всіх радіо-слухачів „Плютію усну“ у прекрасному, до глибини душі зворушливому виконанні арт. п. М. Голішнього в супроводі хору А органа (п.на І. Слюсар). Від широкого серця і з

великим релігійним піднесенням п.ні І. Черник виконала: „Алілуя“ — Моцарта в супроводі піаніна — п.ні А. Степан, а п. П. Черник — „Осана“ Діалей Гривера в супроводі піаніна п.ні І. Черник.

На закінчення Великодньої служби Божої всі присутні разом з хором прославили:

„Боже Великий Єдиний,
 Нам Україну храни“

і пастор М. Фесенко уклін присутнім благословення.

Після служби Божої пастор М. Фесенко щиро подякував братам бабистам, які відгукували на Яого заклик і допомогли хором з честю виконати таке важливе й відповідальне завдання, як радіопередача Великоднього богослужіння. Середом подякував пастор М. Фесенко за жертвенну працю і хористам з солістами, а також і окремим виконавцям і особливо невідомому і широму в праці диригентів братові П. Сичові. Своєю коротенькою промовою пастор М. Фесенко закінчив так:

— Радіопередача сьогоднішньої Великодньої служби Божої це не тільки справа української пресвітерської церкви, тобто українських євангеліків. Це справа Всеукраїнського значення перед лицем усього світу. І цілком слушно, що в ній взяли участь разом з євангелістами й українські бабисти і православні, і греко-католики, за що ще й ще раз всім щиро дякую.

Радіопередача Великодньої служби Божої з української пресвітерської церкви в Торонто відбулася 20 квітня ц.р. на високому ідейному і мистецькому рівні з прекрасною ділянкою матеріалом. Я не можини, якщо від імені всієї громади скласти глибоку подяку за це пасторові М. Фесенкові.

М. Зозуля

Х. Алячевська

ПЕРЕД ЛИЦЕМ УСЬОГО СВІТУ

Гомоніли люди:
 „Та що з того буде?“
 Гомоніли люди:
 „Ми вже омертвіли!“
 Гомоніли люди:
 „По степлах широких
 Вже не встали, — спати
 Нашій Україні“ ...
 А вкраїн доля
 З їх усіх сміється —
 В небесах широких
 Гордицею в'ється ...

Московський патріарх Олексій недавно скликав нараду всіх церковних і релігійних організацій СССР. Ісправді, що можливо, довірити, що в Союзному Союзі немає релігії?.. Що й казати, патріарх Олексій перед лицем усього світу виконує свою злочинну роботу.

ВИКЛАДАННЯ ЗАКОНУ БОЖОГО

Федеральний верховний суд, більшістю 6 голосів проти 3 у законня викладання Закону Божого в школах штату Нью-Йорк.

КОРОНАЦІЯ ЄЛИСАВЕТИ II

Коронація Єлисавети II відбудеться 2 червня 1953 р. На голову коронаційного комітету королева призначила герцога Единбурзького. Комітет складається з 36 членів. 23 англійці, решта — представники Канади, Нової Зеландії, Австралії т. д.

Листи читачів

ВІТАЄМО І ДЯКУЄМО

Екзекутива відділу українських вестернів Канадського Леґіону з приємністю довідалася, що він, дорогий Фесенко, маючи на увазі постійні нагадування пропартії українську релігійну культуру поділяли про те, що в несе Воскресіння Христового надбана була українська радіопередача Великоднього богослуження через радіосистему С.Д.В.

Не тільки вітаємо вас з успіхом, а й дякуємо вам за те, що даєте нагоду згадати вивим вашого патріотичного наставлення до всіх проблем, що складаються на цій посланщині української еміграції на чужині, а ним є служба добромі імені поневолені України. Здоровимно вас щиро традиційним привітом „Христос Воскрес“

С. Павлюк, Яг. Погорельський
Торонто.

КРИПШАЙТЕ!

З радістю знову вітаємо редакцію „Ев. Пр.“ і особисто вас, брате Фесенко, з родиною, в імені воскреслого нашого Спасу Ісуса Христа, який подолав найбільшого ворога людства і отворив йому двері для безсмертності й істотності. Радійте!

Багато читачів і особисто ми з дружиною високо цинимо „Ев. Пр.“. Крипшайте й знайте, що ваша праця не марна у визволенні нашого поневоленого народу й бітківщини.

Нехай допомагає вам Всевишній у ваших успіхах! Залишаємося в гарячій любові брат і сестра в Христі

Боднар

Клівленд, О.

Чи передпаляти Ви
„Ев. Правду“?

Ресенси

Митрополит Іларіон — „БЕРЕЖИМО ВСЕ СВОЄ РІДНЕ“

Видання „Наша Культура“ ч. 7 Вінніпег.

Проф. Огієнко, що посліає пошту „митрополита“ в православній церкві, написав невеличку брошуру „Бережимо все своє рідне“. Назва чудова і треба було сподіватися, судячи по назві, знайти в цій книжечці гарячий і щирий заклик до шанування наших національних і культурних цінностей. Рідна мова, звичай, пісні, рідна земля і наріа все це творить найвищу культурні цінності українського народу. Це є святощі і неприпустимо їх вивиняти для демагогічних цілей, або в боротьбі з релігійними опонентами. До речі, в нашій ді, коли вам доведеться зустріти будького „пазкого патріота“, що рубає з плеча, а якого ніби земля горить під ногами від патріотизму, то це певна ознака, що такий доробіть творить патріотичну димову завесу, щоб приховати свої патріотичні прогрі. Ми. Правдний патріотизм — це тиха, але потужна сила, він далекій від істеричної лайки.

Ми глибоко розчаровані змістом книжечки проф. Огієнка — митрополита Іларіона. Гарні й дрітлі речі він підступно використовує для опорошення тих, хто з ним не погоджується.

Згадавши книжечку своїм змістом виявляє дивовижне незнання теології. Це незнання настільки елементарне, що його не можна вибачити звичайному членові церкви, не кажучи вже про „митрополита“.

В першому розділі „Бережимо все своє рідне звичай“ знаходимо розумний і цинний заклик до заховування українських звичаїв. Проте невміла спроба проф. Огієнка обругувати його словами і наукою Христа виявляє повну ігнорантність автора щодо концепції „закону“ в Святому Письмі.

Проф. Огієнко прирівнює закон Божий, даний Іауству через Мойсея і пророків, просто до звичаїв народу. Тимчасом ми звичайним кожного народу, жидівського, українського та інших і законом Божим ми маємо величезну різницю. Саме тоді, коли народні звичаї являють собою національного генія даного народу, закон Божий (про який Христос казав, що він прийшов його „сповинити“ а не „доповинити“, як пише проф. Огієнко) є відкриттям відчуженої правди Божої. Отже, закон Божий не можна трактувати як „народні звичаї“, бо він

є надзвичайним відкриттям природи самого Бога. Тому Христос каже: „Доки переїде небо й земля, одна дота, або одна титла не переїде з закону, аж поки все не станеться.“ — Ев. Мат. 5:17.

Христос не міг говорити так про „уклад звичаєвого життя“, як це твердить проф. Огієнко. Ми глибоко переконані, що крім проф. Огієнка, ніхто в світі з віруючих людей навіть і в думці не має інтерпретувати слово „закон“ в такий сакральний спосіб. Ця „інтерпретація“ виявляє дивну необізнаність автора з наукою Святого Письма. Так добрий заклик до шанування своїх рідних звичаїв проф. Огієнко показує як „теологічний власним вигадкам“.

В додаток до цієї своєрідної теології „звичаїв“ „митрополит“ не вагаючись, виявляє цілковите незнання Святого Письма. Він пише: „Від Престолу Господнього кличу тебе зрозуміти глибокі Христові слова: „Проклятий народ, що не знає Закону“. Знову ж на ст. 26 проф. Огієнко наводить ці слова і додає, що це взято з Ев. Ів. 7, 49. Якщо ми візьмемо Біблію і уважно прочитаємо місце, що його вказує проф. Огієнко, то побачимо, що ці слова казали фарисеї, а не Христос.

Такі неохайні використання слова Божого дискредитує автора і його пращу. Рідні звичаї треба берегти, це великі святощі. Проте це нікому не дає права при нагоді калічити слово Боже, перекучувати Святе Письмо, творити власну дивовижну теологію, а який ставиться знак рівності між озвиченим Законом Божим і звичаями того чи іншого народу. Закон Божий не менша святість, ніж народні звичаї, і його слід трактувати лояльно, а тим більше, коли його трактує високий достойник церкви. В протинному разі це буде богоухальство.

Розділ „Бережимо свою Віру й Церкву“. Прекрасна назва та спотворений зміст. Висловлюючись фігурально, проф. Огієнко дав великого лаяпас великій кількості членів церкви, що ті він тепер очолює.

В Канаді усім відомо, що українську православну церкву організували греко-католики, які зєнірилися в Римові. Греко-католицька церква має за

собою цілі покоління. Вона була опорою для галичан проти тривалого часу проти спольщення. Греко-католицька церква кінцє-кінцєм для галичан стала правдою батківською вірою. Греко-католицька церква являла й являє віровизнання, що для західних українців стовпівть безперечно „свою, рідну і батківську“. Інша річ, що ця церква пізніше зрадила святу національну мнущину, і, підпавши під вплив Риму, дала привід до схизми в своїх лавах. Проте не можна заперечити того, що для греко-католиків наших часів ця церква була своєю і батківською, в повному розумінні цих слів.

Тепер у Канаді маса греко-католиків відірвалася від Риму і створила греко-православну церкву, яку очолює митрополит Іларіон — проф. Огієнко. Отже й виходить, що він радить всім своїм вірним повернутися до „своєї батківської віри“, тобто до католицизму, бо віра православна для них зовсім нова, недавна. Для бущих греко-католиків православна віра не є віра їх батків. Для нас не буде дивним, коли почуємо, що певна кількість православних церков, очолюваної проф. Огієнком, прочитає до своєї батківської римно-католицької церкви. Можливо проф. Огієнко хоче побутити галичан, але з ким він тоді аніштує? В кожному разі його мовою просто неперестоя для церковного ієрарха і він не щадить релігійного почуття своїх нових овць: „Коли людина (пише він), або ціла громада, кидасе своєю рідну віру й рідну церкву й приступає до інших, тим самим кидасе й свій рідний народ, цебто зраджує йому. Це найбільша й найтяжча кара своєю народами — зміна віри й церкви! Це найдовший і найбільший удар по рідному народові, удар, який усе тяжко мститися і на зрадників, і на зрадницьких. Отже тисячі бущих греко-католиків дистали тяжкий лаяпас від свого „митрополита“, бо немає сумніву, що своєю батківською віру й церкву вони змінили на православну і то з великою боротьбою. Нам здається, що найбільші вороги своєї „батківської“ церкви є ті власні ієрархи.

Ми не хочемо зупинятися на приписуванні Христові в випадку з хананеянкою жидівського шовінізму. В дійсності Христос люде випрововував її віру. Бог не звачає на людину. Роз-

(Продовження на ст. 6).

Митрополит Іларіон—„БЕРЕЖИМО ВСЕ СВОЄ РІДНЕ“

(Закінчення з ст. 5).

діля про любов до народу, до рідної землі, мови і пісні написані добре і без есхентричностей. До цих розділів можна додати лише — амінь.

Щодо заклику носити „свою рідну одягу“, то щиро дякуємо і просимо, щоб проф. Огієнко перший подав нам приклад. Одяга справа одягти широкі, як море, сині шаравари, вишиту сорочку, жупан — такий одяг для народного національного свята цілком пристойний. Зовсім інша справа прийти в такому одязі на працю, або до канцелярії. Адже в усьому треба мати розум і міру. Отже, поки ми не почуємо, що проф. Огієнко сам не дозволить вулиці виннілегу, як заповороще або чумак, ми трактуватимемо цей заклику, як гумористичний. Тяжко зрозуміти, чому в даному разі проф. Огієнко поспішається на прохоро Софонія або митрополита Євгена (Гамзана). З такою же успіхом проф. Огієнко міг би цитувати на підкріплення свого аргументу Зорустру або Бодуна.

В останньому розділі проф. Огієнко знов накликається всім своїм митрополитичним гнівом на тих: „хто зрадив свою батьківську віру і Батьківську церкву“. Отож слухайте бунші греко-католики, що стали православні. Проф. Огієнко каже, що такі люди будуть „цілі довіки їм тяжко карватись сумлінням своїм, а Бог і люди цієї зради не забудуть на віки віків“ і т. д. Нема сумніву, що проф. Огієнко вважає всіх тих, що попереходили з одних церков, до яких належали їх батьки, до інших „зрадників“. Звичайно зрадників усі порядні люди повинні омилати. А чи ж так робить наш „митрополит“?

Зовсім ні. Отс, наприклад, у Канаді близько 25 тисяч українців „зрадників“ традиційні церкви і стали протестантами. Ці „зрадники“ заходилися навколо нового переклада Святого Письма. Налеперит зворотно розумові до цієї праці, що її розпочав „зрадники-протестанти“ українці-протестанти, відповідалось за що працю, валялися проф. Огієнко. Проф. Огієнко не тільки не відмовляється з великим гнівом від „спраци“ зрадників батьківської віри, але щиро співрацює з ними, час-від-часу винаймаючи нагороди в доларів від зрадників, або їх братів по вірі — англійських протестантів. Де ж

послідовність? З одного боку проти „зрадників“, як повірили митрополити, Христос, цар Давид, Слово Боже, і т. д. і ці люди, що покинули батьківську віру не що інше, як „татарські люди“ „туми“ і т. д. З другого боку ми бачимо, що цей самий митрополит складає з одним словом з „татарськими“ людьми істх їх хліб і з приємністю співрацює.

Лисецький один з переступів, що його Христос найчастіше осуджував. Писання, до якої адався проф. Огієнко, мішавши патріотизм, Біблію, пророка Софонію і багато інших речей, лише дискредитує його.

Зміна віри інтимна річ, величезної ваги, її треба глибоко шимувати. Якщо дана особа змінила віру щиро, то ніякі демагогічні напади і лайки не допоможуть. Якщо греко-католики вирішили стати православними, то це його святе право й ніхто не має права його за це осуджувати. Якщо православні вирішили стати протестантами, то це знову не підлягає будь-якій юрисдикції. Ці всі зміни мають глибокі і вичерпні причини. Наші Господь і апостоли покинули стару жидівську, фарисейську віру, в якій вони були виховані. Ця віра була вірою їх батьків. Христос проголосив нову дорогу спасіння, Новий Завіт, нову віру. Чи проф. Огієнко осудить і чого Господа. Всі ми, що сталися евангелістами, Адемо слідами Христа. Ми покинули стару віру, бо вона пройнялася фарисейством і потрапила до рук таких ієрархів, як проф. Огієнко.

Зміна церковної приналежності не робить людину кращою або гіршим патріотом. За Україну клати і кладуть своє життя православні, католики і протестанти. Проголошувати всіх, хто не належить до даної церкви, „зрадниками“, це вулжозне сектерство. Зокрема, коли це є добре відомим фактом, що в той час, коли наша „сектарська“ молодь пролила кров за свою свободу і свободу інших народів, будучи митрополити посилали поздравлення Гітлерові з днем народження. Якщо хто хоче боронити свою правду, то повинен це робити, не обидуючи болотом своїх опонентів. Винести свою істинність у друкованому слові, пишучись патріотизмом, непроступне імперіоз.

М. Фесенко

„ДУХОВНА ОСОБИСТА ПРАЦЯ“

Написав Р. А. TORREY

(Переклад з англійської мови на українську)

Віруючі в цілому світі читали цю книжку в англійській мові й багато скористалися духово. Ця книжка буде й вам великим благословенням. Її використовують у своїй практиці Біблійні Школи.

Ця книжка роз'яснює, як поводитися з невірними людьми, щоб навести їх на шлях до спасіння. В ній подано відповіді, на підставі Слова Божого на всі питання невірних щодо їх спасіння.

У цій книжці є відповіді і тим, що раз-у-раз твердять: „Я не грішник.“ „Я не вірую в Бога.“ „Бог мене не вкине до пекла, бо Він любить“ і т. д.

Загалом ця книжка вчить, як вести розмови з людьми про спасіння

Кожний віруючий повинен прочитати цю книжку.

Ціна—\$1.75 з пересилкою. 2 00 для Канади (амер. грішми).

Замовлення надсилайте на адресу:

The „PILGRIM EVANGEL“, 9 East 7th St., New York 3, N. Y.

Демагогія п-на Бойдуника

Частенько з Європи до Канади приїждять представники різних політичних течій. Вони відвідують українські колонії, ознайомлюють українців зі своїми власними утвореннями з станом української вільної боротьби і працюють свої групи. Це всіляко нормальне. Проте залясти диним, коли такі „державні мужі“ починають відвідувати хліб у католицьких місіонерів у Канаді, закликаючи присутніх „триматися батьківської віри“.

Наприклад пан Бойдуник, вступаючи в Ошаві, відразу виявив свою державну незрілість. Звичайно, своєму демагогію він старався догодити місцевим „отцям духовним“. Адже кожна людина розуміє, що питання релігійних переконань є суто особиста справа і не підлягає юрисдикції партійних діячів. До того ж церковне питання незвичайне складне і його абсолютно неможливо розв'язати такими простенькими вигуками, як „тримайтесь, люди добрі, батьківської віри!“

За довгі роки перебування в демократичних країнах пан місцевий провід наперст навчився, чи власне розуміється, наважувати людям, які церкви вони мають відвідувати. До речі, серед державних мужів Канади, як США, ні при яких обставинах не почуєте ніяких і демагогічних заклику триматися тієї чи іншої церкви. Для людей політично зрячих це річ нечувана. Головне в тому, що пан Бойдуник своїм „фактиком“ в Ошаві порушив ряд релігійних

канадських проблем, що їх вряда чи можна розв'язати і в „Юнайтед Нейшнс“. Візьмімо хочби такі моменти:

В Канаді масу православних становлять колишні греко-католики. Вони покинули греко-католицьку церкву і створили православну. Заклик п. Бойдуника до „батьківської віри“ вони не втрималися при батьківській греко-католицькій вірі. Чимало з них є члени УНО, до якого належить і п. Бойдуник. Ндавно греко-католицька церква перехрестилася на чисті католики. Знов зрада, тоді як ми маємо зчення старої освяченої віками боротьби називати.

Знову, якої віри мають триматися тисячі нових емігрантів, що утекли від комуністів. Батьки їх були без релігії, а діти вирости без церкви. Яка віра для них батьківська? Правдива батьківська віра православних це віра в Перуна і Дажь-Бога.

Закликаючи інших триматися „батьківської віри“, ритуалістичні „прелегенти“ і „референти“ самі її не тримуються. Її приналежність до церкви чистоті формально, паперова.

Чи не пора для тих з наших керівників, що й справді бажають служити українському народові, покинути релігійну демагогію. Нехай вже займаються політичними справами, для яких, як вони думають, їх покликано. Справи релігійні треба лишити людям, що на них розуміються далеко краще.

М. Ошавець

Відашан від нас
М. ГРАБІНСЬКИЙ

У Буенос Аїрес помер голова т-ва „Відродження“ Михайло Грабінський, який народився в с. Несловичі — Зах. Україна. М. Грабінський був одним з піонерів у створенні українських організацій в Аргентині.

І. ГРИНІНКО

Д-р Іван Гриненко помер у Буенос Аїрес 4-го березня ц. р. Покійний народився 1882 р. в Ніжині, на Чернігівщині. Після 1905 р. емігрував до Італії, де майже 30 років працював в Інтернаціональному Інституті Халборнства (Рим). До Аргентини прибув в 1946 р., де брав діяльну участь в українському громадському житті і був членом „Відродження“.

Цивільні факти
ЯК ЖЕ ТЕПЕР БУДЕ?..

„Новий Шлях“ (1-го травня 1952) містить замітку про те, що парох церкви в Догазівці у Джорджії доручив місцевому малювці Г. Л. Платові намалювати чорта. Цей малюнок мав парох використувати на загальних зборах. Пад взявся до праці. Не встиг він намалювати пазл, як здійснилися сильні електричні бурі. Грім завалив електричні стовпи перед хатою маляра, погнав у хаті світло і т. д. Малюв відмовився кінчати малюнок.

ЗУБАНА ШІТОЧКА І...
ЧАРІВНИЦЬО

В невеличкому селі, недалеко Ніжника (Чорногорія) жив лінійний чорногорський Вунавець, який американський турист подарував зубну шіточку. Вунавець ніколи не бачив зубної шіточки і чинища зубів йому дуже подобалося. Завжди, коли він чистив на дворі зуби, сусіди неприємно поглядали на нього. Репанто невідомо хто розбавив віно одному з господарів села. „Не інше, як це витягні диявола“. Так ствердили селяни і саме ці витягні запліднили в зубній шіточці Вунавця. Визнавши чинища зубів за чарівництво і похваливши це в бігнати вікон, селяни заохочували витягати диявола з Вунавця. Вирвавши до його хати вони почали його так бити, що через кілька хвилин він помер.

СУВЕРЕННІСТЬ ЯПОНІ

Президент Трумен підписав мирний договір з Японією в наслідок чого Японія знову стала суверенною державою. Згідно з підписаним договором 28 квітня ц. р. кінчився став війни на Спокійному Океані.

SURPRISE FOR MOTHER KIPP

By Chester Shuler

(A Mother's Day Story)

James' face lighted with a huge smile as he fingered the half-dollar which the pretty girl had pressed into his hand in exchange for a copy of the "News-Sun". "Keep the change," she had told him, which was very kind. But James had liked even better the bright, happy smile which she had given him. Anyway, the fifty cents was pure profit. It would help swell the amount in his Secret Fund, too.

An hour later, James sold his last paper for the day, and hurried toward home. He had much to think about tonight. Two days until Mother's Day — a day which brought sad-awet memories of his own mother, who had been a year with the Lord now. How happy they had been together! James remembered her smile and kiss at the door each evening. Say! That pretty girl's smile tonight made him think of Mother's. James hoped she'd come again for a paper. He wished he knew her name.

Then there was kind Mother Kipp, the lady who had given him a home and food in exchange for such things as he could do to help her. Profits from his paper route paid for his clothing, and lately, he had managed to save something for his Secret Fund — with which he planned to buy a Mother's Day gift for Mother Kipp. He grinned as he thought how surprised Mrs. Kipp would be to receive a gift. And he intended to buy her something real nice, too. In fact, something almost as nice as he would have wanted for his own dear mother.

Increasing hunger caused James to lope across lots, down alleys, via the shortest route to Mrs. Kipp's little house on the edge of Oldport. Then, just as he entered the gate, he saw a little dog. It was hungry clanking at the garbage can. James stopped and watched, his kind heart going out to the little stray. "Here boy!" he called, softly. "How are you, old fellow?"

The dog turned, startled, with tail between legs, prepared to run. James spoke soothingly, kindly again. "Don't be afraid, boy. I'm not going to hurt you. C'mere, boy!" The shaggy little creature allowed James to approach. When he dropped to one knee and placed an arm around the quivering little form, the dog looked up so pleadingly that James came into James' throat.

"Are you hungry, Shag?" Somehow, he could think of no name, quite so appropriate. The puppy looked so shaggy and forlorn. "How'd you like to come into the house with me, and have a good meal? Mrs. Kipp is very kind. She won't turn you away. She's good to — folks, like us, who haven't any real homes."

Shag whimpered and tried to lick James' cheek. His short tail thumped on the ground. "Okay, old fellow. We're both hungry. But everything's going to be all right soon. Come along."

With the dog at his heels, James ascended the steps to the door. A delicious aroma of cooking things greeted him as he entered the kitchen. There was the smell of freshly baked bread. He sniffed, then detected something else — his very own favorite kind of stew!

Mrs. Kipp came from the cellar just then. She was carrying a fat apple pie. "For our dessert, James," she said, smiling her welcome. "I made it this afternoon especially for —" She stopped abruptly as her eye lighted upon Shag. "Land's sakes, James, where did that puppy come from? He looks half starved, poor thing!"

"I believe he is, Mrs. Kipp," James said. Then he told how he had found Shag. "He looked so pitiful that I couldn't help bringing him into the house. I — I hope you won't mind, Mrs. Kipp. He can have half my share of the supper."

"There's plenty of stew, James. So that won't be necessary. Come, find a dish, and we'll fix a good supper for the puppy in no time at all. My, but he's skinny!"

Soon a dish of stew was placed where the hungry dog could get at it. With a joyful "yip" he bounded forward and began eating ravenously, while James and the lady watched.

"Come now, James, and we'll have our supper," said Mrs. Kipp, placing the food on the table. James had a warm, comfortable feeling inside him. As he ate, he watched the little dog from the corner of his eye. Soon the puppy had finished, licked the dish very clean, then stretched out comfortably underneath the stove. James was enjoying his own supper immensely. Mrs. Kipp was an excellent cook, and so kind, too.

But try as he would, James could not keep his longing from showing in his face. He knew he dared not mention it, nor even think much about it. He could never ask kind

Mrs. Kipp to take in another mouth to feed — even a small puppy's mouth. She had been no kind already, just to give him a good home, when there was no other place except an orphanage — and what boy or girl wants to go there, if he can have a really good home elsewhere?

"I know the poor dog hasn't any home," James told himself, sadly. "And he's so little and so thin. I do wish I could keep him!"

Shag was still in the kitchen when James went upstairs to bed. He could not sleep immediately. He was too busy thinking about the little dog, and wishing, wishing...

Then, after a long while, he heard the outer door open and close.

Now Shag was out in the cold, hard world once more!

James did not sleep well that night. He had several annoying dreams. When morning came, he went down to breakfast, and looked hopefully for the dog, even though he knew the little animal was gone. He managed to say nothing, although it was hard to keep the ache in his heart from showing on his expressive, sensitive face.

Mrs. Kipp seemed very kind. She talked more than usual. James tried to seem cheerful. But he had to think about Shag. On his way over to school, he looked in vain for the puppy. "Poor little fellow," he kept thinking, sadly, "if only I could have him for my own pet! I'd be so very happy. But I know Mrs. Kipp can't keep us both, so that's that."

That evening, as he sold papers on the corner, after passing them on his route, James almost forgot about Shag. He was in a hurry to end his work. Because that evening he would buy Mrs. Kipp's gift!

What fun it would be... or would it? Suddenly, James realized that he hadn't the remotest idea what to buy for her! If only he could go to some lady and ask advice in choosing a suitable Mother's Day gift.

And then he saw her — the pretty girl who had given him fifty cents. She was coming to buy her paper, too. She smiled, and again thrust too much money into James' hand, with, "Never mind the change, please."

James muttered a grateful "Thanks!" And then he heard himself saying, "Could you tell me what would make a nice Mother's

(Continued on p. 8)

(Continued from p. 7)

Day gift for an awfully kind lady!"

As soon as he had spoken the words, James felt terribly ashamed. But the girl had stopped, and was saying: "Well, now, let me see —" She glanced at her tiny wrist-watch. "I see you have sold all your papers. Would you like to come along with me to the store up the street? I'm going there to do a bit of shopping myself, and perhaps I could help you select a gift there."

Her bright smile made James feel good again. "Surest thing in the world!" he said, eagerly, falling into step with her. "Say, you're awful — I mean very kind, and say — you sort of make me think of my mother!"

"I do!" She smiled at him again. "And you wish to buy a nice gift for your mother? That's lovely of you, and —"

"No," James shook his head. "No, you see, my mother is — well, she's been with the Lord for over a year now," he added, remembering how often his mother had spoken about going to be with the Lord Jesus. "I want to buy a nice gift for Mrs. Kipp, the kind lady who lets me stay at her house, and —"

"Mrs. Kipp?" The girl questioned him quickly. "Well, now, that's nice. You see — or — what did you say your name is?"

"James, James Dalton."

"Well, James, I'm Marilyn Evans. And look, I know Mrs. Kipp very well. She is a wonderful lady, and I'll be so happy to help you choose a nice gift for her. We girls call her 'Mother' Kipp, you see."

"Mother Kipp?" James thought it over. "Blaybe," he said, slowly. "I'll call her that, too."

Marilyn led James to a counter where she knew the sales girls were. Soon they had helped him decide upon a lovely collar-and-cuffs set, which all of them declared would go nicely with Mother Kipp's new black "Sunday" dress. "She was in here a few days ago, and bought it," one of the girls told Marilyn. "Margie, my girl friend, said it to her. So I know."

"She'll wear that dress to Sunday school and church, too," another girl said.

James paid for the gift with his Secret Fund money, thanked the girls, and hurried away.

"Tell Mother Kipp I send her my love, will you, James?" Marilyn called after him.

"Surest thing!" he answered, happily.

James almost forgot about Shag, as he walked home, wondering

SURPRISE FOR MOTHER KIPP

where he could hide the gift until tomorrow morning. Finally, he decided to slip it into a box in an out-building, where the wood and kindling were stored. He'd smuggle it up to his room later, when Mother Kipp wasn't looking.

They had a happy meal together, talking and laughing. Neither mentioned Shag. James was glad, because it only made him sad to think of the little stray out alone in the cold world, hunting food and maybe getting kicked around.

Later, he and Mrs. Kipp did the dishes, and sang beautiful hymns as they worked. It made James think of his own mother again. He was glad he could help make this, his "second, mother," happy, though.

Next morning, James was awakened by something wet and cold against his cheek. He had been dreaming that Shag had come up to him, carrying Mrs. Kipp's present in his mouth. . . . Now he was awake, and it was all a dream. . . . Then he opened his eyes, and with a whoop of joy, bounded out of bed!

"Yipe! Yipe! Yipe!" barked a shaggy little creature, rubbing a cold nose against the boy's cheek, and wagging a stubby tail so fast it made James almost dizzy to watch it.

"Shag, Shag! Is it really you?" James cried, hugging the dog tightly — and suddenly realizing that Shag had had a bath, and his hair "combed." A note was fastened to the puppy's collar. James opened it and read.

"Dear James:

"As you will have a birthday next week, I am going to celebrate Mother's Day by giving you a birthday present. If no one claims the puppy — and I feel confident no one will — you may keep him as your own. Happy birthday!

Mother Kipp."

James read the note several times. He looked at the signature, "Mother Kipp." Then he felt suddenly very close to the kind lady. Seizing Shag in his arms, he dashed down to the kitchen.

"Oh, Mother Kipp! Thank you ever so much!" James shouted. And before the surprised lady knew what had happened the boy was hugging her so hard it almost took away her breath. "Where'd you ever hide him all yesterday?" James asked, when they had finished their happy greetings.

"I had Mr. Davis keep him out of your sight," she laughed. "You were so brave — and considerate. Yes, yet I knew exactly how

badly you wanted to keep the puppy. Since I had trouble deciding on a birthday gift which you would like, I felt the dog would be just the thing."

"Oh — excuse me, please!" gasped James, dashing up stairs. He returned and thrust his gift in to her hands. "Happy Mother's Day, Mother Kipp!" he cried.

What a happy time they had that morning. Finally, both were ready for Sunday school and church. "A friend of mine is stopping for us with her car," she explained. "And we must be ready."

James had another surprise when the "friend" turned out to be pretty Marilyn Evans — with her same bright, wont-come-off smile.

"Why, I had no idea you came to our Sunday school," James said, wondering. "But I'm glad — awful — I mean very glad!"

"Thanks, James," Marilyn said. You see, I've been a member of a girls' class in another part of the Sunday-school building. But today I'm to begin teaching some boys in the basement. So perhaps we'll be seeing more of each other."

James thought that over, then he asked, "Say, you're not going to be teacher of the 'Goodfellows' Class, are you?"

Marilyn thought a moment.

"Well, now, let me see — I'm not quite certain, but that does sound like the name the superintendent mentioned. I'm not very well acquainted yet, with those boys I'm to teach. Do you know these 'Goodfellows,' James?"

"Know 'em! I'll say I do — they're my own class! And I'm ever glad you'll be our teacher! Say," he added, grinning, "I'll make all those fellows behave and listen, too! If one of 'em so much as squeaks, I'll —"

Marilyn's merry laugh interrupted him. "With such help, I'll surely get along fine." She turned to Mrs. Kipp. "I think this is going to be a wonderful Mother's Day for all of us."

Mother Kipp nodded. "It's already been the happiest I've known since my own children left home. I believe that even James, here, has enjoyed this much of it," she added, smiling fondly at the lad.

"Oh, I must tell you about Shag!" James exclaimed. And then Marilyn heard the glad news about the surprise which Mother Kipp had given James.

"I guess I'm happier today than I've been since — since Mother went to be with Jesus," James added, as they walked the new car in front of the pretty little church.

Health For Every Day

By Dr. Helen MacMurchy, O.B.E.

PROTECTION FOR CHILDREN AGAINST DISEASE

So we can protect children from some diseases. When is the best time to do it? Your own Doctor or the School Doctor or the School Nurse will tell you that. For Scarlet Fever the best time is when the child is between one and two years old, but for Diphtheria the best time is when the child is in babyhood, before the baby is a year old. You know we call it toxoiding now, for short, when we mean that we give children toxoid to protect them from Diphtheria. That is a very good plan. We have been more successful in preventing Diphtheria than in preventing any other disease. No child should have Diphtheria now in Canada and no child should ever again die from Diphtheria in Canada. But we Doctors have to go on learning all the time and one thing we have learned in the last year or two about toxoid is, that if toxoiding is done once, it protects the child from Diphtheria for a long time, but it does not protect him forever. If the baby has had toxoid before he was a year old, when does he need it again?

The answer to that question is, that he needs it again about the time he goes to school, when he is five or six years of age. We did not know that before but we know it now and you will likely hear about it in the papers. Pay good attention to it, for it is true. You know that toxoiding has to be done three times to make it successful in protecting children from Diphtheria. These times should be about three weeks apart. If the Doctor has given Mary toxoid on November 1st, then he will arrange to give it to her again in three weeks. That will be on November 22nd. Then the third time will be on December 13th. But if one of these dates is on Saturday or a Sunday, the Doctor will arrange for another convenient day.

Five Times

So toxoiding for Diphtheria has to be done three times, three weeks apart. But the protection for Scarlet Fever has to be done five times in order to be successful and the five times need to be only one week apart. The best time to do it is when the child is about one or two years old and the protection will last for about two years afterwards.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй“

Рік XIII. Число 6. Торонто, Ont. ЧЕРВЕНЬ 1952 JUNE Торонто, Ont. Рік XIII. Число 6.

Думка — це продукт розуму. Про матерію можна думати, вона може викликати думки, але сама матерія думати не може. Думка річ цілком відмінна від матерії. Вона належить до духа й існує лише як продукт духа. Тому Той, хто є єдиним чистим Духом і Отцем духів не може не посідати думки.

Думку можна пізнати лише тоді, коли вона відкрита. Це є правдиво щодо людей: „Хто бо з людей знає, що в людині, крім духа людського, що в ній?“ 1 Кор. 2:11. Коли думка невисловлена, то її не можна пізнати і вона залишається за таємною. Оскільки це правдиво щодо людських думок, то це більш правдиво щодо думок Божих. Думки нескінченного і вічного розуму настільки глибокі, завершені й великі, що навіть найбільш внісели створіння не в стані прочитати їх.

„Глибоко багатство і премудрості і розуму Божого, як не збагненні присуду Його і не досліджені путі Його! Хто бо зрозумів ум Господнє? або хто порадником Йому був?“ Рим. 11:33, 34. Зважаючи, що ніхто з людей не може прочитати думок Божих, Бог усталив засоби, щоб передати свої думки людям, і в такий спосіб Бог промовляв до людей, якби лише в лице.

Праця людей відкриває їх думки. Художник, письменник, архітектор, артист промовляють своєю працею, хоч би ми і не чули їх мовк. Не тільки мистецька праця, але й всяка інша праця, відкриває нам її автора, розповідає про його думки, не зважаючи на те, чи праця є високоакадемічна чи звичайний фізичний труд.

Як людина працює відкриває нам свої думки, так само і Бог своєю працею відкриває нам Його думки. Кожен акт Божий, кожний Його вчинок являє собою відгук і вислів божественних думок і для вдумливого розуму вони свідчать про Його силу, мудрість, милосердя і велич.

Ідея створення виникла в божественному розумі, схему всесвіту і їх організацію спланивав Бог. Все, до найменших дрібниць, було намислено в Його

ДУМКИ БОГА ПРО НАС

“Многі чудеса твої явив єси, Господи, Боже мій, і по-мисли твої про нас.” Пс. 40:5.

розумі. Отже всесвіт становить відкриття думок Божих для нас. “Небеса являють славу Божу і простір сповіщає про діла рук Його”.

Все, що існує у всесвіті, перебуває під контролем законів. Від колосальних туманностей, що складаються з світін, до невидимих електронів і атомів, всім керують закони. Немає нічого, щоб не підлягало законам. Так звані випадки мають також свою закономірність і навіть свобідна воля людини підлягає законам. Закони ці часом тяжко спостерігати, але вони завжди є. Закони — це думки Бога, який випорядкує все і наперед визначив, щоб кожна річ, являючись і стаю поведінкою згідно з наперед усталеним планом.

Це є правдиво щодо морального закону. Моральний закон це не тільки авторитетне проголошення правил поведінки. Він є разом і з тим проголошенням думок Бога. Бог все проголошує назовні в моральних законах. Основа моралі поляє в божественності її походження.

Кожна подія становить думку Бога, бо Він або спричинює, або дозволяє її, щоб виконати свої завдання. Вся історія людства і кожної окремої людини, щезаючи часом на видиму скоміолованість подій в основі, слугують цілям Бога. “Добре і зле все служиме для сповнення Його планів.” “Бог сміється з людського гніву і останками Його підперезється”.

Святе Письмо це збір думок Божих для людей. Використовуючи людську мову, історичні події, людські здібності Дух Божий відкрив людям волю Божу. Тому, слухаючи Святе Письмо, ми чуємо голос Божий, що відкриває перед нами в людських словах думки й цілі Його нескінченного розуму. “Все Писання Богонатхненне і корисне для науки, для докору, для виправлення, для накару, для вправлення, для накар-у по правді, щоб завершений

був Божий чоловік, до всякого доброго діла готовий.” — 2 Тимотей 3:16, 17.

Думка, будучи продуктом розуму, виявляє його характер і силу. Відповідно до духовної і моральної сили, відповідно до своєї мудрості, кожний розум створює свої думки. Вузкий, нерозвинений розум, не створює великих думок, дріб’язковий розум на створює великодушних думок, розум, зіпсутий самолюбством, злом і любов’ю до світу не створює шляхетних і духовних думок. Яке дерево, такі й овочі.

Думки людей глибокого, великодушного і шляхетного розуму часто мають такий вплив, що наступні покоління згадують їх. Якщо так, то які великі думки нескінченного, вессильного Бога, Він сотворив усе і втримує своєю силою і мудрістю. Він знає безмежність минулого і майбутнього. Які великі думки у Бога, яка безмежна їх кількість. Яка велич Божої і любов відкріти нам у природі, яровіддінню і Біблії. Хто може підсумувати їх або оцінити? Великі відкриття були зроблені від днів геніяльного вченого Ньютону, але коли порівняти всю усталену правду наших часів з невідомою масою правди, що ще залишається прихованою, то все це знання виглядає досить недостатнім. “Як великі думи твої Господи, Глибокі вельми задуми твої.” Пс. 92:5. Все що ми можемо зробити, то схилити наші голови перед незрівняною потугою і звершенистю Бога, та молитися: “Відкрий очі мої і нехай я побачу чудеса закону твого!” Пс. 119:18.

У Святому Письмі сказано, що “помили Божі про нас”.

Це значить, що Бог не тільки бачить, судить і досліджує нас, але що Він турбується про нас. Для кожного з нас Він має план життя, повчання, допомогу й прощення. Шлях до нас Бог відкрив себе як Батько, як любов і підтвердив свою любов і батьківство, з’явившись серед нас у тілі. В світі хреста Христо-вого ніхто не може сумніватися в звершенні любові Божій.

Бог завжди дає про нас і бачить наші великі потреби. А потребуємо ми насамперед прощення і виправдання. “Лукавє покаяє все серце людське, хто Його зрозуміє”. Ап. Павло каже, що хочемо робити добре, але не маємо сили і ле-жить перед нами. Багато бо грішимо всі. Не менша наша потреба в науці. Наш розум затемиєний гріхом і воля збочена ним. Нам тяжко відокремити зло від добра. Навіть коли ми знаємо, що це добре, то нам бракує сили Його роботи. Велика наша потреба в силі духа, щоб чинити добре. Ми потребуємо прикладу, бо набагато легше наслідувати прикладові, ніж іти за словами. Тому всі педагогі змушували батьків більше навчати дітей добра власним прикладом, ніж словами.

Усі ці й інші наші потреби Бог мав у своїх думках, роз’я-зав і задовольнив їх у звершен-ний спосіб. Він з’явився сам серед людей. Він не доручив цієї важливої праці ангелові, або брудній людині. Ні, Він сам безпосередньо все виконав. Він прийшов як один з людей, народившись у стаї в Вифлеємі. Він заплятує усі доги наші перед Богом і людьми. Він очисти нас, виправдав і прости-на. Так задовольнив Бог нашу першу й найбільшу потребу. Він дав нам силу Духа Свя-того, щоб ми могли виконувати закони Його. Він подав нам авторитетну звершену науку по дорозі спасіння. “Ніколи

(Продовження на ст. 2)

“Молися безперервно.” Це приведе тебе до Того, хто очисти тебе і шукає блаженства твого; немає нічого найкращого, чого б наш Бог не зробив, і немає нічого найслабшого, чого б Він не врятував.

(За Єв. від Марка)

ДУМКИ БОГА ПРО НАС

(Закінчення з ст. 1)

не говорив так чоловік, як цей чоловік. Він своїм власним життям в тілі людини показав нам приклад, як людина повинна жити, і що так жити можна.

В Христі Ісусі Бог відкрив свої думки і свою природу в усій Його звершеності й любові. Отже, коли в нашому власному житті, або в житті інших людей, щонебудь здається несправедливе, або незрозуміле, то в таких випадках слід дивитися на хрест Христов. Бог, що полюбив світ так, що Сина свого єдиногородного дав, не може мати меншої любови чи милосердя, ніж ми, але Він має безмірно більшу мудрість, милосердя і знання, ніж ми. В світлі Його безмірної любови мають зникнути усі наші сумніви і вагання. Бог на все має достаточку й добру причину, яку можливо, що ми за свого життя її ніколи не пізнаємо, не зрозуміємо.

Ще в другому столітті по Христі, Целсій, що гостро поборював християнство, використовував аргумент давного походження, що думки Бога про нас заперечують уяву про Його велич. Він прирівнював віруючих до жаб у болоті, які уявляють, що божі думки про них. Це здавалося йому смішним. В наші дні цей аргумент підноситься у зв'язку з розмірами всесвіту. Встановлено, що всесвіт у своїх розмірах більший, ніж це колидуже може уявити людський розум. Земля становить безмежну мазу піщинку в безкраїх небесних просторах, що мають безліч різних світів. Хибність цього аргументу полягає в тому, що не можна морально й духовно цінності виміряти матеріальним міром. Значення духовної речі не залежить від фізичного розміру місця, де вона стала. Адаже вбивство не стає менше від того, що вбивця був би лілітуп. Бог достеменно великий, щоб дбати за найменше.

Бог думає про нас і ми повинні свідомо поставитися до того, що життя для нас — це шкода, або речка, що на ній ми повинні розвинути нові здібності й властивості, п'ятакуючи, що все постане Богом нам, в наслідок своїх помислів про нас, є добре.

Теперішнє наше життя це тільки підготовка до славного безсмертя. Отже все, що нам послав Бог для здійснення своєї цілі, є добрим, і з таким усвідомленням ми повинні жити.

М. О.

Др. С. С. Сасс

ВІДКИНЬТЕ УСІ ЗАБОБОНИ

„Чи добре, що відкидаєте заповіді Богу, щоб перекзав вас хоронити.“ Єв. Мар. 7:1-9.

Привертаччи вину владу для закону свого народу, Ісус Христос усталив новий закон у повноті світла і бланку. Саме для цього Він і прийшов, щоб Його об'явити людям, прихильникам Бога. Ніхто не може заперечити, що всі ми знаходимося в життєдайному вузлі Його навчання. Нікже застегнення традиції не змогло і не зможе зачепити ясності об'явлення.

Насамперед Ісус відкидає традиції, що їх заповідали в життя каустика пізнього юдаїзму, на вигнання, докола Мойсеевого закону. Вони приносили собі самі цю владу. Ці традиції могли зникнути й закон. Широкий розмахом сокири Він пробурює соншину прогалину в густій лустині. В густому лісі заповідей, звичаїв і приписів. Він каже: „Чи добре, що відкидаєте заповіді Богу, щоб перекзав вас хоронити.“ — Єв. Мар. 7:9. І саме на ці заповіді Він звертає увагу.

Замість коритися волі, було обов'язковим дбати про виняткову обрядову чистоту. Це надало жидівській побожності легального характеру, в одних, — формального в других. А тих, що не були в силі зігнути хреста перед такими вимогами, гостро засуджували.

Бог дав своєму народові через Мойсея один закон. Жиди повинні були коритися цьому закону. Отже Ісус прагне не руйнування закону, а щомовного Його виконання. Він його любить і казав, що: „Ані йота єдина ані жодна титла (знак) із закону не згинє, аж поки все не збудеться.“ — Єв. Мат. 5:17-19. Проти волі своїх сучасників, Він відкидає різницю між великими і малими заповідями, хоч вона була б завжди приємна нашим людським слабостям.

Синіський пієтизм, що його виявляє Ісус завжди для Старо-

го Заповіту і глибока пошана до закону, не стримують Його ніколи від радикальної критики його найбільш автентичних приписів. Роблячи закон правилом для найбільш інтимних почуттів, як і для зовнішніх учинків, Він надає йому свого повного бланку і повноти. Нечаста думка, невідповідне пожелання підпадають під удар сокири осудження. На певні зміни, що Ісус приносить силі свого власного авторитету для закону, осягає Він і багжані наслідки. Ваги цього акту не могли не визнати його противники. „Ви чули, що сказано: „Любн свого ближнього і ненавидн свого ворога“. А я вам кажу: „Любїте ворогів своїх, благословляйте отих, що вас проклинають, робїте добротим, що ненавидят вас, і моїліть за тих, що вас переслідують.“ — Єв. Мат. 5:43-44.

З яким спокійним впевненням Він уважно не припис з „Левїт“ щодо ритуальної чистоти! „Хіба ж не розумієте ви, що все те, що входить іззовні в людину, — не може сквернити її.“ — Єв. Мар. 7:18. „Субота поставла задля чоловіка, а не чоловік для суботи, в тому Син Чоловічий — Господь і суботи.“ — Єв. Мар. : 27-28.

В повноті Божих заповідей, Ісус відшукав вічний принцип. Вони мали своїм завданням приготувати об'явлення і подлку людства. Цей принцип полягає в тому, що людину і все, що живе, Бог покликав до підпорядкування одному закону, законам свого життя. Ліш через прийняття Його, підпорядкування йому, людина може осягнути своєї мети.

У чому ж полягає закон людського життя? Вважати — чого Бог бажає. Людина не станеться тим, чим вона повинна бути, не зреалізує свого призначення, хіба тільки через підко-

рення Божій волі, що побудила її до буття. Бог хоче, щоб людина бажала того, чого Він бажає для неї.

Не слід припускати, що Ісус, покладаючи кінець обрядовщини, залишив людину непризволяє, тобто, щоб вона собі сама встановлювала закон. Як-що Ісус Христос, наприклад, не каже зливати нового вина в старі міхи, якщо Він ізна слушних причин здимає армо законних рабських учинків, що було запроваджене в життя людськими приписами, то це не значить, що ми можемо звільнитися від Божої опіки і піддаєтся потребам тіла. Євангелія вимагає від людини беззаперечного підкорення волі Божій, ширій владності Богові за Його повсюдженню опіку. Закон Ізраїля дуже часто скривав перед людиною Бога, Бога-Правду вічну. Христос відкриває перед людиною природно і Божу основу всього людського, морального життя. Він пригадує йому, що він союзник Бога. Якого ж Бога?

Навчання Ісуса завершується об'явленням. Його Бог — Бог святий і справедливий. Він Отець. Бог любови і доброти. Він є Отець, що не може змушувати, насилувати людської волі. Він тільки закликає збудувати її, щоб вона, ця воля, зобов'язалася добровільно коритися волі Божій. Бажати добра вільно, що бажав Отець, — такий для людини закон її життя — тайна її призначення.

Такі пояснення закону любови Божої волі, що Його дав нам наш Спаситель, ще далеко не усвідомлює український нарід. Дві обрядовщини опутали його: римська і халдееко-грецька. Новітні представники обрядовщини стоять на стороні букви закону. Обряди — це їх життя, а що нарід має повернути віру, їх мало це обходить.

Збудити український нарід може тільки буква закону Євангелія, яка виховує в людях глибоку й правдиву віру, яка становить гранітну основу Української Держави. Марні зусилля обрядовщини затьмарити правду шестом своїх риз. Церква без обрядів, що її Голова Спаситель Христос, існує і ми з нею.

Відкиньте від себе усі забобони. До Божого слова зверніться. В пошукі обрядів спливає неміт. Хто вірний в Христі, той сповідає

ПОМЕР ГЕН. МІХАЙЛО ОМЕЛЯНОВИЧ-ПАВЛЕНКО

79 травня 1932 р. помер від запалення легенів, в Парижі, на 74 році життя, генерал-полковник Михайло Омелян-Павленко, колишній командир Української Галицької Армії, начальник командант Армії Української Народної Республіки, командант Зимового Походу українських армій в 1919—20 рр., президент Галицької Військової Ради УНР, голова європейського Союзу українських комбатантів, кавалер хреста Зимового Походу, кавалер воєнного хреста Української Галицької Армії, кавалер хреста Симона Петлюри та численних чужинських відзначень.

Вічна пам'ять і вічна слава невтомоному борцю за звільнення українського народу і державу незалежність України.

НЕ ДВІ, А ТРИ УКРАЇНСЬКІ ЦЕРКВИ

У статті „Церква в Україні“ („Америка“ від 11 квітня 1952) о. Б. Курілас досить правдиво характеризує стан релігійності населення в Україні. Автор між іншим пише:

... „Після першого захоплення відновлення релігії, незабаром виявилось, що 20 років підсвіткового життя своє зробили. Дуже незначна частина населення звільнених від большевської влади в дійсності повернулася до церкви і це переважно: священники, регенти, ікитори, хористи і їх родини і де-не-де старі жінки. Ось як виглядав стан церкви в Україні: В Таганрозі до революції було 60 тисяч населення і 10 церков. В 1941 р. в Таганрозі було близько 150 тисяч населення. Відкрили одну церкву і цього було аж нагато досить, бо церква ніколи не була повна. В Ростові до революції було 310 тисяч населення і 39 церков, а в 1942 р. було 520 тисяч і вистарчало тільки одного старого собору. Я сам був в Ростові на богослужбі архієрейській, де більш трьох десятків людей не бачив там. Чи то були правдиві віруючі, чи просто цікаві, — не знаю. В Дніпропетровську, де перед революцією було 500 тисяч населення, відкрили одну церкву. В Нікопольі з 100 тисяч населення — одну церкву, в Полтаві, Кременчуці, Сумах, Вінниці, Кам'янці Подільському — скрізь відкрили тільки по одній церкві.“

... „Один молодой инженер з Житомира мені оповідав, що хоч він і православний, проте в православ'я не вірить, бо воно не перешкодило большевикам опанувати Україну і цілу Росію. Церква на Україні має бути інша — казав цей інженер, — а не православна.“

... „Можна вважати, що в Україні, після звільнення її від большевиків, відкрили понад одну тридцятку кількості колишніх церков, що були в 1917 р. Відсоток віруючих в церквах за німців не перевищував 5% давнішого числа віруючих, а до сучасного стану населення ця кількість віруючих і до одного відсотка не наближалася.

... „Отже треба признатися, що совєтській владі почастило цілком вилікувати релігію з життя людей, а християнську мораль заступити безбаштовим матеріалістичним примітивізмом.“

Зокрема автор згаданої статті, як очевидець, стверджує, що згідно з його спостереженнями, кількість православних в Україні не становить і 1% від усієї кількості населення.

Немає підстав сумніватися в об'єктивності цих спостережень. Тридцять років безбожної пропаганди, переслідувань і жорстокого контролю над вихованням молоді, ледве чи могли дати комуїстам будьякі інші результати. Характерно, що такий незначний відсоток православних, виявлений під час німецької окупації, коли населення не побоювалося переслідувань за відвідування церков.

З цих спостережень можна зробити висновок, що комуїстам почастило знищити православну церкву в Україні, а рештки примусити служити комуїзму. Не краща доля спіткала і греко-католицьку церкву.

В боротьбі з комуїстичною безбожністю тільки євангельські церкви виявили не абияку живучість. Не вважаючи на переслідування, в'язниці, заслання євангельська церква кількісно неспинно зростала. Дійсно того, що за большевизмом статистикою 1925 ф. євангеліки в Україні було близько 3,000,000, тобто 10% усієї кількості населення.

Цікаві є зазначити, що в той час як православні затримали в своїх рядах здебільшого старших віком людей, євангельський рух в Україні — це рух молодих і середніх віком людей. Гніткова віра, раціональність світогляду, чесне життя, вичерпна й досконала відповідь на пропаганду безбожників — ось головні чинники, що врятували євангельський рух від знищення, допомогли і допоможуть його зросту.

Ритуалістичні церкви в українській політичній провіді повинні вже тепер робити належні висновки, зважаючи на нове співвідношення і поділ релігійних рухів в Україні. Після звільнення України, в переважній більшості населення пануватиме байдужість до всякої релігії. Це будуть мільйони людей, що вирости на ґрунті безбожництва, без будьякої церкви. Отже для всіх трьох українських церков відкрється поле для величезної, відповідальної і разом з тим почесної праці. Євангеліки, православні і католики мають перетворити собою націю, що в своїй масі нічого і нікого не знає

Тільки ж не та релігія і церква нам в нашій світській боротьбі за Україну допоможе, яка буде найбільше „національна“ та найбільше „українська“ і яка во ім'я „націоналізму“ буде відкидати всіх наших „отаманів“ і толерувати наші руйнівні національні примети; — не та, яка в себе об'єднує найбільше елементи земного, світського, політичного і якої пастірлі захочуть знати (кажучи фігуально) місце офіцера генерального штабу і до наших планів військових вишати своє зовсім не військове релігійне діло — а та, яка найкраще навчить своїх вірних в їх світській боротьбі за українську державу виконувати вічні і загально людські закони творчої громадської моралі. Та церква і релігія, що обмежить нашу взаємну злобу, а навчить нас з любов'ю „клясти життя своє „за друзі своїх“, що обмежить нашу звичку до зрадинства, егоцентризму та отаманів! і навчить нас чесноті, посягати, послуху і дисципліни, а тим самим навчить нас єдності і організованості, без яких ніде і ніколи перемоги не буває. Та, врешті, церква і релігія, що нашу боротьбу за Україну введе з її долетерпінної безпросвітної егоїстично-матеріалістичної темряви і дасть їй вищу, ідеалістичну, Законом Бога значення печаті.

В. Липинський

про релігію і церкву. В таких обставинах боротьба між окремими церквами, взамне переслідування, були б виявом глибокого нерозуміння справ і своїх релігійних обов'язків. На превеликий жаль, церковний ритуалістичний клер цього яї досі не хоче зрозуміти. Під їх тиском український політичний провід ледве-ледве і то напів-офіційно толерує українських протестантів, що становлять і будуть становити найсильніший релігійний рух в Україні.

Відродження віри в народі, надзвичайно складна й відповідальна справа. Ритуалістичні церкви ще й на сьогодні мають чимало незрозумілих для самих церемоній, що їх так легко побороють большевини. Віра ж євангельська не тільки зможе раціонально і дбати і кожну атаку безбожників й розгорнути протинаступ з певними успіхами. Час вже ритуалістичному церковному провіді зрозуміти, що в наслідок своїх преступів вони втратили душу українського народу і щоб її відшукати потрібні нові свіжі сили. Отже, замість бойкотування українських протестантів, набагато краще було б одверто і щиро визнати існування третьої української церкви — церкви євангельської і залучити її до співпраці на всіх національних і духовних ділянках. Наша визвольна справа від того тільки б виграла, бо українські протестанти, крім усього, мають широкі зв'язки на західно кордоні. До того ж міцна

українська протестантська церква відгородилася б високим муром українців від зазіхань російської комуно-православної церкви.

Звичайно православна ієрархія за традицією не може відомитися від неможливості монополії на духовне життя українського народу. Проте державний провід повинен насамперед керуватися державною доцільністю, яка на сто відсотків аргументує на користь прихильного трактування українського євангельського руху. Зважаючи на сучасні і керуючі наші майбутні, вже давно пора гошити не про дві, а про три українські церкви.

М. Жмут

АДЕНАУЕР ПРОТИ СОВЕТСЬКОГО РАБСТВА

Канцлер Західної Німеччини Аденауер заявив по радіо, що підписання мирної угоди з союзниками про включення Західної Німеччини до союзу європейських держав не може бути перешкодою для об'єднання Німеччини в майбутньому.

— Я зв'язав своїм обов'язком, — заявив Аденауер, — за всяку ціну домогтися конфедерації чотирьох великих держав, яка повинна розв'язати питання військових виборів на всій території країни в інтересах об'єднання Німеччини. Але я вважаю абсолютно за неможливе це, сприйняти тому, щоб німці стали совєтськими рабами.

ЧАСТИНУ СВОГО ЗАРПІТКУ ДАТИ НА ОРГАНІЗАЦІЮ БОРЬОТБИ ЗА ВОЛЮ БАТЬКОВИЩІ СВОЄІ. — СКЛАДИ ПОЖЕРТВУ ДО ФОНДУ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ НА АДРЕСУ: 50 КЕМПБЕЛЛ АВЕ., ТОРОНТО, ОНТ. М. Садовський.

„ЕВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА“
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as
second class mail. Post Office
Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закор-
доном \$1.00. Окреме число 10с.

РЕДАКЦІЯ — КОМПЕТ.
Видане М. Фесенко
Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

NU 9282

ГАРІ Р. РАНКС КО.

ПОГРЕБНИК

455-57 Kalm St. West,

TORONTO

Телефон:

Оф. WA 5370; Дом. BA 6082

МОСКОВСЬКА ДУХОВНА АКАДЕМІЯ

(В перших роках ХХ століття)

Зовсім інше враження справив на мене інспектор академії — архимандрит Євдоким. Це був високий монах, з приємним подовгастим обличчям. Він був дуже делікатним у стосунках зі студентами. Здавалось, що йому чужі були пиха і дрібні честолюбства. Він іноді закликав мене до себе, при чому, як господар, поводити себе дуже просто і звичайно. Йому я, буваючи на третьому курсі, читав свої перші літературні твори. А проте, і в нього, як і в єпископа Арсенія, я не помітив рис, характеристичних для християнського пастиря. Він, нап., при розмовах до мого на різні теми, ніколи не торкався тем релігійно-християнських. Звагалі це була світська людина в чернечій одязі, добре вихована, культурна, з приємною вдачею. Він не зробив такої блискучої кар'єри, як єпископ Арсеній. Вже під час більшовицького панування я одержав відомості, що Євдоким перейшов до т. зв. „живої церкви“, що, як відомо, була організована на північнохвищну частину ГПВ.

Серед адміністрації Академії єдиним, хто зробив на мене враження релігійної людини — це був помічник інспектора ієромонах Анастасій, теперішній митрополит російської закордонної церкви. Але він мав дуже малий вплив на життя Академії.

Тижнів через 2-3 після початку навчання в Академії, настало свято Покрови, храмовий день Московської Духовної Академії. Це напередодні студенти накупили багато горілки, вина, пива і всяких закусок.

В сарай де свята відбулась Служба Божя з участю митрополита московського Володимира, а після Служби — урочиста Академія. Остання відбулась в розкішній актовій залі колишнього Єлизаветинного палацу.

Після академії відбувся обід: для професорів і почесних гостей — у приміщенні ректора,

для студентів, як звичайно, в їдальні. Після обіду студенти пішли до своїх приміщень у гуртожитку, і тут почалось Храмове свято молоді. Нічого подібного я в своєму житті до того часу не бачив. Деякі студенти, особливо з північних семінарій, буквально накиннулись на горілку. Приблизно через годину в кімнатах гуртожитку першого курсу став неймовірний галас. Студенти кричали, реготали, обіймалися, іноді чути було московську лайку, що жвавилась, як істани слова, або навіть як вияв своєрідної близькості до співбесіда. І тут у першу чергу відзначались мешканці півночі. Я не пив і не брав участі в цій вакханалії, а ходив із кімнати до кімнати і спостерігав це дике видовисько. Що особливо привернуло мою увагу, так це те, що на обличчях товаришів, що галасували й реготали, я не бачив виразу справжньої радості й веселощів. Люди кричали, реготали, стрибали так, ніби в них і через них діяла якась стороння дика сила. Тому іноді здавалось, що кожен з них навів собі на обличчя повторну машкару.

Приблизно коло 11-ої год. ввечора в найбільшій кімнаті гуртожитку почалась незручність для мене метушня. Студенти поставили на середній кімнаті стіл і принесли декілька пляшок горілки. На кожному розі столу були поставлені чарки, і в них налита горілка. В скорму чарки в сусідній кімнаті почулись нібито церковні співі. В кімнату з ключовицею вчорністцю увійшли чотири особи в церковних ризах, троє з них мали на голові мсіри. Це була „всеп'яєшная, всешутєшая ієрархія“, в складі „патріярха“ — студента 4. курсу, „митрополита“ — студента 3. курсу, „архієпископа“ — студента 2. курсу, та „протодіякона“, що мав гучний бас. Прийшли вони для того, щоб прославити нового, члена „іє-

Здійснюймо свої мрії!

Розсієння по цьому світі українська молодь, яка працює по копальнях, фабриках, фармах, лісах, молоді, яку життя примусило перервати високошкілні студії або навіть не дозволило розпочати, і яка не покинула мрій про студії, може здійснити свої мрії в Інституті Заочного Навчання.

Інститут Заочного Навчання дає цій молоді високу освіту і задовольняє її потяг до знання насиченого українським духом та різною культурою, з тим що коли приїде пора й повернутися на Батьківщину, вона стала справжнім співтворцем культурно-громадського життя України.

Інститут Заочного Навчання із своїми деканіями - скритими загляне й до найбільш забуті, глухої місцевості, до найбіднішої хатини, де б'ється українське серце.

Інститут Заочного Навчання шукає відгуку і в тих цшаствіа, що їм доля дозволила вчитися в чужинських високих школах. Там вони навчались до доброго, але зв'язок з українською духовністю на чужині може дати тільки Інститут Заочного Навчання.

Інститут Заочного Навчання поставив собі за мету розвивати тільки українознавчі науки, яких наша молодь не може навчитися в жадній чужинській школі.

Інститу Заочного Навчання є заборолом проти денационалізації. Такі інститути заочного навчання є в всіх державних народах, хоч у них є багато високошкілних установ. Кожна

держава приділяє на такі інститути великі гроші. А ми народ без держав на еміграції! Про розвиток нашого Інституту Заочного Навчання може похвалити тільки наше громадянство, бо допомоги ми маємо ні від кого. Тому звертаємо до шановних громадян з закликом ширити ідею Інституту Заочного Навчання і приєднувати студентів. При високому числі студентів не треба буде шукати допомоги в Інституті Заочного Навчання зможе розвиватися та ширити український дух і українську культуру.

Інститут Заочного Навчання при
Укр. Вільному Університеті
27, rue des Bauges
Sarcelles (S. et O.)
France.

ПЕРЕПИС ОЗБРОЄННЯ

Делегат від США в ОН Коен подав комісії 12-ти в справі роззброєння план США про перепис озброєння. В новому плані, що на його опрацювання витратено чимало часу, США пропонують установити правила для подання відомостей про озброєння. Усі такі відомості мають негайно передавати невірні й інші інспектори, яким буде надане право відвідати на літаках країни, що піддадуться контролю.

Советський делегат відкинув цей план, не читаючи його назви. Він заявив, що це „стара пісня“, що С.Ш.А. бажать у такий спосіб дістати відомості від інших країн, а самі дадуть нікому непотрібні інформації.

рархії“ — єпископа від 1. курсу. Кандидатом на цей „високий стан“ товариші вибрали студента - вологодця, що вже встиг прославитися як гіркий і активний п'яничка. Він мав потворку зовнішності. Вираз обличчя був нахвибний. Він був п'яний. Його взяли під руки і підвели до столу. Почався блюзнірський чин посвяти на єпископа. „Патріярх“ і „протодіякон“ виголосували славу чину. „Хор“ відповідав їм. Аж ось „протодіякон“ взяв під руку кандидата на „єпископа“, підвів його до одного розу стола і з глумом нахилив його голову до стола. Кандидат духом випив чарку горілки. Співаючи блюзнірських пісень, його підвели до другого, потім до третього й четвертого розу стола.

Кандидат випив чарку за чаркою. З цинічними пародіями співав його обвели навколо стола, при чому він випив підля 20 чарок горілки. Всі присутні, а в першу чергу, члени „ієрархії“ заголосили: „аксіос, аксіос, аксіос!“ Так закінчилась та жалюва й цинічна церемонія. Відбувалась вона в мурах Богословської Академії, що мала за своє основне завдання виховувати високих достойників російської православної церкви. (Підкр. наведе. Ред.)

До болю було жалко, що не пошастало мені вступити до Київської Духовної Академії. Можливо, там не було того бруду, що я бачив його тут.

(Уривок із спогадів проф. Г. Ващенко „Укр. Самост.“ № 14. 1952.)

Е. Слоніський

МЕТОДА БАБУСИ КАТЕРИНИ II

Російський імперіалізм не являє собою сьогодишнього дня. Своє коріння він має в глибинах давно минулої історії російського народу. Специфічний процес розвитку російської нації, зумовлений історичними особливостями, відрізняє його від імперіалізму інших народів. Основоположниками російського імперіалізму були деспотичні монархи, а сама Росія була завжди тією країною, в якій прислів'я „Воля Божья, суд царя“ було законом для кожного росіянина. Імперіалістичні нахили, що їх прищепляли росіянам їх правляча верхівка, стали за невідомим рисом майже для кожного росіянина, а російський імперіалізм став нашім глибоко закоренилим. Отже, для народів, що були і є жертвами російського імперіалізму байдуже, хто очолюватиме Росію: монархисти, соціал-демократи, соціал-революціонери чи комуністи. Всі вони імперіалісти. Ідеологічно-партийний поділ має значення тільки для самих росіян, це їх внутрішня справа. На зовнішньому відношенні в росіян не існує ідеологій, є, лише ідеології спекуляції, якими вони послуговуються для найліпшого досягнення своїх імперіалістичних цілей. Катерина II, надіславши секретну інструкцію до князя А. М. Вяземського, президента сенату і міністра юстиції в 1774 р. писала: „Думка, що вони малороси є нація обсолютно відмінна від нашої, є аморальна. Боріться з їх фальшивими, непростийними республіканськими ідеями. Малоросія, Лівонія і Фінляндія—суть провінції, які управляються своїми, власними законами, що були їх забезпечені. Було б неетактовно скасувати їх усі відразу. Було б більш, ніж помилково, як і сказала справжньою глупотою, називати їх чужинцями й поводитися з ними, як з тими... Треба примусити їх самих делікатним способом зрусифікуватися (Архів Сенату, т. 102, ст. 406). З тексту цієї таємної інструкції випливає, що Катерина II прекрасно розуміла національну різницю між своїм народом і українським, але практично це розуміння приховувала від зовнішнього світу.

З діяльності сучасних російських імперіалістів, різних ідеологічно-політичних забарвлень, ми маємо яскраву іден-

тичність аргументації щодо незалежності України з позицією, що її вистовила ще Катерина II. Сучасний російський імперіалізм виступає в двох течіях, що ідеологічно один одного обігрує, а саме: советський російський імперіалізм з одного боку, і російська еміграція з другого. Це дві різновидності одного цілого. Вб'ючи тут грунту для світової гегемонії російської імперії коштом народів, що на сьогодні залежать від російської імперії. Советський імперіалізм виступає під гаслом: „Визволення народів від капіталізму“, а російсько-еміграційний імперіалізм під криком: „Визволення народів від більшовізму“. Перші об'єднують народи советського російської імперії для досягнення своєї мети — створення світової комуністичної держави на чолі з Росією, а другі намагаються затримати народи, що їх окупувала Росія під вигуком „братньої федерації“ з гегемонією, тієї ж таки Росії.

Щі два ідеологічні вороги, але імперіалістичні співники, при певних обставинах можуть дуже легко об'єднатися. Треба тільки, щоб західно-демократичні держави офіційно заявили, що вони остаточно стали на шлях—розчленування російської імперії. Цього досить, щоб завести борці проти більшовізму — російські емігранти стали ширими латне вранці Кремля. І не один би з них поstarався, як це було під час останньої війни, потрапити в царство Сталіна, щоб допомогти йому в боротьбі проти „американських імперіалістів“. Один шарський полковник, який давньою вже проживав за кордоном, у розмові з мною сказав: „Я самий завядлий ворог Сталіна, бо в то ж час врясу он мой найбільший друг, потому что он, даже своей паршивой Грузин от России не отделил и за это я перед ним свою лису голову променяю.“ Саме така лисологія всіх тих лисих голів, з яких складається імперіалістичне колесо російської еміграції, що намагається нас об'єднувати на боротьбу проти більшовізму.

Методи російської еміграції та її імперіалістичної братії з Кремля ідентичні. Полягають вони в фальсифікації історії українського народу, в брехливо-провокаційних способах про-

паганди, в демографічних наклепах на українців. За зразок такого фальсифікаторства і провокації маємо сьогодні аж шість „українських“ партій в СОНР, з їх друкованим органом „Східник“. У числі 3-му цього пропагандного — агітаційного листка вищено ряд статей, яким з невідомою злобою обливують болотом українців, подають коментарі стандартної російської пропаганди. Візьмімо хоч би уривок із статті під заголовком „Кілька слів східнику“: „Цим добродіям (треба розуміти українцям. Е. С.) не треба забувати нашої правдивої української поговір-ки „Хто є вітер, той пожежу бурю“. Дали до речі треба пригадати, що ми є і українці, і росіяни — одного хрещеного батька, святого київського князя Володимирів, діти, що в нас єдина кров, єдина віра, єдині звичаї, єдина доля і єдина надія, а по цьому ці діти, звичайно, є різні і вони байдуже і надали „в один хаті“ жити, а також тихо і радість, як і раніш, між собою діляти і я певний, що ніяким божевільником не владиться колесо історії повернути назад.“ Отже, українцям, не дається колесо історії повернути назад, автор його те колесо повертає. Автор нічого нового не сказав. Він, просто, висловив все, що сказала Катерина II в її секретній інструкції двісті років тому.

Шкода, що автор не знає того, що схему історичного процесу історії східного слов'янства не тільки відкинула і засудила сучасна українська, а почасти і світова історична наука. Дуже ніхто інший, як історик М. Покровський з його школою в категоричній формі відмовив від старої схеми і вимагав шукати початків Росії у Волго-Камському басейні. За це М. Покровського поховали без почесств, а його учнів Сталін пересував. Твердження автора про єдність звичаїв і традицій українців і росіян також несправдано. В історичній розвідці відомого історика Костомарова, що з симпатією ставився до обох народів, читаємо: „Від давньої буваulichності лишалася лише примітивна тінь. Отже її поки це досить на те, щоб бачити як рано підевана Русь (Україна) почала рости іншими, своїм власним шляхом і не так, як північна (Московщина). На півдні цілком інакше, як на півночі, розросталися, устатковувалися, перемиря-

(Продовження на ст. 6)

Українські історичні

ДАТИ

ЧЕРВЕНЬ

4—1946. Відбувся II Конгрес українців Канади.

5—1648. Богдан Хмельницький здобув велику перемогу над поляками під Корсунем.

5—1775. Зруйновано Запорізьку Січ.

7—1843. Помер Мар. Шашкевич, справжній піонер національного відродження галицької України. Він поринав з мертвою та обдуною церковністю і зустрітався до мови свого народу. „Письменство убогого народу, — говорив Шашкевич, — це його життя, його спосіб думати, його душі образ; воно повинно заклянуто і вирости серед народу і розквітнути на його ж такі ниві, щоб не скидатися на того райського птаха, про якого розповідають, що немає ніг, а через те мусить до віку в повітрі висити“. З вірою в розвиток рідного народу, Шашкевич працював як письменник, як перекладач Євангелія та слов'янських поетів на різну мову, брав участь в організації християнської літератури тощо, ставши зразком ідентичності й внутрішньої для наступних поколінь.

17—1896. Помер Мих. Драгоманов. Як визначний вчений, як людина глибокого творчого розуму, Драгоманов виторвав програму українства, як широкого громадського руху, всіма сторонами зв'язаного з вселюдським поступом.

22—1929. Помер визначний український громадський діяч Євген Чикаленко.

22—1941. Розпочала війна — (друга світова) між Німеччиною і СССР на українських землях.

22—1943. Відбувся Перший Конгрес українців Канади.

23—1917. Проголошено в Києві Перший Універсал Української Центральної Ради.

ПРИБУТКИ СТАЛІНА

Згідно з підрахунками агента „Італія“ шорічний прибуток Сталіна, вносить один мільйон карб. або 250 тис. доларів. Як голова ради міністрів Сталін одержує 60.000 карб. Книжки дають йому 600.000 карб. Утримання 3 дач і 4 особових авт коштує советським платникам податків 100.000 карб. Крім того, Сталін дістає 80 прог. зникли на всі товари, що він їх купує.

МЕТОДА БАБУСИ КАТЕРИНИ II

(Закінчення з ст. 5)

свій вигляд одні й ті самі загальні основи. Північ, а ще більше північний схід, до половини двадцатого віку нам мало відомі." („Дві руські народності", стор. 27). Саме з цього росіїни і повинні починати свою правду історію. Далі, в тій же роботі, Костомаров пише: „Громадською стиглістю Москви є загальність (Общественность), знищення особистості, навпаки тому, як в Україні, де принципи особистості раз-у-раз виявляють свою живучість. З церквою у Великої Росії сталося як раз навпаки тому, що було в Україні. В Україні церква мала велику моральну вагу й силу, але вона не доводила своєї сили до того, щоб на віру, без доказів освятити успіх справи, на сході (Росії) церква неминуче повинна була в особі своїх верховних достоянників зробитися органом верховного, остаточного суду і все ж на те, щоб, як і справа добула собі характер божої ласки, треба було щоб це признав хтось такий, що орудував правом такого визнавання. Тим то на сході церковна влада стояла незмірно вище понад на релігійною масою, майже куди більше змогу виявляти свою самовільну силу, ніж на Україні. („Дві руські народності", стор. 61). Цього цілком вистачило, щоб є ерескратисти в сучасній пропаганді українських ксінсінгів, фабрикувань під диктуванням російських імперіалістів.

Стаття: „Дещо про нашого батька Тараса", вміщена в тому ж самому числі „Східянка", такого шахрайського порядку. В даному разі автор вимагає від нас нашого генійного поета зробити прихильником російського імперіалізму тоді, коли вся творчість Шевченка є обивувальним актом проти деспотії та імперіалізму Росії. Правда, Шевченко не збирався нищити російського народу, але він не терпів російського уряду за його брутальність, деспотизм та гноблення інших народів. Проти цього він протестував і за це третину свого творчого життя провів в політичних репресіях.

Нарешті про відозву цього ж „Східянка". Зрозуміло, що вона стосується насамперед українців. Відозву, як зазначає редакція, надсилали відомі американські діячі, що добре обізнані з колишнім й сучасним

міжнародними відносинами народів Росії, що всі одинаково страждають під яри м більшовизму. Цікаво, що слова „всі однаково" надруковані великим друком. Очевидно, щоб читач на це звернув пильну увагу. В розумінню російських імперіалістів еміграційного порядку це один із стимулів до об'єднання народів Росії. Відозва присвячена дню демократичної революції в Росії, 12-го березня 1917 р. У відозві зазначається, що ця революція була спільним досягненням усіх народів Росії. Цього не заперечуємо. Саме через це російська демократія повинна бути відчужена іншим народами і визнавати їх суверенність ще в 1917 р. А що ж ми маємо? Замість правити помилку, припущену в 1917 р., і визнавати суверенність національних держави тепер, російські демократи стали на такий же фальшивий шлях, як і тоді. Набагато виграла б російська демократія, як би вони заклали відозвою не лише повалити більшовизм, щоб відновити знову, хоч і демократичну, але російську імперію, а, навпаки, знищити більшовизм, щоб задовольнити жадання тих народів, що колись допомогли російській демократії. Такого змісту відозва виразу збілювала б народи, умирли в Москві, до остаточного розгрома більшовизму і заклала б основи співпраці, дружби і тривалого миру з демократичною Росією. Відозва своїм змістом ніякого впливу на українців не справила. Навпаки, кожний український переконувач, що ті американські діячі з міжнародними відносинами народів Росії ані в минулому, ані тепер не обізнані. Міжнародна проблема залишається не розв'язана. Ми схилили думати, що міжнародна проблема, якої російська демократія не зуміла розв'язати, стала однією з причин краху російської демократії. Російська демократична революція не розв'язала національних потреб інших народів, тому рівнобіжно з нею виникли національні революції, що коштували великих людських жертв, яких і тепер російські демократи не бажують добачати через свої імперіалістичні окуляри. Факт звернення з відозвою до народів Росії американських діячів, а не російських демократів, зовсім не підносить авторитету тієї відозви в очах українського визвольного

руху. Ми добре знаємо, що серед американських діячів так само є імперіалісти, або симпатизанти російського імперіалізму, які прихильники українського визвольного руху."

Вгадаймо же відозві подана думка президента Америки Вудро Вільсона про Росію, що він її висловив 2 квітня 1917 року: "Ті, що знали Росію добре, знали, що вона справді завжди була демократична духом своїм, в усіх життєвих продродіх і значках своєї думки, в усіх інстинктивних авезаннях своїх людей, що в них виявлялися їх природні інстинкти, їх злічне ставлення до життя. Великий демократичний російський наріч приєднався в усій своїй простодушній величчї й могутності до сил, що борються за всевітню волю, правду й мир. Ми маємо тут гідного співчлена дільного російської ліги." Якщо президент Вільсон говорив так, як думає, то він Росії зовсім не знав, бо це одна з країн в Європі, яка за тими ознаками, що загадав президент Вільсон, ніколи демократичною не була. Демократична революція в Росії була великим здивуванням не тільки для президента Вільсона, що ж міг Вільсон, як людина наскрізь демократична, зрозуміти інше, як не привітати росіян з їх великим прогресом в історії — переходом від деспотично-монархічної форми правління до демократичної. Для людей, що знають Росію, факт торжества демократичної республіки був чимсь незвичайним. Для Вільсона, як для демократа і керівника демократичної держави, вигідніше й прийнятніше було бачити демократичну Росію, ніж монархічну. До того ж, виходачи з міркувань американської вигоди, він хотів, сказавши, що Росія і її народи були завжди демократичні, захопити демократичну Росію до боротьби проти Німеччини. Як вкис Вільсона, так і всі відозви російських демократів дуже мізерна зброя в руках росіян в боротьбі за їх імперіалістичні інтереси.

З усього сказаного напрошується один висновок: і шість „українських" партій СОНРУ, і „Східянка", і відозва американських русофілів не виробована російськими імперіалістами пропагандистами метода — каламутити воду, когось „делікатно" обдурити, когось залаяти авторитетами, а в кінцевому результаті самим сісти зверху. Метода стара, що з часів бабусі Катерини II. Нічого не влість, така природа росіян.

Відійшов від нас

4-го червня відбувся в Торонті похорон визначного церковного і релігійного діяча Івана Богдурга. Вся близька родина і велике згромадження приятелів та знайомих зішлись віддати останню шану визначному українцеві.

Це буде завдання біографа подати детальні відомості про життя й працю покійного. Ми лише хочемо зауважити, що Іван Богдурга служив українському народові в ті дні, коли не можна було допросити священників і проводу з рідного краю. Він заснував перший український часопис у Канаді, організував церкви і школи. В наслідок його навчання тисячі наших людей покинули Росію. Частина з них стала православними і є членами теперішньої укр. православної церкви, велика частина довела релігійну реформу до логічного кінця і стала протестантами.

Нема сумніву, що праця і життя Івана Богдурга наклали глибоку печать на життя української еміграції в Канаді. Іван Богдурга був теж великим промовцем і чудовим організатором.

Редакція „Св. Пр." висловлює глибоке співчуття родині покійного.

ВИЧЕРПНІЯ ПІДРУЧНИК

Юрій Шерех — „НАРИС СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ". „Нарис сучасної української літературної мови" проф. д-ра Юрія Шереха є перший виданий в українській еміграції повний науковий курс української мови. Книга пласуєвою дотеперішні досягнення українського мовознавства, а також подає багато нового матеріалу. Книжка побудована в світлі досягнень і нових метод світового мовознавства нашого часу. Книжка проф. Шереха являє собою вичерпний підручник для кожного, хто хоче опанувати нашу літературну мову і зрозуміти тенденції її розвитку, а водночас довідник про всі головні факти нашої літературної мови."

Ціна: DM 16, —
фунтів 1,5 (півтора ф.)
дол. 4, — зглядно-рідноварість долара в л. валюті.
Замовлення надсилати на адресу: в-ва „Молоде Життя" — Мюнхен, на адресу представників в-ва „М.Ж." у Львівській, або на адресу: Sarrevelles (S. et O.) 27 rue des Baoules, France.

Health For Every Day

by

DR. HELEN MACMURCHY, C.B.E.

MOTHER'S WORK

Mother—will you come out with me for a walk? The children get a walk on their way to school and again on their way back home, and they play games in the school yard and all that means fresh air and exercise. But when does Mother get her walk? Your husband goes out every day to his work and I hope his work is not so far away that he must take a bus or a street car to get him there and back in good time. Even if he does, he could walk a bit after work before he gets on the bus or car. So your husband can get a walk. But when can Mother get her walk?

Mother's work is never done, so perhaps it is a good plan to make her walk fit in with her work so that the walk will not be forgotten. She has to buy some food today and we all know what advantage it is to see the food we are buying for the family. Whether it is meat or vegetables or fruit or groceries, it does make a difference to know about foods, to see them for yourself, to be able to tell if meat is fresh and kept covered from dust and from flies. This means that Mother will have to take a walk to the meat-market today and to other places where food is sold. I will go with her and we shall have a pleasant walk and I will help to carry her parcels home.

TOMORROW'S WALK soon-be coming home from school. What time is it now? Just about 3:00 p.m. and the children will Mother and I will go to meet them. She has not yet had to walk today. About 3:30 children begin to come out of the school door and down the steps and out of the school gate.

There is Mary. Mother has two little girls at this school. Mary is the older of the two and I must ask Mother the name of the little one. She began to go to school only last month. Mary goes to the other door to meet the little sister and they are both so surprised and pleased to see that Mother has come to meet them. Of course they want Mother to come in and see Teacher and of course Mother wants to do that and so do I.

Presently we come out, and say goodbye and the two children go off home hand in hand with their Mother.

March is the first month of Spring, the sun shines bright and soon the children will take their Mother to the nearest park for a more interesting walk.

BLESSED ARE THE MERCIFUL

By DOROTHY KOERT

"You are always helping other people but I don't see anyone bothering about us. From now on I am not going to think of others, it is time we take care of ourselves! Everything goes wrong for us. Last week I bought a dog, she hung herself before the day was over!" Bob said that evening in the early spring of 1932.

His troubled hazel-green eyes shifted from the dark patches on the knees of his faded jeans to the unpaid bills lying on top of the sewing machine. The boy swallowed several times, as though the lump in his short throat could not be removed; the effort was such a strain that his whole face quivered.

"The bank took all the check except five dollars today," his mother told him.

He stared at her. "You mean," he blurted out, "the bank took all the check except five dollars, so that we have no more money until the next month?"

His mother's plump figure had turned quickly from the stove, where she was washing the dishes; because the boy's voice had disturbed her thoughts, she held a fork in mid-air, while the soap suds dripped on her wrists. She saw, she understood, she wept.

Bob's jaw fell; he pushed his fingers through his blond hair.

His comment was sharp. "That means we have reached the end!"

"What makes you think that?" she inquired. The words did not intrude but were as caressing as soft music, while her dark eyes were full of love and suffering. Pain swelled in her countenance as her eyes remained on her son's face. "I—I don't think. I know!" Bob contended with tightly-pressed lips.

The two small girls playing on the floor, with their dolls, flung a glance at them.

The mother moved so quietly, and stood still; and then she sank into a chair by the table. The Bible lay on the red-and-white checkered tablecloth; she opened it, and her hungry eyes devoured the words. Bob gazed wide-eyed at the light seeping over her face, lifting the weary lines, making the round countenance reposeful. Her brow smooth and serene. He watched, he realized, he resisted. When all hope was lost, when there was nothing left to hope for, she turned to God and like Job she would wait and trust in her trials.

Behind her bent back was the window, where the rays were

stuffed into the cracks of the casing, when the winter winds blew. The kitchen floor sagged toward the southeast corner, where the grey cupboard sheltered the white dishes behind black screen doors.

He was sixteen. This had begun before his birth; the struggle had started with his father's accident and the sore in his back which had never healed.

Bob leaped to his feet and stumbled toward the door.

"Bob!"

He paused and turned with his hand on the knob of the door, looking at her face which was always so steadfast. Above her head a big clock ticked on the wall; he watched the brass pendulum swing back and forth.

She asked, "What did Mr. Jackson say today?"

Bob winced, and shrugged his square shoulders.

"The same thing he said ever since Dad died three years ago," he gulped and followed in a rush of words. "He says we will never make his farm pay. Our herd is run down. The soil is no good for dairy farming. Now we cannot pay our bills because we had to pay \$100 on that note at the bank. We're sunk!"

The mother spoke out her thoughts: "I will pray for Mr. Jackson. He does not see that we need his help. We must not be bitter or judge hastily. There are so many hidden things in people; if we know everything we would be able to forgive. God has given us the grace to see the needs of others; He will reward us in his way and in His time. I cannot feel defeated. Mr. Jackson does not realize or he would be more neighborly."

They stared at one another in the silence.

"The banker advised you to buy more cattle; he said two years ago that your note was good," insisted Bob.

"No one knew then, that a depression would come. The bank is crowding everyone," explained his mother.

"How can you take this so quietly?" cried Bob with trembling lips. She jerked her head up and looked him full in the face, and Bob saw her face grow radiant with love.

"I am not afraid of sorrow and pain any longer. What I am afraid of is this: that I shall not maintain dignity in the hour of trial; I pray for courage and strength to endure gracefully," she said.

Bob dropped his eyes to the

brown spot on the linoleum.

"I don't understand you. Even last week you gave canned fruit to that family down the road. You are calm, things don't affect you much. You were like this those weeks before Dad died: and then afterwards, too."

She lifted her glowing eyes with a gentle, humble expression about her mouth and cheeks.

"When the pain is deep it does not come to the surface. No one can comfort because no one knows; it is then that we need Jesus. I have learned to string the experiences of life like beads held by the clasp of memory. In those last weeks I watched quietly and it was as though every part of my body was saying: 'Keep this, hold it tight, listen to his voice, watch him move his head—you can't lose this. It is as though I were listening to a beautiful melody which would be enclosed forever in my brain. Because the time was short, God gave an abundance of living in each hour.'

Bob stared at the crack in the wall paper on the ceiling. Suddenly he knew why this house never seemed cold, ugly and bare—his mother changed the commonplace into the extraordinary. But there was more—it was as though God had opened her eyes so that she saw things in a superior light.

His mother was speaking. Bob stared at the sagging floor, the cracks in the wall paper, and he was ashamed of his poverty. He hated this struggle and so refused to yield to her words.

"I taught you when you were small never to touch things. So much in life is just looking on, a few things do come into the hollow of our hands; however, so much falls away again. If you can remember this, Bob, you won't ever despair in dark moments. Jesus knows and His love and comfort is ever with us. We don't have to possess things in order to be happy. It is the emotional experiences which make us rich, an ability to love deeply, to understand even in moments of sacrifice, and to be able to forgive."

Bob could not meet her eyes with this rebellion in his heart.

"Mr. Jackson made me an offer," he murmured brokenly.

"The same as the last time?" asked his mother rubbing the callous on her right palm.

"Yes," he admitted, "he honestly doesn't think the place is worth any more. He wants the land because it adjoins his farm."

"You know, Bob, how I feel about this place," she replied softly. And then she added with a

(Continued on p. 8)

Continued from p. 7)

“Already we have lost one farm, this is all we have left. I had no thought of selling the place.”

“Yes, I know, I know,” he repeated as his soft eyes darted about the room.

The house was no more than a shack; scrubbing and doors were kept it clean. The doors were boards over which the wall paper had been pasted. The wide crack and hinges marked the opening in the wall; an ordinary hook kept the door from swinging back into the adjoining room.

Bob's shoulders sagged. That was the way it was—nothing in all the world could tear her away. She would read the Bible, find comfort, and calmly face another day. But Bob knew what was going on; he had heard the fellows talking at school: there was Davis drifting from one town to another simply because his folks did not have enough at home to feed all the children.

Suddenly the kitchen was unbearable warm and too small for Bob; he had to escape into the yard. He wrenched open the door and rushed out into the twilight. The cool breeze touched his flushed face. The stir of evening air moved on to away the fresh green leaves of the grape vine climbing over the south side of the house. On the roof the honeysuckle and climbing rose were swelling with new leaves. Shadows crept across the lawn and night folded its arms about the weather-beaten walls. The branches of the pear tree drooped in a lacy pattern of light green over the driveway.

Bob stopped and picked up a twig from the path, and pressed his thumb against the thin branch. His head ached, the pain pushed against his forehead and crept along his jaw and back to his ear. If he could have flung himself down on the ground and wept, this tightness within him might have been swept away. He broke off another inch of the stick in his desperate loneliness. Four people to feed, no money, and in a depression. In the thickening darkness the boy's figure moved pathetically without direction. The shoulders slumped under the burden of indecision. Time pressed, spring was here, the full side of it was in the air pushing up new life from the soil. It was time for planting. Right now, tonight, he had to work out some plan.

The youth picked his way in the moonlight along the dirt path toward the rambling building which contained the woodshed, log cellar, and the stairway which led to the storage attic over the cellar. The

dirt floor was as firm as cement. Right here in the entrance Bob's shepherd dog had hung until dead. Bob slipped around the spot.

The sound of a footfall on the dirt, a feeling that someone was watching, Bob's thoughts were disturbed. He stooped, he listened, and then rushing wildly to the entrance he looked about the empty yard cautiously.

He turned and stepped back around that patch of dirt. Because everything had been strange the dog had been tied by a long chain that first day so that she would not run away. She had been trained to wear a harness and draw a cart. He had taken the money out of his savings to buy the dog for his sisters.

A heavy feeling filled Bob's heart as he gazed at the patch of dirt and remembered the dog's long, graceful body with its silken hair. She had gone up the stairs, the chain had caught on the old trunk, she had slipped and the chain had been pulled tight by the weight. It was in the evening that Bob had found her hanging a foot from the floor. Her collar had been put into a tin box and buried beneath the cellar floor.

Now Bob strode to the cellar door, pulled on the heavy chain, slid the loop over the rusty spike and pushed the heavy door open. It scraped on the hard floor; he had to throw his weight against the planks in order to swing it open.

Behind the door was the place for canned fruit and vegetables. At the right were the tiers of empty apple bins. Beyond this was the empty potato bin, and across the narrow dirt aisle was the space for carrots, onions, and cabbage. The small window at the end let in a feeble shaft of light. Bob struck a match and peered into the darkness. He did not like groping without a light, as there were too many mice around.

One, two, three, four! Where was the hole? He began counting the steps from the door. It had to be here. The tall form knelt on the damp dirt and dug with the left hand while the match's flame burned down to the fingers of the right hand. Puckering his lips and blowing, he was about to strike another match when his fingers touched the tin box. His body stiffened with fear.

Running steps, a rush at his back and the flinging weight of a heavy body. He fought, he struggled, he struggled; finally he broke free. Immediately a light flashed in his face and blinded him.

BLESSED ARE THE MERCIFUL

“Give that to me!” commanded a hoarse voice.

Bob backed up—helpless.

“Look here, all I want is something to eat and a place to sleep,” said the voice.

Immediately Bob thought of Davis. This was someone like Davis.

“Sure,” he said, “but move that light away from my face.”

The light switched to the floor.

Bob's grasp never slackened of the black box.

“Listen,” said Bob evenly, “we will give you a meal and a place to sleep tonight. Mom never has refused one person who ever came to her door for help. Many a tramp has warmed his feet on her oven door.”

“You have money there?”

“Only a little. I've saved it for years. I sold my roosters when I was eight years old; that money is here. I picked berries in the summer—some of the money is here, and we need it desperately now. There is only about eighty dollars. I'll give you five dollars. There are four of us and we only have five dollars cash to live on this whole month. The bills have not been paid.”

“Listen, fellow,” the man said slowly. “I never begged before or tried to take anything that did not belong to me. I keep looking for work but there are no jobs. I have not eaten a square meal for two days.”

“Here!” said Bob as he handed the man a five-dollar bill. “Come to the house. Mom will give you a good supper. You can stay here tonight.”

“Thanks.”

They walked in silence toward the house.

Bob did not explain. He asked, “Mom, could this man have something to eat?”

Her eyes swept the dark young man and she moved quickly to the stove, as her hand gestured toward the chair at the table.

Conversation did not begin until after the stranger had finished the meal.

“Thanks,” he sighed and leaned back in his chair.

The mother's estimating gaze held a note of charity which the stranger had not seen for several weeks in an adult's eyes when they were directed at his face.

Bob began to talk about farming and his problem of poor soil. The man's face brightened, the persuasive warmth in the mother's smile helped him.

“Tell me about it, maybe I can help you. I received my degree in

agriculture at the State College this spring. It was hard getting that degree; I worked my way through school. In these days a man can't find a job. I would like a chance to put that knowledge to good use.”

“You would? ‘Oh!’ A long drawn gasp of relief sprang from Bob's lips.

“Sure; I was trained to help young farmers, like you.”

Their eyes met—but Bob's slipped aside and moved to his feet.

“I have no horse or tractor with which to plow. We had to sell the horse last month,” said Bob.

“Surely you have a neighbor who would be willing to help you out at planting-time,” protested the man.

The mother's face brightened, while the son's countenance clouded.

A sharp rapping drew their attention. The stranger jerked his startled face around as Bob strode to the door.

Mr. Jackson stood on the porch, peering into the room.

“I have been thinking. I mean—I thought you might need help.” Mr. Jackson said with genuine concern. “I mean—I have been thinking since Bob came over today.”

Bob turned speechless toward his mother, but her smile told him that she knew much about the loving-kindness of God.

They had been blessed because even in their trouble they had been merciful to a stranger. Bob saw, he understood, he surrendered.

МАСАКРА В КАТИНІ

Комісія Палати Репрезентативів США переслужила Лосифа Чапін, якому генерал Андерс доуручив справу про звільнення польських офіцерів для утворення роді польської армії. Він знісав, що совети не звільнили ні одного офіцера. Один із лонічників Лаврентія Беріа заявив, що неможливо звільнити польських офіцерів, бо “стала ся жальна помилка”. Масакру в Катині Чапін приписує Сталінові та Берію.

ІЗ ЖИТТЯ КАНАДИ НИКЕЛЬ У МАНІТОБІ

Недавно в північній Манітобі відкрили величезні поклади нікелю, які становлять три четверті усіх світових нікелевих резервів. Отже Манітоба стає світовим нікелевим осередком.

ПШЕНИЦЯ ДЛЯ ЛІМАНЧИНИ

Західня Німеччина закупила в Канаді 13 мільйонів бушелів пшениці.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світає на столці моїй”

Рік XIII. Число 7-8. Торонто, Ont. ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ 1952 JULY-AUGUST Toronto, Ont. Рік XIII. Число 7-8

До Собору Українського Євангельського Об'єднання

Сила благовістя Христового не полягає тільки в громадських і політичних впливах організації віруючих, скільки в тій силі, яка досить потужний праці духа євангельського в серцях людей. Отже політичний вплив євангельських церков може бути дуже малий, але його творча, що перероджує, сила величезна.

Змінюючи думки і ставлення загальнопроголошеної правди Божої, благовістя поволає, але успішено перероджує все життя народу. В ритуалістичних церквах, в світських організаціях, в підприємствах, внутрішньою духовною силою благовістя Бог перероджує суспільство. Тим то перше і найголовніше завдання кожної євангельської організації — це принесення світливого свідчення любові Божої і правди в благовісті Христовому. Євангелізм здобуває перемогу не політичними впливами своїх організацій, не кількістю членів, чи як будь-якою іншою людською силою, а проголошенням правди Божої.

Звичайно, визнаючи цю заставу, євангелісти не повинні нехтувати нагоди робити добро і через свої організації і впливи. Для цього українські євангелісти потребують об'єднання. Свобода совісті в євангелістському русі веде до певного розпорощення, проте євангелісти різних напрямів об'єднуються добровільно в товариства для виконання певних завдань. Українське Євангельське Об'єднання є одна з таких добровільних організацій. Отож ми хочемо хоч би коротко подати кілька зауважень до наступного Собору цього Об'єднання.

Насамперед ми потребуємо більшої консолідації українських євангельських сил. В цьому напрямі зроблено дуже мало. Велика кількість пасторів і громад реформованого напрямку не беруть діючої участі в праці об'єднання. Треба відшукати причини цього і постаратися їх усунути. Це являється

бою першорядне завдання не тільки для порядку денного Собору, а й для майбутньої діяльності нової управи. Так само невідкладне питання — це поживлення співпраці з іншими українськими євангельськими організаціями.

Чимало питань євангелісти можуть розв'язати тільки спільними зусиллями. Адже новий переклад Біблії став можливим в наслідок з'їзду всіх українських євангельських деномінацій і їх співпраці. Щоб голос українського євангеліста наш брати по вірі почували і на рідних землях, що нас не ігнорували, в радіо-пересдачах, що їх скеровують демократичні уряди на Україну, треба знову поживити пращу Всесвітнього Союзу Протестантських Церков. В протинуючі рази нетерпимі в прийнятті ворожого проти євангельської правди ритуалістичні провідники постараться зайняти наше місце, як це вони і пробують робити.

Сила друкованого слова в наш час має виняткове значення, що його ми не можемо недоцінювати. Питання добре опрацьованого й продуманого плану друкування євангельської літератури повинно бути пріоритетним, пильну увагу Собору, а й посісти почесне місце в практичній роботі У.Є.О. Досі цю літературу видавали без плану. Окремі пастори видавали те, що їм здавалося найбільш потрібним на місцях. Через це ми маємо брак потрібних євангельських підручників, а велику кількість автобіографій. Безперечно, що й автобіографії мають таку саму цінність, але не першорядну.

Біблія — це найцінніша й найпоширеніша книга для нашого народу. Завдячуючи добрій волі Бритишкого Біблійного Товариства українські євангелісти мають нагоду таку Біблію надрукувати. Проте характер, поводження і станови-

Заклик

голови Собору Пресвітерської церкви в Канаді до українців

ПРИВІТ!

З широю прихильністю і в доброї волі шлю найсердечніші привітання і найкращі побажання вірним у Христі з усіма, що на кожному місці прикликають ім'я Господнє.

Прощу батьків і молодь прийняти шире рішення про те, щоб щодня читати Біблію і молитися протом Новому Року. Цей нескладний вчинок, якщо його виконувати щиро, сповнить нас ласкою і багатством благословення.

Вірний вам

I. A. Макніс,

Голова Генерального Собору 1952 р.

Ще перекладача — проф. Ориєнтація, що його було покладено ще перед війною до цієї праці, до того змінилися і стали ворожі проти євангелістів, що виникає серйозне побоювання про те, чи спроможний він успішно закінчити цю важливу працю. Собор повинен сказати своє переконливе слово, а У.Є.О. вжити рішучих заходів, щоб новий переклад української Біблії не був знівечений в неоправний спосіб. Адже вже на сьогодні ми маємо факти, що новий переклад виглядає далекіше гірше, ніж старий Кузіша.

Ми маємо тисячі українських скитальців в Європі, серед яких ще є чимало євангелістів. На превеликий жаль, ми про них забули. Невідомо з якої причини, але після повернення паст. Кузіша в Європу, його місце і досі ніхто не заступив. Тим часом в Європі замишлася велика кількість старших людей і хворих, що найбільше потребують пасторської опіки. Українські державні еміграційні органи ще в Європі, але інтереси українських євангелістів ніхто не боронить в цих інституціях. Є конкретна потреба на-

в'язати міцні стосунки з протестантськими центрами в Данії, Німеччині та інших народів, що відграватимуть важливу роль в подіях наступних років. Собор повинен докладно обговорити це питання з тим, що У.Є.О. якийсьвидше відіграло свого репрезентанта в Європу. На це є можливості, але треба трохи більше попрацювати.

Активізація праці серед молоді й жінок, заохочення молоді до євангельської діяльності й підготовки нових кадрів, молодих пасторів, і ряд інших важливих питань повинні також бути відображені на порядку денному наступного Собору У.Є.О.

Бажаю, щоб найбільша кількість пасторів і представників окремих громад взяли участь у Соборі. Для цього управа У.Є.О. повинна зазвичай надіслати повідомлення з запрошенням взяти участь у роботі Собору, що відбувається 29-30-31 серпня н.р. в Українській Пресвітерській церкві в Торонто.

M. Фесенко

До загального відома

На зміну попереднього оголошення повідомляємо, що Собор Українського Євангельського Об'єднання відбудеться 29-30-31 серпня н.р. в Українській Пресвітерській Церкві в Торонто.

Редакція "Єв. Пр."

НАПЕРЕДОДНІ СОБОРУ УКРАЇНСЬКОГО ЄВАНГЕЛЬСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ

Собору, тобі належить слово!

Л. Шульга

Чи ми будемо стояти осторонь?..

Якщо М. Фесенко, Ів. Зоренко, В. Леонідів, та інші цілком широко науково поставилися до критики в „Єв. Пр.“ нового перекладу Св. Письма, що його виконав проф. Огієнко, то цього не можна сказати про проф. Садиленку. У досить просторій статті в „Єв. Пр.“ за січень-лютий ц. р. проф. Садиленко намагався довести, що, мовляв, згадані автори не критикували перекладу, а висловили лише свої думки, що справа ця називається складна, вважала і т. д. Особливо намагається проф. Садиленко в М. Леонідів, що, мовляв, він, критикуючи переклад проф. Огієнка, сам неправильно тлумачить деякі стихи.

Я не маю на увазі вдаватися в дискусію в даному разі. Скажу тільки коротко, що й проф. Садиленко, наводячи переклад В. Леонідів псалом 33:10, сам помиляється. Дослівний переклад з гебретської мови цього псалма такий:

“Господь робить безрезультатним (чуп) і раду чужинських народів, уневажнює (чуп) думки народів”.

Проф. Садиленко мильно перекладає слово чуп „луфнує“ „тамає“, справжнє значення якого буде „уневажнює“.

Проте суть не в цьому. Євангеліє Господа Христа, це наука про життя Я Царство Боже для людей на землі суших. А коли це наука, то слід і розглядати її, як науку, тобто з відповідним знанням і вірою Христовою. Слово Боже — це Боготакнене слово, — писане Хлох Святих. Чи став би хто критикувати, скажімо, якусь музичну річ, не маючи жадної уяви про гармонію, про музику? Або розглядати хемічні сполуки не знаючи елементарної хемії, чи судити про агрикультуру і агротехніку, не маючи знання з агрономії? І чому б проф. Садиленкові не сказати відверто: що переклад Св. Письма, який зробив проф. Огієнко, не досконалий. Це було б згідно з тим, що “Про духовне слід розуміти духовно”, бо ж за проф. Садиленком виходить, що критика нічого не варта, а проф. Огієнко “свое зробив.” Чи ж так?

Правда, проф. Садиленко не хоче цілком оцінити якість Огієнківського перекладу і пи-

ше: “...у Куліша значно більше огриків і архайзміа, ніж у проф. Огієнка” (підр. наше. І. Г.) Огже і проф. Садиленко визнає огриків і архайзміа, що про них так багато писали згадані автори, щоб допомогти виправити припущення в перекладі Св. Письма хибні. А раз так, то напрошується запитання: “Як же можна святе слово давати віруючим людям, як науку Господа Всеправедного, з огриками і архайзміа?” Краще тоді було зовсім не робити нового перекладу, а виправити ці огрики й архайзміа у Куліша.

Проваляючи матеріали, вміщені в “Єв. Пр.”, беру на себе сміливість зробити для Сабору висновок, що новий переклад Св. Письма проф. Огієнка:

а) місцями неправдивий історично;

б) перекуренний і зіпсутий власними додатками і змінами авторів;

в) не відповідає сучасній українській мові;

г) не відповідає духові творчих слова Божого, зокрема в Псалмах;

д) місцями має характер блонірійський.

Про всі ці моменти було досить докладно висвітлено в “Єв. Правді”.

Ми хочемо мати новий переклад Св. Письма прекрасною українською мовою, в якому не було б огієнківських безбожних вигадок і додавань від себе, які оригінальність безвідповідального перекладача. Чого варті, хоч би такі перли в перекладі проф. Огієнка.

“...Не в'яжи уст волю, що молять.” (Ісая ап. Павла до Коринтян).

Яка нісенітниця “аченого” перекладача? Виходить, що він має уста... Чи ж не краще сказати, як говорив наш нарід: “Не забулай рота або паші волови”. Або, що це значить “одідичити Божого Царства”, коли моляться про наслідвання, придбання, заслуження вічного життя.

Переклад псалміа скіндається на буквально якийсь жалкий футуризм проф. Огієнка. Співаче псалміа символічно вихваляє ласку Богу та премудрі діла Його про те, як Він усе прекрасно створює у духовно розумінні! Як Милосердний все робить для щастя й добра лю-

Собору Українського Євангеліського Об'єднання, що відбудеться наприкінці серпня ц. р., підсумку працю за минулий рік, накреслить шляхи і відповідні заходи на майбутнє. Огже кожний євангелік має відповідальне завдання: як слід підготуватися до Собору духово.

Такі з'їзди у всіх країнах світу мають різноманітний характер. Здебільшого їх постанови залишаються на папері, виконуються порохами, про них забувають. У нас, зважаючи на духову скрутість, що опанувала світ і беручи до уваги загальний стан українського життя, Собор У.Є.О. повинен не тільки опрацювати А ухваляти постанови щодо розв'язання духових проблем української євангеліської церкви, а й практично подбати, щоб вони були життєві й виконані.

Церква євангеліська виникла під час духового відродження народів, а шлях її стелиться через хрест до воскресіння. В історії її розвитку були періоди піднесення й занепаду. Проте Христос, як основа церкви, її Господь і Спас, веде її до вічних, мирних діл і вона, як той мітичний фенікс піднісється із вогню і заргир до небуденних духових висот. І на сьогодні церква Христова в багатьох країнах зносить у жалких муках криваві переслідування і терор. Це тільки допомагає їй накреслювати шляхи й методи роботи, що їх визначив близько 2000 років тому її Творець і Голова.

Яка ж ролія жіноцтва в будівництві Христової церкви, в реалізації її завдань? Чи ми будемо стояти осторонь Собору У.Є.О., або тільки пасивно прислухатися до його наряд? Українські євангеліські жінки мають свою традицію в історії євангеліського руху. Вони на-

ріжні з чоловіками вважалися його піонерами. Вони перекрасили усвідомили шляхи, які визначили їм жінки, що були свідками Христової відданості і слави, імена яких записані в “Діянках Апостола”. Христос неодноразово п. креслював значення участі жінки в діяльності церкви. Найбільше й найчастіше промовляв Він до жінок словами найглибшого духового значення. Цим Він давав доказ, що бажав врятувати Із їх світу буденщини і вселити у свій світ — безпосередньо йти за Ним. Була час, коли всі учні Його покинули, але немічні жінки залишилися Йому віддані аж до кінця, вартуючи біля Його гробу. Христос одживив цю відданість і ширість. Адає нікому іншому, як тільки першій Марії Магдалині об'явився Він після воскресіння й дав доручення світовому історично-го значення. “Іди до братів моїх і скажи їм: Я сходжу до Отця мого й Отця вашого, і Бога мого й Бога вашого...” (Єв. Ів. 20:17). Ця нова ера творчої праці жінки для Христа почалася вранці на Великдень і триває аж до сьогодні. Збіглим-століття й приспана порохом, цілком забута не одна ідеологія. Доручення ж Христове: “Іди до братів моїх і скажи їм” — А на сьогодні не втратило своєї животної й рушійної сили.

Сповнені щирим бажанням і надані реалізації цієї Христової наказ, ми, жінки Укр. Єв. Об'єднання повинні громадсько прибути на Собор, висловити наші думки, подати пропозиції щодо напрямку української євангеліської праці, зобов'язавшись взяти найширшу участь в її подальшій діяльності, наперші, серйозно подумати над справою ширшої організації жіноцтва. При всіх майже церквах існує (Продовження на ст. 3)

того Письма українською мовою, як його зробив проф. Огієнко, тільки може спричинитися до безбожництва й зневаги слова святого. Українське Євангеліське Об'єднання повинно-цілком від нього відмежуватися.

Слово в цій важливій справі належить Собору. Ваш у Христі.

Ів. Гінінін.

Прешу слова!

Я дуже уважно перечитав всі статті в „Ев.Пр.“ М. Фесенка, Я. Зоренка, Б. Леонидова, проф. Садзюка та ін. Скажу одразу: слава Богу, що ми українці маємо так високо-культурні сили, які можуть нам, простим людям, допомогти розібратися в такій важливій справі, як новий переклад українською мовою Св. Письма.

Особливо припала мені до душі стаття Я. Зоренка „Важко читати, а ще важче розуміти“... Прочитавши цю статтю, я відкрив новий переклад і впаде мені в око такіх стихів:

...І це скажу, браття, що тіло та кров одідичити Божого Царства не можуть, ані тління нестіння не одідичити“ (І лст ап. Павла до Коринтян).

Довго я роздумував над цим стихом, над тим, що значить „одідичити“, і на сьогоднішні не можу його зрозуміти. Що цим я хочу сказати? Цим я хочу сказати, що в новому перекладі, який зробив проф. Огієнко, не врахував бажання широких мас віруючих. Ми не науковці і до-

віремо що справу нашим освіченим людям. Ми хочемо тільки мати новий переклад Св. Письма такий, щоб його зміст не був перекручений, відповідав би оригіналові й поданий сучасною українською літературною мовою, словом, щоб його „Легко було читати, а ще легше розуміти“.

Саме на це моє зауваження прошу Собор звернути увагу, розглядаючи цю винятково важливу справу.

Ми повинні пам'ятати ще й про те, що коли Господь наш Спас допоможе нам усунути „запалу заслану“, то потреба серед української людності на Св. Письмо, після такого тривалого духовного голоду, стане неймовірних розмірів. Отже ми евангелісти йі в якому разі не можемо допустити, що новий переклад українською мовою дискредитував Св. Письмо серед віруючих.

Нехай же Господь Бог благословить Собор в його плодотворній праці на користь євангельської церкви і цілого українського народу!

Петро Яременю

Чи ми будемо стояти осторонь?..

(Закінчення з ст. 2)
виюють жіночі товариства, які великою мірою допомагають церкві. Чи ж діяльність ця, що обмежується в рамках місцевих церков, на сьогоднішні може задовольнити? Чи не пора вийти нам у ширший світ, поже ми ж нашої громади і подумати про поглиблення загальної духовної праці „серед наших сестер“? Чи не час подумати про жіноче об'єднання з відповілими жіночим провідом, підпорядкованим У.Е.О.? Це об'єднання могло б скласти річні зїзди жіночих організацій, влаштовувати спільні Богослуження, діти молитви і т. д.

Ці коротенькі пропозиції подало до уваги нашим сестрам напередодні Собору У.Е.О. Готуючись до Собору, разом з тим молилася, щоб в його роботі відбилася єдність думок і

рішень, щоб вселюдське, загальне панувало над особистим, ідеалізм над матеріалізмом, християнська любов над нетерпимістю.

Нехай час напередодні Собору буде в усіх нас багатий на духовні готування. Нехай у кожній жіночій організації, в чотирьох стінах наших приміщень не стихають ширі й палкі молитви, щоб Бог благословив Собор У.Е.О., щоб в його надрах і рішеннях відбилася присутність святого Духа.

„Іди до братів моїх і скажи їм!“ В цих словах Христових ми маємо найглибший зміст нашої праці перед, під час і після Собору. Слова Христові, що Він їх висловив в давню давнину, знову лунають непереможно і стукотять до нашого серця, Євангельські Сестри! Ми повинні їх почути і виконати!

зголоситься і повідомте

Справа народодовбивства в системі СССР, а саме жадних масових мордів, що були підготовані й виконані на українському народі в Україні, вимагає докладного дослідження і передусім зібрання фактичного матеріалу.

Загально відомі більшовицькі злочини в Україні, наприклад під час відвороту червоної армії у 1941 році в часі німецького походу на Схід, починаючи масовими мордами у Львові, Станіславові, Бучачі, Золочеві, Тернополі, Луцьку, Кам'янці, Золотуводі, Вінниці, Києві, Харкові, Дніпропетровську і в багатьох інших містах України, де помордовано десятки тисяч українських людей, мають бути виявлені на фактах і підтверджені достовірними свідченнями тих людей, що це бачили на власні очі, або мають в цій справі інші достовірні документи.

Ця справа незвичайно ваги. Упорядкування матеріалів, що належать до неї, тут у Канаді, залежить від широкій і совісної співпраці з Комітетом Українців Канади всього українського громадянства.

Суть у тому, щоб передовсім новопрйбулі українці, що можуть мати такі матеріали, надсилали їх у належній формі і з відповідними поясненнями від себе до нашої канцелярії.

Не виключено також, що деякі матеріали є в наших місцевих організаціях, а то й у приватних осіб — листування з рідними, зимками і т. п.

Для розгляду матеріалу буде покликана згодою спеціальна комісія й упорядкує його так, як того вимагає справа.

На терені США такі матеріали вже почав збирати Український Конгресовий Комітет. Ресурсовий керівник В.О. УНР адже в цій справі спеціальний меморандум до Об'єднаних Націй і налядав з нами стосуючись в справі документів про найжорстокіший б о л ь ш е в и ц ь к и злочин масового морду щодо українського народу в місті Вінниці.

Наша просба до українських організацій і окремих осіб, які можуть в цій справі нам допомогти, щоб вони, прочитавши цей заклики, зголосилися до нас і повідомили, які матеріали ми можемо від них одержати. В додаток будуть надіслані їм наші бланки інструкції.

Комітет Українців Канади

Українські історичні
дати

ЛИПЕНЬ

1—1918. Засновано Український Університет у Кам'янці Подільському.

8—1708. Відбувся бій між Україною і Росією під Полтавою.

22—1944. Помер поет Олександр Олесь, який відбив у своїй поезії всі події бурхливих років, починаючи від надій на сподіване визволення, і кінчаючи жалем за розбиті надії:

Я більше не плачу.

Я муку свою

В кайдани сталіні закую:

Народ мій закутий в кайдани,

Горять його рани ...

І душу свою

Я раном його віддав.

Обурення проти насильства, гніву за скривдженість прийнята поезія Олеса. Особливо грізний його обліпаний пафос, в якому відчувається натхнення пророка, як наприклад:

Вам казано — любіть братів,
Діяти добро, не будуйте псами,
Бо Бог в рабах запалє гнів
І лідє вас судити з рабами,
І вичне суд страшний на вами...

27—1834. Засновано Київський Університет св. Володимира.

27—1867. Помер Б. Хмельницький, найбільший гетьман України.

СЕРПЕНЬ

1—1913. Померла поетеса Лєся Українка, яка пронизала всю свою поезію гаслом:

Так! — я буду крізь слізми

Без диха співати пісні,

Серд нїх не сподіватися —

Буду жити! Геть, дуни сльми!

Надзвичайно глибокий вплив Біблії відбився у творчості Лєси Українки. М. Драй-Хмарі, біограф Л. Українки стверджує, що вона „Своєю ідеалістичною мовою, своїм символічними думаннями, Лєся Українка нагадує стародавніх пророків“.

8—1918. Народився Пентелеймо Куліш, найважливіший письменник того часу, який відродження рідного краю послужив словом і ділом. Великий вклад у культурну скарбницю українського народу П. Куліш зробив тим, що переклав Біблію на українську мову.

Істинно, істинно глаголю вам: Хто вірує в мене, має життя вічне. Я хліб життя. (Єв. Ів. 6:47-48).

„ЕВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА“
THE EVANGELICAL TRUTH
 Published monthly. — Authorized as
 second class mail, Post Office
 Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закор-
 доном \$10.00. Опере число 10.
 РЕДАГУЄ — КОМПЕТ.
 Влада М. Федоско
 Адрес редакції:
 606 Ossington Ave.,
 Toronto 4 — Ontario.

ГАР Р. РАНКС КО.

ПОГРЕБНИК

455-57 Kalm St. West,

ТОРОНТО

Телефони:

Оф. WA 5370; Дом. BA 6082

ТРУДНОЦІ

„Та ж чеснота ваша, немов темрява ранки, немов роса,
 що скоро зникає.“ Осія 6:4.

В тропічних країнах, де па-
 нує спека і розкидані безводні
 пустині, вода становить одну з
 найбільших цінностей. Брак во-
 ди — це страшна кара. Хмара
 на небі обіцяє дощ і врожай.
 Хмара без дощу — велике роз-
 чарування. Тому ми знаходимо
 в Біблії багато алергорій „пов'я-
 занних з цими явищами. Віру-
 ючих, що живуть байдуке, Пе-
 тро називає „джерела безвод-
 ні“, апостол Юда — „хмари
 безводні“. Пророк Осія до-
 рікає людям, що вони часто по-
 давали надію змінити своє жит-
 тя, проте щоразу ці добрі на-
 міри і чесноти зникали, як тем-
 рява, як рання роса. Чимало
 людей, маючи релігійні пере-
 живання, звертають всі свої по-
 мисли до Бога, проте через де-
 який час вони знову стають
 байдуками і часом робляться ще
 гірші. Часто людина під час хво-
 робі, або перед загрозою смер-
 ті чи нужди, благочестя Бога
 „Господи спаси, бо погирбав“.
 Як тільки минула загроза, ми-
 нає і їх побожність з усіма че-
 нотами. В чому полягає при-
 чина всього цього? Поперше
 в тому, що всі ці мінливі віруючі
 ніколи не наvertались до Бога
 ширим серцем. Подруге, повер-
 нись переживання, що спри-
 чинили релігійне захоплення,
 змיתай певні труднощі. Отже
 розглянемо деякі з цих труд-
 нощів.

І. Багато з тих, що цікавлять-
 ся питаннями віри, хотіли б ма-
 ти ясну і вичерпну відповідь на
 всі теологічні проблеми.

1. Якщо вони не можуть
 примирити науку про молитву
 і Боже передбачення, ласку
 і свободу вибору, пояснити по-
 чатки зла, приречення і свобо-
 ду волі, то вони залишаються
 в стані безвір'я. Ми не заперечу-
 ємо, що труднощі існують. Ми
 не претендуємо і на те, щоб
 дати вичерпну відповідь на всі
 ці проблеми. Як би ми могли
 це зробити, то безперечно за-
 тмили б своєю теологічною
 геніальністю Августина, Кальві-

на, Лютера і всіх світських і ду-
 ховних філософів і теологів.
 Ні, на це ми не претендуємо.
 Ми хочемо лише ствердити, що
 ці труднощі не тільки властиві
 для релігійного відкриття. Во-
 ни властиві для вського знан-
 ня. Ті самі проблеми, тільки
 під іншою термінологією, ста-
 новлять предмет дебатів між
 філософами світу на протязі
 тисячоліття. І на сьогоднішні
 дискусії заставляє дискусія про де-
 термінізм і індетермінізм, про
 свободу і приречення й т. д.

Труднощі виникають не то-
 му, що факти відкриття є хви-
 ні, а в наслідок обмеженості
 людського знання. Як би ми
 знали все perfectly, то всі су-
 перечності зникли б. Таке абсо-
 лютне знання має тільки од-
 ин Бог. Оскільки Бог не пере-
 дав нам усього свого знання;
 то перед нами залишаються та-
 емніції.

Неможливо втиснути необме-
 жене в обмежене і нескінченне в
 кінечне. Саме через це в самій
 природі речей, нескінченний,
 всемогутній, що все знає, Бог
 не може передати нам обмеже-
 ні істоти, всю сукупність од-
 ного знання. Тим то яскре
 відкриття, що його дав нам
 Бог, в силу задавань мірку-
 вання, повинно мати труднощі,
 яких ми не спроможні зрозу-
 міти, і які перевищують наш ро-
 зум.

Посилаючи відкриття людям
 важливо було не уникнути всіх
 таємниць, оскільки це немож-
 ливо в силу обмеженості лю-
 дини. Треба було дати правди-
 ве знання, щоб воно могло при-
 вести людей до Бога і дало б
 засади для їх поведіння на
 землі.

Отже таємниці у відкриття
 становлять його невід'ємну ча-
 стину. Бог відкрив себе в при-
 роді і природі сповнена таєм-
 ниць. Бог відкрив себе в Слові
 і воно сповнене таємниць.

2. Труднощі, що ми їх маємо
 у відкриття, є ті самі, що й в
 щоденному нашому житті. Лю-

ді запитують: „Для чого моли-
 тися до Бога, коли він наперед
 знає, що станеться?“ Проте в
 щоденному житті, це міркуван-
 ня не спливає нас звертатися
 про допомогу. Якщо цей факт не
 спливає нас щодо людей, то чо-
 му саме він має спливати нас
 щодо Бога?

Щодо вибору й покінчення,
 то чи не бачимо ми щодня, що
 одні люди народжуються ви-
 брані для роскоші а другі в ве-
 ликій біді. Чи кожен з нас не
 бачить, оглядаючи минуле, як
 якась рука вела нас в обстави-
 нних життя.

Знову ми повинні додержу-
 ватися принципу, що труднощі
 відносно речей, що в них ми
 маємо сумнів, не повинні сто-
 яти на перешкоді безсумнівних
 обов'язків. Щоб людину не тур-
 бувало, воно добре знає, що
 робити зло — це гріх. Совість
 примушує всіх нас признати,
 що негаразд робити зло при
 будь-яких обставинах. Отже, ли-
 шивши теоретичні міркування,
 ми повинні практично діяти
 про це. Такий наш обов'язок.
 Тоді все, в чому ми мали сум-
 нів, зникне і поверхню релі-
 гійне знання перетвориться в
 духовну певність: „Коли хто хо-
 че волю Його чинити, знайте
 про науку, чи від Бога, вона“.
 Єв. Ів 7:17.

3. Ми не повинні відкладати
 жадного духовного обов'язку,
 аж поки не розв'яжемо усіх
 теологічних проблем. Пригадаймо,
 що Христос сказав Петрові,
 котрий пробував допитуватися
 в подібний спосіб. „Що тобі до
 того? Ти йди слідом за мною“.
 Єв. Ів 21:22.

4. Дехто може сказати, що
 ми дискутуємо богословські
 проблеми, а що робити з мо-
 дерними дослідженнями і досяг-
 ннями науки. Якщо ми будемо
 завжди розрізняти між самими
 фактами і їх інтерпретацією, то
 всім труднощі зникнуть. Бог є
 автором усіх явищ і фактів при-
 роди і Він же є автором від-
 криття. Тому факти відкриття
 і факти природи повинні бути
 в повній гармонії.

Тепер інтерпретують факти
 відкриття і явища природи лю-
 дині і дуже часто хибно. Часом
 помилялись релігійні дослідни-
 ки фактів відкриття, часом по-
 милялись вчені дослідники фак-
 тів природи. Провідні ієрархи
 церкви в середині віку, прийняв-
 ші теорію стародавнього на-
 уковця Птолемея, ствердили, що
 земля рівна як стіл. Це була
 хибна інтерпретація, про яку в
 Св. Письмі немає ні слова. На-
 впаки Св. Письмо скарго-
 вить про земську куляло, як про
 „круг земний“. Крім того, де-

які дослідники фактів природи
 можуть так само прикро помил-
 ятися. Французька Академія
 Наук минулого століття дожи-
 рала голові міста і радник за
 засвідченням завіт про те, що з
 неба в їх околиці упав великий
 камінь. Вчені того часу тверди-
 ли, що це неможлива річ. В А-
 меріці проф. Кул, знайшовши
 окаменілий зуб, оголосив його
 зубом доисторичної людини і
 навіть з гіпсу зробив, на під-
 став цього одного зуба, щіль
 бюст чи то напівмавпи, чи то
 напівлюдина. Коли ж інші вче-
 ні, продовжуючи в тому само-
 му хислі розкопки, знайшли ре-
 шту зубів і щелепи, то вияви-
 лося, що то були щелепи ви-
 мерлої безгрозі. Скандал був
 великий.

Не слід поспішати визнавати
 теорії за факти. Якщо ми
 будемо робити, то ніщо не за-
 хитаве нашої віри. Чимало вче-
 них, глибоко віруючих, що беру-
 ть активну участь в церков-
 ній діяльності, вярть в молит-
 ву і разом з тим викладають на-
 укові лекції. Тільки для людей
 з поверховими знаннями важко
 примирити науку і віру. Для
 людей же глибокої науки не
 було ні в минулому, ні тепер
 жодних труднощів, бо по суті
 між фактами природи і від-
 криттями немає внутрішнього
 заперечення.

II. Друга причина, що ни-
 щить початкові враження і
 рішення йти за Богом полягає в
 переслідуванні й галузуванні.

1. Такі заклики, як „зрадив
 батьківську віру“, образи, різні
 інсинуації і погрози не легко
 знести, і уникуючи конфліктів,
 вони стискають свої переконан-
 ня. Не слід перелічувати, що
 небезпечно, бо це явище не таке
 страшне. Треба тільки відважити
 своє становище. Переслідувачі,
 побачивши вашу послідовність
 і відважність, не тільки пере-
 ставлять нападати, а й будуть
 поважати вас. Поодиноким лі-
 ком проти страху є сміливий
 вчинок. „Доволі з тебе благо-
 дати моєї, бо моя сила в твоїй
 слабості звернується“.

2. Невідповідне оточення, по-
 гани прийдельці часто спричиня-
 ють духовний занепад. Я знав од-
 ного юнака. Він весь час запев-
 няв мене, що стане евангелі-
 стом, і незваром зможє назва-
 ти мене братом у Христі. Гар-
 ний, досить здібний юнак. На
 жаль, його приятелі, тобто його
 оточення, складалося з по-
 нидьких суспільства. Що ж ми
 маємо? Не так давно я з ним
 зазівався. Тяжко було його пі-
 знати. Опущений, п'яний, ви-
 знати. (Продовження на ст. 5)

Дітя

Люби життя!

Ми п'ємо часто у себе, у інших,
Ми похвалюємо римою в наших бутті.
Ми шукаємо: „Що у житті найцінніше,
Що найкраще за все у житті?“

І почути ми хочемо щось особливе,
Щось таке, що зворушило б наших чуття.
А не знаємо часто, що саме часіве
І найкраще в житті, — це життя.

Люби життя сумне, погане,
Як любиш добре і ясне
Тоді тепліше серцю стане,
Неначе з неба в нього глянє
Проміння соняшне, рясне.

Нехай (довкола) дійсність чорна,
А ти, мов тін, поміж людей...
Рі, здається горе непорочне...

Люби життя, а воно пригортає
Тебе, як матір до грудей.

46. Париж.

ТРУДНОЩІ

(Закінчення з ст. 4)
глядає як старець. Сам каже:
„Ось до чого довели приятелі“...
Вирішив їхати „на родину“.
Найкращий приятель — це Христос.
Хто не бажає бути Його приятелем, не повинен бути нашим другом.

3. Розбещені звички скокують людину неначе кайданями, що їх тяжко розв'язати. Така людина, як Фелікс перед Батлом, почувши благовіст, тремтить від страху і переконання, але не знаходить в собі сили розв'язати кайдани. Розпуста, срібололюбство завжди доконають людину, якщо вона не вирішить: „Встану і піду до батька мого“. Боротьба ця не легка, але на вазі ми маємо життя душі і вічність.

III. Третя причина, що впливає на занепад перших релігійних захоплень, полягає в житті тих, що називають себе христианами.

Якщо особи, які визнають себе за учнів Христових, живуть несприятливо, часом нечесно, глузують з духовних речей, стаються до них з небажаними, то новий віруючий має право думати: „Якщо вони, що вже пізнали правду, так живуть і говорять, то тим більше чого я маю турбуватися про чистоту. Скептик, бачучи такою христианами, цілком природно скаже: „Якщо це христиани, то я можу дуже добре обійтися без нього“. Це велика відповідальність.

Не можна виправдувати таку непослідовність. Але треба знати, що релігія є особистою річ-

чю. Непослідовність віруючих нас не оправдає. Чи зможе людина оправдатися у суді так: вона вкрала це так, але є багато інших людей, що називають себе чесними і жадуть. Правда, що в церкві є члени, що приносять славу церкві, проте сам обов'язок — насамперед пильнувати самих себе. Запевність у своєму спасінні, а тоді зможемо допомогти і тим, що непослідовні. Відтак не можна судити всіх християн по тих, що є непослідовні. Коли ви прийдете до йблуків, рясно вкриті йблукими, ви не будете судити урожаю, по гнилях і хробачилим йблукам, що лежать на землі, бо на дереві знаходиться багато добрих йблуків. Іх є немало в церкві і якщо ви мали нагоду пізнати їх, це лишилось добрим впливом на ціле ваше життя. Я знав одного віруючого, що мав сумніви аж поки він не почав ходити на студії до одного біблійного коледжу, де була добіра віруюча молодь. Протягом року всі його сумніви зникли.

Нарешті ми маємо звершений і благословенний приклад у житті нашого Господа. Його приклад і життя це зверхня компенсація за всю непослідовність, що ми її можемо бачити в інших. Кінцею-кінцем „краще боротися за добро і правду, ніж реінситувати на зло“.

Віруючі повинні раз назавжди пам'ятати, що той, хто приходить, до Христа і починає читати Біблію, читає її через нас і по нас міркує про правду благовіст. Отже, кож-

Мовна пошесть

Останнім часом доводиться чути на вулиці, в театрі, на різних академіях і т. д. якусь предивну „українську мову“. Ось, наприклад, розходяться після вечірки в „Укр. Нар. Домі“ два приятелі. Раптом один з них: — Заколуй, будь ласка, до мене, як будеш мати тай...

Особливо цей жалюгідний жаргон дунає в приміщенні, куди збираються на вечірки, академії, вистави тощо. Ось якесь ліві, під час вистави, нахилившись до своєї знайоми:

— А чи чули ви, що Петро Іванович, купив гауза, в якому вісім румів...

Тут же, поруч вас, якийсь добродій впливає своє горе знайомому:

— Хотів було купити радіо, але коштує ту-мач...

Телефонуйте ви до знайомого, а вам відповідають: — Його немає, рі із вут...

Підчас обіду на роботі доноситься до вас розмова:

— Ти знаєш, що моя дружина так трайвело карую, як справжній канадійка...

Ця жалюгідна мовна пошесть назвичайно шириться серед українців і загрожують не тільки знівечити, а зовсім усунути з щоденного вжитку прекрасну українську мову — цей дорогоцінний скарб усього нашого народу, ця невід'ємна ознака для нас, як для культурної нації. І справді, кого може навчитися наша молодь, наші діти, слухаючи від старших такий жалюгідний жаргон. Англійську мову ми повинні знати, але ніхто не дав нам права нівечити свою рідну мову. Отже треба розмовляти чистою англійською або чистою українською мовою, а не жаргоном. Мовна пошесть шириться. Без, без винятку, українські організації й особливі преса повинні звернути на це найсерйознішу увагу і розгорнути відповідно боротьбу, щоб у корені її зіркнувати.

Час не жде, а небезпека велика!

М. Зозуля

РЕАКТИВНІ МИСЛИВЦІ

Канада виробляє реактивні мисливці. Швидкодіє льоту цих мисливців становитиме понад 1600 км. на годину.

на наша непослідовність зменшує їх упевненість і ми стіємо для них каменем спотикання, замість того, щоб бути ступенем до пізнання правди.

Пам'ятайте, як часто Са. Пін-

Щинаї факти

"КІТ—РИБА"

“Наша Мета” в ч. 48 1951 р. містить матеріал про те, що м'ясо кита мовою істот і в іншій дії пошту. “Кит — риба!” — проголошує Ватикан.

Маяючи деякі сумніви щодо постанови Ватикану, ми звернулися до Кембриджської енциклопедії. В енциклопедії написано: “Кит — це звір, що найкраще пристосований до води”. В інших енциклопедіях так само визначають кита, як звіра, а не як рибу. Далі дізнаємося ми, що самця-кита годують своїм малюк молоком, як всі звірі.

Але, що Ватиканові до науки. Для церковних цілей кит — риба і кінець. Просте Ватикан проголошує, що кит — риба і всі католицькі вчені в цілому світі повинні заховати свої підручники зоології, зрештеш життєвої істини, що кит не звір і вважати його за рибу. Як в українській лісні: “Чоловік каже, що веде рибу, жінка каже: рак! Нехай так, нехай так, нехай риба буде рак”.

Такі перетворення одних істот в інші декретами з Риму відкривають необмежені релігійні можливості. Притягують, що віруючому заохотилося добрі української ковбаси в піст. Що пробити, щоб уникнути гриха? Просто Ватикан проголошує, що ковбаса це пісній оселедець і проблема розв'язана. Що я казати, нема лиха без добра.

А ЧУДЕС НЕМАЄ...

В селі Фатима (Португалія) у жовтні м. р. з усіх кілків країни та ін. держав зібралося 500,000 чол. Паломництво до цієї місцевості весть час зростає тілесно в наслідок того, що віруючі переконані в шестикратному об'явленні тут в 1947 р. Божої матері, до чого досить широко заохочує католицька церква.

Навколо цього селища майже на десять акрів розкинули і вбудували палаци. Побудовані простори приміщення для хворих і калік. Утримують все це монахи. Тут тисячі хворих чекають на своє цілюння. Але найцікавіше в усій цій акції те, що ми, поводямося католицька преса, випадків чудесного цілюння не спостерігаємо.

сьмо розповідає про випадки, коли учні не пусkali до Христа інших і забороняли дітям. Це також часто трапляється і в нашій ділі.

О. М.

Основоположником науки про темперамент був грецький лікар Гіппократ. Він поділяв темпераменти на чотири групи і зв'язував їх з перевагою в організмі людини однієї з таких рідин: червона (артеріальна) кров, чорна (венозна) кров, жовті флегма. Перевага червоної крові дає темперамент сангвінічний, чорної — меланхолічний, жовті — холеричний, лімфи — флегматичний. Класифікація темпераментів, подана Гіппократом була прийнята і в нові віки з дуже невеликими змінами. Учені поного часу поділяли інше фізіологічне підґрунтя психічних властивостей різних темпераментів, але характері стику їх залишили майже незмінною.

Головні риси чотирьох темпераментів, відповідно до вчення Гіппократа, такі:

Сангвінік має такі риси: невдачливості і поверховості реакції, швидка зміна настроїв і уподобань, перевага веселого настрою і безтурботності, живість без наполегливості, блиск без глибини. Сангвінік дуже легко сходиться з людьми і дружить з ними, але дружба його ненадійна.

Холерик має реакції швидкі і сильні. Йому властиві бурні афекти, особливо афекти гніву, він настірливий і перетий в прагненні до поставленої мети і не зупиняється перед перепонами. Часто він через свою агресивність буває неприємним в суспільстві й має багато ворогів.

Меланхолік має реакції сильні й повільні. Враження повільно, але глибоко проходять в його душу і довго тримаються в ній. Звідси перевага внутрішнього переживання над зовнішньою діяльністю, а також нахил до смутку, журби і песимізму. Меланхолік трудно сходиться з людьми, має нахил до підозріння і недовіри, зате, залізши, він залишається вірним другом.

Нарешті, флегматик має реакції повільні й слабкі. Він не має ні сильних бажань, ні пристрастей. Він спокійний і урівноважений. Рухи його повільні, але це не означає, що він лінійний. В праці йому властива упоритість і посидючість.

В кожному народі є представники всіх названих вище типів темпераментів. Але можна сказати з певністю, що якийсь тип темпераменту переважає у того чи того народу.

Який же темперамент властивий українському народові?

Проф. Г. Ващенко

ТЕМПЕРАМЕНТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Як надзвичайно цікавий і актуальний матеріал і на сьогоднішнього дня, надрукований на II Конгресі Східної Української Мови, що відбувся у квітні 1948 р. в Агасі — Німеччина.

На підставі багатьох даних можна сказати, що серед українців переважає темперамент холерикомеланхолічний. В значно меншому відсотку трапляється темперамент флегматичний.

Чистий холеризм, ознакою якого є, між іншим, агресивність, не властивий типовому українцеві. У нього холеризм з'являється деким рисами меланхолізму. Останній, як відомо, характеризується повільністю і глибокою реакцією. Академік Павлов характеризує меланхолічний темперамент, як загальмований. Отже, моменти гальмування, властиві типовому українцеві, по-являються його холеризм. Українець здатний запалюватися сильними почуттями; йому властива енергійна дія, але запалюється він не раз, а посполоху. Почуття нарастають у нього повільно, але досягають великої сили. У цій повільності виявляються меланхолічні риси темпераменту українця. Але від типового меланхоліка українця відрізняється тим, що реакція на подразнення в нього спрямовується не лише на свій внутрішній світ, а й на світ зовнішній, приймаючи іноді бурхливі форми. Поеднання елементів холеризму й меланхолізму виявляються також у тому, що йому властиві як сильні стечні почуття (радість, гнів у бурхливій формі — риси холерика), так і сильні почуття астенічні (смуток, журба — риси меланхоліка).

Ці властивості темпераменту виявляються перш за все в масових рухах українського народу. Вони не виникають раптом з приводу якогось випадку, а завжди мають довгий підготовчий період, потім вибухають з нестримною силою й довго тримаються. Так було з повстанням Богдана Хмельницького, так було і з гайдамакизмом.

Зате в мирних обставинах дія типового українця характерніча стриманістю.

Українець виявляють стриманість. Навіть на українських ярмарках часто глухий гул і різко можна почути галас і крики. З особливою стриманістю поводить себе українці в

кінці, театрах, під час лекцій, доповідей і т. ін.

Старовинні мандрівники, особливо араби, що відвідували Україну, відзначають веселість українців, нахил до танців, гуляння і т. ін. Ця риса зберігалась і в княжі часи, особливо в часи могутності Київської держави. Все ж традиція історії нашого народу і крива боротьба з кочовниками, втрата своєї держави, тяжке панування Польщі, а потім Москви, кріпачство, — все це не могло не вплинути на настрої народних мас, не викликати в них смутку й журби.

Але все це послабило, порівнюючи з тим дійсно жалюгідним стражданнями, що завдав і завдає українській нації панаування більшовицьким пануванням. Скільки було знищено наших людей в часи воєнного комунізму, скільки їх померло під час голоду в 1932-33 рр., скільки загинуло на каторжних роботах в концтаборах, а скільки гора завпає наші люди після останньої війни, коли його нищили в нерівних боях і мільйонами вивозили у далекі кути країни! Все це робилося і робиться з садистичною, сатанинською жорстокістю, щоб викликати якнайбільше мук і страждань, а якнайгірше зруйнувати з людської гідності. Не мало гора завдавали нашому народові й німецькі окупанти.

Тому й не дивно, що в нас так багато сумних пісень, і в українці, особливо з Наддніпряни, здаються сумними спостереженнями чужинців.

Але взагалі треба сказати, що навіть у найтяжчі години своєї історії український народ у своїй масі зберігав частково життєрадісність. Для нього характерністичний стан, визначений словами: "З журбою радість об'ялася."

Такі поєднання журби й радості відомі й в нашій народній пісні: поряд з піснями сумними наш народ створив і багато пісень веселих та жартівливих; іноді в тій самій пісні поєднуються елементи смутку й радості. Такі поєднання відзначаються в самому способі співати пісні. Наші кобзарі-бандуристи, як це відзначає ще Шевченко, любили й люблять пісня

сумних пісень співати також пісні веселі й жартівливі.

Нарешті, за своєрідного поєднання журби й радості можна визнати питомий українця гумор, цей, як казав Гоголь, видний сміх крізь невдалий світу слізою.

Темперамент українського народу і його історія сприяли своїй глибокій його почуванню. Про глибину й силу переживання гора, журби й радості свідчать знову ж такі українська народна пісня й музика, що промовляють до глибини душі. Гадаю, що не в багатьох народів можна знайти пісні, прожиті таким сильним почуттям туги та журби, як наш невідомий й деякі кріпачі пісні, або пісні про кохання, в яких співачка про розлуку з милим.

Сильні й глибокі в українця й такі почуття, як радість, гнів, кохання та інші. Про здатність українців до інтенсивної радості свідчать також наші пісні, а особливий танки.

Те ж саме треба сказати і про інші почуття, про стійкість почування найбільше свідчать уперте боротьба українського народу за свою самостійність, що триває вже сотні років і все ж таки не припиняється. В цій боротьбі, безперечно, велику роль, крім національної самолюбності, відіграють такі почуття, як любов до Батьківщини й ненависть до її ворогів.

Українці властивий і гнів, але він відрізняється від гніву деяких інших народів, що мають іншу спадковистість та історію. Гнів типового українця різко набуває характеру безоглядності, стихійної жорстокості. Це ніби заперечує історію українського народу, зокрема боротьбу з поляками в XVII, XVIII сторіччях і гайдамакизму. Дехто навіть слово "гайдамаки" вживає як синонім жорстокого розбійника. Крім того, дехто, як на доказ жорстокості українців, вказує на жидівські погроми, що були на Україні у 1919-1921 рр.

Все це — наслідки упередженості. Кривава боротьба з поляками і зокрема гайдамакизм зовсім не свідчать про жорстокість українця, як типову рису характеру нашого народу. Це був у першу чергу вияв прагнення народу до волі, що його утримали насильники, в подальшому, це була справедлива, помста за жалюгідні знущання, абиства й катування православної, свободолюбного народу. Тут на перше місце висту-

(Продовження на ст. 7)

Темперамент українського народу

(Закінчення з ст. 6)

пає не стихія, а свідомість своїх людських прав, потоптаних насильниками. Це шахетний, справедливий гнів людини, а не шаління звіряча, руйнуючих інстинктів.

Характеристикою з цього погляду є постать Гогти. Він убиває своїх власних дітей, але доконує цей жорстокий вчинок не в запалі розбурханого стійкого гніву, а з свідомості свого обов'язку знищити ворогів українського народу, ворогів його прав і віль.

Щодо жидівських погромів, то жаж їх дуже перебільшили. Ці погроми в Україні мали такий характер помсти за те, що значна частина жидівського населення в часи визвольної боротьби українців діяла на користь більшовицьким, виявляючи при цьому велику жорстокість.

Події більшовицької революції й визвольної боротьби українців у 1918-1922 рр. яскраво свідчать про те, що українці не владства безоглядності стихійна жорстокість. Особливо це стає ясним, коли порівняти поведінку більшовицьких загонів, що складалася переважно з росіян, з поведінкою українських воєнків.

Більшовицькі виявляли безоглядну жорстокість, що мала в собі багато садистичного. Вони нищили не тільки українських воєнків, що попадали до них у полон, а немовбиру зичувалися і з мирного населення: убивали беззахисних старих чоловіків, жінок і навіть дітей. Нещасних жертв більшовицьким здебільшого піддавали немовбиру тортурам: виривали пасма шкіри, палили, розпинали, кляли на них дошки і сікли зверху, як на лавці і т. ін.

Особливо немовбиру садистичну жорстокість виявляли чекісти.

Нічого б не було дивного, коли б український народ на всю свою жорстокість насильника відповів такою ж жорстокістю покриваючого. Але навіть в умовах справедливої боротьби українці не виявляли негликої жорстокості. Як правило, українські воєнки не били, а налячували часто випускали на полонених червоноармійців. Були випадки, коли в запалі бою українці не били переможених ворогів, а дарували їм життя.

Відсутність нахилу до безоглядної жорстокості виявляли

українці і в останню війну, зокрема в боротьбі з німцями і більшовицями. З розповідей воєнків УПА, що прибули до Німеччини, доводьмося, між іншим про такі факти: Ведучи нерівну боротьбу з більшовицями, що виявляли немовбиру жорстокість і підступність, українські воєнки нещадно нищили лише НКВД-істів, бо це запеклі вороги, яких не можна залишати живими, це люди, що з власної волі стали катями. За те ці ж самі воєнки не били полонених червоноармійців, а навіть відпускали їх на волю, будучи свідомі того, що ті воюють не з власної волі, а з примусу. Українські воєнки також не нищили польських сіл, де населення не виявило особливої ненависті до українців і не шкодило Українській Повстанчій Армії. Як бачимо, тут діє не сліпа жорстокість, не тваринні інстинкти, а почуття, керовані розумом і справедливістю.

Менш, ніж деяким іншим народами, властива українцям і паника. Ще в царській армії українські частини визнавалися за найбільш стійкі. Таку стійкість, здібність не підпадати тваринною жахою виявили українці і в останню війну та після її закінчення. Воєнки УПА розповідали про численні факти, що свідчать про холодокрівність українця в бою, коли йому зазирає в очі смерть. Тільки завдяки цій здібності УПА могла так довго боротися з незрівняно сильнішим ворогом, і при немовбирих труднощах пробратися через терен, густо обсаджений більшовицькими військами, озброєними найновішою зброєю.

Що ж позитивне й негативне в накреслених вище рисах українського народу?

Відповідь на це дає нам історія. Холодико-меланхолічний темперамент українців у одні моменти історії спричинявся до наших успіхів у галузі політики й культурного життя, в інших — до наших поразок. Здобивши запалюватися невинністю до ворогів, рішучість боротися до загину за Батьківщину, завзята й впертість виявлялися в книжний період і спричинялися до того, що наш народ не тільки відбивав напади численних кочових орд, але робив славні походи в чужі країни й опанував великі простори аж до Волги й Кубані не сході й до Сяну — на заході.

Так само цей холеризм по-

родив козацькі повстання і виявився в упертій боротьбі з поляками й татарами. Нарешті, він же, цей холеризм, спричинився до надзвичайного завзятого і до героїзму УПА в нерівній боротьбі з більшовицями, що викликав подив серед чужинців.

Але поруч з тим цей холеризм і зв'язаний з ним егоїстизм зпринимався й спричинявся до наших взаємних внутрішніх сварок, що завдають нам з'єднати в одну міцну спільноту і створити свою державу. Так виявив себе наш холеризм у взаємній шкідливій боротьбі князів у Київській період, в часи руїн, в часи наших Визвольних Змагань 1917-1920 рр. Так само виявив він себе і на еміграції у взаємних сварках, партійній грізні та самопоборюванні.

Позитивні й негативні наслідки в житті українського народу давав і дає також і наш меланхолізм, бо здібність до глибоких внутрішніх переживань, до рефлексії, — це одна з основ нашого естетизму. На ґрунті його розвивається наша багата на зміст і тонкі почуття народна пісня й кращі твори нашої літератури. Але поруч з цим меланхолізм спричинявся до занепаду й занепадання значної частини українців після невдалої доготричної боротьби. Він же продовжує у нас і шкідливі почуття меншевартисті.

Афекти гніву й страху у нас, як правило, рідше набувають стійкого характеру, ніж у деяких сусідів. Українці взагалі не владства експансивності. Він стримує свої афекти, але останні мають звичайно доготричний характер. Це риса взагалі позитивна: вона свідчить про те, що культура вже уйшла у нашу плоть і кров. Але і в цій більш культурній формі названі вище афекти, особливо афекти гніву, часто шкодять нашому народові і в громадському і в політичному житті. У взаємній боротьбі українці здібні промаїти дуже великою ненавистю, що може тривати роки.

Поставе питання, чи слід взагалі переборювати холеризм і афект гніву. Здавалось би, що двох відповідей на це питання бути не може. Гнів, лють, ненависть — це ті сили, що вносять у життя дуже багато зла. Сварки в родинному житті, боротьба в житті громадському й політичному, убивства, — все це вияви афекту гніву. З ним зв'язане також найбільше зло в житті людства — війна, що супроводиться жахливою руй-

нацією здобутків культури й масовими убивствами часом тисяч невинних людей. Все це, здавалось би, дає підставу твердити, що людні треба за всяку ціну викоринувати у себе й інших почуття гніву.

Але підійдемо до цієї складної проблеми з іншого погляду. В природі нема нічого недолучного. Зло в житті виникає в наслідок зловживань а боку людини силами природи. Тому й гнів, як цілком природне явище, теж мусить мати свій сенс. Цей сенс і викривають дослідження в галузі фізіології.

А особливо ми не можемо ставити собі за завдання переборювати наш холеризм в сучасних умовах нашого політичного життя. Точніше упертій й жорстокої боротьби за самостійну Українську Державу, а може й за наше існування, як нації. Ця боротьба вимагає титанічного напруження сил, а воно можливе лише під впливом пащої любові до Батьківщини і такої ж саме ненависті до її ворогів. Тут акра і має виступити на сцену наш холеризм. Саме він був діючою силою в упертій боротьбі наших предків за часів Хмельниччини і Гайдамаччини. Теку ж ролю він має відіграти і в тих вирішальних боях за волю, що вже почалися на різних землях, і, разом з ним і інші повнені народом до самостійного державного життя. Цієї мети може досягти лише покоління, що дуже сильно любить і так же сильно ненавидить.

Але холеризм треба вкласти в певні культурні і моральні рамки, бо інакше він стане за силу, руйную, а не будує. Емоції повинні бути підпорядковані високим національним і загально-людським ідеям. Гнів молоді мусить бути шахетний і справедливий. Він повинен спрямовуватися проти неправди й насильства і не виникати з дрібних особистих амбіцій та егоїзму. Об'єктом нашого гніву мусить бути не свої люди, а в чомусь розкодається з нами, а запеклі вороги українського народу, що хочуть тримати його в найтежній рабстві.

Такий гнів не тільки не суперечить законам моралі, а цілком відповідає їй. Не можна бути байдужим, коли неправда, злобистість і підступ прагнуть до пунування над світом.

Отже, у бій зі злом за правду і волю!

“SOMEONE HAS SCALES THAT CAN TELL THE WEIGHT OF A WORD, BUT NOTHING CAN MEASURE ITS INFLUENCE”

We imagine St. James would have underlined the above quotation had he come across it in his reading, because in his epistle he makes some forceful observations about that “unruly little member,” the tongue, with its incontinencies and its power for evil and good. “The tongue,” he says, “Is a fire, a world of iniquity.” But he also says, “if any man offend not in word, the same is a perfect man.”

There is a tremendous power in our words. Through them we can make people happy or miserable, hopeful or dejected, courageous or fearful, whatever we choose. But, unfortunately, we seldom bother to choose, we cannot resist saying what is in our minds at the moment, regardless of the effect. With our words we may wound so deeply that even years will not remove the scar. But we can also heal. Perhaps that is why St. James cautions us to “be swift to hear” but “slow to speak.”

In all successful human relations words are a most important factor, whether between members of a family, among our friends or business associates or even strangers. What we say determines largely how happy or unhappy our home life is, determines how many friends we shall make and keep, has an important bearing on our success. A word may turn the stranger at your elbow into a friend, or at least send him on his way gladdened by a little human fellowship.

Since we all want to be successful we should consider seriously the kind of words that are most pleasant to ourselves, for we can be sure that they are the ones other people like, too. Polite words always please. It is never a waste of time to be courteous, and it is no indication of weakness, as is sometimes erroneously believed. It will keep things running smoothly with friction not an inch away.

But politeness is not enough. We need kindness as well, words that show the love that we have for people and our appreciation of the service they are rendering to us or to others. William James the famous Harvard psychologist said “the deepest principle of human nature is the craving to be appreciated,” and that applies to people of every age. Much of life that seems difficult and dull could be made easier by a little word of appreciation now and again. Children need it from

their parents and vice versa. No sacrifice seems too great when it is appreciated. Appreciation solves problems of discipline, too. “Mrs. Wiggs of the Cabbage Patch” said she always used compliments on her children instead of switches — and they were effective. Employees do more and better work when they receive appreciation, and employers like it too. Everyone, everywhere is made happier by words of sincere appreciation, so pass on the praise.

Pleasant words end a quarrel and are awfully good for envy or bad temper too, though difficult to summon when one is in such moods. They work like magic.

William Stidger tells a story of his daughter that illustrates beautifully the lasting influence of our words on other people. The incident was nine, and this is what she said about it ten years later. “Years ago when I was a little girl, my father used to take me for a walk each day and we always had some kind of an adventure. One evening our adventure was seeing a crescent moon and a cradled star, as my Dad called it. He made me look up at it a long time and then said: ‘Pretty, whenever you see a crescent moon and a cradled star I want you to think of me and remember that I love you.’ That night I suddenly awoke, for the first time in my life, the majesty and beauty of the sky, the moon and the stars. A great feeling of awe and reverence came to me. And I also saw and felt for the first time how much my father loved me; and I shall never forget that adventure.”

People do not forget what we say either: why not give them pleasant things to remember.

Beth Stevenson.

LAMPS OF GOD

His lamps are we

To shine where He shall say;

And lamps are not for sunny rooms,

Not for the light of day,

But for the dark places of the earth,

Where shame and wrong and crime have birth;

Or for the murky twilight gray,

Where wandering sheep have gone astray;

Or where the light of faith grows dim,

And souls are groping after Him;

And as sometimes a flame we find,

Clear shining through the night —

So bright we do not see the lamp,

But only see the light,

So may we shine — His light the flame,

That men may glorify His name.

HEALTH FOR EVERY DAY

by Dr. Helen MacMurchy, C.B.E.

HEALTH INSURANCE

March 16th, 1943 was a great day in the history of Canada. A Bill in Draft Form for Health Insurance in Canada was laid before the House of Commons Committee for Reconstruction by the Hon. Ian MacKenzie, Minister of Pensions and National Health.

On Feb. 6th 1942, an Order-in-Council was passed by Dom. Gov. appointing an Advisory Committee on Health Insurance with Dr. J. J. Haggerty, Director of Health Services in the Department of Pension and National Health as Chairman. The members of this Committee represent Medical Associations, Nursing Associations, Public Health Officials and the general public. The Committee have worked hard during the year and have listened to the views of all concerned, as far as possible, and they have been able to prepare a Bill for the purpose of preventing Sickness in Canada and providing medical, dental and hospital care for all who need such care. Everybody wants sickness to be prevented. We know now that sickness can be prevented. Everybody wants sick people to be cared for and cured if possible. We have doctors and nurses and dentists in Canada who can do this and we have hospitals where it can be done.

This Health Insurance Bill presents a plan by which it can be done and by which it can be paid for.

Who is to pay for the Health Insurance and how can it be managed? The Bill proposes that the Dominion Government shall pay part and the Provincial Governments shall pay a part. The Employer who pays your wages is to pay part and the

page-earner or employee is to pay a part. How much would it all cost and about how much would you have to pay? The Committee has studied a great many facts and figures and they think that the average cost to you would be about \$26.00 a year or 50 cents a week. That would enable you to have medical care for your children also and if you have children it would not cost you any more for the children. It is provided in the bill that if 50 cents a week is more than 3% of your wages or \$3.00 of every \$100 that you earn, then you will not pay more than 3% of your wages. For his wife's health insurance, a man pays 7/10 of 1% of his wages.

But we must remember that the Health Insurance Bill for Canada is not passed yet. It has only been printed for the members of the Canadian Parliament and the Canadian people to study. I think you should study it. It is hoped that about 50 cents a week would save you all your Doctor's bills. You would have your own doctor, just as before, and your Doctor's bill would be paid, but it would be paid out of that fifty cents a week.

За звітною звітною “МОЯ БАТЬКОВИНА — ТАБІР РАБІВ”

Колішній голова чехословацької делегації при ОН Панапек в комісії в справах розслідування рабської праці заявив: “Моя батьківщина перетворена на величезний табір рабів.” В Чехо-Словаччині на сьогодні функціонує 247 концетраційних таборів, в яких мучиться близько 350 тис. чол. Фактично 13 міль. населення республіки — це раби комуністів.

Свої свідчення Панапек підтвердив документами, що він їх зібрав під час подорожі в Європу, і численними свідченнями людей — жертв комуністичного режиму Чехо-Словаччини.

В Америці на авіаційних заводах Райта в Петерсоні будуть для Міністерства авіації нові вантажні чотири - моторні транспортні С-124, які треба вважати найбільшими у світі.

Чл. виконавчої заборгованості з передплати “Св. Пр.”?

Author unknown

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стоїчій моті“

Рік ХІІІ. Число 9. Торонто, Онт. ВЕРЕСЕНЬ 1982 КИТІМАНІЙ Toronto, Ont. Рік ХІІІ. Число 9.

СПОКУСИ

“У чому бо сам востраждає, споконуваний буши, мене і ти, що споконуватися, допоможи”. — Жид. 3:18

Життєва подорож віруючого до вічного города, якого будиначиний і творець є Бог, не легка. Вона повна змагань і боротьби, труднощів і спокус. Віруючих каменували, випитували на муках, часто вони смертю від меча умирали. Хоч і не всі віруючі були каменувані і вмирали від меча, але всі вони були споконувані.

Бути споконуваним значить або заносити певні терпіння, або коли людину кортить на якусь зло або гріх. Усі діти Божі були споконувані. Сатана так скоро як зобачить віруючого з оновленим серцем, відразу створює сплинтну працю Духа Божого, знищити радість в серці віруючого і так само знищити працю віруючого і його вплив через гріх. Хоч Сатана і не скрізь присутній, проте він має силу помічників. Вони навмисно хитрі і знають добре людську природу. Отже, коли Сатана намагається знищити нас, то ми можемо мати захист тільки в Христі, бо тільки Він один може допомогти тим, що споконуватися.

Не тільки Сатана споконував нас. Світ завжди споконував дітей Божих, незалежно від того, яку позицію вони посідають. Цар на престолі споконувався як і звичайна убога людина в ядом. Вечний не менше споконуватися, як і зовсім неписемний. Зміна становища людини не врятує її від спокус. Скажімо, як би хворий хотів позбутися хвороби і перейти з одного ліжка на інше його біль лишався б з ним і на новому ліжку. Зміна становища людини не звільняє її від спокус світу. Благатий має не менш спокус, ніж бідний. Якби не було ні спокус світу і Сатана лишив би нас зовсім, то ми все ж мали б спокуси. “Кожен же споконуватися, надивившись і лестьячись похоттю своєю”. (Як. 1:14). Кожен віруючий має що внутрішню боротьбу. Це може спричинитися до того, що найкраща і найчесніша

людина може обернутися в дикого звіра. Ми маємо в собі з мислосердя Божого світло, але друга сторона нашого духа темна, як ніч. В ній містяться усі найгірші можливості гріха. Ми в собі маємо дві людини, що ведуть смертельну боротьбу між собою. Кожен із нас споконував себе своєю похоттю. З цієї боротьби ми можемо вийти переможцями тільки тоді, коли одержимо підкріплення від того, хто був сам споконуваний, і може допомогти нам.

Дехто, впадши в спокус, виправдається тим, що він не зміг устояти. Це виправдання безпідставне. Адже всі ті, що перебувають у вічності з Христом, так само були споконувані і вийшли переможцями. Сам Христос “завнав усякої спокуси... крім гріха” (Жид. 5:18). Вони мали ті самі труднощі і зуживали ті ж знаряддя в боротьбі з спокусами, що й ми і вийшли переможцями. Це по-збавляло нас будького виправдання коли ми піддаємося спокусі і грішимо. Хто пильнує у Христі, той завжди переможе спокус. Проте ми повинні змагатися і не сумувати. Спокуса не гріх, бо наш Спаситель був споконуваний, але без гріха. Переступ постане тоді, коли ми піддаємося спокусі і чинимо волю Сатани, світу, або своїй похотей.

Спокуси, що приходять до дітей Божих, різноманітні. У Св. Письмі сказано, що Христос був споконуваний і завнав усякої спокуси. Отже, немає такої спокуси, що її не завнав віруючий, який не перетерпів Христос. Ті, що вже в небі, так само зазнали всяких спокус. Вони бдували, були мучені, ситилися по пустинях, тощо. Ми пропонуємо багатства за зраду, похесті за відступництво, свободу за ганьбу. Перед ними на вогнищах, коли вони терпіли пекельні муки, ченці тримали розп'яття, кажучи: “Тільки поцілуй, поцілуй і ти

Інформаційне повідомлення

Собор Українського Євангельського Об'єднання, що відбувся в м. Торонто 29-31 серпня ц. р., обговорив діяльність Об'єднання за минулий час і опрацював плани для майбутньої роботи.

Собор ухвалив постанову про підтримку Виконного Органу Національної Ради у визвольній праці. Зокрема надіслав привітання президентів А. Левчицькому, президії Національної Ради і Виконного Органу.

Собор звернувся через Canadian Broadcasting Corporation — “Голос Канади” з привітом “До українців на Рідних Землях”, який друкуємо в цьому числі. Цей привіт з доручення управи У.Е.А. виготовив проф. І. Флоринський.

Всі торонтоські англомовні часописи вислали звіт про роботу Собору і надіслали свої представників.

Собор ухвалив резолюції діяльності і надіслав їх П. Імператорській Величності Королеві Єлизаветі ІІ “Дюк оф Единбург”, генерал-губернаторові і прем'єр міністрові Канади. Текст резолюцій і привітання та відповіді вищені на 8 стор. цього числа.

Нову Управу У.Е.О. Собор обрав у такому складі: Голова — паст. М. Фесенко. Заступники голови: паст. І. Р. Ковалевич на Західну Канаду, паст. В. Боровський на Сполучені Штати. Референт укр. еванг. літератури: проф. І. С. Флоринський. Член управи: пастори — Г. Адамс, І. Цидентій. Секретар: паст. Л. Стандерт. Скарбник: С. Салтерс.

Постанови Собору і докладні матеріали про його роботу будуть подані в наступному числі “Єв. Пр”.

Редакція “Євангельської Правди”

матимеш свободу і всякія похесті в життю”. Але вони воляли краще мукі вогню, ніж знеславити Бога і себе, цілуючи ідола, бож-воини врили, що Бог існує не в дереві, зробленому в формі хреста, а в нерукотворних хмарах Любве до своїх дітей і родини стояла на дорозі багатов. Перед смертю жінка, вказуючи на дітей, благала не покидати їх безпритульними, але прийняти вимогу мучителів і спасти родину від голодної смерті. Проте вони люблячи Христа більше ніж найближчу родину. Вони занесли спокуси властиві для них і властиві нам. Порівнюючи наше життя з їх життям, ми повинні відверто й широко визнати, що ми невірні цих людей, що нам тяжко зростати в постаті Христовій.

Всі спокуси в житті віруючого скеровані на знищення його віри, незалежно від того, чи його споконувала Сатана, світ або власна похоть. В перші часи жиди переслідували їх за те, що вони прийняли Христа як

Месію. Пізніше погани примушували їх поклонятися поганським богам. Отже, люди, що назвали себе свідками, оголошили, що до Бога можна прийти тільки через них і їх установи і нещадно катували усіх, хто відкадав їх вигадки. В наші дні це продовжується, лише безбожність додає свою міру спокус і терпіння до чашин віруючих. Атеїзм підняв велике поклоння на дітей Божих, намагаючись знищити їх дослугу. Глибина цієї невірності незміряна і немає такої річі, щоб її не заповняв світ дітей Божих дан знищення їх віри.

Думаючи про велику боротьбу з гріхом, неправдою і тьмою, мимоволі виникає питання: “Чому Бог дозволяє своїм людям заносити такі терпіння?”

Спокуси і терпіння це ніби сито, яким відсівають лицедії від дійсно віруючих дітей Божих. Спокуси очищують церкву і оновлюють її, вони привертють її силу і чистоту свідства. Як би дорога до віч-

(Продовження на ст. 2)

СПОКУСИ

(Закінчення з ст. 1)

ного города була віртва хлібом і рибкою, то сам Сатана пішов би цією дорогою на прощу. В дні страшних переслідувань Римської імперії, коли віруючих кидали диким звірям, публічно розпинали по парках, обливали смолою і підпалювали, в ці дні безперечно на їх зібраних як у катакомбах не було лицемірів. Темними ночами, ризикуючи життям, віруючі збиралися в глибоких підземних проходах, щоб прославляти ім'я Ісуса Христа, тоді як лицеміри сиділи на перших місцях у потанцюючих храмах і займалися їх переслідуваннями. В дні ланування католицького клеру, коли віруючі ховали Біблію під підлогою, та під страхом смерти в застінках іквізіцій ночами студіювали Слово Боже, вряч чи були серед них лицеміри, які в ті дні правили парастаси. В наші дні, коли віруючими в Советській Росії загрожую втрата посади, заслання і в'язниця, ви не знайдете серед них лицемірів.

Спокуси так само є доказом наперення. Бачучи як брат, або сестра перемагають їх, вірадується, маючи певність, що їх віра не марна. Ще вчора, в неділю, добродій А. спав до 12 год., по полудні поїхав на пікнік, а ввечері пішов на забаву. Як він проводив неділю, так був і тиждень, а думав, і спірив, в словах. Тепер всі його приятелі нарікають, глузують

на нього. І справді, якщо в неділю ви хочете побачитися з ним, то обов'язково зайдіть на зібрання віруючих. На пікніках і виставах в неділю, ви його не побачите. Людина в світі не зречеться найменшої речі для блага. І якщо брат, або сестра змагаються з спокусами свого оточення, то в їх серці зародилося нове життя.

Перемога дитини Божої над спокусами лишає світ без вибачення. Дивлячись на їх життя і віру, люди світу в глибині свого серця відчують, що життя віруючих є дійсне і правдиве, а їх життя цілком фальшиве. Цього вони не можуть ні простити. Тому, коли віруючий попадає в товариство невіруючих, то вони накликають на нього як воки на злобу. Глузування, нетерпимість скеровується проти дитини Божої.

Спокуси впливають добре на душу віруючого тим, що нагадують йому про його слабкість і безпорадність без Христа. Вони змушують його до молитви.

Кожна перемога віруючого збільшує Славу Богу, вона годує дітей Божих до життя вічного. В спокусах характер очищується, стає тривалим, віруючий зростає в силі і ласці Божій. В усіх спокусах діти Божі повинні замикати всім серцем шукати допомоги у свого Спасителя, бо без Нього вони не зможуть мати перемоги.

Англіський Лондон можна скорше назвати матір'ю гордість американських, ніж Київ матір'ю гордість російських. Крім спільної татарської неволі між Києвом і Московом немає нічого спільного.

Ватикан все це ігнорує, як і ігнорує українську визвольну боротьбу, в якій за війною і незалежну батьківщину кладуть своє життя найкращі сини і дочці України. Рим, в особі папи Пія XII, через їх трупи своїм посланням піддає тисне криваву руку червоного московського найзника. Це робить представник „церквей“, що повинна була б обстоювати принижених і поневолених.

Дехто випрадує це послання ніби тим, що папа Пія XII має російських дорядників. А хіба там бракує і українських

дорядників? Навпевно не бракує. Нарешті, кожна доросла людина, якщо вона при здоровому розумі і твердій пам'яті, а до того претендує на „непомилність“, не має права виправдувати свої злочини поганими дорядниками.

Лист-послання папи Пія XII до „народів Росії“ ясно промовляє до українців, що Рим одверто став на боці ворогів української справи. Цікаво, які з цього зроблять організаційні висновки українські католицькі ієрархи? Чи вистарить у них патріотизм, щоб ще гаше небезпек крок папи Пія XIII рішуче осудити і відокремити від Риму, чи вони і далі цілуватимуть пинтофай людини, що знаєме їх батьківщину.

М. Жмут

Маніфестація — протест

У м. Торонто, в днях від 23 до 9 серпня н. р., відбувалася Конвенція Міжнародного Червоного Хреста. У зв'язку з цим 27 липня н. р. відбулася величезна маніфестація-протест, у якій взяли участь: українці, хорвати, румуни, мадари, словачи, литовці, естонці і болгарки. Вони промовили звертання увагу на жалкий тоталітарний режим Советів, які неспроможено нищать вілну думку, криваво придушують будьяке притиснення до вілного життя. Подіємо уривок із зачитаного тексту промови голови Антибольшевизмського Блоку Народоу (АБН) н. Яр. Стецька:

„Наша демонстрація, яку ми влаштували за приводом конференції Міжнародного Червоного Хреста, має на меті зрушити індиферентність Західного світу, а з'ясувати весь жах трагедії, що має сьогодні місце поза звільною заслоною, яка поширилась в цілому світі, якщо Захід не подасть допомоги народам, поневолені комунізмом. Міжнародний Червоний Хрест це інституція, яка завжди символізувала найшляхетніші моральні властивості людуства. Вона була променем світла і радості в пекельному шалі війни і знищення. Вона зберігала живлення все те, що було добродичним, взяло людське християнське. З тих то причини не може бути місця в рамках МЧХ для Росії і її сателітів, для яких всі ідеї організації чужі і ненависті...

Большевизм це система операції на ненависті і мізантропії з тому комуністи не можуть ма-

ти місця, як члени, в тій інституції... Комуністичні режими винні в злочини народобичства. Ми обвинувачуємо Кремль в застосуванні бактеріологічного війни вперше в історії. Такий метод війни був ажний проти повстанців. Ми маємо документи і можемо подати свідоцтва, які підтвердять факт, що більшовизм застосував хемічну, бактеріологічну війну проти УПА і протист повстанців Кавказу, Білорусії, Словаччини, Литви, Латвії, Туркестану, Кавказу, Ізель-Уралу, Мадарщини, Румунії, Болгарії, Хорватії і інших. Тиф, дизентерія і навіть веперичні недуги були поширювані в теренах, де діяли встановлені групи. В аптекках тих районів продавали зфальшовані заразками ліки, заразки з випулках з інфекційним ліканем, в деяких районах отруйовали тех водою, якою користувались повстанці, чи їм приляже населення.

Ми обвинувачуємо Кремль в іншому злочині проти гуманності, в злочині винищування цивільного населення, вбивств позолонених, ... в тотальному винищенні декількох народів — кримських татар, чеченів, інгушів, кабардинців, надволажских кичів, у винищення геноциду мільйонів українців в 1932-33 роках, в масових депортаціях на Сибір, в запропорюванні мільйонів мирних громадян до тюрем і в використуванні примусової праці в концтаборах...

Ми апелуємо до західного світу зирати всім взаєним з СССР і його сателітами...

Католицька церква на боці ворогів визвольної української боротьби

Рим, що нарахує тисячі українців-католиків, цілком як ігнорує і в особі папи Пія XII одверто простягає руку запеклим ворогам української справи, напосыня удар по українському народові і без того знешкленому в боротьбі за правду і волю, свою і інших народів.

Папа Пія XII видав 7-го липня ц. р. „послання“ до „народів Росії“. Таке послання між напості тільки зазвятий ворог українців. В ньому немає ні слова про українців як наріа, говориться лише про „народи Росії“. Це „послання“ буквально глумило історію українців, а українських киянів Володимира Ярополка зараховує до росіян. Київ вважається російським містом і т. д. Шкода зупинитися докладніше на цьому дипломатичному листі, який

виносно послання. Навряд чи навіть російський чорносотенець відважиться б так писати в наші дні. Навіть комуністичні імперіялісти не наважувалися зачислити Києва до Москви.

Ватикан повинен би знати, що великороси походять від пілнічних слов'янських племен, що перемішались з місцевими фінськими племенами. Вони нічого спільного не мають з південнослов'янськими племенами, з яких походять українці. Під час татарської навали певна кількість українців вимігрувала на північ і принесла росіянам віну культуру. Ці українські емігранти не становили великої кількості. Росіяни використали цей факт і пізніше цілком безпідставно проголосили, що Київ, „мать городов русских“

СОБОР УКРАЇНСЬКОГО ЕВАНГЕЛЬСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ ВІТАЄ В ХРИСТІ ІСУСІ УКРАЇНЦІВ НА РІДНИХ ЗЕМЛЯХ

До українців на рідних землях

Дорогі брати і сестри!

Собор Українського Євангельського Об'єднання, що саме тепер відбувається в Канаді, в місті Торонто, від широкого серця вітає в Христі Ісусі українців на рідних землях.

Українське Євангельське Об'єднання репрезентує українських протестантів у Канаді і Сполучених Штатах Америки. Тільки в Канаді, згідно з урядовими статистичними даними, числиться понад 30.000 українців протестантів.

Ми уболіваємо душою за ваші людські муки і терпіння, але віримо, що настане час, коли сам Господь визволить усіх ув'язнених на волю дітей Божих, бо Христос прийшов у світ, як сказав у кізні пророка Ісаї, щоб „проповідувати невольникам визволення на волю, з взяття відчуження темниці.“

Найпочесніше й найбільше завдання кожної держави, кожного народу — забезпечити волю своїм громадянам. Воля! Який глибокий і чарівний зміст цього слова, такого короткого, але й великого своїм значенням, як і слово — життя!

Воля — це розтрощення кайданів. Воля — це знищення народовбивства, людських гортур, катування і мук. Воля — це повалення тиранії, скасування влади збожеволілих фанатиків. Воля — це усунення невольницької праці. Воля — це поєднання розуму й душі людства в широкому братерстві.

Дорогі брати і сестри!

Погляньмо тільки на ті приховані й неприховані, але такі для нас величезні морги, що різно вкривають терени рідних земель і неосяжні простори Сибіру. Це могли найкращі люди українського народу, які в жорстокій боротьбі з авдічним ворогом віддали життя за волю. З невинним сумом і глибокою пошаною схилимо голови перед їх світлою пам'яттю.

За волю і сьогодні видають життя найкращі сини й дочки скривавленої України. Цим неспоконим борям за щастя й вільне життя людини передаємо наш палкий привіт.

Ми безмірно щасливі, що знайшли цю волю в нашій новій батьківщині—Канаді. Знаючи, що допомога Бога безперечна, а сила правди — непереможна, і пам'ятаючи псалом 29: „Господь подасть слух Своєму народові, Господь поблагословить спокоем народ Свій“, ми віримо, що незаборою свята воля запанує на поневолених українських землях і дасть змогу нашій батьківщині Україні квітнути в мирних умовах життя, а змученому нашому народові ця воля приверне найдорогоцінніші людські скарби — життя, християнську віру, творчу й вільну працю, спокій, радість і братерську любов. Так, надходить дванадцять година! „Господь поблагословить спокоем народ Свій“ і збудуться прорчі слова Тараса Шевченка:

„Хто ж пошле нас спавняти,
Верне добру долю?
Кольс Бог нас верне волю
Розіб'є неволю“.

Господь наш Ісус Христос поставив перед нами закон найвищої духовної досконалості, закон любови до Бога і ближніх. Отже, на кожному кроці, чи то під час праці, чи в засяванні, чи в жорстокій боротьбі за волю, завжди пам'ятайте, дорогі брати і сестри, про Господа Ісуса, який, як говориться в посланні апостола Павла до Євреїв: „спастися може до Німця, хто приходить через Нього до Бога, бо Він вічно живий, щоб заступитися за них“.

Дорогі брати і сестри!

ПРАЦЮЄМО І БЛАГОАМ ВСЕВІСНЬКОГО

(З промови проф. І. Флоринського — делегата Собору від Торонтоської громади)

Вельмишановні

Делегати Собору!

Теперішній Собор Українського Євангельського Об'єднання зібрався в надзвичайно складний, тривожний і відповідальний момент в житті людства. Весь світ, наче втрапивши життєвий дороговказ, блукає в сутінках, в царстві темних ночей, з великою тугою вичікуючи ясного дня. Це покладе велику відповідальність на делегатів Собору в розв'язанні поставлених на порядку денний питань.

На пропозицію Собору надіслати привіт „До українців на рідних землях“ як хочу сказати коротко про ті основні моменти, на які ми повинні звернути в цьому привіті.

Погляньмо в реальному освітленні на світ в цілому. На сьогодні земля куля поділена на дві частини. На одній з них панує більшовізм. По суті це найжалюгідніший, незаний ще в історії людства, бід будьякого компромісу, терор. Понад 30 років лється кров чі в чому невинних людей, на неосяжних просторах так званого „свободоблюбового“ Советського Союзу. У тайгах далекої півночі невинні зростають концентраційні табори, масові могили. Мільйони мучеників ждуть у цих таборах на смерть, як на єдине визволення.

Особливо цей терор бушує в Україні, де наш наріз під проводом У.П.А. ні на хвилину не залишає позицій визвольної боротьби. Аж несподівано в 1933 р. в Україні від червонофашистського терору, в умовах організованого штурмового голоду, загинуло понад 8 м. л. ра і християнської любові до українських жінок, дітей, робітників, селян і інтелігентів. І

сьогодні різно вкриваються терени українських земель і неосяжний Сибіру моглили краших синів і дочок України, що кладуть своє життя в боротьбі за свою і інших народів волю, з непереможною вірою в Бога допомоги і в торжество правди над злом.

„Великий“ Сталін, що не має меж у досягненні своїх кривавих цілей, розцінює це народовбивство досить цинічно й просто: „Якщо в родині вмирає дитина — це трагедія. Якщо ж гінууть мільйони — це статистика“. Уявіть собі, до якого морального зацепу, до якого садистичного цинізму, наперше, до якої слабості від страху треба діїти, щоб висловити таку думку. Ажде заір, і той, найвищий, заспокоєється. Обжерливості Сталіна, цього торгаша людською кров'ю, не має меж.

Не зважаючи на все це, „геніальний“ Сталін проголошує в кремльських мурах „нову еру людства“, „людову демократію“, улає із себе покровителя Російської Православної Церкви і найширшого оборонця миру в усюму світі.

Не поспукилася винити своє антихристиянське обличчя і Православна Церква. Дід ілюстрації взимію хоч би кілька цитат із збірника „Русская Православная Церковь в борьбе за мир“. Издание Московской Патриархии. Москва 1950. У відомих ієрархів православних церков до християн усюго світу читаємо:

„Ми, служители Православної Церкви, глибоко боліємо серцем, що замість голосу миру, загинуло понад 8 м. л. ра і християнської любові до крістіє католицізму — Ватиканіків, селян і інтелігентів. І

(Продовжений на ст. 4)

Від рідних земель нас відокремлюють величезні сукупні і водні простори. Проте ми думками й помыслими завжди з вами. Ми з вами, як непадіння цілеу боротьбі за здійснення нашої споконічної мрії.

Собор Українського Євангельського Об'єднання по цей бік океану щиро благає Всевисшого прискрити день торжества свободи для нашої багатостраждальної батьківщини і українського народу на славу Єдиного Вічного, Нелінійного Бога і на загальне добро його улюбленого творіння-людини.

Кріпиться, дорогі брати і сестри, вогнем пречистої віри, любов'ю, що рає найсильніші окови! *

Нехай же благословить нас Господь і зміцнить силою Своєї Божественної благодаті!

„ЕВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА“
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as
second class mail, Post Office
Department, Ottawa.

Передати на рік в Канаді і закор-
доном \$120. Окреме число 10с.
РЕДАКЦІЯ — КОМПЕТ.
Види М. Фесенко
Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

ГАРІ Р. РАНК-КО.

ПОГРЕБНИК

455-57 Main St. West,

ТОРОНТО

Телефон:

Оф. WA 5370; Дом. BA 6082

ПРАЦІВАМО І БЛАГАМО ВСЕВИШНЬОГО

(Закінчення з ст. 3)

кана й із гнізду протестантиз-
му — Америки ми чуюмо бла-
гословення новій віллі і хва-
лобні гімни винаходам, приз-
наченим для знищення людського
життя”.

Митрополит Крутицький і
Коломенський Мик. свою про-
мову (у цьому ж збірнику) на
засіданні советського Комітету
Захисту Миру закінчує так:

“Майбутнє належить не під-
палювачам війни, історію твор-
ять, історію посувають напе-
ред новим щадом прогресу і
цивілізації непереможені, нез-
лічені сили демократії з Совет-
ським Союзом, що їм дає на-
тхнення, на чолі якого стоїть
перший поборник миру — Ве-
ликий Сталін”.

Цей же митрополит на II Все-
союзній Конференції миру за-
являє:

“...У боротьбі за мир, ліч-
опліч з своїм народом — опло-
том миру в усьому світі, наро-
дом, який керує геній людства
— Великий Сталін, становить
обов'язок нашої Православної
Церкви і дає їй найглибше за-
доволення”.

Коментарі такі. Можна тільки
сказати: “Господи, доки ці
криваві злочини будуть гово-
рити і вершити справні від іме-
ни суспільства ради своїх мєр-
зотних і корисних цілей?”

Ми з вами, дорогі брати і се-
стри, живемо зовсім у візми-
них умовах, коли кожний з на-
с користуючись життєвими блага-
ми, може вільно славити Все-
вишнього. Проте ми не маємо
права стояти осторонь світо-
вих подій і чекати їх розворо-
ту. У світі триває жаклива бо-
ротьба між добром і злом і ми
повинні бути на передових по-
стах, боронити справедливості.

Для цього ми повинні, крім мі-
ного об'єднання, бути як слід
духово озброєні. Конкретно це
значить: ми повинні мати Біблі-
ю на сучасній українській мо-
ві, піддати про допоміжну є-
вангеліську літературу і про-
кадри молодих пасторів — по-
повідників. Зайнявшись ці за-
ходами, ми піднесемо український
євангеліський рух на значно
вищий рівень. Ми мусять пра-
цювати аперто й наполегливо,
без будь-яких нарікань, пам'ята-
ючи вогнені слова нашого ве-
ликого й незабутнього поета —
Івана Франка, який в “Камей-
рах” так образно, якравно і пе-
реконливо закликає: “Ми доми-
мо скаду, рівнем правди путь”.

—Дарма, що щастя всім — при-

ж по наших аж кістках”, але:

“Розбіємо скаду, роздобримо
граніт

І кров'ю власною і власним
кістками

Твердий змуруємо гостинеш
і за нами

Приїде нове життя, добро
нове у світ”.

Наш національний пророк —
Тарас Шевченко писав:

“І день іде, і ніч іде...
І голову скопавши в руки,
Дивуюсь, чому не іде
Апостола Правди і Науки?”

Ми, українські євангеліки,
разом з усім євангеліським
християнством і найбільгород-
нішою частиною людства з ве-
ликим перепинним чекаємо на
Шевченківського “А постола
Правди і Науки”. Ми віримо,
що він приїде і вільнозлате світ

І загрозі впасти жертвою
темних сил. Всперемагаючи
сила правди, непохитна віра в
безпречну допомогу Божу —
найкраща запорука цьому.

Дедалі все більше у всесвіт-
ній художній літературі появ-
ляються прекрасні образи по-
новного приходу Сина Божого.

Дехто з письменників наві-
тиє про те, що Цього фаворита
спіт вже є на землі. Правда, це
художній уявлення, письменників
і поетів. А покищо працімо, бо
дорогі сестри і брати, та блага-
ймо Всевишнього, щоб Україн-
ське Євангеліська Церква
стала справжнім духовно-куль-
турним форпостом для вільно-
го українського народу на
звільненні від червоного дра-
кона українських землях.

★

Проф. Флоринський зачитує
привіт Собору “До українців на
рідних землях”. Собор з вели-
ким піднесенням одозволено
ухвалює привіт і доручає
прзділ вжити заходів, щоб його
було видруковано в пресі і пе-
редано по радіо через “Голос
Канади”.

★

Від Редації. Привіт Собору
“До українців на рідних землях”
переланий по радіо через
Canadian Broadcasting Corporation
(Ukrainian Section) 18
вересня о.р. о 10 год. 45 хв.
ранку.

★

ДОГОВІР З НІМЕЧЧИНОЮ

Труман підписав договір з
Німеччиною і угоду про спіль-
ну оборону Європи. При цьому,
президент привітав повернення
Німеччини в родину незалеж-
них країн Європи.

Українські історичні дати

ВЕРЕСЕНЬ

1—1722. Народився на Полтавщині (с. Чорнухи) українсь-
кий філософ, предтеча україн-
ського євангеліського руху —
Григорій Сковорода. З панце-
ною в руках, у простій селянсь-
кій світі, з торбою за плечима
ходив Сковорода по селах і
вчив народ. Майно його скла-
далося з кількох книжок, руко-
писів власних творів і Біблії, до
якої тягнула Сковороду якась
непоборна таємна сила. Біблію,
Сковорода вважав за науку не
обмежену ні часом, ні простором,
яка дійсно універсальна і
вчить самопознання. Біблію, за
назначенням Сковороди, “це сим-
волічний світ тому, що в ній зі-
брані фігури небесних, земних
і підземельних створінь, щоб
були монументами, які ведуть
нашу думку в розуміння вічної
Природи, етатичності в тілній,
нік, як рисунок, своїх барвках.”

Людина є початком і кінцем
Біблії, але людина внутрішня,
вічна, нетлінна, божественна, і
є людина, яка міститься в
Бозі”. Таємнича сила впливу
Сковороди на учнів і оточення
полягала в тому, що у нього
була цікавита згода між його
навчаннями і особистим життям.

1—1839. Початок Другої
Світової Війни.

3—1709. Помер гетьман Іван
Мазепа

9—1789. Народився в м.
Полтаві Іван Котляревський.
Середню літературною творчі-
стю Котляревський висів елемент
реалізму в українську літературу,
змалював правдиво картини з
життя і побуту України кінця
XVIII і початку XIX століття.

На смерть Котляревського мо-
лодий Шевченко писав:

Все сумує, — тільки слава
Соңцем зсвідала;
Нє вирє козарь, бо навикі
Ртгого привітала.

22—1944. Помер компози-
тор і диригент Олександр Ко-
шич.

29—1866. Народився історик
Михайло Грушевський, який
найбільше прислухався до
добу революції 1917 р., коли
спісок творилися на Україні,
нові форми життя і кувалася її
доля майбутня. “Минули ті об-
ставини, — писав Грушевський,
— коли на початку революції,
— коли ми мусяли виступати з пе-
тичними, доказувати свої права
навіть на культурне самовиз-
начення... Українського пи-
тання вже немає... Є вільний,
великий український народ, я-
кий буде свою долю в нових
умовах свободи.”

29—1866. Народився історик
Михайло Грушевський, який
найбільше прислухався до
добу революції 1917 р., коли
спісок творилися на Україні,
нові форми життя і кувалася її
доля майбутня. “Минули ті об-
ставини, — писав Грушевський,
— коли на початку революції,
— коли ми мусяли виступати з пе-
тичними, доказувати свої права
навіть на культурне самовиз-
начення... Українського пи-
тання вже немає... Є вільний,
великий український народ, я-
кий буде свою долю в нових
умовах свободи.”

29—1866. Народився історик
Михайло Грушевський, який
найбільше прислухався до
добу революції 1917 р., коли
спісок творилися на Україні,
нові форми життя і кувалася її
доля майбутня. “Минули ті об-
ставини, — писав Грушевський,
— коли на початку революції,
— коли ми мусяли виступати з пе-
тичними, доказувати свої права
навіть на культурне самовиз-
начення... Українського пи-
тання вже немає... Є вільний,
великий український народ, я-
кий буде свою долю в нових
умовах свободи.”

29—1866. Народився історик
Михайло Грушевський, який
найбільше прислухався до
добу революції 1917 р., коли
спісок творилися на Україні,
нові форми життя і кувалася її
доля майбутня. “Минули ті об-
ставини, — писав Грушевський,
— коли на початку революції,
— коли ми мусяли виступати з пе-
тичними, доказувати свої права
навіть на культурне самовиз-
начення... Українського пи-
тання вже немає... Є вільний,
великий український народ, я-
кий буде свою долю в нових
умовах свободи.”

29—1866. Народився історик
Михайло Грушевський, який
найбільше прислухався до
добу революції 1917 р., коли
спісок творилися на Україні,
нові форми життя і кувалася її
доля майбутня. “Минули ті об-
ставини, — писав Грушевський,
— коли на початку революції,
— коли ми мусяли виступати з пе-
тичними, доказувати свої права
навіть на культурне самовиз-
начення... Українського пи-
тання вже немає... Є вільний,
великий український народ, я-
кий буде свою долю в нових
умовах свободи.”

29—1866. Народився історик
Михайло Грушевський, який
найбільше прислухався до
добу революції 1917 р., коли
спісок творилися на Україні,
нові форми життя і кувалася її
доля майбутня. “Минули ті об-
ставини, — писав Грушевський,
— коли на початку революції,
— коли ми мусяли виступати з пе-
тичними, доказувати свої права
навіть на культурне самовиз-
начення... Українського пи-
тання вже немає... Є вільний,
великий український народ, я-
кий буде свою долю в нових
умовах свободи.”

29—1866. Народився історик
Михайло Грушевський, який
найбільше прислухався до
добу революції 1917 р., коли
спісок творилися на Україні,
нові форми життя і кувалася її
доля майбутня. “Минули ті об-
ставини, — писав Грушевський,
— коли на початку революції,
— коли ми мусяли виступати з пе-
тичними, доказувати свої права
навіть на культурне самовиз-
начення... Українського пи-
тання вже немає... Є вільний,
великий український народ, я-
кий буде свою долю в нових
умовах свободи.”

29—1866. Народився історик
Михайло Грушевський, який
найбільше прислухався до
добу революції 1917 р., коли
спісок творилися на Україні,
нові форми життя і кувалася її
доля майбутня. “Минули ті об-
ставини, — писав Грушевський,
— коли на початку революції,
— коли ми мусяли виступати з пе-
тичними, доказувати свої права
навіть на культурне самовиз-
начення... Українського пи-
тання вже немає... Є вільний,
великий український народ, я-
кий буде свою долю в нових
умовах свободи.”

29—1866. Народився історик
Михайло Грушевський, який
найбільше прислухався до
добу революції 1917 р., коли
спісок творилися на Україні,
нові форми життя і кувалася її
доля майбутня. “Минули ті об-
ставини, — писав Грушевський,
— коли на початку революції,
— коли ми мусяли виступати з пе-
тичними, доказувати свої права
навіть на культурне самовиз-
начення... Українського пи-
тання вже немає... Є вільний,
великий український народ, я-
кий буде свою долю в нових
умовах свободи.”

29—1866. Народився історик
Михайло Грушевський, який
найбільше прислухався до
добу революції 1917 р., коли
спісок творилися на Україні,
нові форми життя і кувалася її
доля майбутня. “Минули ті об-
ставини, — писав Грушевський,
— коли на початку революції,
— коли ми мусяли виступати з пе-
тичними, доказувати свої права
навіть на культурне самовиз-
начення... Українського пи-
тання вже немає... Є вільний,
великий український народ, я-
кий буде свою долю в нових
умовах свободи.”

29—1866. Народився історик
Михайло Грушевський, який
найбільше прислухався до
добу революції 1917 р., коли
спісок творилися на Україні,
нові форми життя і кувалася її
доля майбутня. “Минули ті об-
ставини, — писав Грушевський,
— коли на початку революції,
— коли ми мусяли виступати з пе-
тичними, доказувати свої права
навіть на культурне самовиз-
начення... Українського пи-
тання вже немає... Є вільний,
великий український народ, я-
кий буде свою долю в нових
умовах свободи.”

29—1866. Народився історик
Михайло Грушевський, який
найбільше прислухався до
добу революції 1917 р., коли
спісок творилися на Україні,
нові форми життя і кувалася її
доля майбутня. “Минули ті об-
ставини, — писав Грушевський,
— коли на початку революції,
— коли ми мусяли виступати з пе-
тичними, доказувати свої права
навіть на культурне самовиз-
начення... Українського пи-
тання вже немає... Є вільний,
великий український народ, я-
кий буде свою долю в нових
умовах свободи.”

29—1866. Народився історик
Михайло Грушевський, який
найбільше прислухався до
добу революції 1917 р., коли
спісок творилися на Україні,
нові форми життя і кувалася її
доля майбутня. “Минули ті об-
ставини, — писав Грушевський,
— коли на початку революції,
— коли ми мусяли виступати з пе-
тичними, доказувати свої права
навіть на культурне самовиз-
начення... Українського пи-
тання вже немає... Є вільний,
великий український народ, я-
кий буде свою долю в нових
умовах свободи.”

29—1866. Народився історик
Михайло Грушевський, який
найбільше прислухався до
добу революції 1917 р., коли
спісок творилися на Україні,
нові форми життя і кувалася її
доля майбутня. “Минули ті об-
ставини, — писав Грушевський,
— коли на початку революції,
— коли ми мусяли виступати з пе-
тичними, доказувати свої права
навіть на культурне самовиз-
начення... Українського пи-
тання вже немає... Є вільний,
великий український народ, я-
кий буде свою долю в нових
умовах свободи.”

29—1866. Народився історик
Михайло Грушевський, який
найбільше прислухався до
добу революції 1917 р., коли
спісок творилися на Україні,
нові форми життя і кувалася її
доля майбутня. “Минули ті об-
ставини, — писав Грушевський,
— коли на початку революції,
— коли ми мусяли виступати з пе-
тичними, доказувати свої права
навіть на культурне самовиз-
начення... Українського пи-
тання вже немає... Є вільний,
великий український народ, я-
кий буде свою долю в нових
умовах свободи.”

29—1866. Народився історик
Михайло Грушевський, який
найбільше прислухався до
добу революції 1917 р., коли
спісок творилися на Україні,
нові форми життя і кувалася її
доля майбутня. “Минули ті об-
ставини, — писав Грушевський,
— коли на початку революції,
— коли ми мусяли виступати з пе-
тичними, доказувати свої права
навіть на культурне самовиз-
начення... Українського пи-
тання вже немає... Є вільний,
великий український народ, я-
кий буде свою долю в нових
умовах свободи.”

29—1866. Народився історик
Михайло Грушевський, який
найбільше прислухався до
добу революції 1917 р., коли
спісок творилися на Україні,
нові форми життя і кувалася її
доля майбутня. “Минули ті об-
ставини, — писав Грушевський,
— коли на початку революції,
— коли ми мусяли виступати з пе-
тичними, доказувати свої права
навіть на культурне самовиз-
начення... Українського пи-
тання вже немає... Є вільний,
великий український народ, я-
кий буде свою долю в нових
умовах свободи.”

29—1866. Народився історик
Михайло Грушевський, який
найбільше прислухався до
добу революції 1917 р., коли
спісок творилися на Україні,
нові форми життя і кувалася її
доля майбутня. “Минули ті об-
ставини, — писав Грушевський,
— коли на початку революції,
— коли ми мусяли виступати з пе-
тичними, доказувати свої права
навіть на культурне самовиз-
начення... Українського пи-
тання вже немає... Є вільний,
великий український народ, я-
кий буде свою долю в нових
умовах свободи.”

29—1866. Народився історик
Михайло Грушевський, який
найбільше прислухався до
добу революції 1917 р., коли
спісок творилися на Україні,
нові форми життя і кувалася її
доля майбутня. “Минули ті об-
ставини, — писав Грушевський,
— коли на початку революції,
— коли ми мусяли виступати з пе-
тичними, доказувати свої права
навіть на культурне самовиз-
начення... Українського пи-
тання вже немає... Є вільний,
великий український народ, я-
кий буде свою долю в нових
умовах свободи.”

29—1866. Народився історик
Михайло Грушевський, який
найбільше прислухався до
добу революції 1917 р., коли
спісок творилися на Україні,
нові форми життя і кувалася її
доля майбутня. “Минули ті об-
ставини, — писав Грушевський,
— коли на початку революції,
— коли ми мусяли виступати з пе-
тичними, доказувати свої права
навіть на культурне самовиз-
начення... Українського пи-
тання вже немає... Є вільний,
великий український народ, я-
кий буде свою долю в нових
умовах свободи.”

29—1866. Народився історик
Михайло Грушевський, який
найбільше прислухався до
добу революції 1917 р., коли
спісок творилися на Україні,
нові форми життя і кувалася її
доля майбутня. “Минули ті об-
ставини, — писав Грушевський,
— коли на початку революції,
— коли ми мусяли виступати з пе-
тичними, доказувати свої права
навіть на культурне самовиз-
начення... Українського пи-
тання вже немає... Є вільний,
великий український народ, я-
кий буде свою долю в нових
умовах свободи.”

ЗНОВУ ШУКАЮТЬ КОВЧЕГ НОВА

З дозволу турецького уряду
відновлено шукання ковчега
Ноя на горі Аратат. Дозвіл
одержала французька експеди-
ція де-Рікєра.

КАНАДА — ДІТЯМ

Уряд Канади переказав до-
датково 500,000 доларів фон-
довою допомогою дітям при О.Н.
На що потребує Канада асигну-
вала протягом 6 років близь-
ко 8 міль. доларів.

У Конгрес американських українців, що відбувся в Нью-Йорку на початку липня н.р., пройшов при назвичайно високому політичному й ідейному рівні. Робота Конгресу була підпорядкована питанням, що проблема українська на сьогодні цікавить як український народ, так і американський. Той факт, що в роботі Конгресу взяли участь всі політичні й громадські українські групи, теж є середовища говорити за те, що V Конгрес американських українців явив собою величну маніфестацію нашої єдності і сили в боротьбі за волю України. Це достовірно підкреслили у привітаннях Конгресові й представник У.Н.Р. д-р Витвичакс:

“Над головами всіх нас простягає свою руку страждоюча Україна, яка благословляє нас тугою за своїми дітьми, що розбрелися по всьому світу, ласкою свого терпіння й молитвою, щоб Бог послав нам єдиномудрість у наших серцях і умах, єдність у нашій справі, що має завершитися визволенням народу!”

Не встиг Конгрес довести до загального відома свої постанови, як російська еміграція заворушилася, ставши у своєму безсиллі бубалювати на шлях залякування, невідомо кого.

І справді, хіба можна заявляти, наприклад, сенатора Гомера Келпгарт (республіканець з Індіани), який надіслав Конгресові привітання такого змісту:

“Я хочу, щоб Ви знали про великий подія, який я маю до Вашого народу та до невпинної праці Вашої організації, щоб високо тримати смолоскип волі проти силі гноблення”...

Або, що варті нікчемні залякування російської еміграції і для сенатора Вільяма Бентона (демократ з Коннектикуту), який у привітанні Конгресові заявив:

“...Ви маєте мою щиркову підтримку у Вашій меті, щоб визволити поневолені український народ і советської неволі та створити вільну демократичну Україну”.

Чи ж можуть впасти безглузді залякування на сенатора Ірвінга Алевеса (республіканець з Нью-Йорку), який у посланні Конгресові пише:

“Завзяті й багатостраждальні українці та їх брати в цілому світі й надалі протиставляють тоталітарному режимові Советської Росії. У цій всеосійній боротьбі всі вольовиті народи повинні триматися разом проти сил безбожного комунізму. Об'єднані дітями, ми повинні

Ів. Зоренко

“САМОВИЗНАЧЕННЯ” А НЕ “ВИРІШЕННЯ НАПЕРЕД”

здобути немигучий триумф над нашим противником. Я молосю, слагу Всевисного, щоб цей день визволення був недалесий”.

А залякування тривають. Ось п. Д. Далінов в статті “Національний сунбул” (Н.Р.С. від 29 і 30 VII 52 р.), неначе божественно обурюється, що V Конгрес американських українців привітав президент Труман, а член американського уряду Оскар Чемпен сам прибув на з'їзд, де висловив програмну помову, в якій підкреслює такі моменти:

“...Вже багато років росіяни тримають у кайдів українців. Ця хабала щороку ставала тяжча; особливо вона стала гітуча перед нападом Німеччини”.

“...Програма комунізації України мала собою спробу зруйнувати українську культуру... Масові вбивства, застали й програма колективізації, що викликала страшний голод, ставили частину цієї програми Кремля”.

Не подобалося п. Далінові і його одомудріння, що Чемпен у своїй промові не забув сказати свату правду про те, що російська нація придушує українську, що Ставін — це вождь природного російського імперіалізму і пригнічення України. Не маючи аргументів заперечити цю свату правду, п. Д. Далінов, халупачи за голову, в розпучі робить висновок:

“...Немає сумніву, що із зростанням антисовєтських настроїв, посилюється в Америці орієнтація на національний сепаратизм серед народів Росії й емігрантських течій”.

Безперечно, п. Далінов не поміняється. Тільки не “орієнтація на національний сепаратизм”, а беруться до уваги “цілком справедливий історичний вимоги поневолені Росією народів”. Проте, опам'ятавшись, п. Далінов потішає себе, що:

“...Через кілька місяців уряд С.Ш.А. буде змінений і національні питання, що про них ми говоримо, можуть бути поновому розв'язані. Але може вже замінитися й по-старому, або навіть перетворитися на щось гірше”...

А й справді, що робити, як все залишиться по-старому або стане гірше, звичайно для великого російського народу. То-ді, як заявив митрополит Ле-

онтій в Лос-Анжелосі представникам американської преси (Н.Р.С. від 27 VII 52 р.):

“...Коли російський народ буде мати щирі підтримку дружніх націй, то він повстане проти советської влади. Проте розчуження визволення від комунізму Росії російська нація має зустріти вороже”.

Словом, повинна бути “єдина, недеільна Росія”, “єдина православна церква”, яка на сьогодні, за проводом комуністичної партії, галує на весь світ про американців, як підпалювачів війни.

Не відстає і привірний блазень “Нового Русского Словя” п. А. Дикий. Один мій знайомий, росіянин, федераліст, надзвичайно чесна в своїх політичних поглядах людина, якось мені сказав: “Откровенно сказати, зот Андрей Дикий такую дичу (місентичну) несет на страницах “Н.Р.С.”, что прямо таки краснеться!”...

Ісправді! Візьмімо “Н.Р.С.” хоч би від 4 серпня 1952 р. В статті “К українському Конгресу” п. А. Дикий мій іншим пише:

“...Ні для кого не секрет, що не тільки в релігійному відношенні, але також в побутовому, і навіть мовному Галичина різко відізняється від решти українців”.

...Чому ж галицький конгрес розв'язує українську проблему?

...І ось з цим “Конгресом” розмовляють американські політичні ділячі, як з представниками України”.

І в своєму оскаженілому безсиллі п. А. Дикий закінчує статтю так:

“...Сподіваючись, що ієрархи принесуть кралоу користі у загальну справу, я їх і пишу”.

Ми запевняємо п. А. Дикого, що такого аргументу, піби галичани не українці, можуть дотримуватися в наші часи лише люди, які втрачають або втрачають розум. Що сказав би хоби п. Дикий, як би бундух з українців написав, що федералі з Україною хотять москвичів, суздальців, бо то виходить з України, різанців ж, саратовців та інших — цього не хотять “Божівильний!” — сказав би п. А. Дикий. Те саме можна сказати про його писанину — “Божівильний!”

Рекорд із залякуванням у та-

кий важливій справі побив “Комітет Захисту Історичної Правди про Росію”. Відзначивши в листі до голови Американського Комітету п. Кирка, що “...Антиросійська пропаганда, що її проводять деякі національні організації за кордоном, не відбиває справжнього стану по той бій “залиної заслони”, що “...Різні антиросійські виступи державних і політичних діячів союзників дають більшості аргумент для антисовєтської пропаганди в СССР і підбурюють автентично настроєну червову армію і людину проти союзників”, Комітет заявив:

“Якщо ж союзники підуть шляхом антиросійської політики (треба розуміти: проти “єдиної недеільної” І. З.), то вони потраплять у вочу яму, де марно загинуть мільйони їх синів”.

Страшно!.. Що й казати. А головне випробуваний метод, випробувана тактика — добитися за всяку ціну спокою, тобто старого російського принципу “Спачала — успокоєння, а потім реформи”, інше кажу, домогтися всесла на федералізацію, а потім — самовизначення, яке для кожного народу буде встановлене однією фразою: “Не було, нет і быть не может!” Прагнення росіян цілком природне. І врид, чи допоможе росіянам язати за розум відповідь п. Кирка Російському Комітетові в якій він пише:

“...Самовизначення” не може бути ні в якому разі вигукомаче як “вирішення наперед”. З цього погляду політика Американського Комітету була завжди ясна й послідовна. Це є політика визволення всіх, свободи для всіх. Тільки така політика співзвучна як з історичною правдою і ідеалами, так і з практичною справедливою свободою... Свобода досягається і практичними застосуваннями, а не будьяким іншим способом. Демократія не може бути досягнута недемократичним способом... Суть політики Американського Комітету — Визволення! Чи вберуть майбутні вільні громадяни території СССР центральну федерацию, чи окремі незалежні форми правління, в цьому питанні ми не можемо дозволити собі висловити будьяку певну думку”.

Відповідно конкретна, ясна, щина й повчальна. Потрібна тільки добра воля, щоб її успідожити. Щого саме бракує й дуже бракує росіянам.

Відлімов від нас

ВОЛОДИМИР СІКЕВИЧ

27-го липня ц. р. помер в Торонті відомий український військовий діяч, генерал армії УНР, Володимир Сікевич. Покійний прожив 82 роки. За весь час свого побуту в Канаді, він брав активну участь у громадських справах, зокрема виступав у багатьох українських посольських пунктах з промовами.

Активний учасник визвольних змагань 1917-20 рр. ген. Сікевич був 12 разів відзначений різними військовими нагородами, в тому Хрестом Заслуги, що ним його наділив Симон Петлюра.

Покійний залишив дружину, сина і дочку.

Діма

Вітер 3-за Дніпра

З обличчя сум похмурий автор. Тепло у серце віє.

Чи не з Дніпра повіє вітер Сьогодні через ліс?..

Я бачу в нім поміру втому Мандарини довгих днів, Розмовою чую в нім знайому Дніпрових берегів.

Степів широків України, В нім тихо пісня гра, О вітре, вітри, ти прилянови Я знаю, 3-за Дніпра.

СПІЗНИВСЯ...

Чехи, Петро і Василь, потрапили до в'язниці.

... За тебе послидили? .. питає Петро Василь.

— За те, що я спізнився ..

— Як то, спізнився?

— Дуже погано. Вночі я зустрівся з моїм старим приятелем і звичайно поговорили по душам. Думав я лягти зараз до секретної поліції, щоб розповісти про нашу розмову, але відваляв на завтра. Прийшовши сьогодні до поліції я побачив, що спізнився, бо приятель на мене доїс вчора.

ПОПРАВКА

Через технічний недолуг в статті Ів. Гвиногого ("Ев. Пр." ч. 7-8) "Соборе, тобто належить слово!" вкралася досить прикра помилка, а саме: надруковано: "Не в'яжи уст волю, що молити", а треба: "Не в'яжи уст волю, що молатити".

Редакція просить вибачення у читачів.

"Україна і Світ"

(Зоніт шостий-сьомий 1952 р.)

Перед нами журнал під такою назвою. На обкладинці зазначено: "Література, наука, мистецтво і громадське життя." Добротний папір журналу не зовсім кепський друкар. Є в журналі, так би мовити на завідрях, короткі статті цікавого змісту, як, нап., стаття д-ра В. Шербаківського "Дещо про церковну архітектуру".

Видавці журналу, невідомо чому, не зазначили, що саме цей журнал призначений для католицької пропаганди. Тієї ж журналіст і часописів католицька церква видає для українців чимало. Результати цієї праці, що її так старанно фінансує Рим, дуже жалюгані серед українців. Наприклад, в Канаді зростає кількість українців евангелістів, православних, тільки не українців католиків. Це означає, що католицька церква щороку втрачає тисячі парафій. І не дивно. Минули часи, коли загальний прийняв усяку вигадку за свату правду тільки тому, що так твердили церковні проповіді.

Вигадки-наклепи на опонентів, незнання науки інших релігій, одавера неправда і інші подібні методи, перетворюють католицьку пропаганду серед українців на дитяче лепетання і вона зовсім безсила.

Ось чому в рецензованому зоніті "Україна і Світ", в статті Іззі Санигі "Чувність і активність" ми маємо таке твердження: "Візмовою від Христа, як від Сина Божого протестантизм сам себе осуджує". Хто ж може поверити в таку нісенітницю? Адже кожному відомо, що протестантські церкви на всій земній кулі виразно і недвозначно визнають Христа як Сина Божого. Що тоді означає це твердження п. Санигі? Обман чи гігантантство? З такою пропагандою багато не зробиш. І не дивно, що кожний пересічний католик викаже такі твердження за дурницю.

Або такий ідеал: "Точною зорю шкільного лютеранства є цілком свідомо капітуляція перед злом і недосконалістю світу цього. Лютеранізм легко ділить моральне життя на дві в основі моралі: внутрішню, евангельську і зовнішню, яка цілком добровільно підкоряється існуючим правовим порядкам і навіть таким, які противляться суцільно християнству." Ав-

тор буквально фантазує. З такої п. Санигі великий фантазер. Адже далі він пише, що "марксизм розложив Православну і Протестантську церкву," що "республікалізм, який повстав з моментом відпаду диявола від Бога" і т. д., і т. д. Фантастичні і будиочні "проголошення", перемішані з особистою лайкою проти опонентів, — і більш нічого. І цілком зрозуміло, чому така "пропаганда" не має успіху. Можливо, що ті священники, що непомірили з автором статті є дійсно паганими людьми. Проте, цивілізовані журналісти не використовують сторінок журналу для особистих лайок. П. І. Санигі пише, наприклад, що директор якоїсь канцелярії "п. Лисенський відомий, інтригант." Якщо "вірочую люди" починають так обзивати одні одного в пресі, то безперечно кінця їх церкви.

Марно шукати в цій статті за духом об'єктивності і вічливості. Аргументувати так само неможливо, як і неможливо чесній людині аргументувати з кимсьбудь, хто їй у вічі каже, що він "зарізав різну митір".

П. Санигі пише, що йому невідомо про масові переходи українців з католицької церкви до інших. Адже утворена в Канаді православна церква переважно складається з колишніх українців-католиків. Українці протестанти, яких ми маємо в Канаді понад 30,000, також переважно колишні українці-католики. Хіба це не масові переходи українців з католицької церкви?

Стаття Ігоря Костецького "Етуди про католицький світогляд" більш витримана. Її найголовніший дефект є використання термінів, без попередньої їх дефініції. Правда, автор статті застерігає читачів, що його "сприйняття світу наскрізь емоційне." Проте, щоб читач міг зрозуміти, про що автор твердить, треба було б чітко використовувати слова. Автор пише: "Не піддаємося про раціональне значення обрядів і формул церкви. Усвідомлення їх може бути лише усвідомленням — символічним". Ключ до розуміння цього речення це слово "символічний". Що автор розуміє під символом? Це слово вживають у різних значеннях. Наприклад, "Символи віри". В даному разі слово "символ" означає сформовані правди віри. Знову кажу про символ, як зовнішній знак, що в цілях обміну думок заступає певну реальність. Якщо автор вживає символ що до формул церкви і обрядів в останньому значенні, то він піддає католицькі церковні кари, бо католицька церква проклинає тих, що заперечують реальну і актуальну силу церковних обрядів. Аже католицька церква навчає, що під час хрещення діте, свята вода являє собою не тільки символ чистоти, а й має актуальну силу змити первородний гріх, що хліб і вино в причасті не тільки символ благодаті, а й правдиві, дієсні тіло і кров Христа. Так вчить католицька церква і того, хто не вірить, церква проклинає не в якійсь символічній спосіб і усвідомлення, а в правдивий, дієсний спосіб.

Отже автор твердить, що він католик і разом з тим заперечує важливу науку католицького, наріжніюча себе на безбездію церковного прокляття. Правду кажучи, думки п. Ігоря Костецького про сутнісну протестантизму. Важко зрозуміти, як його статтю пропустила церковна цензура. Хоч п. Костецький проти раціоналізму, але половини змісту його статті це спроба раціоналізувати марнорівність католицизму так, щоб інтелігентна людина могла цей католицизм сприйняти без внутрішнього умовного неспоконю. В результаті ця стаття репрезентує пана Костецького як протестанта, що формально належить до католицької церкви, але аргументує, як евангеліст.

Щодо інших речей, що їх п. Костецький приписує католицизмові, то з такими же правом можна сказати про кожний християнський напрям. В статті є чимало тверджень, що хоч і виявляють добру автору до слова "католицький" по суті не можуть змістити завою, що стаття написана в "еретично-протестантському" дусі.

Рекомендуємо статтю І. Костецького кожному католикові для вивчення. Він і справді недалеко Царства Божого.

М. Фесенко

ЕВОЛЮЦІЙНА ТЕОРІЯ СЬГОДНІ

("The Evangelical Quarterly" — James Knight)

I. На запитання, яку позицію посідає еволюційна теорія тепер, автор Джеймс Найт в основному дає таку відповідь: "Від еволюційної теорії лишилося дуже мало, і навіть те, що лишилося, надалі більше дискредитується". Це невзначайне твердження потребує докладного пояснення.

Ми маємо два значення терміну еволюція: популярний і технічний. В популярному розумінні еволюція означає просто розвиток в найширшому розумінні. Отже ми говоримо з однаковою легкістю про еволюцію парової машини, автомобіля, парламентарного уряду, цинного виховання для дітей і т. д. Це значення універсальне і його визнають без дискусії.

Технічне значення терміну застосовується винятково до живих істот. "Під еволюцією ми розуміємо походження живих істот в минулому від інших істот, що багато різнилося від них." (Б. С. Галдейн, "Причини еволюції", ст. 4). Проф. Мак-Брайд так само стверджує це: "Еволюція", (ст. 9). На початку що стосується до живих речей і тільки до них" (МакБрайд, "Еволюція", ст. 9). На початку XIX ст. термін цей мав набагато ширше значення, коли трансформізм Ламарка (1809), теорію одноклітинності Лавелля і небулярну гіпотезу Лавласа (1769) Герберт Спенсер скомбінував в його матеріалістичній "Синтетичній філософії" (1860-96). Згідно з цією теорією все, органічне неорганічне, фізичне і розумове, навіть естетичне і релігійне, ніби походило від первісної небули, що її невідомо хто створив, як оберталася невідомо як. Цей всеохоплюючий принцип Спенсер назвав "еволюцією". (МакБрайд, "Еволюція", ст. 8).

Теорія самозародження даючої мертва, як і Лавласова гіпотеза походження сонячної системи з небул. Останню дискредитували математики. Хемія довела, що всі хімічні або неорганічні сполуки завжди змінюються в напрямі простіших форм. Ця постійна деградація енергії, здається, являє собою нормальну історію нашої всесвіту. Хіба що дещобуд відбувається компенсація

в формі перетворення радіації в матерію. Отже світ життя є єдиний захист еволюції.

II. Наука нічого не може сказати про початок матерії. Не тільки це. Сьогодні наука не певна, чи матерія взагалі існує. В. Браг про це гумористично оповідає так: "Ми прагнемо використовувати класичну теорію (хвиль) в поєднок, середу і п'ятницю, теорію квантів у вівторок, четвер і суботу. Слава Богу, що ще є неділя, коли ми привертатимемо розумову рівновагу." Щодо походження життя на землі ми абсолютно нічого не знаємо. Спекуляції про це більшою або меншою мірою мари". Д. С. Джордан: "Створення через еволюцію". "Є тільки один тип життя в нашому світі, це організації протоплазми. Що це, ми не знаємо." "Все життя, наскільки ми знаємо, починається від життя." Наскільки ми знаємо, немає хаосу у всесвіті і його ніколи не було" (Джордан ст. 11) Створіння треба брати в його найширшому значенні, як агрегацію інтелекту і енергії, що вступають в розвій всесвіту." "Теорія (органічної) еволюції коротко твердить, що в нашому світі жодні живі істоти або їх успішні ніколи не лишаться точно такі саме протягом певного часу, короткого чи тривалого, і крім того, знову, що всі зміни відбуваються згідно з певним порядком, і ніколи, як результат випадку, випадливості чи прихильності. За словами Гакслі: "Ніщо не існує, лише потік енергії і раціональний порядок, що наповнює її" (Два Джордан). Це є цілковите заглиблення старих претензій XIX ст. Внеси останнього часу, як, наприклад, Берг, заперечують цю теорію.

Давні еволюційні напрями можна поділити на:

1. Атеїстичні (Карл Вогт, Бюхнер і Мелешові).
2. Агностики (Гакслі, Тиндал і Спенсер).
3. Теїстичні (Дана, Грей, Овен, Давсон, Карпентер, Гі. Першель, Келвін, Ст. Джордж Міарт, А. Русел Вейлес. Правдоподібно Дарвін на початку і припинили).

Представники першого напрямку твердять про створення кількох нарівнісних квітні і логічно лише однієї квітні; прихильники другого напрямку визнають що по два різні роди

створили мога виникнути через посередні або природні чинники, але в окремих випадках без посередств, окремим актом створення; третій напрям додержувався того, що Бог є імаїнентний у всіх природних законах. У XIX ст. було щось як сім еволюційних теорій, за такою схемою:

1. Саморозвиток і прогрес через використання і аусуаа (Мі. К'олдо, Ламарк, Кон).
2. Модифікація в наслідок обставин (Ст. Гілейр, Кватрефайдесс, Дрейлер, Спенсер).
3. Природний добір і перемога найкраще пристосованих (Дарвін, Гексель).
4. Наперед визначена сукцесія в силу внутрішньої тенденції (Овен, Міарт).
5. Несвідомі і телеїгенція (Морелл, Лейко, Морфі).
6. Творча еволюція без перерв (Грей, Повел, Дюк оф Арія).
7. Божественна імаїненція з спеціальним інтервенціям, зокрема щодо людини (Дана, Вейлес).

III. Правдиний батько еволюційної теорії, в тому вигляді, як вона дійшла до нас, є Ламарк. В 1809 р. в своїй "Філософській зоології" він проголосив принципи під назвою "трансформізм". Фактично це модифікації в наслідок оточення і внутрішнього побуження у відповідь на оточення. Популярною мовою це означало б, що жирафа має довгу шия через те, що стало тягнеться, щоб дістати соковиті листя з верхівок дерев. Зміна оточення викликає зміну звичок у звірів, зміна звичок викликає пристосування, розвиток, або знепад певних органів через їх використання і нарешті ці звички і анатомічні зміни передаються потомству. Від правдиності останнього твердження залежить дійсність цієї концепції. "Коліс думали, що всі різниці, які виникають в наслідок оточення, передаються в спадщини потомству. Тепер ми знаємо, що це неправда" (Б. С. Галдейн "Причини еволюції").

"Це є тип змін, що про них ми маємо найменше доказів" (С. Г. Паркер "Біологія і соціальні проблеми").

Не варто витрачати час на теорію Спенсера. Проти цієї теорії ми маємо два основні заперечення: неспроможність пояснити виникнення життя та істотна подібність усіх живих створін, включаючи рослини, зовнішнімих словом "спадковистість", що й досі використу-

ється в шоденній мові. Як МакБрайд вказує, дитина не дістає свого тіла від батьків, а лише мікроскопічний зародок; вона вторгнеться в своє власне тіло. Більшість людей ставлять свою рівність між еволюційною теорією і Дарвінізмом. Субстанцією його "Положення вилас" (1859) легко підсумувати з ємістю. Всі організми розмінюютьс я так швидко, що за короткий час всі земля не могла б вижити і т. Ціє менш вона могла б жити і нашіахліа. Наприклад, звичайний кірля несе яйця, починаючи від другого року життя, і живе пересічно десять років. Діаїз виводить два рази на рік, по четвер-поп'ятдесят. Припустимо, що жодне пташеня не згинуло протягом десяти років, тоді на час, коли згине перша пара дроздів, їх кількість збільшався б до 1944 мільйонів. У наступні десять років це число збільшилося б до 200 бльйонів і наприкінці третього десятиріччя до 1,200 трильйонів. З цієї величезної армії дроздів на всієї земній кулі мога б знати місце тільки одна стоп'ятдесят тисяча особина. Проте ми знаємо, що загальне число дроздів протягом людської історії не збільшилося, навпаки зменшилося. Ми звекмо, що процес, які зменшують їх кількість, стало діяти у природі, (природні воєни, брак поживи, зміни температури і т. д.) і викликають найбільше відпорні. Це і є за Дарвіном боротьба за існування, яка призводить до того, що залишаються жити найкраще пристосовані. Він твердить, що всі організми певною мірою змінюються через переїми в оточенні, такі як клімат, постачання поживи і інші причини. Такі зміни нескінченні в їх напрямках, і випадково їх характером, але ті, що стають корисні, залишаються і передаються наступному поколінню, тоді як шкідливі зникають. Переважна кількість гине в боротьбі. Кількість же щасливих боротьбі, кількість же щасливих, що мали відповідні зміни жити і передають потомству свою відпорність і енергійну природу. Це Дарвін назвав природним добром, а Спенсер переіменював найкраще пристосованих. Ця підстава цієї теорії, коли все нижче листя на деревах спожите, тільки ті жирафи, що мали довгі ший, могли зїсти поживу і залишались жити.

Джеймс Найт
Перекладає М. Фесенко
(Закінчення в наступному числі)

UKRAINIANS NAME ALLIANCE OFFICERS

Rev. M. Psenko of the Ukrainian Presbyterian Church of Toronto yesterday was named president of the Ukrainian Evangelical Alliance of North America. The Alliance, which held a three-day conference here over the week-end, drew delegates from Eastern and Western Canada and from the United States.

Also named to the Alliance executive were: Rev. John M. Kowalevitch, editor of the Ukrainian United Church publication in Winnipeg, and Rev. W. Barovsky of the Ukrainian Reformed Church of Detroit, vice-presidents; Rev. L. Standret of the Church of All Nations, Toronto, secretary; S. Salmer of Oshawa, treasurer.

The conference laid plans for further spread of evangelical Protestantism in North America. The Alliance's work in Eastern Europe has been cut off since the end of the war by the Iron Curtain.

—Globe and Mail,
Sept. 1, 1952.

Loyal addresses.

August 30, 1952

To the Queen's Most Excellent Majesty:
May it please your Majesty:

The Ukrainian Evangelical Alliance in Canada at present meeting at the Ukrainian Presbyterian Church in the city of Toronto, Province of Ontario desires to assure your Majesty of its loyalty and devotion, and its sincere and earnest prayer for your personal welfare, as well as for that of His Royal Highness Duke of Edinburgh and other members of the Royal Family.

It is the Alliance's constant prayer that God will inspire your Majesty's Councillors and Statesmen with wisdom and judgement in these days so fraught with grave issues for the World.

The Alliance commends to the protection of Almighty God the person of Your Majesty and the great family of nations over which God has been pleased to place you as Sovereign Ruler.

On behalf of The Ukrainian Evangelical Alliance in Canada
Moderator M. Psenko
Secretary L. Standret.

To His Excellency the Right Honourable Vincent Massey
Governor General of Canada
Ottawa, Ont.

The Ukrainian Evangelical Alliance now convened at the Ukrai-

nian Presbyterian Church in the city of Toronto, Province of Ontario desires to share in the welcome extended to Your Excellency on your appointment as the representative of Her Majesty the Queen, whom you so happily and worthily represent among us.

The Alliance commends Your Excellency to the favour of Almighty God and prays that Grace, Mercy and Peace may abound unto you.

We respectfully pray that you as the Queen's Representative will be so kind as to forward to Her Majesty, the address of loyalty which we enclose.

Moderator M. Psenko
Secretary L. Standret

To the Right Honourable Louis St. Laurent
Prime Minister of Canada

The Ukrainian Evangelical Alliance in Canada, now meeting at the Ukrainian Presbyterian Church in the city of Toronto, Province of Ontario wish to extend to you their sincere greetings and we pray that God may send you health and guidance in these days of grave issues for Canada and the whole World.

Moderator M. Psenko
Secretary L. Standret

Letter from the Private Secretary to the Queen.

BALMORAL CASTLE

The Private Secretary is commanded to convey to the Members of the Ukrainian Evangelical Alliance in Canada, the sincere thanks of The Queen and of The Duke of Edinburgh for their kind and loyal message, which they deeply appreciated. 10th September, 1952.

Letter from the Secretary to the Governor General

GOVERNMENT HOUSE, OTTAWA.

Office of the Secretary to the Governor-General
9th September, 1952.

Dear Mr. Psenko,

The Governor General has requested me to thank you very much indeed for your letter of the 30th August. His Excellency greatly appreciates the good wishes which you and Mr. Standret so kindly extended to him on behalf of the Ukrainian Evangelical Alliance in Canada.

The Governor General also wished me to assure you that your address of loyalty to Her Majesty

The Queen has been duly forwarded to Buckingham Palace.

Yours sincerely,

J. F. Delaute
Secretary to the Governor General
(Administrative)

The Rev. Michael Psenko,
506 Ossington Avenue,
Toronto, 4, Ontario.

Letter from the Prime Minister

OFFICE OF THE PRIME MINISTER

Ottawa, September 13, 1952.

Dear Mr. Psenko:

On my return to Ottawa from British Columbia, I received your letter of August 30th.

I would appreciate it if you would convey to the members of the Ukrainian Evangelical Alliance in Canada my warm thanks for their prayers and good wishes.

Yours sincerely,

Louis St. Laurent

Reverend Michael Psenko,
506 Ossington Ave.
Toronto 4, Ont.

КУРИ, ЗВАЖАЙТЕ!

Журнал Американської Медичної Асоціації (AMA) звертає увагу курців на те, що тютюновий дим дуже подразнює голосові зв'язки, внаслідок чого на них виникають невеликі пухлики, які доводяться часто усувати хірургічним способом. Журнал стверджує, що кожний, хто популяризує ті чи інші сорти папірос, безпосередньо бере участь у поширенні нової хвороби, що відома тепер під назвою "Smoker's larynx", тобто страшної хвороби горла. Кожний курець може застрахувати себе від цієї хвороби, тільки кинувши курити.

МОДЕРНИЙ АЕРОДРОМ

В околицях Гранд-Сентер федеральний уряд Канади почне будувати наймодерніший у світі аеродром для військових і цивільних потреб. Будівництво це коштуватиме 10 мільйонів доларів.

АГРИКУЛЬТУРНА ЛЕБОРАТОРІЯ

Канадський уряд збудував і устаткував в Лондоні, Онт., хімічну лабораторію. В цій лабораторії вивчатимуться доданки над новими хімічними препаратами для ліборобства. Ця робота будівництва внісості 1,800 тис. доларів.

HEALTH FOR EVERY DAY

by Dr. Helen MacMurchy, C.B.E.

Home Accidents

The Baby and the small children spend most of their time in the home and so of course most of the accidents that may happen to them will happen in the home. Sharp tools are dangerous for children but there are many other things in the home that are dangerous to them.

Burns

Matches are dangerous. They should be kept in a metal box on a high shelf, out of reach of little children. Be careful yourself to put a burnt match right out and drop it in a safe place such as an ash-can. There are pots, kettles and sauce-pans with handles and spouts on the stove and Baby and the Ex-Baby who are full of curiosity will want to get hold of the spouts and handles. Always turn these handles and spouts away from the front or back or edges of the stove so that little hands cannot lay hold of the spout and perhaps pull the kettle over and so get burned.

Stairs

Stairs should be properly lighted and should have hand-rails for children and aged persons to hold by. Have a gate at the head of the stairs to provide for safety of little children. It is a good plan to whitewash the lowest step of the cellar stairs or paint it white.

Be Tidy

Never leave shoes, clothes, toys, tools, pails, mops, brushes, brooms, books, boxes, parcels or anything else lying round for people to fall over. Have a place for pins, needles, buttons, marbles, scissors and everything else and keep them in that one place. Do not have a rubbish pile. Don't throw dirty dusters in a closet. Empty waste-basket and garbage pails regularly, keep them dry and clean. Have a metal bucket to hold ashes. Keep things in good repair. Never leave a nail sticking out of a piece of wood.

Drugs, Medicines and Poisons

The fewer the better. Do not keep poisons in your house at all. All drugs and medicine bottles should have labels on them and we should always read the label carefully before pouring out the medicine. Keep all these things in a cupboard high enough to be out of the children's reach. The cupboard should have a good door with a secure fastening.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стожді моїй“

Рік XIII. Число 10-11. Торонто, Онт. Жовтень-Листопад 1952 October-November Toronto, Ont. Рік XIII. Число 10-11.

ЩИРО ДЯКУЄМО БОГОВІ

“Ти уніваєш рік добротю твоєю, і сади твої повні товщі”. Пс 65:11.

Карлайл сказав, що ми повинні означити себе як зеро і від нього рахувати кожну ступінь вперед, як нагоду для подяки. Дар життя є найбільшим даром за всі дарує і першим за черги. Коли ж і я і з нас, що бачив смерть близько і дивився їй в очі чи чекав на неї, знав, якою великою радістю є життя. Тому насамперед ми дякуємо Богові за життя, що Він дав нам. Проте Бог не тільки дав життя, Він і “сповнив усяку потребу нашу” (Флп. 4:19). Благословення Божі, що ми їх одержали, можна розподілити на духовні, душеві і вічні.

Усіх братів і сестер можна поділити на дві категорії. Перші — скитальці, що вирвалися з великого горя, і другі, що пережили часи європейської руїни в затишку, на цьому боці моря. Правда, і по цей бік моря брати і сестри мали свої проблеми і труднощі. Проте одні й другі сьогодні від щирої серця дякують Богові за дари Його, бо й справді Він уніває рік для нас всіх добротю своєю і сади Його повні товщі.

Пригадаймо матеріальний стан скитальців кілька років тому. Перед ними стояв і заиряв до них безощадний голод і холод. Кожен сподівався насильної смерті, якщо не під стіною, то від багнета, божи або просто в наслідок примхи озвірих людей. Настав ранок і людина думала вже про ніч, а вночі матеріальні чекали з жахом ранку. Без права, без надії, без захисту тисячі найкращих людей буквально жилили. Дяка Богові, все це минулося і ось всі ми стоїмо на місці певному. Ми можемо сказати: “Я лягаю на спочинок і встаю веселий, бо мене пильнує Бог на мой постелі”. Ми маємо чесну працю, маємо хліб і маємо до хліба. Страждіння наше зникло і ми привернули рівновагу духа. Часом деякі особи, які вже чимало часу живуть у Канаді, нарікають. Це зрозуміло, бо людина часто цілком усвідомлює велике благословення лише тоді, коли вона його втратить. Один канадієць пошкодив со-

бі руку, не міг працювати. В дуже кепськом настрої вийшов він пройтись вулицею. Він почував, що доля його надзвичайно скринділа. Рідучи вулицею, він зустрів людину тільки з однією ногою, яка продавала на розі оліїці й мала веселе обличчя. Проїхавши кілька кроків він зустрів сліпця, який постукуючи білою палицею, шукав собі дорогу, і насамперед якусь мелодію. Далі назустріч йому рухалася похоронна процесія, потім поліція везла якихось кримінальників у закритому авто, нарешті коли він дійшов до будинку божєвільних він зовсім забув про свою руку і радіє, що він має це так багато дарів. Бог збагатав нас дочасними дарами і за це йому належить подяка. Всі дари його природи ми маємо в нашому розпорядженні, дієсно сади Його повні товщі.

Бог створив людині тіло і задовольняє наші тілесні потреби. Створивши так само дух людський, Бог не лишив його без своїх благословень. Людина в світі дає найбільше за своє тіло, годувє його, одягає, возить на вистави, але цілком забуває про дух, що занедаєний занападе і гине. Бог дає за наш матеріальний доброту, але насамперед за безсмертну людську душу і її потреби. Яка бо користь людині, якщо вона одобуде увесь світ, але загубить душу?

Сьогодні ми дякуємо Богові за щоденне прощення наших переступів, бо ми стаємо грішниками і кров Ісуса Христа заступає за нас. Ми потребуємо кожного дня нової сили для боротьби з гріхом і неправдою, ми потребуємо зброї для боротьби. Бог послав нам Святого Духа. Наші духовні потреби без числа, нам треба мудрості, сили, сміливості в усьому доброді, зміняти в духовній практиці.

Бог послав нам все це протягом минулих днів. Тільки дякуючи цим Його благословенням ми можемо славити Його разом сьогодні в храмі. Він врятує нас від приниження, ідолства і марнощівства і від

ДО ЙОГО ЕКСЕЛЕНЦІ ПАНА ПРЕЗИДЕНТА А. ЛИВНИЦЬКОГО

Мюнхен—Німеччина

Собор Українського Євангеліського Об'єднання, що саме тепер відбувається в українській пресвітеріській церкві, в м. Торонто, Канада, від щирого серця вітає Вас. Ми молимося, щоб Господь послав Вам і Виконному Органові благословення, успіх і дав свій провід в ці дні великої боротьби нашого народу за волю.

Голова Собору—М. Фесенко Секретар—Л. Стандерт.

ДО ВИСОКОДОСТОЙНОГО ПАНА С. БАРАНА, ГОЛОВИ ВИКОННОГО ОРГАНУ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО РАДИ

Мюнхен—Німеччина

Собор Українського Євангеліського Об'єднання, що відбувається в м. Торонто (Канада) щиро вітає Вас і бажає Вам та Виконному Органові Божої опіки і проводу у Вашій праці за Самостійну Українську Державу.

Нехай Господь благословить Вас у цій світлій боротьбі!

Голова Собору—М. Фесенко Секретар—Л. Стандерт.

Українська Національна Рада ВИКОННИЙ ОРГАН

Мюнхен, 17 жовтня 1952р.

До Високодостойного Пана
Михайла Фесенка,
Голови Собору Українського Євангеліського Об'єднання
Торонто, Онт.

Високодостойний Пане!

Виконавчий Орган Українського Національного Ради щиро дякує Соборові Українського Євангеліського Об'єднання в Канаді за його теплі побажання, направлені нам в листі від 6 жовтня 1952 року.

Виконавчий Орган надсилає Вам з свого боку свої найщиріші і найкращі побажання у Вашій діяльності на користь Рідного Краю і Народу.

З правдивою і щирою пошаною
Др. Степан Бран,
Голова Виконного Органу УНР-РА.

нерозуму безбожності і дав нам ясний розум і мудрість поклоняться Йому духом і правдою.

Бог відкрив нам про це більше дарів А благословення, які Він приготував для тих, що люблять явлення Його. Бог має для нас вічні благословення в служінні. Дяка Богові за всі безсмерті. Коли будинок цей дари Його.

розпадеться ми нерукотворний, вічний маємо на небесах. “Дождемо бо города, що має основи, котрого будівничий і творець Бог” (Жид. 11:10). В цьому городі немає труду, ні в цьому городі немає скорботи, ні сльоз, тільки радість повноти життя і звершення до нас вічні благословення в служінні. Дяка Богові за всі безсмерті. Коли будинок цей дари Його.

До загального відома

Доводимо до загального відома, що адреса Головної Управи Українського Євангеліського Об'єднання така:

UKRAINIAN EVANGELICAL ALLIANCE
433 Queen St. West, Box 375, Toronto 2-B, Ontario.

Собор Українського Євангеліського Об'єднання (УЕО) відбувся в вищезазначених днях у м. Торонто (Канада). Відкриття Собору відбулося 29 серпня 1952 р. ввечері в призначеній української пресістерської церкви богослужінням під проводом пастора М. Фесенка з участю делегатів і гостей. Про повладува Голова УЕО пастор Лев Бучак.

Ділові наради Собору розпочалися 30 серпня з.р. о 9 ранку. Посвіт провів пастор М. Фесенко. До президії обрано: на голову пастора М. Фесенка, на секретаря — пастора Л. Стандарта. Голова, привітавши учасників Собору, проголосив наряди за відкриття.

Собор ухвалив підналісти заяву лояльності королеві Єлизаветі II привітання прем'єр-міністра Канади, президентів Української Національної Ради, голови Виконавчого Органу УНР. Після цього ухвалюється порядок денний і вибирається пресова комісія, до якої ввійшли пастори: Г. Адамс, Л. Стандарет і М. Фесенко.

Пастор І. Ковалевич повідомляє, що відвідав хворого в шпиталі пастора П. Крата, який передав Соборові братній привіт. Ухвалено, щоб від Собору відвідали пастора П. Крата пасторів В. Кузія і І. Глова.

Собор вислухав звіти членів Головної Управи УЕО а саме: голову, пастора Л. Бучака, заступника голову, пастора В. Боровського, секретаря, пастора Л. Стандарта. Крім того пастор Л. Бучак склав звіт, як референт іміграційних справ, а пастор В. Кузія про діяльність Українського Євангеліського Допомогового Комітету, що він його очолює, а також і про касовий звіт комітету, оскільки скарибни, бр. Е. Онницьку не міг прийти на Собор.

Над звітами розгорнулася широка дискусія. Делегати подавали критичні зауваження, відзначили позитивні й негативні моменти в праці Управи за два минулі роки. Зокрема стверджено, що Управа виконала досить позитивну працю у виданні євангеліської літератури. Собор особливо відзначив працю скарибника, бр. С. Салмерса, яку він виконував з великою пильністю і посвятою.

Пастор В. Кузія порушує питання про те, що зробила Управа в справі приєднання до УЕО українських євангелістик решти діючих, оскільки тепер у складі УЕО є тільки українські пресістерські з Канади і США, українські євангелісти із Злу-

ДО НОВИХ ПЕРЕМОГ НА ЄВАНГЕЛЬСЬКИХ НІВІ

ЗВІТ ПРО РОБОТУ СОБОРУ УКР. ЄВ. ОБ'ЄДНАННЯ
(29 серпня — 1 вересня 1952 р.)

ченої Церкви в Канаді. У цьому напрямі, як підтримує пастор І. Яценітій, можна зробити чимало, але для цього при Управі повинен бути подорожничий місіонер-організатор. Голова Собору В. Кузія висловлює думку щодо співпраці з українськими баптистами, принаймні з тими, що бажують кооперувати свою роботу з іншими українськими євангелістичними групами. Така співпраця повинна бути в інтересах українського євангеліського релігійного життя. Учасники Собору одностайно висловлюють бажання і готовість співпрацювати з різними українськими євангелістичними групами, якщо вони до цього ставитимуться прихильно.

Пастор І. Ковалевич вносить пропозицію, як підтримує бр. С. Гарцула, про затвердження звітів. Собор ухвалив звіти і головний Управі висловлює абсолютному.

Вечірні засідання 30 серпня Собор розпочав молитвою. Після цього читаються і приймаються до відома привітальні листи віт: пастора П. Велентічука в Української Євангеліської Громади в Каледона, Огайо; пастора д-ра М. Яремка в Української Євангеліської Злученої Громади в Етсхерт і околиці; пастора д-ра С. Саса з Едмонтона, Алта; проф. Сайтора Драгоманова з Рошестера, Н.Я. і Українського Баптистського Братства в його голови, пастора П. Кіндрата з Вінніпегу, Ман.

З доповіді пастора Л. Бучака учасники Собору дізнаються, що не тільки УЕО, а й окремі українські євангелістичні громади допомогли значній кількості скитальців - українцями прибути до Канади і США. На пропозицію пастора В. Кузія, що її підтримує пастор І. Віннянський, ухвалено зібрати інформації про іміграційну діяльність окремих громад і передати їх головній Управі для опрацювання.

На пропозицію пастора І. Ковалевича, як підтримує бр. С. Салмерс, гол. Управу УЕО обрано в такому складі: пастор М. Фесенко (Торонто) голова; пастор Л. Стандарет (Торонто) секретар; бр. С. Салмерс (Ошав) скарибни; пастор В. Боровський (Детройт), заступник голови на США; пастор І. Ковалевич (Вінніпег), заступник голови на західну Канаду; па-

стор Л. Бучак (Гамилтон, Онт.) і місіонерка Л. Шульга (Торонто), контролери; пастор І. Яценітій і паст. Г. Адамс (Ошав, Онт.), радні; проф. І. Флоринський (Торонто) — референт євангеліської літератури.

Голова Собору надає слово проф. І. Флоринському, який з дозвільшення Головної Управи передає від Собору УЕО через "Голос Канади" (радіостанція СБС) братній привіт українському народові під советським режимом на рідних землях.

Проф. Флоринський висловлює стислу й досить яскраву промову про політичні, економічні й релігійні відносини в Советському Союзі. Він про все говорить як очевидець, а тому учасники Собору вислуховують його промову з великою увагою і одностайно, з надзвичайним піднесенням схвалюють переданий ним привіт Собору українцям на рідних землях.

Собор переходить до питання нового перекладу св. Письма. Пастор М. Фесенко доповідає про новий переклад Святого Письма. Відзначивши деякі, досить грубі дефекти в перекладі проф. Огієнка-Ляріонова, він подає до відома, що вже розпочалася праця над виправкою і виданням Святого Письма перекладу Кузія. Пастор В. Кузія, голова релігійної комісії в справі перекладу Святого Письма проф. Огієнка-Ляріонова, складає звіт про працю Комісії і повідомляє, що комісія ажикі відповідала заходів щодо перекладу. Текст яких зачитує.

Після досить докладної дискусії, що розгорнулася над новим перекладом св. Письма, погодився з можливістю, що буде для відміни перекладу і видання Святого Письма і що це український євангелістичний справі нік не пошкодить.

На пропозицію пастора І. Ковалевича, що її підтримує Л. Стандарет, Собор ухвалив:

1. Собор УЕО схвалює за уваження релігійної комісії щодо перекладу Святого Письма проф. Огієнка-Ляріонова і рекомендувати нею правки у тому перекладі.

2. Собор приймає до відома повідомлення пастора М. Фесенка про розпочату працю над виправленням і виданням Кузія перекладу Святого Письма.

Пастор В. Кузія, доповідаючи про загальний стан українського євангелізму в США, стверджує, що цей стан незадовільний, що місійна праця надзвичайно тяжка, хоч є потреба і нагода її поширити. Як би були відповіли місіїні працівники, то успіхи праці запевнені.

Пастор В. Боровський звітує, що недавно розпочата місійна праця в Детройті, США, не зважаючи на дуже несприятливі умови, дає прекрасні результати. Молода Українська Реформована Євангелістична Громада діяльна як на релігійному, так і на українському громадському полі.

Учасники Собору раділи з успіхів детройтської громади і висловлювали їй і її пасторові заслужене признание.

Бр. І. Петрачук (Детройт) говорить про те, як зміцнили наші євангелістичні громади. На його думку одним із засобів до цього була б організація взаємодопомоги українських євангелістик.

Пастор Л. Бучак доповідає про місіїну й допомогову працю серед українських скитальців у західній Європі. Собор доручає головній Управі й пасторові В. Кузію розпочати можливість для поширення цієї праці. Пастор В. Кузія заявив, що нічого не має проти того, щоб виїхати на місіїну працю до західної Європи, якщо йому дозволить здоров'я.

Пастор І. Ковалевич порушує питання у справі 50-річного ювілею українського євангелізму в Канаді і США. На його думку, УЕО з цієї нагоди повинно видати "Ювілейний Збірник" про український євангелістичний рух. Ухвалено, щоб УЕО зібрав би українських євангелістичних громади на відзначення ювілею. Зокрема головна Управа повинна подбати про видання збірника. У ювілейного, тобто в 1953 році, Собор УЕО скликати в Вінніпегу, Ман.

Оголосивши програму роботи Собору на наступний день, голова закриває засідання молитвою.

31 серпня з.р. в українській пресістерській церкві відбулося урочисте Богослужіння, на якому були українські євангелісти з Торонто, Ошави, Гамилтона й околиць. Богослужіння провадив пастор М. Фесенко при співучасті восьми пасторів — делегатів Собору. Бр. П. Черник з великим піднесенням виконав під час Богослужіння (Продовження на ст. 3)

ДЕНЬ РЕФОРМАЦІЇ

Наприкінці жовтня протестантський світ відзначає "День Реформації", тобто річницю славетного виступу Мартіна Лютера до нерівної боротьби за очищення християнської церкви від поганських навіянь і практик. З цього моменту датується організаційний протестантський рух, що згодом поширився майже на всю західну Європу і оформився в різні євангельські деномінації.

Цей рух приніс вольності, яким сьогодні люди в демократичних і культурних країнах користуються. Користаються ними і українська спільнота в Канаді і С.Ш.А.

Дякуймо Богові за тих, що боролися і жертвували за правду і волю, і молимо Його, щоб допоміг нашим православним і католицьким братям пізнати правдивого Христа з його Євангелії і об'єднатися в одну Євангельську Христову Церкву.

ДО НОВИХ ПЕРЕМОГ НА ЄВАНГЕЛЬСЬКІЙ НИВІ

государства "Владико неба і землі". Проповідь на тему "Жинна" виголосив пастор В. Кузія.

Після Богослуження відбувся обід у приміщенні Злученої Церкви, де містились Українська Євангельська Злучена Громада. Під час обіду гостей обслуговували сестри цієї громади, які й обід приготували. Пастор Л. Стандерт звернувся до гостей з закликом скласти добровільні дати на культурну роботу УЕО. Зібрано 60 доларів. Пастор І. Яценіт від імені УЕО подякував сестрам за обід, а гостям за датки.

Вечірнє засідання Собору 31 серпня було присвячене організаційним справам українського євангельського жіноцтва. Місіонерка Л. Шульга виголосила реферат на тему "Роль жіноцтва в місійній праці української євангельської церкви". Після реферату розгорнулася дискусія, в якій багато делегатів взяло участь. Ухвалено створити Жіночий Ініціативний Комітет при УЕО. До Комітету вишайшли такі сестри: Л. Шульга, П. Котик, А. Шульга, А. Стандерт, В. Боровська, Ю. Фесенко, М. Бучак, М. Яценіт. Ноєрська церква назначить свою представницю після Собору.

Засідання закривається молитвою.

Вечері цього ж таки дня в Злученій Церкві відбулося поминання Богослуження по покійному пасторові І. Болдурові. Богослуження провадив пастор Л. Стандерт при співучасті шести інших пасторів. Під час Служби Божої п. М. Голіський, оперний співак і друг покійного, виконував сольні спів "Поглянь усну", що

надавало Службі Божій великої урочистості, підносячи релігійні настрої присутніх. Присутні співали при супроводі могутніх органів, на яких грав бр. Я. Салмерс. Проповідь виголосив пастор І. Голова, який колись співпрацював з пастором Болдуром на місійній ниві. На Богослуженні була помітна кількість присутніх з м. Торонто і поза міських.

У вересні ц.р., голова Собору відкрив засідання молитвою з 9 год. ранку. Після цього голова інформує присутніх про привіт, який передав пастор В. Кузія від імені Собору організації СУЖЕРО з нагоди її з'їзду в Торонто.

Пастор В. Кузія порушує питання про утворення українського євангельського архіву і відведення для нього відповідного приміщення. Проф. І. Флоринський подає думку, що фактично треба утворити не архів, а організаційні історичну секцію УЕО. Ухвалено створити історичну секцію УЕО. На пропозицію пастора І. Яценіт, яку підтримав бр. І. Петрашук, ухвалено організувати історичну секцію УЕО і приміщення для неї відвести в Українській Пресвітеріській Церкві в Ньюарк-Траінгтон, С.Ш.А. На пастора В. Кузія покласти обов'язки директора секції з тим, щоб він опрацював план її організації праці і подав на затвердження голові Управи.

Пастор В. Боровський доповідає про українську євангельську літературу, пропонує видавати книжки про таких великих людей-євангелістів, як Цвайцер, Кавага і др. "Хай українські інтелігенти прочитають, що вчені й дійсно великі

люди можуть бути вірними християнами, а не обов'язково атеїстами", сказав пастор В. Боровський. Зокрема, на його думку, треба випирати і перекладати такі книжки, як "Іван Гус", "Дорога до правди" покійного З. Батинського і "Папа чи Христос?" І. Глова.

Собор УЕО ухвалює підготувати і видрукувати великий український євангельський словник, трібник, українську євангельську антологію, книжку про Сковороду, про життя піонерської місії праці пастора І. Болдурові і випирати і перекладати книжку "Папа чи Христос?". Собор доручив новій Управі підготувати і видати історію українського євангельського руху в Канаді і С.Ш.А. для чого окремі брати і сестри повинні написати історію місцевих громад, а голова Управи повинна цей матеріал опрацювати і видати.

Щоб усунути нездорову практику на ниві Євангельської літератури, коли окремі особи пишуть, редагують, видають і продають, Собор ухвалив, щоб усунути українську євангельську літературу, видавати під фірмою УЕО, апробувати головню. Управу в УЕО, та бо особа, яку голова Управи не схвалює, щоб за приватні видання УЕО не відповідала і не зобов'язане поширювати їх, якщо вони не відповідають вимогам Літературного Комітету УЕО.

Ухвалено, щоб на рік 1932-1933 до Літературного Комітету УЕО входили члени годинної Управи, пастор П. Крат і проф. І. Флоринський, як референт.

Пастор І. Р. Коваленко, редактор "Канадського Ранку", закликає українських євангелістів підтримувати українські євангельські часописи, передплачувати їх і розповсюджувати.

Яр. Саввучин

Сковорода в дорозі

Гром зіткнувся в поривній гері,
Степани гонять молоду тую.
"Григорій Саввич!... Проше, півдзвз", —
Притягнимо одчнені ридана двері.

"Хе-хе!" (Копит чокують в озери)
"Ярмарикув. Червічків ясу,
Повнізбирв... І в хутрєць повзу", —
Аж таке радість у шляхетськїх серці.

І вмість астае хмурний Сковорода,
І край доріг, де мукла вода
Злітає буляби ржавим споринням,
Іде... як туца, — несучи сірик:

— На поторг мїрний хистим аршином,
О, живий світе, вкїзай за пїтїа!

(Із збірник "Правдоносці")

ти. Його заклик звернений як до наших євангельських пасторів, так і до загалу членів і прихильників наших церковних громад. Собор приєднався до цього заклику і просить пасторів і всіх, що можуть дописувати, надіслати до часописів матеріали. — Ухвалено:

1. Кінематограф і музичність, власність УЕО, продати, а гроші використати на видання літератури.

2. Фільми, що їх привіз з Європи пастор В. Кузія, передати пасторові І. Яценіт для анкічення.

На основі звітів і спостережень з церковного життя різних українських євангельських угруповань стверджено, що свідомі українські євангелісти, хоч організаційно зв'язані з своїми деномінаційними центрами, проте цілком бажують мати свій український центр, яким тепер є Українське Євангельське Об'єднання.

Голова представляє Соборові п. сотника Панчука, директора Української Секції Голошу Канади. Вітаючи Собор, п. Панчук у своїй плігндовій промові підкреслює потребу визнавати й шанувати свободу політичних і релігійних переконань поодиноких людей, отже й поодинокого українця. В нашоу громадськоу житті треба трікувати кожного українця не на підставі його конфесійної чи партійної приналежності, а на підставі його індивідуальної вартості. В тому полягає справжня демократія.

Голова дякує п. сотникові Панчуку за привіт і за його таку цінну промову.

Собор закінчує свою роботу молитвою, яку виголошує пастор В. Кузія.

Михайло Фесенко,
голова Собору УЕО.
Лука Стандерт,
секретар Собору УЕО

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА“
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as
second class mail, Post Office
Department, Ottawa.

Підписати на рік в Канаді і закор-
доном \$10.00. Оплатити чеком 10%.
РЕДАКЦІЯ — КОМПІТЕТ.
Влада М. Бессіон
Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

NU 9226

ГАРІ Р. РАНКС КО.

ПОРБЕБНИК
485-57 Kalm St. West,
ТОРОНТО

Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. 2А 6082

ЄВАНГЕЛЬСЬКА МІСІЯ

Подивимося до загального ви-
да, що в Канаді організовано
місію працю навісних по-
лишних монахів і священників.
Ці мужи, що разне повірили у
Бога і Його святе Слово, при-
няли Христа за свого особи-
стого Спасителя — відірвали
зі згорі — тепер працюють
над справжнім спасінням душ.
Центр місії у Торонто.

Головний завдання праці місії
такі:

1. Допомогати католикам, чи
то слов'янським чи англомери-
нським, східним і західним обрід-
ям, знати правдивого Христа і
вернутися до віри перших
християн і покинути „заколо-
чену релігію“.

2. Допомогати християнам
завпалятися відновленою ревні-
стю працювати для Христа й
душі, і пізнати страшні загрози
безбезпеки для християн-
ства.

3. Допомогати колишнім свя-
щенникам, монахам і монахиням
духово і матеріально.

Основоположник і загальний
керівник Євангелістичної Місії
у Канаді є проп. Г. Г. Адамс, на-
вернений колишній монах і свя-
щенник Чину св. Василія Вели-
кого. Репрезентує Євангелістич-
ну Місію на заході проп. Іакоб
Глова, навернений монах того
самого Чину (автор книжечки
„Куди ти йдеш, Україно, муче-
нице?“).

До Євангелістичної місії мо-
жуть належати лише такі ко-
лишні монахи і священники, що
без сумніву тепер народжені
згорі, люблять Христа понад
усе, і бажать широко працюва-
ти для Нього.

Члени Євангелістичної місії на
вашій службі, як представники
Слова Божого, проповідники
правдивої науки, оборонці на-
шої християнської-євангелістич-
ної спадщини і віри святого раз-
переданої. Під час проповіді,
нарад, з'їзді, чи Божі служби за-
палять Вас палким посланням
для Бога. Вони мають важливу
місію у цих критичних часах.
Вони посвятили себе пропові-
дувати Євангеліє спасіння. Не

забувайте їх у ваших молитвах.
Пам'ятайте про їх духові по-
треби. Заохочуйте їх своїми
посланнями. Допомогайте їм
фінансово. Все, що можете,
зробіть для них.

Минулого року один відомий
монах і священник у Канаді по-
кинув Рим, бо не міг погодити
риського збаламутованого на-
вчання і хитрої пропаганди з
чиством навчанням Христа у
Віблї. Будучи монахом, без цен-
та опинився поза мурами мо-
настири, без найменшого при-
готування до звичайного орга-
нізації, яке Бог приказав. Хоч
з глибокою науковою філософією і
теологією, але це все на ніщо не
приділяв, хіба для риської
служби і пропаганди. Має на-
дію, що допоможе рідна мати,
отож дався до неї. Та като-
лицька мати, замість допомоги
рідному синові, нагнала з
допомогою, розчарований у
жизні, повернувся до монасти-
ря і залишився надалі похва-
чати Рим у риської системи.

Такі і подібні випадки діють-
ся у північній і південній Аме-
риці. Близько сто священників
покинули Рим шороку тільки в
С.Ш.А. Не всі відразу знахо-
дять Христа, не всі мають ду-
хову і матеріальну допомогу.
А диявол не спить. Він кидав
під ноги колоди навіть від най-
ближчої рідні. Глузування, усі
свої і приятелі відсахидалися,
без приготування до життя! На
ці різні інші проблеми на-
трапляє кожний бувший свяще-
ник чи монах. Людина, залиша-
ючи Рим на 30-му році життя,
чи пізніше, має чималі трудно-
щі. Ніхто не може забувати
душевних переживань таких
людей, хіба тільки там, що са-
мі були в такому стані.

Тому покликана нас Бог допо-
могати таким — насамперед
знати Христа і повіри у

„Щоб настала свобода релігії“

Таке бажання висловив украї-
нін Др. В. Кушнір, президент
Комітету Українців Канади —
(КУК), у своїй першій промо-
ві через „Голос Канади“, під-
кресливши, що в Канаді „наше
життя — вільних людей“.

Це є чудові думки і почуван-
ня. За ці вмісті цілі борються
і українські євангелісти: „за
свободу релігії“, „за життя
вільних людей“. Нема цих ре-
чей за залізною заслоною. Са-
ме в цьому полягає трагедія
нашого народу.

Проте ми хотіли б бачити,
щоб Др. Кушнір старався зорі-
єти засади його послідовно про-
ваджені в життя його власною
католицькою організацією —
церквою. Чи можна вважати за
„свободу релігії“ факт, коли
президи КУК вперто відмов-
ляється прийняти до свого
складу представника Українсь-
кого Євангелістичного Об'єднан-
ня (У.Е.О.)? У.Е.О. не церква,
а культурно-освітня організа-
ція, члени якої є українські
протестанти Канади. Нема жад-
ної легальної причини, щоб
представника У.Е.О. не було
прийнято в склад президи КУК.
У.Е.О. є домініююча організа-
ція і має значно більше членів
ніж українські соціалісти чи
гетьманці разом. Проте ці не-
великі українські угруповання,
що нараховують своїх членів
десятками, мають представни-
цтво в президи КУК, тоді як
У.Е.О., яке репрезентує тисячі
українців, відмовлено репре-
зентації. Той факт, що декотрі
українці євангелісти є членами
інших нижчих інстанцій КУК,
справи не міняє, бо вони ре-
презентують лише самих себе.
Це настання теми більш див-
не, що У.Е.О. послідовно й без-
компромісно підтримує КУК у
всіх громадських акціях, та
ставиться з гострою опозицією
проти комуністів. Зрозуміло,
що в цій справі велику роль
відіграє опозиція католицько-
го клеру, побудована на не-

висті проти українців протес-
тантів. Це не що інше як за-
перечення „свободи релігії“.
Було б краще і логічно, як би
від КУК промовляв представ-
ник, якому не можна було б
закрити будь-яку в релігійній
нетерпимості.

Що українці католики мають
переважати впливи в усіх украї-
нських організаціях у Канаді,
якщо локально і тимчасово.
Тому українські католики приго-
товлюються до радикальної зміни
співвідношень на Україні по-
винні були б наперед сам пово-
дитися, що коли вони самі опини-
ться в меншості, то вони мо-
гли б мати моральне право на
різке і справедливе трактуван-
ня. Так далеко ця тимчасова
випадкова перевага в Канаді
ниж надуживається зокрема
проти українських протестан-
тів.

В Канаді вони становлять
найбільшу кількісну групу се-
ред українців. Фінансово вони
стоять найкраще, маючи неви-
черпне грошове джерело у
французьких і інших като-
лицьких ієрархів. Десятки ти-
сяч доларів щорічно витрача-
ють на католицьку акцію се-
ред українців в Канаді.

В Україні до першої світо-
вої війни найбільша кількість
й найбагатша була православ-
на, за нею йшли греко-католи-
ки, протестанти і католики.

Тепер найбільшу групу в У-
країні становлять люди, що ви-
росли без всякої церкви, після
них — протестанти, потім прав-
ославні і на останньому місці
— католики.

Якщо хто і не погодиться з
дегалими цього аналізу, то все
ж немає сумніву, що католики
в Україні будуть у меншості.
Переслідувати українських протес-
тантів тепер, вони самі са-
ми вибирають собі моральне
право протесту, коли самі опини-
ться в меншості в Україні.

Ів. Гітлінг

Нього, бо без того немає спасіння.

„Істинно, істинно, кажу то-
бі: Коли хто не народиться
згорі, не може бачити цар-
ства Божого“ — Єв. Ів. 3:3.

„Що бо за користь людині,
хоч би світ увесь здобув, а
душу свою зневажав? або
що дасть людина у заміну за
душу свою?“ Єв. Мар. 16:26.

Євангелістична місія старе-
ється молитавити і співпрацю до-
помагати духово і фінансово.

всім наверненим священникам,
що вони могли знати приту-
лок, працю під час критичного
перехідного часу.

Євангелістична місія організує
фактично навісних священни-
ків і монахів для проповідання
правдивої Христової Єван-
гелії всім католикам і іншим,
що потребують спасіння.

Зацікавлених осіб просимо
звертатися на адресу:

EVANGELICAL MISSION,
Box 445, Terminal "A",
Toronto, Ontario.

Лєся Хрєпєлякє

Листопад

Осєнь їдє у тумани сповнєтє,
Журєвал понад полєм лєтєтє,
І всїхєтєсь споминєм лїтєтє
Той тужєливий, сумний Лїсто-
пад.

Над стєрєню зчорнїлює лїтє
Кучєрєвєтє побїдєлї вогнї;
Бїєтє вєтрє розсєлєнє дїтї,
Що худобу пасуть на стєрні.

Вїтер дївнї гадки навїєє,
Гонїтє хмїри важкї угорї —
І здєєтєсь: мчєть конї булєвї
І закєутї у стєлї лицєрї!

Тїхо стєєтєсь бєбїнє лїтє,
Журєвал понад полєм лєтєтє,
Вїтер кєзку розкєзє дїтєм,
Тїм, що створїтє новий Лїсто-
пад!

„Жїночий Свїт“

ЩЕДРИЙ ДАР

2,990,000 долєрїв Фордовсь-
кий Фонд передєв у розпорї-
дженнє Об'єднєних Нєцїєв на
допомогє втїкєцєм, що перєбї-
вєють в Європї. Кїлькїсть втї-
кєцєв в Європї сїгєє блїзкє
10 мїл. чол.

В розмовї з прєдставлєннєм,
прєсї директор Фордовського
Фонду Хоффєнєнє заявїє:

„Проблємє втїкєцєв є однє з
основних свїтових проблем.
Врегулювєннє шїєї проблемє вє-
лєкєю мїрою спрїєтєнє встє-
новлєнню мїру в Європї“.

В СССР НИЧЕГО НОВОГО

XIX з'їзд компартїї СССР за-
кїнчїєнє 15. 10. ц.р. Як мовлє-
було передєчєтєм, з'їзд уквє-
лєнє одногласно всї проєктє-
ванї змїнє партїєного статуту,
змїнє назву партїї з ВКП(б)
на КПСС (Комунїстичну Пар-
тїю Совєтського Союзу) та обрє-
вєлє ЦК партїї. До ЦК, що склє-
дєтєсь з 125 члєнєв і 110 за-
ступнїкєв, увїшли всї члєни
кол. полїтбїро, як тєж кєтї о-
собї, як А. Вїшнїєвський, Гро-
мїко, Малїк, Пономєрєнєко, Су-
слєв, а з вїськовїкєв — мєр-
шєл Кєнєє, Соколєвський, Бу-
дєннїєв, Тїмощєнєко, Жуков та
гєнєрєл Чуйков.

Прєзїдїє, що заступєтєнє в
дєлїшєму і долїєвїшєму і оргє-
бєтє, склєдєтєсь з 25 члєнєв.
До нїєкєдє увїшли всї члєни
кол. полїтбїро, за вїняткєм
Андрєєв і Косїєгїна. На голєву
прєзїдїє „обрано“ Стєвлїно. От-
жє, в СССР нїчєго новєго.

14.X.1952

УПА

Цїєї осєнї мїнїє 10 рокїв з того часу, коли в сучасній добї
нашої історїї на українських землях — на Полїсє — почєлє
творїтєсь збрєняє силє українського народу — Українська
Повстанчє Арміє.

Цїєї і завданнє УПА булє яснї й вїснєвї — боротєсь за
українську держєву протї кожного ворогє, за всїєх умовнї.
„УПА борєтєсь за самостїйну соборнє українську держєву, а в
спїлїш з їїшими повноволєннї народамї за самостїйнї нацїо-
нальнї держєви на їх власних землях. УПА бє і будє бити всїх
тїх, хто хочє так чи їнакє повноволєти Україну“. „Свободє
народам, свобода людєм“, — за самостїйну соборнє українську
держєву“ — основнї кїнчї УПА.

В травнї 1945 року закїнчїлєсь другє свїтовє вїєнє. Але
борьбє УПА не припинїлєсь, бо шїє українського народу
не булє толє досїгнєтє.

В березнї 1950 року влєвє у бєлє Головнїє Комєндир УПА —
Тєрас Чупринє. Та єнї шїє найбільшє втрєтє, єнї вєлєкї й важкї
втрєтї, єнї понїє український вїзволєннї рух на прєтєзї роєвї
борьбї, не захитєлї фронту борьбї українського народу.

„Не скєдємо збрєї і не припинїмо нашої борьбї до тїх,
докї Українє не будє вїзволєнє“ — кїєтєсь вїєннї УПА.

Але й сїєгоднї... в Українї кїпїтє жєстєкє борьбє,
не дїкуєтьє стрїлї, не вїсєють пожєжї. Скрїзь стоїтє україн-
ський народ на вїзволєннїх барїкадах. Стоїтє скрївалєннїєм,
але невгнєтнї, неподєлєннї, нескорєннї. Взяши рєз своєю
долєю в свої рукї, єнї рїшїєсь куєтї її до кїнцє. І кує без
перєпєчїнкї“.

Вїзєнєчєнєчї шї роковнїє тут, позє мєжємї Українї, скї-
дємо наші голєви і вїдєлємо гїлєбоку пошуку тїм всїм, що
влєдє в борьбї і прєдємонстрєую нашу єднїсть з україн-
ським народом на рїднїєй землї, нашу готєвїсть допомогтї нашім
борьбєм та рїшєнїєм разом з нїмї йтї і дїєтї до нашої вєлї-
кї метї.

Вїчнє слає влєпшєннєм гєрєєм української вїзволєннї
борьбї!

Хай живє Українська Повстанчє Арміє!

(З вїдєлов „Голєвної Управлї Лїгї Вїзволєннї Українї“).

ПРОТИ МОЖЛИВОЇ АГРЕСИЇ

Прєзїдєнт Трумєн заявїє в
недавнїй прєсєвїй конференцїї,
що США розбудовувєтєм
свою вїськову силє до того
рїєдєтє 2-гої свїтовї вїєнї.
Така силє потрібнє — за
словєм прєзїдєнта Трумєна,
— щоб стрїєтнї свєтєську
можлїву агресїє, як тєж, щоб
звєзєтї, свободу совєтських
рєжїмє.

На думку Трумєна, збїльшєн-
нє вїськовїєї силє не мєє на
метї агресїєвнї ампїє Заходу, а
нїєтї забезпєчєннє прєдє та-
кою євєтєю. Вєжєвєтє, що та-
ка звєтє Трумєна мєєлє своїм
завданнєм утєчїтнї поглядє на
завданнє вїськовїєї силє США
і НАТО (крєпї Плєнїєно Атлєн-
тїєського Пєктєтє) в шїєму, ко-
ли сподїєвєтї рїєвнє в узбрє-
єннї бєлє досїгнєтнї.

Останнїм часом дєєтєнє вїсь-
ковїєї вїськовїєї дїєчїє вїсь-
ловїєїє перєковєннє, що в то-
му вїєпєлєку, коли НАТО досїє-
нє потрібнїє вїськовїєї силє —
можлїє бєдє вїдєзвїтєє на
тєрєшєу полїтїку щодо СССР,
єє не тїєлєм обємєжувєтєсь по-
лїтїєкою т. зв. стрїємуєннєм.

14.X.1952

Українські історичні

ДАТИ

ЖОВТЕНЬ

6 — 1918. Відкриття україн-
ського університету в Києві.

13 — 1866. Помер поет П. Гу-
лак-Артемовський. По єт чїєнє
спєдєннє Артемовського рїє-
номєнтєнє: бїєчїє, блєднї, лїснї
і їншї історїє твєрї. Його
творчїсть прїєнєслє в укр. лїтє-
ратурє новї жанри, продовжїє-
лє зблєжєннє її з народною поє-
єзїєю.

14 — 1624. Напад запорожцїв
на Цєрєгорє.

18 — 1918. Створєно Наро-
дну Рєду у Львовї і проголєшо-
но Західну Українську Рєспублї-
ку на українських землях під
Австрїєю.

19 — 1596. Проголєшєно на
Бєрєстєвськомє Соборї єднє
української цєрквї з єпєстєль-
ськомє стєлїєню. Чєстїну прє-
євєстєлєннє українцїв прєвєдє-
но до рїмо-кєтєлїєчїєської цєрк-
квї.

29 — 1794. Помер українсь-
кий Сократ, прєдєчєтє україн-
ського Євєнгєлїєського руху —
Гр. Сковорода.

ЛИСТОПАД

4 — 1872. Народєнє пїсьмєн-
нїє і поєт Богдан Лєпкїє.

6 — 1892. Помер композитор
і дїрїгєнт Мїхєлє Лєєєнєко.

8 — 1918. Український Соєм
Буковинї проголєшоє злєку з
Україною.

10 — 1838. Помер Ієвєн Кєтлє-
рєвський — бєтєць українсь-
кого пїсьмєнствє. Твєрї Кєтлє-
рєвського, зокрємє „Єнєїдє“ і
„Нєтєлєкє Полтєвєк“, мєють вє-
лїкє пїзнєвєлєнє й художнє
знєчєннє.

11 — 1921. Помер поєт-бєй-
єр Лєонїд Гєлїєв, нєєпєлє-
єрїєннїє мїж українськимї
бєйєєрєм. Вїєє знєтєє (чєстєно
і свєєютьє) чудовий мєлюнок
„Стоїтє гєрє вїєєкєв“ з
журєлїєм акордом:

А мєлєдїєстє не вєрнєтєсь,
Не вєрнєтєсь вєнє.

14 — 1918. Зєсєнуєннє Украї-
нської Академїї Нєук у Кїєвї.

14 — 1865. Народилєсь пїсьмє-
ннїєцє Олєгє Кєблєєвський з
єсієх укр. пїсьмєннїкєв новєго
стєлїє нєєблїзкє до модернї-
стичних євєропєєських напрїє-
мєнє.

20 — 1917. В Кїєвї проголє-
шєно III Унїєрсєл Української
Цєнтрєлїєї Рєдї.

22 — 1921. Болєшєвїєкї роз-
стрїєлєлї 359 укр. повстанцїв
під Бєзєворє.

АЙЗЕНГАУЕР — ПРЕЗИДЕНТ С.Ш.А.

Сполучені Штати Америки мають нового президента. Двадцять Айсенгауера. День 4 листопада 1962 р., коли близько 60 мільйонів виборців, без будь-якого тиску, виявили реєстрацію на виборчих машинах свою волю думку, є одним з неперечних доказів справжнього демократичного, політичного, устрою країни.

Що демократичну традицію країни нащадки викрадають завоювавши у своєму приватному переможцві Айсенгауерів переможців Стивенсон, говорять:

“Країна зробила свій вибір. Я вітаю Вас. Уповаю, що Ви, як служитель і охоронець миру, покінчите з лихом і перетворите долю тривоги на передвер’я надії”.

На це привітання Айсенгауер відповів телеграмою такого змісту:

“Дякую Вам за ваше мужнє і шляхетне послання. Не мало труднощів перед нами в майбутньому. А тому є конче, щоб люди доброї волі обох партій забули про політичні розходження й суперечки, через які ми вже пройшли, і присягнули собі єдиний мети: За краще майбутнє! Я вірю, що так буде”.

З днем 4 листопада ц.р. закінчився 20-річний період правління в США демократичної партії. Перемога ген. Айсенгауера, який здобув 439 електоральних голосів з усіх 531, нагадає бланшуві виборчі успіхи Ф. Д. Рузвельта. Так само кількість добутих голосів виборців (понад 5 мільйонів більше від демократичного кандидата Стивенсона), свідчать про цілковиту перемогу Айсенгауера. Коли до того додати добуту більшість місць в Конгресі і в Сенаті, то повернення республіканців до керма державного справді має триумфальний характер.

Остання виборча кампанія, яка закінчилась перемогою республіканців, належить до найбільш бурхливих в американській історії. На порядок дня були висунуті і внутрішні американські справи і теж проблеми зовнішньої політики.

Економічній зміщені Сполучених Штатів, світова провідна

роль їх, як демократичної держави, що допомагає майже всім неіснуючим державам і відстає крайнім по цей бік залізної заслонки — такій балісти передають демократію новому президентові. Усуєння опору комуністичної агресії в Кореї і в цілій Азії, створення умови, щоб її уникнути в Європі, сприяння відродженню свободи в країнах, що перебувають під тиранією, збереження і посилення дальшого розвитку добробуту і демократичного устрою в самих Сполучених Штатах — ось ті нащадково важкі й колосальні світового значення завдання, які має розв’язати новий президент.

Розглядаючи надзвичайно поважний свій новий обов’язок і відповідальність, як президент США, Айсенгауер на зборах у своєму штабі заявив:

“Друзі мої! Це не день тріумфу, а день прийняття обітниць. Я переживаю почуття не тільки гордості, а й почуття покірливості. Я ясно усвідомлюю весь тягар відповідальності, що беру на себе, і запевняю вас, що не забуду про цю відповідальність, коли буду в Вашингтоні”.

...Тільки об’єднаний нарід може виконати громадські завдання, що стоїть перед нами. Спробуємо здійснити те, про що я висловлююся в телеграмі до свого колишнього противника.

...Об’єднаймося ж в ім’я кращого майбутнього для Америки, для наших дітей і внуки!”

Генерал Айсенгауер — десятигразовий генерал, обраний на президентство США. Раніше посідаючи пост генерала — Джордж Вашингтон, Ендрю Джексон, учасник у війні 1812 р. з Англією, В. Геррison (в 1841 р.), Тейлор (в 1849 р.), Пілгр (в 1853 р.), Хейс (в 1877 р.), Гарфілд (в 1881 р.), Б. Геррison (в 1889 р.).

Формально новий президент розпочне виконувати свої обов’язки 20 січня 1963 р.

Нехай же Господь Бог благословить і допоможе президентові США Айсенгауеру здійснити успішно ті велетенські, світового значення завдання, що стоять перед ним!

ДРУГИЙ З’ЇЗД СУЖЕРО

В дні 30 й 31 серпня та 1 вересня відбувся в м. Торонто Другий Всеканадський З’їзд Союзу Українців Жерта Російського Комуністичного Терору. З’їзд відкрив Голова СУЖЕРО С. О. Підгайний, після чого було обрано президію складом: голова інж. В. Полющук, заступники голови п. Віра Каравейська, п. О. Петришин, секретарі І. Сандула та М. Гринь.

Звітну доповідь про діяльність СУЖЕРО склав п. І. Сердюк, про роботу контрольно-комісії п. А. Гурський, після чого відбувся діловий дискусія. На доповідь статутарної комісії п. Голованушину п. П. Шадуурського прийняті зміни й додатки до статуту СУЖЕРО.

З’їздові наслідили привітання від мітрополита УАПЦ Полікарпа, мітрополита Іоанна Теодоровича, Голови Виконавчого Органу УНРДН С. Барана, Комітету Українців Канади доктора О. В. Кушніра, Високочисленішого архієпископа Греко-Католицької Церкви Східної Єпархії Канади Ізидора, Центрального Комітету УРДП, редакції “Українських Вістей”, Головної Управи Добруччини Західної Німеччини, Ліги Політичних В’язнів і Генерального Комісара Позички Визволення України С. Довгала, професора С. Сипісона і В. Кирконелла й багатьох інших.

Е. Слоніський

ДЕЯКІ ПОГЛЯДИ НА ФЕДЕРАЦІЮ

(В порядку дискусії)

Сучасна світова політика західно-демократичних держав настільки невизначна, що народам, які перебувають сьогодні під окупацією чи під безпосередньо імперіалістичною розгрозою більшовицької Росії, тяжко уявити собі, якими державними одиницями, малими чи великими, цікавляться західно-демократичні держави на Сході після розгрому большевизму. Сьогодні це нічого не відомо про певні, американсько-англійські майбутні позиції щодо суверенності народів, утриманих Москвою.

Вже не раз українці демонстрували перед західним світом свої прагнення до національно-державної незалежності. Проте може статися, що альянті не захочуть мати справу з розділеними одиницями, а волітимуть бачити в Європі великі

Персонально вітали З’їзд архієпископ Торонто і Сх. Канади Михайл, архієпископ Мстислав, єпископ реформований церков В. Кузія, сенатори Олена Кислевська, голова Укр. секції Голосу Канади капітан В. Панчук, генерал М. Садовський, полковник Кузьминський, представники Укр. Робітничого Союзу США й Канади п.п. Г. Мазурик, С. Груданський та С. Кривоус, який, вітаючи, одночасно склав дар для СУЖЕРО, від Руб. Союзу, голова МУР’у Лас Самчук, редактор “Гомону України” п. М. Соновський, представник ДОБРУЧ’СЬКОГО редактор “Укр. Прометей” п. П. Малий та представник ОУРДП США п. С. Федорівський.

На голову Головної Управи СУЖЕРО з’їзд обрав п. С. О. Підгайного, на членів Головної Управи: ред. П. Волинська, інж. М. Приколка, п. І. Сердюка, інж. П. Шадуурського, проф. І. Сандула, п. М. Карабана, п. О. Петришина та п. Ф. Бойка. До Головної Контрольної Комісії обрані: проф. Е. Слоніський — голова, та п. Галина Сердюк і інж. А. Гурський — члени. До координаційного центру обрано: С. Підгайного і П. Шадуурського, до центральної редакційної колегії П. Волинська та проф. А. Степового.

конгломерати.

І чи повинні ми розгубитися і чекати доки нас не віддадуть під верхівку якоїсь імперії чи поділять між кількома імперіями? Звичайно, ні. Ми повинні негати, щоб часом не сплутали, шукати якоїсь компромісної концепції, що задовольнила б і західні держави і разом з тим розв’язала б національну проблему. Цю справу треба поставити на широке обговорення не тільки українською громадянством, а й цілого блоку поновлених большевистських народів і треба не тільки поговорити, а й досягти практичних наслідків. На нашу думку, такою розв’язкою концепцією може бути федерація.

Колись Михайло Драгоманов в своїх листах до Фрнка писав: “Тоді як раціоналізм наля-

(Продовження на ст. 7)

“В інтересах кращої долі нашого народу мусимо боротися за демократичний лад на Україні і творити свою провідну верству так само демократичним шляхом”.

(І. Маселла — “Підставна наші відродження”)

“НЕМА НАРОДІВ РОСТІ”

Лист Шинотської Ліги за свободу Європи

27-го серпня 1982 року вислав Шинотська Ліга до Папи Пія XII листа підписаного і засвідченого Леоном Ф. Ставров, а якому Ліга з'ясує своє ставлення до візантійського Послання до всіх народів Росії. Лист цей є видалим документом, і тому передруковуємо його (з деякими скороченнями).

Ваша Святості!

Дозвольте звернутися до проголошеного Вашою Святістю Послання до народів Росії. Народи Росії не існують; в тюрми народів, що називається ССРСР, чи точніше — російською імперією, були і є росіяни й інші народи, що були і є не більшими росіянами, ніж Ваша Святість. Ми певні, що Ваше звернення до російських народів і “підлеглих провінцій Росії”, а під останніми Ви без сумніву розуміли Україну, викличе багато неспокон, турботи та тривоги між українцями, що є окремою 45 мільйонною нацією, про що, як здається, Ваша Святість не знає. Велика частина з них є католиками, а решта — приналежні до православної церкви. Але цілком їх усіх є суверенна і повна самостійність їхньої країни й усунення всякої залежності від Росії, чи царської, чи соціалістичної, чи большевицької, комуністичної або атеїстичної. Це не є релігійне, але політичне і патріотичне питання.

“Ви могли б переконалися, що українці є окремою нацією, в цивілізації і культурі старшою на століття від росіян, простудіювавши російську історію від 12 століття й українську сну давнину.

Торкаючись сучасної доби, ми казали б на це, що в 1917 році, коли російська імперія розпалася і різні нації встановили свої власні суверенні самостійні уряди, Україна була в ній і в Великобританії, Франції, Польщі, Аргентині, Німеччині й інших, але в наслідок французького спротиву не була підтримана і поплала знову під російську тиранию, чим разом — большевники.

Україна була визнана знову навіть Об'єднаними Націями й одержала в них місце члена.

Те саме можна сказати і про Білорусь, що визнана як окрема нація і має своє місце в Об'єднаних Націях. Білорусі також прагнуть скинути російське ярмо, якого роду воно б не було. Послання Вашої Святості може бути також для них потрошником, як і для відданих католицизмом держав Хорватії, Словаччини, Литви й інших.

Ваша Святість говорить про “блискавичу й героїчні діла” росіян у минулому. Автор (щоголоса) присвятив інтензивній студії російській історії від часу появи Росії на історичній арені, згідно з його відомостями. Ці “блискавичі й героїчні діла” виявлялися впродовж 700 літ у безперервній дикій агресії, палобих, масах і клоничних дурних слабих сусідів. Не дуже страшна листа, це перервана ан одним примітником світла гуманності. Голод і нужда, про які Ви згадуєте, були впродовж століть Росією плані.

Ваша Святість помиляється, кажучи, що католицька ієрархія в Росії була знищена; в Росії католицької ієрархії ніколи не було в жадній історичній час і тому вона не могла бути знищеною. В відносності католицька ієрархія була в Україні і вона була різним способом знищена Росією.

В Росії була ієрархія православної церкви, що ніколи в жодному часі не визнавала Рим і владство Богу йому завжди ворожою. Релігійним головою церкви був патріарх, а головою владним пануючий цар, який правив нею при помочі прокурора Святишого Синоду, що владство був звичайним відділом уряду.

Російський уряд не визнавав від століть Рим, бо він проголошував амбіцію російських можновладців у розбудуванні Росії як третього Риму.

Це характеризує дію російських володарів у минулому, але автор цього листа може додати також децю із своєї власної практики. В ренні 30-их роках йому було дозволено, у зв'язку із професійною працею, побувати в численних районах Росії далеко від битих шляхів, де мабуть жадному чужинцеві від часу революції не пощастило заглянути. Він жив у багатьох домах, з численними селянами так як і вони — в різних періодах. Він багато розмовляв з старшими селянами про релігійні й інші справи. Він також ходив кожної неділі до церкви, він був в Росії в церкві, в Москві, в одній великій катедрі даліше на Сході, в багатьох церквах різних маленьких містечок, через які переїз-

дивав. Він також мав нагоду порозмовляти таємно із свідками. Але він одного разу не помітив він між тими священниками або старшими побожними селянами найменшої пошани прихильності для визнавання Риму чи римського католицизму.

Ми побояємося, що читання російської історії Вашою Святістю і розглядання сучасної ситуації є неправильне і ми віримо, що Ваша Святість змінить Ваше Послання і дасть надію не тільки Україні, але й іншим уярмленим народам, з яких багато, як напр., литовці, майже в цілості і католиками.

Надійшло пробувати вмовляти ці народи в тому, що коли емігранти стануть на Сталінське місце, то ці народи стануть вільними; не-росієвці просто в це не вірять, бо їхній досвід до цього їх не спонукує.

Автор пробує поважати частину кожного року в державах на західній кордоні ССРСР і зміг відчув ставлення цих народів до Росії.

Ми звернули б Вашу увагу на недавні слова першого в світі авторитету в питаннях України і слов'ян, визначеного професору співжиття в коломбійському університеті, Кларенса Менінга. Він сказав: “Світ це слухає пісню антибольшевицьких росіян. Ці представники консервативно-військової класи та соціал-революціонери з своїми союзниками вважають, що Росія є одна і неділяна, що всі інші народи, які знаходяться на території, приналежній колись до російської імперії, повинні розглядатися як цілість”. Хоч видно, що Сталін боїться небезпек націоналізму в різних народах ССРСР. Захід слухає лише голосів деяких царств чи керенських, що говорять яким протилежним.

Між вірять, що вільна Росія, лише у формі неоподільної єдиної російської. Для них нічого не означає, що Сталін нищить цілі групи, з їх опозицію до Росії. Що він стверджує факт, що лише від росіян мають дозволити премоги піддержку. Це все не означає нічого при порівнянні зі словами царських генералів або Керенського, що говорять навапак.”

Ми також звернули б Вашу увагу на важливе інтер'єр, яке американському кореспонденту Літвінову коротко перед його смертю, в якому він підкреслював, що росіянам не можна вірити. Так думають не-російські народи ССРСР, а вони знають!...

СОВЕТИЗАЦІЯ ПРИБАЛТИЙСЬКОГО КРАЮ

Балтійський Національний Комітет недавно скликав у Вош (Німеччина) нараду політичних емігрантів Естонії, Латвії і Литви. Деякі промови заявляли, що близько 1,5 міль. естонців, литовців і литовців (28% населення цих трьох республік) комуністичні уряди заслала до сибірських та інших примусових таборів.

Є чимало документальних доказів про винищення тисяч литовців, естонців і литовців у процесі советизації прибалтійського краю.

ГОЛОД У ПОЛЬЩІ

Як повідомляють з Відня, харчове становище в Польщі останнім часом називають гіршавшим. Немає не тільки звичайного м'яса, а й коліна, яку продавали на чорному ринку, в зника. Дві третини населення ще не одержали карток на м'ясо й жири на 1952 р. Маска з'ясує немає; на чорному ринку фунт масла коштує понад 6 доларів.

КОМУНІСТИЧНІ ВИГАДКИ

Китайська комуністична преса весь час гаває, що “іноземні американські літаки скидають на північну Корею “бомби бакет-ріп”, що нищать росіян. США рішуче заперечили ці комуністичні вигадки.

ПОЧИНАЮТЬ ХАЗЯЙНУВАТИ

Комуністична преса Кітун повідомляє, що з 30 травня 1962 р. управління Китайської частини Південно-маньчурської залізничної перейшло в розпорядження директора, якого називає Москва.

1 з 8,000

На початку серпня ц. р. в місті Ганіово, Хазяїні Німеччини, відбувся з'їзд лютеранського світу. Східні Німеччини вибрала на з'їзд 5,000 делегатів. Комуністичний уряд дав дозвіл на візит тільки... одному делегатові.

...Автор стоїть у бильних стосунках з тими провідниками. Всі ці не-російські народи є в особливому завазті, борються і анархоту — чоловіки, хлопці, жінки і дітвора за свою справу. Якщо Ваша Святість не схоже Ви допомогти в цьому, то я певний, що ім Бог допоможе. Ваш відданий

Джон Ф. Стюарт
("Укр. Самостійник")

ЗА ЩОЖ ІХ МОЖНА ШАНУВАТИ?

В „Канадійському Рамку“ від 1-го квітня ц. р. в статті „Лев Тостой на суді“ наведено з „Нашої Культури“ за лютий ц. р. що, мовляв, московська інтелігенція ставилася вороже до свого православного поплітства, а в Україні православне духовенство було Прекрасно підготоване „філософськи“.

Неписаний, придуманий тажко працею, вічно в закиданні... хіба мій такий наріз шанувати священників? До того ж священники здебільшого були неосвічені, цілком деморалізовані. На попу росіянин дивився як на „холуду“, який йому був потрібний для виконання незрозумілих йому обрядів: хрещення, вінчання, похорон, сповідь, ходження „с крестним ходом“ по хатах, коли дід, бабутька, церковний староста і старшина малювались „до похоронення риз“. Досить того, що на Пермицькій це до першої світової війни на св. Юрія „отцм“ різали в жертву Богові корови.

Нарешті, чого вартий Распутин, цей витвір московського православ'я!

Кілька слів і про Україну. У „Нашій Культурі“ не сказано, що на Україні священники інтелігенція шанувала. Мовляв, на Україні „духовенство було дуже підготоване філософськи“. Цього неслось. І нічого не сказано, як це духовенство було обізнане з Св. Письмом та християнським богослов'ям.

Льогічно треба було показати, що в Україні інтелігенція шанувала духовенство. Тим часом цього не було і в Україні як не було і в Московщині. Не шанувала поплів нашої інтелігенції, ні наші селяни. Українська інтелігенція дивилася на православних батюшок, — як на невідомих. Гімназисти вже в четвертій класі казали, що „релігій потрібні тільки дурням та селянам“. Попи — законоучителі, що викладали в гімназіях „Закон Божий“ від першої до восьмої класи, не змогли виховати з гімназистів віруючих християн, бо самі ті „законоучителі“ не вірили у те, чого інших вчили. І немає нічого дивного, що більшовикам вдалося так легко повалити православну церкву.

З кращою освітою були православні єпископи, які здебільшого закінчили Духовну Академію. Освіта ця була марна, бо вчені єпископи не дбали про ніжне духовенство, про озбро-

ення його знаннями, особливо християнськими засадами, як це ми маємо в англійській церкві.

Від 1902 р. священники в Україні стали державними секретними агентами. Вони допомагали поліції вилучувати революціонерів. За це їх визнавали революційні партії, а як прийшли більшовики, в очі майже винищали доноги тих православних духовників, що з них не сковався або не зрікся приналежності до православ'я.

А які темні сторінки в житті православного духовенства в Україні мають жидівські погроми, що їх в а л а т о вували чорносотенці під проводом і благословенням батюшок.

Православне духовенство загалом не відзначалося освітою в цілому світі. Наприклад, в Сирії і в Македонії і тепер ще є малочисельні священники. Те саме ми маємо і в православних монастирях. Або чого варті „духовні тапці“ з парасольками на ринках, православних священників в Абесінії.

В Україні, особливо по монастирях, „висувували“ на священників просто дяків. Відпустивши бороду, натягнувши ризик і камілаву, а на груди попочинавши величезний срібний „наперстний хрест“, такий священник з дика мав бути духовним пастирем для народу, не маючи до того відповідної освіти.

Українські селяни поплів не шанували, вони їх боялися. Дяків піп був теж, як і для росіян класуком. Ім треба було, щоб піп випросив у Бога дощ, відвернув посуху, приготував перед смертю хороше свячене миро, освітити воду, хату, дав шлюб, хрестив дитину, поховав небіжчика, а що найбільше відлучив їм гріху та запричистив „тілом і кров'ю“ самого нашого Господа тим же попом з хліба та вина створених.

Християнства, як про нього сказано в Св. Письмі, особливо у посланнях ап. Павла, православні священники нашого народу не навчали. Їм „філософія“ була безсмыслена поборою ларейним і марксизм. Православ'я впадо в Україні, знищили його не більшовики, а рука Божя.

Мо другий світовій війні до Канади прибуло кілька сот православних священників, які утво-

ривши по таборах в Німеччині православні церкви, не християнства назвали скитальцями, а старалися їм довести, що ніби „якого великого мучениця за це ми маємо в англійській церкві“, що, мовляв, „хто не стоїть при православ'ю, той не український“.

Тепер у цій Канаді, ця високо-культурній країні, це темне поплітство намагається колушиться скитальцями відгородити від світла правди своєю „египетською тьмою“. Кадять, свіять свічки, дзвонять у дзвони, правлять службу Богу в ризах блискавичних, що за давнини носили поганські жерці. У своїх проповідях не християнської науки вчать, а вигадують, які ніби була національна свідомість православна церква в Україні. А найголовніше, дуплять з прихому гроші до сходу, а в церквях кінтуть біло, тапці і пиятики.

Нехай „Наша Культура“ доведе: „За що ж їх можна шанувати?“

П. Крат

Повідомлення

Повідомляємо українським євангелістам різних угруповань у Канаді і США, що Головна Управа Українського Євангеліського Об'єднання призначила пастора Григорія Адамса організатором УЕО. Оскільки йому дозволить час і його місійна праця, він відвідуватиме українські євангеліські громади в справах УЕО. На бажання громади він може проповідувати на богослужінні або промовляти на зібраннях громад.

Як відомо, пастор Г. Адамс донедавна був українським греко-католицьким священником, а від кількох років працює самовіддано на євангеліській місії в нині. Просимо ставитися до нього з повним довірою, прийняти його, як брата в Христі й ревною євангеліською місією працівника, і, в разі потреби, давати йому братню підтримку.

Нероджений і вихований в Канаді пастор Г. Адамс, українець, володіє добре українською і англійською мовами.

За дальшими інформаціями про УЕО взагалі, а в справі відвідин пастора Г. Адамса окрема, просимо звертатися до Головної Управи Українського Євангеліського Об'єднання.

Гос. Управа У.Е.О.

Шквалі факти

Презиривість

Федір Кубанський у відкритому листі (Н.Р.С. 24 VII 1962) до пресовидавця Ніхона, єпископа Флоридського між іншим пише:

„...Я зовсім не докоряю у своєму листі людям, що жертвують великі суми на дришарстві церков. А тільки вважався сказати, щоб ці жертувачі не забували живих людей, які перебувають в Європі у великій нужді. А жертва для врятування живої людини далеко приємніша Богові і цінніша від усіх коштів та позолочених панікадань.“

В Гавсській в листі до редактора (Н.Р.С. 25 VII 1962 р.) пише:

„Парафії повинні дбати, говорити владі, про процвітання церковного життя, про будівництво церков і пам'ятників, оскільки це є фундамент для нового майбутнього нації. Але не всі російські люди належать до складу парафій, а через те ми маємо мало жертувачів.“

Значить, тільки торжество і зовнішня краса не насаджують віри! Проте ми знаємо, що перші християнські проповідники і мученики успішно ширили Нову Науку не з допомогою зовнішньої, показної краси, а особистим життям і своєю жертвенністю на фронті загальної моральної війни. Саме через це допомога ближнім, що опинилися в нужденному стані в Європі, є перший обов'язок церковних організацій“.

С. Рукавський

Там ті кінець

Архирей один заморський Такий звичай мав. Як без грошей була просьба То і не приймав.

Аж даяк ксьок коротенько Просить стихиря І на блуду седили Кладє хабаря.

Архирей і не гадає, Що там далі є, Пробіж хваляв його просьбу Та й назяв дає.

— Той і просить: „Прочитайте!“ — Та я прочитав!

— Це раз прочитав!“

„Моя просьба на тім бош Там ті кінець!“

Аж тоді затримав просьбу Святий пан-отець.

Л. Шульга

МІЖ МІНУЛИМ, СУЧАСНИМ І МАБУТНІМ

Коли усвідомимо собі історію християнської церкви, то з радістю ствердимо, що жінки нарівні з чоловіками були її піонерами. Так само Біблія, поводячи світлі жінки прикладом, доводить, що Христос ставився до місісної праці жінок так само поважно, як і до чоловічої. Не комуся із апостолів Він уперше після воскресіння, тільки жінці, Марії Магдалині, дав доручення доставити ваги й історичного значення: „Іди до братів моїх і розкажи їм: Я гду до Отця мого й Отця вашого, Бога мого й Бога вашого“. (Єв. Ів. 20:18). Отже жінка має свідчити й голосити славу вість. Це нечуване послання в світлі історичного факту стає сильніше через неповажність особи Марії Магдалини. Саме через це зміст цього першого жіночого благовістя є могутній. Воно дзвенить, як бойова пісня біблійців після переможенного бою. Зміст же цієї пісні полягає в тому, що тільки Христос є переможцем і ніхто не зможе йому опертися, ніхто сила не зможе його поклати по всі віки.

Вранці, на Великдень, коли Христос починає свій тріумфальний похід вшестя на небо, до свого Отця, як Його вірні сини, починається нова ера творчої праці жінки для Христа. Стисле речення Христове „Іди до братів моїх і розкажи їм...“ це королівський подарунок Воскреслого для нас усіх жінок на всі часи. Цими словами Христос визначив нам активне місце у своїй громаді, з якого ніхто нас усунути не може, і впровадив нас у святість спільного служіння з чоловіками для спільного Бога.

Виникає питання: „Чи жінки ранньої Христової церкви виправдали довірі Христове до них?“ Простудіювавши уважно книгу „Дінь Апостолів“, з радістю можемо дати на це питання позитивну відповідь. В книзі „Дінь Апостолів“ знаємо багато жіночих імен, що мали величезний вплив на діяльність першої церкви, і на прикладах яких ми, сучасні євангельські жінки, повинні будувати свою працю. Там, де була кравчиня в Йопні, служниця христі допомогала чужим, давала і сиротам (Дінь. 9:36-43). Марія, мати Йована, звана Марком, відчинила двері свого дому для

християнських братів, де б вони сходилися і молилися за узв'язаного апостола Петра (Дінь. 12:12-20). Лалія, кухарка хармизмо на вернулася під в'язанням провілал ап. Петра й після хрещення виявила бажання служити церкві (Дінь. 16:12-16). Прислала зуміла переконатися бласкучого жидівського проповідника Аполлоаса, що значили тільки про хрещення Йованове мильно навчав про Господа (Дінь. 18:24-28). Фива була зольна діячка церкви в Кеихрех і її з респектом ап. Павлом рекомендував церкві в Римі, бо вона була заступницею багатьом і самому Йому (Рим. 16:12). Лода й Еванкія спрямували своїх дітей на християнську дорогу й до служіння церкві (2 Тим. 1:5). Так само, коли читаємо в Филіп. 4:3 про тих, що „працювали в благоговітанні й яких імена записані в книзі життя“ то ми леві, що між ними були також і жінки. Апостол Павло сам задує в листі до Галат 3:28, що „Нема жидовина ні грека, нема невольника ні вільного, нема мужської статі ні жінської: всі бо в одно, в Христі Ісусі“. Ці перші піонери християнської церкви провадили всебічну місію-організаційну й харитативну - допомогли працю. Вони виправдали довіру Христове до них, яке покладає на них дорученням: „Іди до братів моїх і розкажи їм“.

Як же виглядає праця сучасного українського євангельського жіноцтва? Чи воно також виправдало довіру Христове до них? На підставі історії українського євангельського руху на це питання можна тільки частково позитивно відповісти. Правда, факт незаперечний, що українські жінки нарівні з чоловіками були піонерами євангельського руху. Ще й досі маємо церкви, де організована група жінок, які активізує роботу громади. Значило, праця наших жіночих організацій була дуже одиою. Вони провадили тільки харитативну - допомогли й акцію, усуюючи на другий план акцію місію-організаційну й біблійно-освітню.

Щоб українські євангельські жіночі організації дійшли до розвитку, ми повинні їх діяльність поширити й доповнити. Зрозуміло, що ми не можемо дозволити собі на місію-пра-

цю серед кошованих і поганських народів. Наша церква сама в стадії розвою й наші прагнення є протямом багатьох років підуть у напрямі поширення й зміцнення місіонів закладів серед нашого різного народу. Тим більше, що живемо в дуже хаотичні часи, але для нас це остерога й спонука. Остерога — не розгубити у прагненнях, спонука — до збільшення активності. Христовий голос не розгубився в історії століть. Він ще й досі голосно закликає нас, як закликав колись Марію Магдалину: „Іди до братів моїх і розкажи їм!“ І немає кращої праці, немає кращого життя, як служити Христові й бути вірним аж до кінця.

Щоб праця жіночих євангельських організацій мала успіх, її головними факторами повинні бути три чинники: 1) віра, 2) молитва, 3) почуття особистості від поведальності. Зрозуміло, що ми всі віримо й маємо, але віра й молитва більшість сучасних християн є пересічні, тому й пересічні наші виники. Український же євангельський місії потрібні люди віри й молитви, що гори й світ порушують, щоб і непересічними стали успіхи її. Діти світу цього часто показують нам, що значить жертвувати своє життя не для близького й сучасного, але для далекого й незнаного мабутного, для прийдешніх генерацій і століть. Чи ж ми й ми кінці кінців не зрозуміємо й не пізнаємо, що значило б у службі високо прославленого нашого Спасителя шукати за Його царством й Його справедливості, що знало б у надхненній вірі у вічне

Біже Царство бути готовим і жінки й виникати?

В одному місті Алберти на зборах молоді преса, церква після звіту про засади проводу була дискусія на тему: „Яких прикладів, що й і мали провідники ранньої Христової церкви, бракує нам?“ Під час живого обміну думок євангельська молодь дійшла до висновку, що нам усім бракує почуття особистості відповідальності за місію. Це почуття особистості від поведальності прийшло з великою силою до апостола Петра після трижого відрачення й розп'яття Христового й тільки воно поведло його на вершини думки й чину в боротьбі за продовження праці Його Учителя. І в історії української євангельської місії настав час на щось більше, ніж доля воля й слова підтвердження, настав час особистості рішення й особистості відповідальності кожного члена окрема: „Кожного змаго, що на тобі Мильонів стан стоїть, Що за долю вільнонів Мусис дати ти одит“.

Зав'язок між минулим, сучасним і мабутиним є це та золота нитка, що нею будемо стартити промислувати наше життя, черпаючи з минулого досвід незбутого життя Христового сили й напруги до сучасних і мабутих наших діт за здійснення правди Христової серед нашого народу.

Нехай слова Христові: „І ось я з вами по всі дні, до кінця світу“ будуть реальною заповнює всебічного розвитку праці жіночих євангельських організацій і цілковитої перемоги євангельської душки серед українського народу!

Про що говорять цифри

Результати останнього перепису показують незвичайно цікаві зміни щодо поділу українців на різні релігійні віросповідання в Канаді.

Згідно з переписом 1941 р. українців католиків нараховувалося 190,484 чол., а згідно з переписом 1951 р. ця кількість майже не змінилася й становить 190,831. Інакше кажучи, кількість українців католиків в Канаді зросла за десять років тільки на 347 чол. А де ж природній прирост католицького населення і велика католицька імміграція останніх років?

Брак належного зростання української католицької церкви почасті вказує на те, що

українці тисячами покидають цю церкву. Як видно, нічого не можуть зробити ні добре фінансована преса, ні пропаганда, ні націоналістичні вигукі і т. д. Не слід забувати, що в наслідок проголошення латиського привітання „Народам Росії“ кількість українців католиків ще зменшилася. Церква, що замовчує терпіння великого народу не варта його лояльності. Але цього всього ще не достатньо, щоб пояснити таке банкрутство католицької церкви в числах.

Православна церква виявляє незвичайне зростання. В 1941 р. було 88,874 православних укр.

(Продовження на ст. 11)

ЕВОЛЮЦІОННА ТЕОРІЯ СЬОГОДНІ

(“The Evolutionary Quagmire” — James Leal)
(Закінчення. Початок див. “Св. Пр.” ч. 9, 1982 р.)

Ця теорія потребує, щоб:

- 1.) зміни були настільки чисельні, щоб могли включити між нових характеристик і таті, що вивчили б корисні;
- 2.) нові характеристики могли передаватися в спадщині;
- 3.) ті, які продовжували жити, робили це в силу того, що вони мали в собі щось кориснішого, тобто, щоб смертність не була випадкова, згідно з добром;
- 4.) кількість тих, що залишилися жити, була б менша порівняно з тими, що загинули, інакше еволюція працювала б в протилежному напрямі, тобто вела до дегенерації.

IV. Дарвін доважав до цього свою теорію статевого добру, на тій підставі, що багато самців ніби вибирали собі саміцю і ніби самці намагалися звертати на себе увагу саміць своїм виглядом. Крім того, в певних видах в боротьбі за саміцю дістав її переможець. Зауваження МакБрайда щодо цього просте і не залишає нічого від теорії: “Теорія Дарвіна в дійсності не являє собою жодного пояснення і є тільки визначення і гідний подвиг приклад “рефікації сіла”, перетворення звичайних загальних термінів в унікальні речі” (“Еволюція” проф. МакБрайда ст. 19). “Говорячи коротко, то факт, що вбито Якова, не робить якоїсь різниці для структури Томи”; ще менше це може вплинути на генерацийні клітини Томи. “Гіпотеза Дарвіна побудована на принятті факту, що постійні варіації у всіх напрямках стало мають місце і передаються в спадщині, але прийняття цього без доказів викликає ціле питання.” “Природний добір це є річезь, що обтисне ділі паростки, але не дає пояснення причини виникнення їх ні напрямі, в якому вони ростуть”. Б. С. Ралдзін, говорячи про так званий статевий добір, підкреслює: “Яого варіації для родів звірів в цілому сумнішні” (“Причини еволюції”, ст. 128) і повторює так потрібну остергоу, звертаючи увагу на “фальшиві погляди, відповідалі за велику кількість отруйної глупоти, що її було написано про етику в їдї Дарвіна, спеціально в Німеччині, перед війною, і в Сполучених Штатах і Англії після війни. Помилкові твердження, що природний добір завжди ро-

бить організм більш пристосованим в його боротьбі з оточенням”. “Наприклад, здається більш правдоподібним, що вони (біологічні результати компетенції) роблять їм швидше в цілому менш придатними в боротьбі з оточенням” (“Причини еволюції”, ст. 126-8). На превеликий жаль, ми не маємо в людській расі, бо кожний знає, що класи людей, які розмножуються найбільше в людському суспільстві, сьогодні найменш розвинені.

В такий спосіб теорія природного добру, вважає за доведені ці два твердження, які заперечуються з переконанням і шораз з більшою силою: перше, що ніби різноманітні зміни в організмі стало і без перерв виникають в усіх напрямках; подруге, що ці зміни переходять в спадщині. Це рішуче заперечує Берг у кожній своїй випадку (“Номогенезіс” 1926). Добре відомо, що природа завжди прагне заховати

пересічне, і в світі вільної компетенції, у відміну від штучного світа лабораторій, все нормальне і незвичайне скоро пропадає. Син, високого батька на зріст, вищий, ніж пересічна людина, але не такий високий як його батько і т. д. Як багато штучних різноманітностей гоу-бі зможуть вижити один рік в умовинах безперервної боротьби за існування? Ті, що плекають цілі породи, врешті приходять до сіпної стіни де прогрес далі стає неможливим, та результати дослідів за “чистою лінією”, які пробробляли Велдон, Агар, Дженнінгс і Джогансен “нанесли смертельний удар думці, що природний добір — це головний агент, який спричинює еволюцію” (“Еволюція” МакБрайда ст. 23). Так, проф. Галдейс, говорячи про дослідів за дрософіла меланогастер (фруктова мушка), пояснює, що по двадцятих генерациях різних модификацій, не було жодного прогресу на протяженні сорока інших наступних генераций. Він каже: “Десять років тому було доведено, що Дарвін помикався, припускаючи, що зміни викликані ото-

ченням передаються в спадщині” (“Причини еволюції” Галдейс ст. 18). і дає: “Мильність принципу Ламарка була доведена ще з більшою повнотою, ніж Дарвіна. Ламарк віри, що органи, які атрофувалися через брак використання, передавалися в спадщині з атрофією наступним поколінням. В кожному разі, коли були проброблені вичерпні уважні дослідів, цього ніколи не траплялося” (“Причини еволюції” Галдейс, ст. 20).

V. Де Врі, почавши експерименти з *Oenothera lamarckiana*, висував “Теорію мутацій”. Згідно з цією теорією нові роди створюються ніби можуть виникати з несподіваних мутацій (нових рис), що трапляються без будь якої означеної причини, в усю кожному разі з причин, що не знаходяться в оточенні. Проти цієї теорії, що тепер досить популярна, МакБрайд знаходить неперервні труднощі. Перше, поява таких нових характеристик трапляється дуже рідко, до того рідко, що Дарвін відомося дивитися на них як на фактор. Подруге, ці мутації

(Продовження на ст. 12)

Про що говорять цифри

(Закінчення з ст. 10)

Оскільки українські комуністи не дбали, які вони зазнавалися під час перепису 1941 р., і не бажалих зраджувати себе, писалися бадуже греко-каліками, то тепер комуністи масово переписалися як православні, бо в Галичині Московію вже запровадили православна церква і вона під пильною опікою Н.К.В.Д.

Цей паперовий здвиг пояснює двома фактами. Саме тоді, як українська імміграція до Канади в останні роки була переважно католицька, в наслідок чого українська католицька церква повинна була б зрости на пару десятків тисяч чол., фактично церква збільшилася лише на чверть соток чол. Відомо, що новоприбулі укр. католики зваяті фанатикі і писалися православними, прихвиль до Канади, вони не могли. Не було також помітно по православних громадах в Канаді подвійного зростання, що його виказує статистика.

Справа розв'язується дуже легко. Українські комуністи і комуністичні масово переписалися на православних, тим вони змінили цифру зростання

католицької церкви і подвоїли число православних. Користі православним від того немає абсолютно жадної. Цікаво відзначити, що на час перепису 1941 р. і 1951 р. тисячі комуністів сховалися під назвами католиків або православних, а не відважилися зареєструватися атеїстами.

Число українців, що належать в Канаді до протестантських церков нещипно зростає. В 1941 р. українські протестанти було майже 24,000 чол. В 1951 р. це число зросло до 32,000 чол. За десяти років число українців зросло на 8,000 чол., або збільшилося на одну третину.

Це зростання цілком виправдане збільшення числа громад і активного членства. Тепер українські євангелісти в Канаді становлять приблизно 9% всього числа українців, або приблизно на кожних шість українців католиків і п'ять православних припадає один українець протестант.

Це співвідношення повинно було б переконатися український провід в КУК що вже час дати і українцям протестантам репрезентацію в президії. Жоден ідейний релігійний рух ніколи не був знищений переслідуваннями.

М. Жау

ЕВОЛЮЦІОННА ТЕОРІЯ СЬОГОДНІ

(Закінчення з ст. 11)
не становлять поліпшення, а навпаки вони зменшують ефективність і здатність до життя. Морга, керівний прихильник теорії мутацій, погоджується, що всі мови відмін банально мушук „Різниця між відомою банальною мовою тими, що вони менш життєздатні, мають менше відомості, мають коротше життя, гинуть далеко легше, навіть коли їх плано доглядается. Слабкість конституції пропорційно віддалі зміни від нормальної структури при мутації. Звичайно мутації нічого не обіцяють для природного добору“ („Еволюція“ Мак Брайда, ст. 26, 27); Другий автор позбувається їх як „паталогічних причуд“.

Привернення втраченої характеристики, що часто буває, зберігає теорію мутацій, підтверджуючи пропозицію, що природа шукає захватів і привертну нормальне. Галдейс каже, що більшість еволюційних змін були дегенеративні (ст. 139) і всю теорію дискредитував Бейтсон в його Торонто-ській лекції 1921 р. „Ми не маємо трудюшів, — каже він, — відшукати зміни ознак, що трапляються в наслідок страд, але зміни в наслідок додавання це рідкість, якщо такі трапляються“ („Бритійська асоціація“ Торонто). Всі ці дискусії часів Вікторії стали старомодні в наслідок нового трактування закону Менделя Бейтсоном, і підтвердженням теорії Вейсману про зародок-плазму, і невідимих виводами про вирішальну вагу, що її мають хромосоми в репродукції і спадковості.

Наука не знає процесу, з допомогою якого можна було дати нові гені і хромосоми. Іх можна подовити, потроїти і т. д., але в такому випадку ми маємо ті самі елементи лише в подвійному числі, нових елементів не буде. Всі мутації виникають в наслідок страд генів, тільки не в наслідок додавання. „Якщо вони вже не прибути в хромозомі, немає способу, з допомогою якого мутації могли дістатися знову“.

VI. Чинило говорити про закон реканітуляції Гекеля. „Онтогенез, розвиток індивіда, е реканітуляція філогенії, але розвиток раси“ „Треба визнати відразу, — каже МакБрайд, — що цей, так званий МакБрайд, — але собою тільки силічне припущення“, припущення, що його емібраїонічні дослідні не підтвердили. Не тільки дія похдження, збудована на цій гі-

потезі, не згідна з палеонтологією і порівняльною анатомією. Е безперечним, що багато емібраїонічних структур не могли представити предків звірів. „В результаті цей, так званий закон, загально втратив репутацію серед вчених“ „Цей Закон, — каже Богт, — про який я довго думав, що він добре обгрунтований, абсолютно і радикально фальшивий“. Проф. Колері, з Парижу, про це саме пише так: „Вже більше не може бути й питання про систематичний розгляд індивідуальних розвитків як повторення історії походження“ „Цей висновок походить на підставі прогресу, що його зробили під натхнення цього уявного закону, закону біогенезу“ (Смітонський Інститут, 1916, ст. 326).

VII. Перше враження від геологічних дат, що ніби вони налякають на еволюцію від простіших до складніших форм. Детальні дослідні заперечують це. Тепер свідчення скам'янілостей абсолютно заперечують усі еволюційні теорії, що були до сьогодишнього дня.

На підставі кожної такої теорії ми повинні знайти в самих ранніх шарах нічого, крім найпростіших форм життя, і в найпізніших нічого, як тільки розвинені й складні форми. Знову, жорж формація повинна була вказати не тільки рештки форми — рештки з попередніх формацій, але й початки нових форм, що осягли свого повного розвитку в горішніх формаціях. Дійсні факти говорять про щось інше. Так, Кембріській формації скам'янілостей, що є найранішими, що повинні були мати тільки протозои і до них подібні, вказують шість з семи підрозділів звірів, бракує лише хребетних. Морська зоря Салурійського періоду цілком і perfectly розвинена і нічим не розніється від тих, що існують сьогодні. Лігула Салурійського періоду, що за Лавраном має історію примаїзм 300,000,000 років, ні в чому не відрізняється від її потомків, які живуть тепер. Зверніть увагу, які колосальні зміни в оточенні це створіння повинно було пережити, і тоді спитайте, який результат мали зміни оточення в його крайніх формах на спадковості у цього мого. Теплі випаровували боюла вуглетворного віку (Карбоніферіон) уступили місця сухим пущинам Пермського періоду, а

цей знову заступив найбільший і найжорстокіший льодовий період, що його зміна куля колі-небула знала. Проте ці різноманітні зміни і дослідні найменшого мірою не вплинули на це створіння. В таблицях самого Лайеля в його „Принципах Геології“ ніщо так не вражає, як факти, що цілі роди звірів і види раптово зникають без будь-якого попередження, ніби їх відтали ножем. Ще більш показовий факт, що нові роди і види раптово з'являються без всякого попереднього підготування. Потерпаючи переходи від форми, що згідно з модерною генетикою, повинні бути в подвійному числі, порівняно з іншими, вражають своєю цілковито відсутністю. Скелі не показують навіть їх слідів. І в той час, як є пережитки старих форм, зовсім немає початків нових форм. Нові види і роди, як правило, з'являються раптово. І в геології, як і у фізиці, ми маємо знову повернутися до правила: „*Natura non facit per saltum*“, бо тепер зається, що природа лише це і робить.

Численні приклади тривалої життя форм з найдавніших часів подані в таких працях як Астін Кларка „Нова Еволюція“, 1930, „Еволюція в Світі Модерного Знання“, збірка праць 1925, і Дюана „Труднощі Еволюційної Теорії“, 1931. Проф. Галдейс модифікує певну теорію одиоманітності, визнає катастрофічну ікцію, раптове знищення цілих груп, і переко-наний, що неможливо пояснити жодним еволюційним законом раптово з'яву нових груп.

Щодо рослининого життя, проф. Бовер не менш виразний. „Це є багато значимим, що більш точне знання ранішніх рослинних скам'янілостей не змогло досі поєднати різні поділи рослин, так щоб утворилося спільне „еволюційне дерево“, яке уявлялося в умі тих, що були безпосередньо під впливом запальних писань Гекеля“ („Еволюція в Світі Модерної Науки“, ст. 167). Галдейс знову, твердить: „Ми не маємо справді задовільних доказів досконалої і без перерв еволюції рослин, тоді як докази раптової продукції видів є найсильніші“.

VIII. Багато писалося про так звані „рештки“ організм, що вироджуються в людини й інших звірів. Проте „не завжди можна встановити, чи дана структура встановилась. Більшість організм, що їх застали вважали, зосім ними не були“ (Дювар). Велика кількість з них, як наприклад, різні гланди, абсолютно необхідні для життя. На початку мого ступай анатомії, — каже Делат, — я думав, що я надзвичайно ігнорантний, бож я не міг зрозуміти, чому появу в людини якоїсь побачності, властивої якійсь звірній, і яка була поза всякою можливістю спадковості, назвати зворотом... Тільки пізніше я усвідомив, що причина чому я не міг зрозуміти ці речі, полягала в тому, що не було чого розуміти. Це була фальшива наука з початку і до кінця“.

На зборах Бритійської асоціації в 1929 р. в Могансбурзі, сучасну позицію проголосив проф. Д. М. С. Ватсон в промові до Зоологічної секції. „Саме тоді, — говорив він, — як еволюційні припущення кожний біолог, спосіб, в наслідок якого вони виникли, і механізми, що дія в них, підлягають ще дискусії. Дві теорії еволюції, які набули загальної циркуляції, — теорія Ламарка і Дарвіна — ґрунтуються на дуже слабкій основі. Правдність твердження, на підставі яких вони збудовані, рідко хто серйозно зауважував. До того ж вони не цікавлять більше молодих зоологів“. І він робить такі підсумки: „Сучасна позиція зоології незадовільна. Ми з певністю знаємо, що еволюція була, але ми не знаємо як ця еволюція сталася. Докази, що ми назбирали, недостаточні не тільки кількісно, а й своїм характером, щоб можна встановити, що з пропонування теорії являе собою правдиву причину еволюції“.

Інакше кажучи, певні зоологи це вірять в еволюцію в значнайому не-християнському розумінні. Вони вірять у діяння силів, так званих природних сил. Проте всі докази, що вони їх дослідили, нествордані, не тільки кількісно, а й якісно. Отже еволюція перетворилася на значичне вірування, а віра без діл мертва єсть.

Джеймс Найт

— Глазгов.

Переклав М. Фесенко

Від редакції: В статті „Еволюційна теорія сьогодні“ (№ 9, ст. 9), починаючи від слів „проф. Мак Брайда“ (31 рядок спочатку) і кінчаючи: „і тільки до них“, треба читати так: „Проф. Мак Брайд так само твердить це: „Еволюція для нас це феномен, що стосується до живих речей і тільки до них“.

Помер пастор Володимир Демчишин

(Замість некрологу)

Несподівано, 6-го жовтня 1952 р., помер в Детройті пастор Української Євангельської Репорформованої Церкви — Володимир Демчишин.

Пастор В. Боровський не тільки за великим жалем поховав покійного, за яким часто працював спільно на місійній ниві, а й поправав його в останню путь в імені Української Євангельської - Репорформованої Церкви, Укр. Євангельського Об'єднання в Північній Америці та місцевої Української Євангельської-Репорформованої Громади.

Дуже хотів покійний скласти свої кінці в рідній Україні, та не судилося йому, на то Божа воля.

★

Пастор Володимир Демчишин, син греко-католицького священика, о. Миколи Демчинина і Теофілі, за дому Перемишлянка, народився 17 березня 1895 р. в Підгайцях, Перемишляно-Подільського повіту, Західна Україна.

Не було Володимирові ще й півтора року як помер його батько, а на шостому році життя він став круглим сиротою, яким опікується тітка Квядуба в Тернополі. Закінчивши чотири класову народню школу, Володимир вступає до Львівської української гімназії і стає студентом мітрополита Шептицького.

Живучи в бурсі, він бере участь у шкільному хорі. Учитель музики частенько забрав малих "художників" до театру, де вони мали змогу почитати класичну музику й навчитися західно-європейської опери. Отже гімназист Володимир стає палким прихильником театру. Будучи на дзвзвальною ділянці, він допомагає в науці своїм товаришам, а за відпочинку купує музичну й театральну літературу і дає, щоб не пропустити будьякої вистави.

Маючи 17 років, він складає іспит на атестат зрілості і, як студент мітрополита, разом з друзями студіює теологію. Ріптом, через рік, вибухає перша світова війна, яка застала його на канікулах у товариша на Підкарпатті. Обидва вони вирішують зголоситися до Українських Січових Стрільців. Згодом бере участь у боях з Карпатах.

Через деякий час сотник Во-

лошин викликає його до Львова, як кайзерового секретаря. Тут він записується на правничий факультет і скупав викладає протягом 4 семестрів; включався в громадську працю, зокрема бере активну участь в театрі під керівництвом пані Рубчаківської і знайомиться з корифеями українського театру, як Рубчакі, Осиповичеві й інші.

Як активний артист та адміністратор театр вибирається на турне до Чернівців на Буковині, де знайомиться з артисткою - співачкою театру Станіславна — Марією Кошарич, з якою 23 листопада 1918 р. одружується.

На початку 1919 р. молоді подружжя переноситься до Станіславова, бо румунська влада не дала їм дозволу на поїздку на Буковину. Тут вони не залишаються довго і переїздить на Східну Україну, до Могилева-Подільського, де їх Садовський запрошує до театру.

Небезпечна ситуація, "шоночі інша влада", примушує їх покинути Могилів і переїхати до Києва. 1920 р. тікають з Києва перед більшовицькою навалю, з думкою, повернутися до Галичини. В "Чотирикутнику смерті" хворіють на тиф, і по важкій малярці знову повертаються до Станіславова. Тут Демчишин зовсім поринає в театральне життя: організує з аматорських сил театр ім. Тобілевича, керівництво якого перебрав пізніше В. Блавацький.

В 20-х роках Володимир працює, як секретар, в адвоката д-ра Партицького, а дружина як співачка-солістка в хорі Дм. Котка.

1925 рік. В Станіславові, в німецькій церкві на Саліжницькій вул., почуло українське громадянство вістку про організацію Української Євангельської Церкви. Проповідав проп. Сташинський; великі маси народу слухають його проповіді; точиться жива дискусія серед української інтелігенції. В Демчишин знайомиться з проповідником Сташинським і докладає ознайомлюється з завданнями євангельського руху. Сташинський допомагає йому нав'язати контакт з суперінтендентом Євангельської Церкви Ангсбургського і Гельмгольмського, Вірзінгана — д-ром Теодором Цеклером, який про-

понує йому стипендію на теологічні студії. Хоч д-р Партицький радить кінчати правничі студії, що могло дати йому добру кар'єру, проте Володимир вибирає студії євангельської теології. Його дружина Марія істотно допомагає йому з цим життєвим вирішенням.

1925 р., восени, розпочинає Демчишин богословські студії в Познані, куди переїжджає і його дружина. Після двох семестрів у Познані одержує він стипендію від "Густав Адольфа Організації" на продовження студій в Берліні, куди їде також і його дружина.

В євангельському русі, на Станіславщині, виникає криза Сташинський, як людина авантюриста, кидав український євангельський рух, кімчавши своє життя трагічно. Пастор Теодор Ярчук, що очолює укр. єванг.-лютерську групу, не може ліквідувати непорозуміння серед укр. лютерських громад. Тоді суперінтендент Цеклер домагається, щоб В. Демчишин припинив студії і повернувся до місійної праці. 1929 р. Демчишин повертається до Станіславова, де в повільно посвідкує себе місійній праці.

Спершу Демчишин працює на Станіславщині, Богородчанщині, згодом на Товмаччині, де організує єванг.-лютерські громади: Палагичі, Озеряни, Чорнолізці, Братівші й інші. Маючи небуденний дар промовця, добрий голос і народололюбний спосіб поведінки, він за досить короткий час здобуває собі заслужений авторитет. Невтомною помічницею в його місійній праці завжди була його дружина.

Влітку 1930 року вертається він знову до Німеччини — тепер тільки сам, щоб в Єрлангенському університеті (Баварія) закінчити богословські студії. Не заважаючи на тодішні свідомі лютерської теології, як: Бахманн, Альтштадт, Прокш, він формує своє віровизнання в іншому напрямі. Будучи в близькому контакті з комісаричним доцентом для реформованого візвання на теол. факультеті, пастором Юнгом, почав він усвідомлювати, що глибокі вчення реформованої церкви кладає зовсім нові підвалини церковного й особистого життя.

Восени 1930 р. Демчишин складає іспит на теологічний факультет Єрлангенського університету й повертається до Галичини, в Товмаччів. Тут він обслуговує громади аж організації, організує нові. Через два роки залишає українську лютерську групу, що гуртувалася навколо церкви д-ра Цеклера, остаточно переходить до Української Євангельської - Репорформованої Церкви і переїздить до Коломиї, де редагує "Віру і Науку". Незабаром Демчишин одержує призначення обслуговувати українську реформовану громаду в Львові. У Львові він працює недовго і одержує призначення як душпастир до Перемишля, на Поділля.

1936 р. Демчишин переноситься до Рівного на Волині, де перебуває аж до вибуху другої світової війни. Тут він організує громади, співпрацює з проповідниками Т. Ловгалюком, Т. Семенюком і П. Чирвою. Війна й прихід большевицької влади заставляють його з родиною в Рівному. Стає аше-рештованим НКВД, закінчуючи його обвинуваченням незаконного видавання перепусток до Німеччини. Йому дається переконатися НКВД, що це не були перепустки, в тільки посвідки про народження, які він видавав членам Євангельської Церкви, і його звільняють. Після цього він таємно організує втечу на Захід, що й шастить йому й багатьом приятелям і знайомим. В листопаді 1939 р. переходить Буг і влізати з родиною до Варшави, де працює в Українському Допомоговому Комітеті. В серпні 1941 р. його арештує німецьке Гестапо, у зв'язку з прогнолюванням самостійності України у Львові. За нестимними заходами його дружини виходить на волю.

В 1942 р. виїжджає до Лодзі, де працює в текстильній фабриці і бере активну участь у громадській життєвій української колонії. У квітні 1943 р. одержує сумну вістку про трагічну смерть від підступної кулі найдорожчого сина-одинака Деніса, який мав 22 роки. Цю смерть надзвичайно важко переживають батько й мати.

Зимою 1945 р. відікають Демчишина (Продовження на ст. 14)

"Дорогий читачу!

Чи знавеш ти, що станеться з тобою після смерті? Чи врятований ти через покляння і віру в Ісуса Христа? Коли ти не певний, чи ти спасений, тоді покляйся і прийми Ісуса Христа як свого Спасителя тепер, нині, бо завтра може бути уже пізно". (3 кн. "Що нам робити, щоб спаситися?" — проп. Дм. Галенди).

ПОМЕР ПАСТОР ВОЛОДИМИР ДЕМЧИШИН

(Закличення з ст. 13)

чишини на заїді, у глибо Німеччини, до Галле (Саксонія). Але через кілька місяців, в наслідок наступу совітів, примушені тікати до Геттінгену, в англійській окупованій зоні. Тут В. Демчишин організує український табір для втікачів і стає його командантом. Совітські агенти, за підтримкою англійської влади, намагаються його зліквідувати, примусявши його втекти до НКВД-ського, авта. Проте мешканці табору відбивають свого команданта від совітських агентів. Цей випадок примусяє його тікати до американської окупованої зони Німеччини, до євангельського села Гайльсдорф, коло Марбургу. Тут правцю він як допоміжний пастор у двох німецьких громадах.

На весні 1946 р. Демчишин переїжджає з дружиною на короткий час до Д.П. табору в Аугсбурзі, а потім до Ділінгену. Тут працює він багатогранно на громадському поприщі: веде культурно-освітній розвиток, учителює в українській гімназії. Восени 1947 р. їде до Аугсбурга на Євангельський Зїзд, який організував суперінтендент В. Кузів.

У серпні 1949 р. Демчишин емігрує до США, до Детроїту, Мішиган. Тут вони проводять спокійним життям, за роблячи на існування працюю по ресторанах.

Важкі переживання й серцево-легенева завчасно перетинають життєву нитку драматичного життя. В. Демчишина, 6 жовтня 1952 р. під час праці важко хворого відвозять до шпиталю, де він 12 год. 30 хв. назавжди попрощався з цим світом.

Похорон відбувся 11 жовтня 1952 р. перед полуднем. Ховав паст. В. Боровський при співучасті паст. Григорія Кузена, Д. Кузена. Близькі друзі та знайомі відправляли тілосні останки Володимира Демчишина на кладовище Евергрін в Детроїті, і з боєм серця прощалися громадського й церковного діяча.

Нехай буде покійному легка, вільна й гостинна американська земля!

В.Б.

Кулачки бої

Під таким заголовком „Комсомольська Правда“ від 10 лютого 1952 р. вміщує в розвід. містять описання цих боїв згідно справді відрізняючи совітський побут. Подано уривок з цього оповідання.

Тимофій Кожеников в сільському совєті не було.

— Де голова?

— Його сьогодні не буде. Сьогодні на селі білка.

— Яка білка?

— Стілка на стінку. В козирний день це у нас як за календарем.

„Козирний динин“ в с. Козаки називають церковні свята: Великдень, Шість, Тройця. І саме в ці дні Кожеников тікає з села. Звичайно він тікає не через те, що він боляк.

Секретар сільського совєта Сергій Архипович пояснює це так:

— Тимофій Гаврилівч — людина освічена, інтелігентна, а в дорученому йому пункті такі перекази, що й ніяково, а через те й тікає.

— Від пережитків не тікають, а з пережитками борються.

Сергій Архипович безнадійно махав рукою: — Не ми запровадили ці білки, не при нас вони кінчаються. Це у нас повелось з часів царя Гороха.

За часів царя Гороха, коли козирні дні були у великій пошани відвагу й справді вимірювали кулаками. Хто кого перекоже — нагірна частина села підігну, чи підігну нагірну? І вулиця йшла проти вулиці стіною. Так було не тільки в с. Козаках, а майже по всіх селах області і навіть у повітовому місті Єльці. Так було ... Так і в с. на сьогодні „стіжки“ у великій пошани в с. Козаки.

— Це у нас традиція — підкреслює Сергій Архипович. — Починають звичайно білку панани-хлопчики. Особливо ж захоплюються білками старші люди.

— А ну, Василько, підскок і ступни Грицька!

Хоч би було за що стукнути. Адже вважали Васильку й Грицьку в одній групі, сидять на одній лавці, тільки й того, що живуть у різних місцях: один — по той бік річки, а другий — по цей.

— А ти білий без причини, — нацьковує над вухом дід Гарсина.

До Васильку підходить судія:

— А ти чому не йдеш проти нагірних?

— Не маю охоти.

Совітський побут

— Скажи краще — злихався! — і відійди від мене сусід.

— Хто? Я? — випалюється Васильку, і підтягнувши штани, летить стрімголов до мосту.

А назустріч йому Грицько, якого нацьковує його ж дідуся. Хлопчики сходяться. Грицько соромливо поглядає на приятеля, німчох хоче йому сказати:

„Та пробач, Васильку, я пішов проти тебе не з своєї волі, це мене дід Іван навчив“.

„А мій дід, думаєш, кращий? Такий саме злихав!“ — в думці відповідає Васильку і спотворюється з Грицьком.

— Ну, й гаразд, — радісно говорить дід Гарсина і кричить через річку до діда Івана:

— З святом!

— З козирним! — відповідає той, — і діди починають засукувати рукави.

Тим часом до річки збігаються підлітки, юнаки й дорослі чоловіки ... Хвилинка-дві, діди дають команду „З Богом!“

— І починають колосматити один одного. Деякі з дідів ледве стоять на ногах, проте лізуть у білку. Дід невістки Тихона Степановича Семенівна намагаються звести свого тестя з бою.

— Та з вас, татку, — докірливо говорить один, — даруйте, пісок силється, а ви туди ж, навукачки ...

Старий відбивається від невісток, як тільки може:

— Пустіть! — ледве говорить він, — не соромте мене перед людьми! ...

Невістки вносять старого на гору, кладуть на траву, і знову вертаються витягати з білки своїх чоловіків:

— Господи, і який такий дурень вигдаєш ці козирні свята! — бурчить він всімі старим ...

— От колись було! Бувало кожній Тройці і руки ламали і ребра, а скільки зубів вививали! ...

Раптом дід Гарсина кричить: — Шабаш! Перерва на перекур.

Бій припиняється, і противники, як нічого й не було, починають один в одного потилично закурити, поговорять, відпочнуть, і знову за команду якого небудь діда біл відпочиваються.

На мосту до самої ночі ні проїти, ні проїхати. Сирізь ти-

няються постаті побіти, обірали, і міліціонер тільки й того, що намагається урезонити забік:

— Громадяни, — говорить він, — прошу вас по-доброму розійтись, будьте культурні ...

Міліціонери не хочуть складати протоколи. Він докладає всіх сил роз'язити справу по-доброму, весь час думуючи: „Як би мені зарплату за допомогу з десятком комсомольців, миттю роз'язив би стінку“. Але комсомольці поблазу немає, немає і інших сільських активістів. Превра, з'явився коло мосту член партії, голова кооперативу Добрин, який, замість роззестися забік, сам почав битися. Цілий тиждень після цього ходив з синяками під очима.

— Це в мене з козирного дня! — з гордині говорить Добрин кожному. — Синяки бойові, неміч жетон „за пильність“ від самого Господа Бога.

— І вам не соромно за такий жетон?

Добрин, почувачи, що переклопили у похвалябі, починає виправдуватися:

— Та це мене старі облутали! ...

А хіба в с. Козаках немає молоді, щоб могла б'япнути на діда Гарсина діда Івана? Є, тільки комсомольці аж 170 год. Але вони додержуються нейтралітету.

В с. Козаках є цюсь з п'ять шків, близько 70 учнів, які до всього цього байдужі, як і комсомольці, мовляв:

— Наша хата з краю!

Директор семилітньої школи Губарів з погородою заявляє, що він учителю 15 років у Козаках, проте ні разу в таких випадках не відвідав мосту.

— Адже в цих же білках-стінках беруть участь і ваші учні?

— Так, я знаю про це, — говорить директор, — мені про це доповідає шкільний сторож. Сторож доповідає, а директор навіть не червоніє. Не червоніють і десять тисяч мешканців с. Козаки, ці їх село називають в охресті „Забіяками“.

А кожної кожного Великодня, Шість і Тройці мешканці с. Козаки лічать один одному ребра.

Дорогі читачі!

Наближається Новий Рік. Не забудьте виразити заборгованість і поневити передати на „ЕВ. ПРАВДУ“.

John and Mary Sprague glided along the jungle trail noiselessly. Suddenly they heard voices. John gently guided his sister into a thick clump of undergrowth. They dropped to their knees, and sat there motionless, listening.

The voices approached. Natives were talking. John wrinkled his brow, trying to understand. "Can you get any of that jabber, Sis?" he asked.

Mary shook her blond head slowly. "Not much. A word now and then. They sound angry, though."

"They sure do," agreed John. "Look—!" He pulled Mary lower. Other voices joined the first. A group of natives paused now with sight and hearing. The white boy and girl lay there, straining ears and eyes.

"I wish I knew their language better," John whispered. "If Daddy could hear this, I'm sure he'd be interested." "He listened again. 'I understand that, don't you, Sis?'"

Mary nodded. "They are plotting against someone. Oh, John, do you think it's our mission?"

John motioned for silence. Two

ON A SAVAGE ISLAND

By Chester Shuler

huge, painted warriors glided along a nearby trail. But the dense undergrowth hid him and Mary from their sight. The two hoped no snakes or scorpions were near. Savage Island was noted for such pests. Most of the natives were, or had been, cannibals, too.

John listened intently, his eyes troubled. At times he nodded or shook his head. Mary, too, tried to understand what was being said. But she had more difficulty. And then, just as suddenly as they had appeared, the natives vanished into the jungles.

"I think it's safe to go home now, Sis," John said after a time. Only the jungle noises could be heard, and the two stole quietly toward the mission house, where they lived with their parents.

The Spragues had recently returned to Savage Island after a year's furlough in the United States. It had been delightful to see that land, which was so new and strange to the girl and boy who had been born on the mission field. In two more years they would return again with their parents and attend American schools. But just now they were glad to be "back home" on their island once more. Only the scraps of conversation which they had picked up from the native warriors marred their happiness.

"I think we'd best tell Father," John said. "It may be there's nothing to fear. But he should know."

"Yes," Mary agreed. "Let us tell him at once."

Mr. Sprague listened calmly to what they told him. He asked some questions, and repeated some of the scraps of conversation which John had remembered. "Well, thanks, children, for telling this to me," he said at length. "Let us not be unduly alarmed, though. These may have been natives from another part of the island, too. I hardly think the local tribes would become antagonistic so soon."

Later, however, Mr. Sprague said, "I have been out on a tour of some nearby villages. Mother, and I fear that a change for the worse has taken place during our absence in America. Frankly, I cannot understand the reason. These cannibals never were so enthusiastic about the gospel or about missionaries, but I believe many of them almost hate us as well as the message of our Lord. I hope I am mistaken."

John and Mary paused in their

eating, and stared at their parent. It was the first time they'd heard him speak in this way. Usually, he was very calm and cheerful about the outlook.

"I believe," Mrs. Sprague said, soberly, "that trouble between the natives and the white traders who have come through here is at the bottom of this. I understand there was a terrible fight, just a week prior to our return. The traders shot and killed a native chief, and carried some of the men away as slaves."

Father sighed. "Yes, dear, that is tragic. These traders come here to seek gold, and care nothing for the God we proclaim. Because their skin is white like ours, the natives learn to hate all white people. We shall have to pray earnestly to the Father in heaven. With Him all things are possible."

"Yes, Father, and He will protect and guide us always, I am sure—"

Loud shouts from many voices interrupted her, and all started up in alarm.

Mr. Sprague leaped to the doorway, John at his side. "Keep calm, dear one," the missionary said, in a low tone. "I fear these natives are very angry. And I notice Chief Ugala is leading them. But perhaps they merely want some favor or—"

The old chief, brandishing a club over his head, approached the house from the front. His warriors danced behind him brandishing their spears and clubs. Mr. Sprague dodged back, and gently closed the door.

"I fear we shall have to run for it," he said, quickly. "They are very angry. I can tell by their conversation. Quickly—do what I tell you, and try to be calm. Let us slip out the rear, and dash for the canoes. Perhaps we can escape to the other shore of the lake."

"Open the door!" shouted Chief Ugala in his native tongue. "Open—or we'll come in and kill you all, you white enemies!"

Quietly leaving by the rear door, the little family fled to the canoe tied up at the lake's shore. Leaping into it, Mr. Sprague began to paddle rapidly into mid-stream, just as the chief discovered them.

With wild yells, the natives rushed toward the water. "Come back! Come back!" called the chief. "If you do not, I will send my swiftest canoe after you. I will shoot you all!"

Mr. Sprague ceased paddling. He bowed his head, asking God's

guidance and protection. "Let us go back," he said. "It might be the only sensible thing to do. The Chief can easily carry out his threat if he chooses to try. And if you may be," he added hopefully, "that we have exaggerated the danger. God will protect us."

"I suppose it will be best," his brave wife said, calmly. "We have risked our lives among these people often before. If they kill us, we shall be together in heaven with the dear Lord Jesus. Let us trust God. Possibly it is He calling us—through the voice of the chief."

"We may be running away from our post of duty," Mr. Sprague said, turning the canoe toward shore.

John prayed silently as they returned to the point where savages danced around brandishing weapons. Occasionally, he could understand a few words. He thought of things the natives had said in the jungle, too. It all added up to—danger.

Mary, too frightened to pray, clung desperately to her mother.

When the canoe touched the shore, the chief was waiting to receive them. He brandished his club in the air as if eager to kill them on the spot. He shouted for them to come ashore.

Brave Mrs. Sprague, taking Mary's hand, arose to obey. As the club swung round and round over their heads, Mary screamed. Then she quickly clamped a hand over her mouth. She so wanted to be brave! Like, Mother, Father, and John.

Suddenly the chief turned to his men and shouted, "We will not kill them now. Shut them up in their own house, and guard them well. We shall finish our work today. Then on the morrow we shall come back and finish them off!"

The little family were roughly herded into their own cottage. The doors were closed and fastened from without. Native guards surrounded the place. Escape was impossible.

Mary began to cry again. "Don't cry, Sis," John said. "It won't help any. Let's try to be brave. Maybe the natives are like the American Indians used to be. I've read that they admired bravery on the part of the whites. So, if we're real brave, maybe—"

Mary nodded, and stifled her sobs. "I know. But it's all so terrible!" She wiped her eyes resolutely. "I'll try—hard!"

"Attagiri! Maybe when it gets dark, we can escape, too."

"I don't think so," Mary said.

(Continued on p. 16)

НОВА СОВЕТСЬКО-КИТАЙСЬКА УГОДА

Тайсья. — Тут повідомляють про новий советсько-китайський таємний договір, на підставі якого встановлюється ще міцніший воєнний співробітництво Москви і Пекіна. СССР і Китай зобов'язуються "провадити війну до переможного кінця, тобто до цілковитого усунення американистів з Кореї". Якщо війна набуде світового характеру Китай всі свої озброєні сили має підпорядкувати советському командуванню.

Совети вже прибралі до своїх рук управління Тайкенським воєнним делом, де з допомогою японських долоньчиків будуться легкі тапки.

МРІЇ АЛКОГОЛІКІВ ЗДІЙСНЮЮТЬСЯ

Чимало алкоголиків мріють про якийсь чудовий рай, що можна з його допомогою позбутися страшною хворобою — пристрастю до алкоголю. Наразці їх мрії найкраще здійснюються. Американські лікарі, після трьох років випробування, визнали, що таким засобом є "Актабіз". Саме цей засіб і має ті цілі властивості, що про них мріють алкоголіки, — він викликає цілковиту огиду до спиртних напоїв. "Актабіз" можна вживати тільки під доглядом лікаря.

On A Savage Island

(Continued from p. 15)

"Those guards would kill us for sure, if we tried."

It was a long terrible day of waiting. Mr. Sprague tried to be calm and speak cheerfully. He and his wife were often in prayer. John tried to pray too. And once or so, Mary did.

It was much worse when darkness came. Perhaps the cruel warriors would not wait until morning to attack!

"Dear ones," Mr. Sprague said, in low tones, "unless God sees fit to work a miracle, we may face serious trouble in the morning. But let us remember, He is mighty to deliver! We are in His hands. Perhaps He is sending, even now, legions of angels to encamp round about our cottage—"

"As He did in the Old Testament story!" John said, eagerly. "Oh, do you think so, Father?"

"I do not know His will for us, son. But this I do know: if He desires to save our lives, He is amply able to do so. Let us trust ourselves wholly to Him."

"I think we should pray as a family," Mother Sprague said, "and thank Him for the protection He has given us to this hour. Surely, we have been in grave danger from these people on many occasions. This is merely somewhat more alarming in form. And let us ask God to give us courage to be very brave in the face of this danger. Let us show these natives that a Christian is not afraid to die. Who knows, but we may have a chance to testify mightily for our dear Lord, even in this experience!"

They knelt then, and all prayed. A peace came into their hearts. They were less afraid, less anxious.

After a time, John and Mary became sleepy. They struggled to keep awake, but finally they slept soundly.

Father and Mother Sprague continued to watch and pray throughout the long, dark hours. Their ears were alert to hear the slightest sounds of the natives' return.

Dawn came at last.

Soon afterward the dreaded voice of the old cannibal chief could be heard in the distance. Mary began to tremble. Father and Mother Sprague knelt again in earnest prayer for deliverance and courage.

After a time the chief shouted: "Come out! I am ready for you now!"

John gritted his teeth, trying to be as brave as his father. Mary stifled her sobs, but felt numb

from fear. She remembered her mother's words about showing the natives how brave a Christian could be. She wanted so much to be brave! And she whispered a little special prayer as they prepared to go outside.

But when Mary saw the fierce warriors, painted, and brandishing clubs and spears she began to sob again.

The chief paid no attention to Mary and John. He went toward the parents, looking as fierce as he could. Suddenly he stopped, stood motionless, and stared at them steadily.

Breathing a prayer for strength, the brave missionary and his wife were able to stand very calmly in the face of great peril. Finally the chief said, in his native language, which Mr. Sprague could understand well:

"Before I kill you, answer this question: How was it that you came back to the island when you saw we there with the power to kill you? If my men and I had been in your place, we should have escaped. How did you do it? Answer me!"

Mrs. Sprague was first to answer. "Our God, our loving Father in heaven," she said, "helped us to do as we did, Chief. You called us to come back. We came back because you asked us to come. We would like to help you, if you would allow us. We are now at your mercy. But we are also in the hands of a great and powerful God, who is unseen, but who dwells up in heaven—"

She pointed to the clear blue sky overhead. "Our God sees everything, hears every word. He sees you at this moment, Chief. He knows what you intend to do to His people."

Mr. Sprague, who had been quietly praying as his wife spoke, now added: "Yes, Chief Ugala, we are your friends. If you kill us now, remember that you will be killing those who truly love you and your people. We have come many miles from our homes to help you know our God. We have been your friends for a long time. We want to be your friends now, and to make you happy. Why do you seek our lives, Chief Ugala?"

John closed his eyes to pray now. Mary choked back her sobs, trying to be brave! All listened breathlessly for the Chief's verdict. Would he hear, or would he order their deaths?

Chief Ugala stood motionless for what seemed a long while. Then, very slowly, he sat down on a nearby log. He motioned for the white family to sit down with him. "Tell me," he said, "about

the powerful God you have. The God who makes you brave. Our gods do not help us like that."

With glad, fast-beating hearts, the missionaries told the "old, old story" of God and Jesus; how Jesus had died on the cross for sinners, "that whosoever believeth in Him need not perish but have everlasting life."

Suddenly the Chief raised his hand for silence. "Did God's Son really die?" he asked. "Is it possible that I, Chief Ugala, can be forgiven?"

"Yes, Chief. And salvation is possible for your people, too."

"Tell me again," the chief said eagerly. "Explain more about this powerful God that sees and hears me?"

And so the day was spent in telling again the gospel story the missionaries loved so well, to this wicked old cannibal. Never had there been a more eager listener. Never had those servants of God prayed more fervently to Him.

"I think I understand now," Chief Ugala said at last. "This God who helps white people so much shall be the God of Ugala and his people, too. This Savior, Jesus, shall be our Savior, also. We shall live together in peace. We shall help each other. Chief Ugala will help conquer this island for Jesus."

He meant it, too. If you were to visit that same island now, you would find our missionary friends still there. John is now a young missionary doctor, and Mary a nurse. Many natives, once cannibals, know the Lord Jesus as their Savior. But John and Mary never tire talking about their terrible day and night on Savage Island when death seemed near, but the dear Lord Jesus was near to bless and protect.

(Instructor.)

Health For Every Day

by Dr. Helen MacMurphy, C.B.E.

Street Safety

What do you do before you cross the Street? First, you choose your place to cross. The right place to cross the street is at a Street Crossing. A street crossing is where one street crosses another. These traffic lights are a great safety. The Green Light, or the Go-light people call it in some American cities, was quite an invention. Walkers cross with the Green Light. You never cross when you see a Red Light in front of you. A Red Light says Stop. But we cannot have green and red lights at every crossing. It would cost too much. What do you do

before you cross a street where there are no Traffic Lights?

Look and see that you are at a real street crossing. When the other street does not really go across the one on which you are walking, but stops short of it, that is only a half crossing. Look out there before you step off the sidewalk down on to the roadway. Someone may be coming along at the fastest pace allowed by the speed limit and perhaps he does not think that you will cross at a place where one street stops and the other street goes on. So Look Out!

There you are then at a real street crossing with no traffic light. What do you do? First you look to your right and see if there is any vehicle coming on the roadway. No—the street is clear. Then you look to your left to see if any vehicle is coming. No—all clear on the left. Then you go steadily across at your usual smart walk and you should get across safely. But if you see anything coming, you wait till you can cross safely. It is understood that you are allowed to finish your crossing without interference. If some vehicle comes unexpectedly round the corner, stretch out your right hand, pointing in the direction you are going, so that the driver will take warning and let you go past. But use common sense. There are laws about the age at which a driver can get a license to drive. If this driver looks too young or the least bit unsteady or if he shows any sign of intoxication, make way for him. He is dangerous. Let him pass. But take down his license number and give it to the policeman on your beat and tell him just what happened. That driver should be warned and a timely warning helps to prevent future accidents.

LEFT US

Miss Beanie MacMurphy passed away in the hospital after an accident. Miss MacMurphy was for many years a treasurer of the Women's Inter-Church Council, and a member of the Council Executive of the Women's Missionary Society of the Presbyterian Church in Canada. Miss MacMurphy was vitally interested in home and foreign mission work. In the early days of the building up of the Ukrainian Presbyterian Congregation in Toronto she took a personal interest in the problems of the mission.

An active and practical Christian, she was untiring in the good work of the church. With the passing of Miss MacMurphy, Ukrainians lose a sincere friend.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй“

Рік XIII. Число 12. Торонто, Ont. Грудень 1952. December Toronto, Ont. Рік XIII. Число 12.

Народження Христа

Вставайте, вставайте, бо свято велике!
Погляньте, на небі зоря ось зішлася!
Засяла блискуча у нас на Вкраїні!
Хвилини не гайте, бо мить це сяєта!

Хлоп'ятко вродилося у яслах на сніг
Цар Прийди на землю айшов нас з небес,
Щоб світ цей спасати, з гріхів звільняти,
На волю пустити люд замучений ввесь.

Погляньте, здалека волхви ось надходять,
Коштовні дарунки дитинці несуть.
До Єрусалиму співають заходять,
А їх царські слуги в палати беруть.

Там з Писань їм кажуть, що у Вифлеємі
Призначений прихід Месії-Царя.
Господь їм в пустелі дорогу простує,
До цієї проводить їх ясна зоря.

І ви послішайте віддати дитинці,
Цареві Христові, дарунки свої!
Він висушить сльози заплаканий Неньці,
Добром обдарує убогу її.

(“Книга Хавані”)

Діма

Подяка

Тобі, життя, я дякую сьогодні
За те, що ти живеш в очах моїх,
За всякі дні, за ситі, за голодні,
За сум і сльози, за веселі сміх.

За те, що можу я також ходити
По цій землі стогришній і святій;
За те, що літом будуть знов рясніти
В полях життя весело-золоті.

За те, що осіню знов мені навле
Холодним вітром спогадає сумні,
За те, що знову їх прогнать зуміє
Струмок бадьоро-ясний на весні.

Я хоч знаю я: похмурі і турботні
Застелять діл непроданий ще шлях,—
Тобі, життя, я дякую сьогодні
За те, що ти живеш в моїх очах.

Українське Євангеліське Об'єднання і редакція “Євангеліської Правди” передають усім братим і сестрам, співробітникам, кореспондентам, членам і прихильникам

найшордечіші побажання
і палко всіх вітають радісним

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

Веселих свят і щодняного Нового Року!

У.Є.О. і редакція “Євангеліської Правди”

Різдвяне привітання українському народові на рідних землях

Дорогі брати і сестри!

Боротьба українського народу за волю триває. Вимоги цієї боротьби до української спільноти з часом змінюються. Якщо колись найбільша вимога полягала в пробудженні від сну неволі і в усвідомленні, то сьогодні найбільша вимога, щодо українського народу, це єдність. Без різниці походження з українських земель, релігійних переконань чи партійної приналежності, єдність нашого народу становить вимогу дня і найбільшу життєву потребу. Цю вимогу часу ми повинні сприйняти одноосійно, з цілковитим усвідомленням, відважно і мудро.

Розвиток життя українського народу, його поступ і перемоги потребують для свого здійснення допомоги Божої. Як колись, так і тепер, ми потребуємо від Бога віри, мудрости і сили в наших змаганнях для здійснення Я торжества правди Божої.

Різдво Христове є найкращим доказом того, що порятунком прийдє, бож Бог не лишив нас і не забув про нас. Про це ангєл Господень сповістив Йосифові: “І дадути Йому ім'я Ємануїл, що в перекладі значить “Бог з нами” Єв. Мат. 1:23.

Це наша незламна віра і невимрущ надія. В його ім'я Українське Євангеліське Об'єднання вітає вас:

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

За управу Українського Євангеліського Об'єднання
М. Фесенко

НАУКА З ОБ'ЯВИ ХРИСТА МУДРЕЦЯМ

“Колиж народився Ісус у Вифлеємі Юдейському, за царя Ірода, прийшли мудреці із сходу в Єрусалим, говорячи: Де народжений цар Юдейський? Вачили бо ми зорю Його на сході, і прийшли поклонитися Йому” Єв. Мат. 2:1, 2.

У відвідуванні мудрецькими младенця — Христа заховають-ся кілька важливих життєвих засад. Насамперед, у чому полягає тєвємніця успішної владі і панування? Чи це є сила і примус, страх і кара, чи мєждє за справжню підставу владі повинна бути цілком інша засада? Мудреці із сходу без примусу і страху шукали і знайшли царя Христа.

Є царі настановлені людськи і є цар настановлений Богом. В підставках правління людського царя і царя по праву Божому існує радикальна різниця. Людє, поклоняються людському цареві здебільшого через страх, або шукаючи користі. Часто, вихвалюючи свого царя

диктатора, вони ненавиділи його всім своїм єством. Авторитет такого царя ґрунтується на силі і примусові, він свавільний і авторитарний.

Підстави царювання царя, настановленого Богом, — царя Ісуса Христа, базуються на цілком протилежних засадах. Його авторитет і влада збудовані не страхом, або, в результаті шукання користі. Хто визнає Ісуса Христа за єдиного царя над своєю совістю, той поклоняється Йому цілком добровільно, без будь-якого примусу, не сподіваючись нагород. Тєвємніця владі Христової над єсерцем людським полягає в тому, що сам Христос покло-

(Продовження на ст. 2)

НАУКА З ОБ'ЯВИ ХРИСТА МУДРЕЦІМ

(Закінчення з 1 ст.)

рвався інший воли. Це одна з найкращих засад життя Ісуса Христа. Цю засаду, що „нік не прийшов здійснювати волю свою, але волю Того, що послав Його“ він проголошував дуже часто людям.

Бог обіснений своїми „трибунами“ і вони являють собою завершених справедливих і зверхню праведність. Христос прийшов виконати призначене Йому від настання віку. Ця покора Христа інший воли знайшла свій найвищий вислів на хресті, де вимога Божої справедливості і Божої любові до людей були поєднані. Христос не здійснював власну волю, а покорився волі Отця свого, покорився, як до смерті хресної. Тимто Бог Його високо підніс. Це є секрет його влади, що шукає дійсної покори і визнання. Покора законові, що над нами, підпорядковує нам волю і розум інших людей, тих, що ніколи б не покорилися б, як би ми наклали їм власну волю.

Отже, хто хоче панувати над іншими, той повинен панувати насамперед над собою. Це ключ до кожного впливу і влади. Така влада будується на добровільному визнанні вищої закони, обов'язкового для всіх.

Друге спостереження з відвідування мудреців маленця Христа. Ми бачимо в Вифлеме, як наймудріші з стародавнього світу стоять на колінах перед немовлям і поклоняються йому.

Дивлячись на мудреців із сходу, як вони поклоняються немовляти, ми починаємо розуміти, що адорація приводить нас ближче до Бога, ніж аргументування, що любов, поклоніння і віра відкриває нам небо, краще, ніж науковий аргумент. Звичайно незатверджені логічний аргумент кінець-кінцем повинен нас привести до Христа. Проте є певний і доступний всім метод, дорогою, що нею кожен може прийти до Ісуса. Ця дорога є віра, молитва і виконання волі Його. Ця дорога дає певне знання Сина Божого і відкрита для всіх без різниці. Дитина ближче до Бога, ніж ми. Це глибока наука Христа, що коли ми не навесмеремо і не станемо, діти, то не вийдемо в царство Боже.

Нарешті радість мудреців із

сходу. Вони бачили зорю на сході. Вони йшли за нею дні і ночі через різні краї, але, коли вони прийшли до Єрусалиму, то зоря зникла. Не distanti вони допорого і від священників. Книжі народів і народів мало знали про народження Месії. Давши досить неясні вказівки, вони пішли до Вифлему. І там зоря знову почала освітлювати їх стежку. „Побачивши ж вони зорю, зраділи велику радістю“.

Дехто може пояснити це оповідання, як би з свого життя. Фізіолог з нас мали свою власну зорю в минулому житті. Одні ідеїно захопилися землі, іншають соціальне нас на землі власною рукою, без Бога і Христа. Інші взяли своєю протидією зорю визволення народу з чужоземної неволи своїми власними силами, проголосивши що свою зорю зверхню цінності життя. Знов інші ні про що не дбали більше, як про свій власний особистий добробут. І ось як збігли роки водні зрозуміли, що це, за чим вони йшли, не була зоря, а блукаючий вогник, що світить на цитах і бодах і заводять до домовин мертвих, або в пустелю і болото. Шасливі ті, хто в момент свого найбільшого розчарування своєю зорю, побачили правду зорю, як ті мудреці із сходу і зраділи радістю великою. Знайшовши немовля в яслах вони в ньому знайшли все, що шукали. Соціальна справедливість не може бути здійснена без духа Христового; тільки той народ буде жити вільним життям, який знайде зміст своєї волі в Христі; ніякі страсти матеріальні не захитують людину, яка знає і пославє її скраби, що їх не ість ніяк, і злодії не можуть вкраті.

На закінчення звертаємо увагу на той факт, що жидівський народ вважав і досі вважає, що Бог пікується тільки ним. Він є обраний народ, а решта людства існує тільки для його зручності. Різдво Христа запечерує цю науку. Коли і Христос народився, то священство, що служило при Його храмі, нічого не знало про народження Месії. Сам храм, всі ритуали, сама установа священства були пророцтвами в особах і церемоніях про Христа, проте, коли Христос прийшов, вони не пізнали Його. Вони поставили зовнішність і символ по-

Антонь Галаз

Це оповідання вміщене в збірці А. Галаза „Піснись“. Воно правдиво й досить глибоко, як і розповідь більшості українців, де падає безбачивість і маловий терор, пробивається у заспокоєних тьмю національних організацій паростки нового життя.

Дві коси, два золоті перевесла лежать на її грудях, кучеряве пасмо спадає на чоло, а в западинах, як сірі пастишки, — глибокі розумні очі.

В її метричній довідці записано: Рік народження 1922, ім'я і прізвище — Невіра Шкурат.

Сімнадцять років тому, у міському клубі, відбувалися урочисті „з'їздини“. Батько й мати з немовлям на руках сиділи за столом президії, голова по черзі надавав слово присутнім.

Першим промовляв ватажок партії. Він загадав про релігійні забобони християн, про те, що священник намагає дитину на небезпек захворіти, занурюючи її в купаль з немірною температурою води...

Хтось із залу запитав: чи не застудився була ватажок під час християн і як він це пережив?

Запитання викликало веселий рух, бо промовці аж ніяк не можна було поскаржитися на своє здоров'я. Проте голова знову скрутав хід зборів на поважну стежку, і порядком далі не порушувався.

У кінці підіслав батько і певний присутніх, що він виховає дитину в новому дусі, вільному від релігійного туману, і на доказ того іменує доньку Невірою.

Батька нагородили оплесками, відзначили високу політичну свідомість подружжя Шкуратів, дали цінні подарунки.

Збігли роки. Дівчинка росла здорова і розумна, добре вчилася, але від тринадцяти років несподівано проявила характер. Вона сказала батькам:

— У мой метриці помилка. Такого імені немає. Мене звуть Віра.

Батько спробував наставити

ВІРА,

на розум доньку та дістав відпові:

— Я ж тобі, тату, не кажу, щоб ти з Івана обернувся на Невіра...

У кого вона вдалася? Аж дивно. Здається її нікто такого не розповідав, а вона питає у матері:

— Мамо, Христос заповідав любити свого ближнього. А чому у нас не люблять ближніх?

Або: — Чому на Україні говорять російською мовою? Ажде у нас є своя...

Віра багато читала. Вона просто тремтисла за книжками, шукала в них відповіді на свою дитячу цікавість. Вона приносила книжки дуже давні, поживші від часу і ніколи не лишала їх на очі у батьків, хороших десь у своїй кімнаті, а скриньці під замком, користуючись принципом „неулучання“ дорослим у її справи.

Удень, коли її сповнилося чотирнадцять років, віра зашла до старого священника, що живів на спокої, в далекій міській околиці, і попросила:

— Охристі, мене отче...

Священник здивувався:

— А чия ти, дитино?

Віра назвала своє прізвище.

— Ти донька судді?

— Так...

— А чи знають батьки про твоє бажання?

— Ні. Їм це знати не потрібно.

Священник спокоту загався, болячись провокації, але личив на так гаряче прося, запевняючи в цілковитій таємниці, що відмовити було не можна. Отже, в чотирнадцять років закрили за нею християнські ім'я.

І знову збігав час. Падали у безвіст краплини днів, сукалася

(Продовження на ст. 3)

над змістом й дійсністю. Факт залишається фактом, що Христа не привітав ні клер, ні князівство того часу.

Чужинці з далеких країн були перші, що поклонилися Христові. Цей дух юдаїзму пакує і досі в богатство. Він бачить як постають ювії церкви і проголошує вигукуючи і абсолютну монополію на спасіння, на дорогу правди на життя вічне. Всі, що належать до їх

специфічної організації, погані люди. При народженні Христа виявився, що хто вважає себе в послядню правди, той був далеко від неї, а далекі погани стали ближніми.

Ця подія повинна була б навчити нас духу релігійної толерантності і братерства, бо у дійсності буде чимало великих несподіванок для тих, які думають, що вони мають ключі до життя і смерті.

(Закінчення з 2 ст.)

ся нитка життя, рвучись на вузлах, що називаються смертю. Ой, скільки тої смерті пройшло містами гомінників, селян тихими. Як від хвороби, не від старости, а від злого людського хотіння.

— Чому ти сумна, дитино? — питався мати у Віри. — Слова від тебе не почуєш. — Чи не вистачає їсти та пити? Чи немає в тебе доброго вбрання? Чому ти така?

Віра хитала головою.

— Не скажу, мамо. Не можу я цього сказати, краще я не питаю.

Раділася мати з батьком: — Хто знає! Дівчині сімнадцяти років. Може б і заміж порат?

Та батько сміявся:

— Вигадуєш. Вона ж весь час над книжками, любить науку. І щоб я єдину доньку вихвав за якогось волопа, лишив без освіти? Ось незавборм поїде в столицю, вступить в інститут, та й хмара з неї зійде.

Віра відійшла востанок, коли вже почали жовтні клени, і туман став довше затримуватися над річковим лясом. Чи шкода їй було тих миль краєвидів, вулиць ходжень — переходжень, арештою, добрих до неї батьків?

Мовчала Віра. І прощальний погляд, і поцілунок її були холодні, тільки якимсь нервовим тріпотіла золотими косами.

— Пийши, доню! — благала мати. — Пийши частіш. Чувеш?

— Добре.

І поїхала з візником на станцію, не озирнувшись.

Того вечора батько пізно прийшов із суду.

— А ти знаєш, — сказав дружині, — траплявся неприємність. Загубився речовий доказ у справі Логвиненка, — його лист до товариша, де він вів владу. Намітив передати слідчому в особливих справах, а доведеться відслужити на поруки, та й справу, мабуть, припиню. Бо немає підстав.

Дружина промовчала.

Старість, певне, — продовжував чоловік по павлі. — Це не перший випадок, я тільки не казав. І завжди губило щось важливе, на чому побудовано справу. Коли б дізналися, була б їй...

— А ти не хвилюйся, — заспокоїв дружина. — Обійдеться.

І в той же час виринув з'їднаний забутий один випадок. Колиш воя несподівано зайшла до кімнати доньки й побачила, як та щось палила над

свічкою. Це було рік тому. Мати, правда, нічого не спитала, але Віра почервоніла, як буряк.

Так, тепер зрозумію. Хоч мати ніколи нізаче не сказав чоловікові. Чудний він. І живу разом вже давно, і дітей від нього мав (двоє умерло), і постарівся обоє, а от досі не збагне. Лагідний і сдержаний. Не кричить, не лається, ні п'є навіть, а від закону не відступить, від того свого судового закону. Справедливий. Жодного разу не взяв хабаря, хоч і часто пропонували. Злостився. Гнів у нього. А все ж таки багато через нього пролягло сліз і... крові. Іменем закону. Підписав вирок і забув уже. Смиється, бавиться з дитиною. А там, у згазованому кам'яному мішку так мучиться людина, що мусить викреслити з життя п'ять, десять, п'ятнадцять років, або ж і все життя за коротку мить. Іменем закону...

Пробувала мати почати колись таку розмову:

— Іване, тобі не здається, що не все гаразд у нас... Люди насправді, як ніколи, мовчать, тяжко добувають собі шматок хліба. Чи так було раніше, Іване?

Глянув, усміхнувшись вибачливо, як до малої або темної, відповів:

— Нове життя будуємо. Діти краше побачать, а ми якось... Усе йде так, як мусить.

Більше не говорив про це, тільки про хатні справи. Вирить бо і не звернується, твердеє має серце. Дитину свою, проте, любить дуже. Майже ніколи без гостинця не приходив і замість Невірки Вірою називав пісню тої її категоричної заяв.

Поїхала Віра і нервується в батько сьогодні, вчора, про пропалу розказує, чого ще ніколи не було. Пообіцяв колись: син на мене немає, то ж її в людину введу, виемим політичним діачем зроблю. І сидів з нею вечорами, викладав премудрість у юну голову, навчав своїх ідей.

І правда, добра піонерка і добра комсомолка була Віра Шкурат. Тошня, правдолюбна, невтопма. І в школі, і в клубі, і на селі з охотою визнавала для якоїсь культурної допомоги.

Пропонували їй стати секретарем, тобто керівником комсомолу (в сімнадцяти років), та відмовилась.

— Ні, ні, яке там секретар-

ВІРА

ство, мені це вчитися треба.

Поїхала. Як порожньо стало в просторій господі судді. Ох, як порожньо!

І сьогодні суддя, ніяково усміхаючись, попросив дружину сходити в крамницю (самоу неручно) і купити горляк.

— Чи заведуча?

— Та... холодити щось. Сходи, будь ласка.

Випив даї чарки підряд, покотився і випив третю, дивно порушуючи свою традицію. А потім пішов спати.

День чіплявся за день, як гачок за гачок. До вечора сидів Шкурат у суді, писав, писав, виправдав і засуджував, до вечора худівся безробітним мати, бо яка в тому місті праця, крім базару та кухні?

Коліс у селі було не так. Там дия давав та й давав. Сумує мати. Немає втіхи, далеко десь дитина. І чекає мати щодня на давній листоноші.

— Тільки газети? Листів немає?

Зате, яка була радість, коли побачить сніг конверт — улюблений колір Віри. Жас не диктється чоловіка, бо сама так погано розбідає писане. Зустрічає на вулиці, і вже здалека розуміє суворий Шкурат, у чому справа.

А листи були здебільша коротенькі, хоч і теплі. Віра відомляла про свої успіхи в навчанні, про те, що вона має добрих друзів, культурні розваги, просяла не турбуватися про неї.

Подружжя Шкуратів оживало, наче молодило після цих листів. Ходили до театру або ж гуляли до знайомих, і новачний суддя дивував дружину веселими дотепами.

— Буде з Вірки толк, буде! — казав він уже вдома. — Розумна, шпурта, щось досягне.

Та одного дня, щось через півроку після відъїзду доньки, повернувся батько з суду за годину, як пішов, повернувся стурбований і — до дружини: — Іду в столицю. Приготуй щось на дорогу.

Дружина зяялася.

— Чому так нагло? Може щось з Вірою? Чи здорова?

— Ні, ні, в службових справах.

Не розпитувала жінка, бо ніколи не втручалася в її справи.

— Швидко повернешся?

— Та швидко. Дня за три. І поїхав. Не на три дні, а на тиждень. Уже ж установа приходить питати, чи не писав, була.

Повернувся вночі, зайшов до кімнати, не роздягаючись, сів на стілець і... заплакав.

— Ой, Іване, кажи, не муч! — скрикнула дружина. — Немає Віри? Так?

— Немає! — прошепотів Шкурат.

Билася в сльозах мати, билася з годину, і нікому було її заспокоїти, бо наче закам'яніли суддя, байдуже дивився перед собою, не в силі здолати власного болю.

Немає Віри. Лишилася тільки в батька в портфелі протокол слідчого, і там було написано ось що:

“Віра Шкурат, вісімнадцяти років, належала до організації українців — державників, що складалася, переважно, з студентської молоді. Розповсюджувала нелегальні листівки з закликом боротися проти чужої влади, як боролась колись предки. Вгори листівки було гасло: “За віру, за батьківшину!” Листівки знаходили на багатьох заводах, а також по селах, у колгоспників. Під час арешту, збоку членів організації був виявлений зброяний спротив: тяжко поранено двох працівників органу безпеки. Віра Шкурат позбавила себе життя, вистригнувши з вікна четвертого поверху”.

Л. Шумляга

МОЛІТВА

Боже, в час перемог мампів, Коди земля уся в крові, Збережи мою Ти віру, Мою духа обнови!

Серед ночі і проклону, Сяйво променів простує Від бржественного трону, І світанок вже віщує.

І кризь зарина й рі'їни, Що покріпті сонною кров'ю, Тихо іде по Україні Темничий дух обнови.

Мільйони він зворушив, Бо це ж Твоєї слави, Бо ж і сам діявоял Тобі служив, Боже, Боже — величавий!

І як дух обнови яє в надміру, Такий близький і дорожчий, Зміцни ж, Господи, і мою Ти віру,

Боже, світлий і промінний!

ПОМЕР БЕНЕДЕТТО КРОЧЕ

Не 86 років життя помер відомий італійський філософ Бенедетто Кроче. Слава Кроче була настільки велика, що навіть Муссоліні, до якого він ставився з глибоким презирством, не відважувався з ним покітчити.

„ЕВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА“
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as
second class mail. Post Office
Department, Ottawa.

Перекладає на рік в Канаді і розподілює \$100. Оплатити число 100.

РЕДАГУЄ — КОМПЕТ.

Видане М. Феселю.

Адреса редакції.

506 Ossington Ave.,

Toronto 4

Ontario

GARI P. RANKS KO.

ПОГРБНИК

455-57 Kala St. West,

ТОРОНТО

Телефон:

Оф. WA 5370; Дом. BA 6062

HU 9282

СОВЕТСКИЙ ПОБУТ

Нижче подано матеріал із соціальної преси, які досить акрично змальовують родинні відносини і життя молоді в ССР. Більшість ми не вважають за „додому критику“, а фактично це є правдиві відображення гіркої дійсності. Подані факти не є винятком. Такий стан у родинних відносинах і в житті молоді існує майже на всій території нещодавно „висококультурного“ і „свобододобного“ Советського Союзу.

ПОСТІЯНІ ГІСТЬ ЗАГС-у

Працював він на посаді завідувача міського фінансового відділу. Проте завжди Василя Кутрюмова можна було зустріти не у фінансовому відділі, а в найближчому ЗАГС-і (відділ запису актів громадянського стану).

Тут він мав роботи по горло: або женив, або розводив.

Невеличке місто Топоки. Тихий і скромний районний центр Кемеровської області. Завалось би, що немов де й розвернутися в такій тиші. Але все залежить від зайнятості і широти натури. Наш герой й на цесельській території розгорнув велику діяльність, втлюючи в сферу свого впливу нових і нових осіб.

Зупинимось коротенько на визначних етапах у житті і роботі цього активного гостя ЗАГС-у.

Вперше Кутрюмов одружився з громадянкою Ш. Це було в 1938 р.

В 1940 р. він уявив, що його дружина постраждала йа дуром. Це відкрить завдало йому глибокого суму.

Сумував він недовго. Він скоро підбавився, покинув Ш. і одружився з М.

З громадянкою М. він прожив п'ять місяців. На шостий твердо вирішив: не зійшлися характери.

Не відкладаючи справи, він залишив М. і повертається до Ш.

Спокоїне родинне життя тривало аж чотири місяці, після чого топокійський діяч заявив, що він остаточно розчарований Ш., але очарований Я.

Скряв, де тільки можна, він вихваляв Я. Нарешті, він, скрота, знайшов справжнього друга серця. Оце прекрасна дружина!

Незавбаво він розстається з Я., і проголошує своєю дружиною і другом серця громадянку П. /

Проте й П. не виправдала сподівань Кутрюмова. Він скаржився своїм товаришам, що моваля, Дружина працює, як касир, завжди коло грошових засобів, а грошей не приносить. Не подобається йому така легковажність.

Недогоду думачки, він її покидає. І — дозволяє відреконструувати нову подругу життя Кутрюмова — громадянку В.

Так Кутрюмов, жартуючи й граючись, ходив стежками і довірками Топок, ганяючись за новими й новими пригодами.

Що можна сказати про таку огидну „гру“, про такі мерзотні „жарты“?

Не слід забувати, що М., і Ш., і Я. — це не просто літери, а живі люди, кожна із своєю долею. А часом мова повинна йти не про одну людину, а про дві — про матір і дитину.

Такі обставини дуже хандалі Кутрюмова тільки через те, що треба платити на утримання дітей (аліменти). Така проза була не до душі Кутрюмову.

Скориставшись тим, що його звільнили з посади завідувача міського фінансового відділу, він вийшов з Топок. Як доцільний фінансист, Кутрюмов підрахував, що йому вигідніше зникнути з міста, залишивши своїх дружин і дітей, але не залишивши адреси.

Як з'ясувалося, Кутрюмов, шукаючи шаста, попростував аж у Середню Азію. Проте там він не зміг як слід виступити, і ось Кутрюмов знову в Топ-

ках. Звичайно знайшлися друзі-приятелі. Кутрюмов дістав призначення: він директор ресторану Топкінського торгу. Підприємство спокійне, але наш герой і тут, на такій неспокійній території, показав себе. Добру половину своєї заробітної платні він примушаний віддавати на дітей (нічого не зробив, доводити платити). Залишається йому до сити скромна сума. Проте й ці невеликі гроші його цілком задовольняють.

Кутрюмов купив садибу, збудував хатку, придбав корову і взагалі а грошех не мав потреби.

9

Розкладений Комсомол

Ростовський обласний комітет (обком) комсомолу (Комуністичного Союзу Молоді) не раз вже знавався критиків за серйозні хибні в роботі з кадрами. Досить відзначити, що за останні два роки обком обкому примушав до злиття з роботи 59 працівників райкомів і обкомів.

В Ремонтіпському райкомі на посаду другого секретаря працював Лугоєнко. Це проясдів, що не заслуговує довіри. Дивно, як він міг владштувати на комсомольській роботі?

Тільки два місяці тому в Миколаєвському районі довелось изняти з роботи Вагонова за аморальні вчинки.

За півтора року змінилось в області за різними непристойні вчинки перших секретарів — 61 і других — 84. Понад 400 секретарів довелось зняти, оскільки не справлялись з роботою.

У доповідних записках, що надходять до обкому від рай-

Правда, деякі задрісли відлучач чайної при ресторані пили директорові Топкінського Торгу Чернову сигару: моваля, їх обавують, обмрують і обкрадують (так, було й так обкрадують сілцелі), а через те треба надіслати ревізорів.

Надіслав ревізора, який встановив: „порушення касово-фінансової дисципліни“ і „відсутність обліку реалізації істра за собівартістю“.

Кутрюмову тільки оголосили догану і навіть попросили пробачення, що потурбували.

Чи так повинно бути? („Известия“ 28. 10. 1952)

комів, подаються інформації, які стверджують, що скрізь все гаразд. Проте які слова немая про хибні і винкову роботу серед молоді.

В окремих селах Азовського району частина молоді підпала під вплив церковників, виконує релігійні обряди. Райком комсомолу ставиться до цього байдуже. Секретар райкому Світличний погодився навіть на те, щоб до футбольної команди села Кагальників був призначений дячок місцевої церкви Чорно Захаров, людина аморальна і дуже погано впливає на молоді.

В Ростові невелика група хуліганів тероризує молоді владштує бешкеті і бібик, дезорганізує по парках і клубах вечірки, концерти тощо. Міліція не вживає жодних заходів, щоб припинити ці безчинства.

Безпорадно розводять руками керівники обкому і міському комсомолу.

(„Комсомольська Правда“ 12 листопада 1952 р.)

Показовий процес 12 в Празі

У листопаді п.р. в Празі був організований величезний показовий процес 14 колишніх комуністичних сановників, обвинувачених у змові проти існуючого режиму. На лаві підсудних 14 осіб, з яких 12 — євреї. Головні підсудні — кол. генеральний секретар комуністичної партії Чехії Славський і кол. міністр закордонних справ Клемєнтіс.

Звичайно всі підсудні „Чинали свою вину“. Одинадцять підсудних, в тому числі Володимир Клемєнтіс і Рудольф Славський — присуджені до смертної кари через повешення, решта — на довічне ув'яз-

нення.

Процес цей розпочали з наказу Москви, щоб це білаше ізолювати Чехо-Словацьку, а з нею і інших комуністичних супутників ССРР, від зомшнього світу. Цілком арозуміло, що всі групи, які мали будьякі зв'язки а західній світом, поступово відлучаються. Спочатку це були політичні діячі, потім — представники інтелегенції, далі колачники, — „мали зв'язком“ а Ватиканом. Очевидно надійшла черга йа євреїв, що їх інтерес до держави Ізраїля, на думку комуністичних верхівка, являе собою небезпечну тенденцію.

Українські історичні

ДАТИ

Грудень

3—1848. Помер відомий український байкар — Євген Гребінка. Байки Є. Гребінки („Вдеміжний суд“, „Рибалка“, „Ячміль“, „Віля“ та ін.) досягли такого високого ідейного й художнього рівня, як ні в когось тогочасних українських байкарів. Його байки — це здебільшого сатири на різні явища кріпосницького ладу.

4—1803. Помер на Соловках останній кошовий Запорозької Січі Петро Калыницький.

5—1878. Народився поет О. Олесь. Його поезії пролинали глибоким обуренням проти царизму, тісно пов'язані з покровителем. Біблійний нафос, натхнення пророка чуваються іноді в ліриці, що справді стрілами крилатими алувають „за серця катів і зрадників гнах“.

5—1917. Відкриття Української Академії Мистецтв у Києві.

7—1936. Помер український письменник Василь Стефаник. Писав його оповідання („Новина“, „Виводили з села“, „Сини книжечка“, „У корчмі“ та ін.), — це коротенькі образки, орієнтовані на життя селянства на Західній Україні.

14—1918. Віська Директорії зайняли Київ.

21—1784. Царина Катерина II скасувала гетьманщину в Україні.

23—1873. Засновано у Львові Наукове Т-во ім. Т. Шевченка.

29—1724. Помер гетьман Павло Полуботок у тюрмі в Петербурзі.

ДЕНЬ ПОДЯКИ

27-го листопада ч. р. Америки святкувала День Подяки. З нагоди цієї урочистості командував військами ОН в Кореї генерал Марк Кларк і командував американськими військами ген. Бен Фетт опублікували спеціальні накази. У цих наказах вони закликали солдатів дякувати Богові за те, що Америка залишається вільною країною, в якій кожний може виступити та молитися на власний розсудом.

ЧЕРЧІЛЬ ВІДСВЯТЮВАВ 78-РІЧЧЯ

У листопад ч. р. Вільстону Черчілю минуло 78 років. На завітання представників преси, як звичайно він, після коронації Королів, 2 червня 1983 р., свій пост, він відповів негативно.

„ТРЕПОЛОГІЯ“...

(„Коли об'їхати по всій Канаді та придиватися...“)

Трепологія — базиліанська хвороба і майже не досліджена для лікування хвороба. Відомо тільки, що виникла вона в Союзі Союзі одночасно з так званою безкровною жовтцевою революцією. Найбільше ця хвороба уражає язик, який починає дуже свербіти й хитатися в усі сторони, немаче на шарпирі.

В Союзі Союзі на трепологію хворіють майже всі члени партії, активні працівники професійних спілок, члени Союзу Комуністичної Молоді (комсомолу) і навіть діти, так звані піонери й жовтениці. Про працівників преси і пропаганди не доводиться й говорити. Всі вони хворі на трепологію безнадійно. Таких хворих в СССР називають трепачами — базиліанами.

Симптоми цієї нищівної хвороби досить характерні. Здорову людину, рідко має бачити маворит і починає говорити про явища та різні речі у світовому масштабі. Тип такого трепача досить образно поданий в советській пісці „Любовь Яровая“ в особі матері, який, придивляючись до місця, говорить:

— Ех, і місяці... Красота! А що було б, якби він був у світовому масштабі...

Світлоїм трепачем, тобто безнадійно хворим на трепологію, вважається Сталін. Не вірите. Будь ласка. Скільки часу „непомилковий“ Сталін намагався довести всьому світові, що по другій світовій війні може безпосередньо сколихнути цілим світом важка і тривала економічна криза. А що ми маємо в діяльності? Небувалі розквіт повного господарства в США дав можливість їм допомогти затремаченню російською агресією країнам аж на 87½ мільярдів доларів. Одержав і СССР 11 мільярдів доларів, але не поверну на сьогодні і цента. Отож за кого можна вважати Сталіна за такі „прогнози“. Трепач, та й годі!

Та не про це я хотів говорити. Для мене це досить висока матерія. Нехай в цьому розбериються наші науковці, а людина стара, з наукою не обізнана, і хочу по-звичайному сказати про деякі незвичайні речі.

Як це так стається? Уряд стільки витратив грошей на

Замість Фейлетону

різні медичні комісії в Європі для контролю здоров'я селянства, що емігрують до Канади, і, прошу вас, оця сама більшовицька хвороба трепологія вже є в Канаді. Е, і Політбюро мні стору, що є...

До речі, для суспільства трепологія особено небезпечна, коли, скажімо, трепач починає протигувати свої думки в пресі. Вийдуть в Торонто „Слово“ — орган самостійної української євангельської церкви. Так ото в ч. 3 „Слова“ за 1952 р. надруковано статтю І. Станькова під заголовком

„Почини безсилля українського євангелізму“, де між іншим він пише:

„Коли об'їхати по всій Канаді та придиватися зблизку життя і духово-культурній праці віруючих людей українського походження майже у всіх протестантських деномінацій, то бачиться виразно загальне обезсилля духової активності майже в усіх їхніх церковних громадах. Немає нігде духового пробудження, ні чисельно змінного зросту церковних віруючих громад. Мало де й коли ці церковні громади переживають поважніший духовий пошлявання. Духова протестантська серед них занепадає“.

Обвинувачення досить серйозне. „Майже в усіх протестантських деномінаціях бачиться виразно загальне обезсилля духової активності“. Проте, щоб це твердження обгрупувати, то, як радить сам п. Станьков: „Треба об'їхати по всій Канаді та придиватися зблизку життя“... Саме і сути у тому, що треба об'їхати та придиватися. А п. Станьков... і не об'їхав, і не придивився зблизку, а узяв та й бахнув холостий постріл у світовому масштабі, не вказуючи ні часу, ні місця, ні назви громад, словом, „безсилля українського євангелізму“ та й годі. Це могла зробити людина тільки хвора, саме на ото бильовицьку, трепологію. І п. І. Станькова по заслузі можна вважати за трепача, шкоча тільки, що в реалізації пресі.

Виявляє ознаки хвороби трепології і п. М. Лук'янович. Замість урезонити п. І. Станькова, що він пише глупоти, він бере його статтю (Дав. „Наша

Мета“ ч. 45, 1952) перепише в свою статтю під назвою „Чуже бачать під аїсом“ і підкреслює деякі місця. Прошу вас:

„Коли об'їхати по всій Канаді — пише автор згаданої статті — та придиватися зблизку життя і духово-культурній праці віруючих людей українського походження майже у всіх протестантських деномінацій, то бачиться виразно загальне обезсилля духової активності майже в усіх їхніх церковних громадах. Немає ніде духового пробудження, ні чисельно змінного зросту церковних віруючих громад. Мало де й коли ці церковні громади переживають поважніший духовий пошлявання. Духова прогресивність серед них занепадає“.

Навіть сам п. Станьков не відважується підкреслити ці місця. бож написав про „безсилля українського євангелізму“ у світовому масштабі, не конкретно, звичайно, як роблять трепачі. Та добродій його трепологію трепач п. М. Лук'янович.

Один написав, другий перепише і підкреслює. Проте, ні той, ні другий не знає про кого і про що конкретно йдеться.

Ліній люди переказують, що в портфелі однієї з Торонто-нських редакцій лежить цілком переписана стаття п. І. Станькова, тільки під заголовком „Почини безсилля українського євангелізму“ і підпис — І. Гвоздьов. Не добра це людина Гвоздьов, відбрав шматок хліба у мого знайомого І. Цанкова, який збирався надіслати до „Свободи“ перепишу статтю І. Станькова під заголовком „Почини безсилля українського греко-католицизму“. Що й казати, трепологія, токе обвинувачення можна звинувачити кого хочете, а вже нічого конкретного...

Недавно повідомлялося по радіо, що представники американської медицини мавзначно зацікавлені хворобою під назвою „трепологія“. Вони проводять дослід на організації українських федералістів, які вийдуть при „Н. Р.С.“ стороні повозволення — „Східняк“. Шкаво, що в цій організації майже всі хворі на трепологію. Покищо встановлено, що коли такий трепач вмирає, то у нього язик хитався ще 3 години після смерті.

Уявіть собі, яка страшна хвороба.

Генадій Куляков

Жах, та й годі!

М. С.

Стародавні релігійні культи в сучасних ритуалістичних церквах

Первісна людина була безпорадна перед грозними явищами природи. Грім, блискавка, вогонь, повінь, землетрус наводили на людину цих чистів жах. Вона не розуміла цих явищ, не могла пояснити їх і приписувала їх дії вищим істотам, які їй снай, що паує на цьому світі; вона обоготворювала самі явища і ті сили, або істоти, що їх спричинили. Так наводилися релігійні культи. Первісна людина намагалася словами і діями або віддати божеству за все, що сприяло її добробуту, або відвернути від себе можливі наслідки дій ворожих сил. Утворюються молитви, гімни, пісні, прохання, явліччя, приносяться жертви, присвячуються божеству різні речі, будуються спеціальні приміщення, храми.

Примітивна людина цим не задовольнялася. Їй хотілося наочно втілювати свого „бога“ в якусь фігуру, бачити його образ, його зображення. Отже вона починає майструвати ідоли, різьбити з дерева, каменю, а потім із мармору і дорогих металів статуї богів. Спочатку це були самі примітивні чурбачки, що тільки трохи нагадували людську фігуру, іноді стравні і потворні, а потім, з удосконалення мистецтва, і статуї богів набули високої художньої форми.

Якуні, мешканці Сибіру, хоч офіційно вважалися християнами, до останнього часу мали фігури божів з дерева, надзвичайно примітивної форми, що ледве нагадувала людські істоти. Збираючись на полювання, жук молився до цього чурбачка, просив його, щоб він дав йому добру здобич, годував цього „бога“ кашею. Якщо полювання було вдалим, він знову обмазував „бога“ кашею, а коли не було успіху, він його лавав, а то і бив різкою. У більш розвинених народів, як єгиптян, греків, римлян, релігія була більш удосконалена, мала певне оформлення, чудові храми, статуї, художні поетичні форми молитов, прекрасні прощесії.

В стародавні часи було чимало різних релігій. Одні люди вважали, що все, що оточує людину, є божество; всі природа, дерева, рослини, тварини, гори, гаї (пантеїзм). Другі створили собі певні групи бо-

гів, надавши кожному окрему функцію, як у греків і римлян (політеїзм); інші вірили, що всієї існує два сили, два божества, добре і зло, що постійно сперечаються і борються між собою, як релігія Ормузда і Арімана, стародавніх персів (дуалізм); і тільки деякі вірили в єдиного бога, як жиди (монотеїзм).

Існує апокрифічне оповідання про те, як один мудрець дійшов до віри в єдиного Бога. Він був за фахом різьбар і різьбив статуї богів. Одного разу, закінчивши статую бога, що називався Варисат, він розпалів вогонь і вирішив похоронити. Виходячи за продуктами для вечері, він звернувся до бога Варисата, статую якого поставив до стін, з словами: „Варисате, Варисате, благодійно! аше угаснет, від нині, дає ся возгоріти!“ („Варисате, Варисате, пильнуй вогню! Якщо погасне, позад на нього, нехай загориться!“). І щож сталося? Повертається мудрець і бачить, що вогонь погас, а Варисат лежить у попелі з обгорілим обличчям. Він перестав вірити в тихих нездалим богів і, розміривши, поступово дійшов до „пізнання справжнього Бога“.

Майже всі релігії римлян і греків були дуже подібні. В обох народів існували певні групи богів, кожному богові була визначена його функція. Один відав громами і блискавкою (Зевс, Юпітер), другий їздив по небу і втілював сонце (Феб, Аполон), був бог війни (Арес, Марс) і т. д. Боги з такими ж функціями були у слов'ян, стародавніх германців, слов'янців і інших народів.

З розвитком суспільства, з появленням нових галузів господарства цим же богам приходило виконувати і додаткові обов'язки. Так Аполону пришлося взяти під свій омопор мистецтво, і він керував ним з допомогою своєї сестри-щода. Гермес (Меркурій), що був полочатий тільки посланцем богів і виконував їх доручення, став відат торгівлею, і його статуї були на всіх перехрестях доріг, як покровителя купців і подорожників. Навіть злодії і розбійники, дучи на промиселі, молилися його статуям, а тим же підпали під його покров.

Тим часом життя ускладня-

лося. З Малої Азії в Грецію поступово вернулося виноградарство. Старі боги вже були так переобтяжені різними обов'язками, що не вийшло бога, якому можна було доручити цю нову галузь. Тоді цілком перенесли із Азії в Грецію культ Діоніса (Вакха), з усіма його процесіями, піснями, поточом сауг і служниця, з різними аксесуарями релігійних церемоній.

Із Азії, Єгипту, Асирії в Грецію і Рим, і навпаки, ширилися різні впливи, перепліталися, утворювали нові форми, замінювали старі, доповнювали одне одного. Була цілком толерантність, міжних релігійних суперечок, ворожнечі не помічалось. В Римі, наприклад, свої релігії мали свої храми, свої жертви, вільно відбували свої церемонії, свої процесії.

Немає нічого дивного, що з появою християнства перед керівниками нової релігії стало надзвичайно трудне завдання. До нової релігії предувалися особи різних релігійних культів. Вони звикли до певних форм молитви, до певних ритуалів, до різноманітних процесій, до храмів. Вони мали потребу виявляти своє релігійне почуття. Що потребу треба було задовольнити. Старі форми і їх зміст, для цього були непридатні. Треба було творити нові форми, нові молитви, вкладати в них зміст новий зміст, нову ідеологію. І не дивно, що довелося до в чому зовнішню форму старих культів пристосувати до нової релігії, депо заповнити, але вкласти новий зміст.

Головним моментом в усіх релігійних церемоніях в старовину було принесення жертви. В жертву приносили яровину, птахів, ягнят, телят і дорослих биків. Поки людина жила величкими групами, всі релігійні церемонії виконувала голова родини. З виникненням більших об'єднань, з'явилася каста жерців, що привласнила собі право на виконання релігійних церемоній. Жерці це найбільш освічені тодішнього суспільства. Вони були обізнані з анатомією, медициною і філософією. Цезар оповідає, що на півдні Франції найбільший вплив мали жерці-друїди. До них сходилося багато учнів, який вони передавали свої знання, але вимагали все вичити, напам'ятати, не дозволяючи ніяких записів, і самі користувалися грецькими літерами. Як видно, друїди знали твори грецьких філософів,

що давало їм можливість відповідати на питання, які могли виникнути в умах тодішніх людей.

Жерці утворили певний ритуал щодо принесення жертви. Тварину очищали, вистригали те місце, де треба було різати; різали обов'язково ножем з твердого каменю. Хоч тоді вже була мідь, бронза, залізо, проте традиція вимагала каменю. Жерця очисили тварину поклали вином і оливою і потім палили. При цьому жерці проказували або співали відповідні релігійні пісень, в яких теж було багато архаїзмів, мало зрозумілих простим смертним, і відомих тільки жерцям. Спечену жертву розподіляли на кусочки. Крайні кусочки доставляли жерцям, а решту розподіляли між людьми, що були присутні при цій церемонії.

Основний момент релігійних церемоній стародавніх культів — принесення жертви — відображений і в християнських Богослужіннях. І справді, головне в богослужіннях сучасних ритуалістичних церков в літургії, основний зміст якої — принесення „Безкровної жертви“. Літургія складається із трьох частин: „Проксодія, Літургія оглашених і Літургія вірних“. В Проксодії відбувається „заклячення аїма“. Проводиться символічне „заклячення“ жерти, при чому дякон проказує слова „проколи“, або „надрізи“, а священник робить відповідні рухи і промовляє слова: „яко оуна на заклєніє ведєси, прямо стрігучи оуно его безгласен, тако не отвєрєст аз твоїх“ і т. д. Це цілком нагадує старовинний процес „жертвопринесення“. В Літургії оглашених підготомляється жертва до „вспєлення“, а в Літургії вірних відбувається начебто спалення жертви, її розподіл і споживання її священнослужителями і вірними.

Звичайно, ніякого, дійсно, „жертвопринесення“ не відбувається, все це має тільки символічний зміст, але деякі дії і слова нагадують стародавній ритуал. За церковними приписами священники повинні стежити, щоб агнец прижасалися тільки священнослужителям. Аж так було й в старовину, коли краці кусочки жертви споживали жерці. Крім того, в церковному вжитку часто користуються словом „жертва“. Частина літургії носить назву „жертівник“, в молитвах можна зустріти слова: „жертва вечірня“, „жертва тучна (жирна)“.

(Продовження на ст. 7)

СТАРОВАНІ РЕЛІГІЙНІ КУЛЬТИ В СУЧАСНИХ РИТУАЛІСТИЧНИХ ЦЕРКВАХ

(Закінчення з ст. 6)

“жертва вселення”, “милость мира — жертву хвалення” і т. д. Все це залишки давнини.

Одні жерці і їх прислужники теж були пристосовані до ролі, яку кожен з них виконував при принесенні жертви. Цей характер одгу зберігся і досі в ритуалістичних церквах. Так, дяком, що тільки допомагав священникові, а колись прислужував жерцям, носив на правому плечі “орар”, це колишній рушник, що його він подавав жерцям для обтирання рук. Священик носив подвійний “орар” (Епітрахль), бо він брав більшу участь в церемонії. Той, хто це ближче стояв до жерця, мав ще фартух (“набезарник”). Головний жерць не носив з правого боку “пальницю”. Це те що іще, як колишній камінь між, що ним заковані жерці. Крім того, священник підперезується поясом, а на руках має наруківники (поручі), шати ж перед “жертвоприношенням”, для зручності, піднімає доторги і зстібає на ряд гузників, що спеціально нашиті в ряд на верхній частині шату. Єпископ обов’язково носить “пальницю”, бо йому одночасно як первосвященникові належало правити закладати жертву. Іноді його заступав старший жерць. На голові єпископ носить “митру”.

У католицького єпископа ця “митра” нагадує високу з гострими верхом шапку чабанів, що ще недавно її носили пастихи на Волощині й навіть Кубані. Шапку цю пастихи називали “куймаром”. В руках католицького єпископа “посох” з закрученим верхом. Це чабанська герляга, якою чабан мів за ногу затримати вівцю, коли його потрібно було її взяти з отари. Єпископ “пастир”. Йому належать атрибути колишнього чабана. Православний єпископ носить “митру” круглу, яку колись носили єврейські первосвященники, а в руках у нього “посох” — палка з двома гладкими головками на верхньому кінці. Держачи в руках такий “посох”, православний єпископ ставився на круглий килямик, на якому висіли голуби. Це означало, що єпископ повинен завжди пам’ятати приказ: “Будьте кроткі, як голуби, і мудрі, як змії”. Одні католицького єпископа нагадує колишній пастих, а митри і посох православного єпископа взяти — перша з єврейського

побуту, а другий з єгипетського, де гладку уважали за священну тварину. Католицьке духовенство зберігло білий одяг колишніх римських жерців.

Патохці кадиляки, ладан, смирно, ситніки, вино і єлей все це християнська церква запозичила з далекого Сходу, від єгиптян, жидів, греків і римлян. Навіть храми християни будували на зразок колишніх поганських храмів, з колонами трьох стилів, капітеллю, фронтоном. У католиків зберігся статуї святих на зразок колишніх римських статуї борів. У православних статуї нема, бо греки уперто боролися проти залишків поганського культу в церквах і один час намагалися знищити в своїх храмах навіть ікон (“іконоборство”).

Від редакції

Людей, шукаючи пізнання Бога, виторювали собі різні релігії. Оскільки людський розум був затенений гріхом, ці пошукування не змогли виторити правдивого знання Бога і його волі. Люди виторювали собі релігії, малюючи Бога на свою власну подобу або на зразок того, що вони бачили в природі. Отже, всі релігії завжди втрачають дослідники антропоморфічно уявою про Бога. Часто перед вами та людина, але у світовому масштабі з усіма вадами людської природи. Стаття М. С. слушно описує повстання і розвій таких релігій.

Зовсім інша є дорога спасіння. Бог, бачивши повну безрадісність людини в пошуванні релігійної правди, відкрив себе, свою волю і свій характер, припливши на землю в тілі в Христі Ісусі. Це не якийсь еволюційний розвиток і пошукування затемненого гріхом людського розуму, як було в релігіях світу, в раптове, несподіване і цілком незнане людям відкриття Правди Божої.

Тепер це відкриття Правди Божої для перехожих і розповсюдження було доручено людям. Дуже часто, як це ми бачимо в ритуалістичних церквах, люди змішали одвічну Правду з своїми релігійними виторками, протс, чатаючи цю статтю, просимо пам’ятати, що “Почасту і всякого промовляючого злавна Бог до батьків через пророків, в останні ці дні глаголаю до нас через Сина, которого настанови наслідники описує повстання і розвій таких релігій.”

THE CHRISTMAS LIGHT

By May Hall Thompson

The storm broke after Whit had been on the trail for two hours. He had tried desperately to beat it but had failed.

“I hope it's not one of our bad storms,” he muttered to himself.

Whit knew how bad such storms could be when earth and sky were churned to a white, smothering chaos.

So he plodded on. The 16-year-old boy with the blond wavy hair and bright blue eyes looked like a giant cocoon in furs and parka. His sled was loaded with Christmas cheer for the Mission at Bethal, and on his feet were snowshoes.

Already the winter night of the Arctic had set in — a strange, mystic period lighted by the moon, the stars, and the violet streamers of the aurora borealis or northern lights. Moons must pass before the sun would rise again through the Arctic haze. Yet it was not too bad when there were no storms.

“Wish I could have had dogs for the sleds,” he thought, “instead of having to pull it myself. But the men and boys had to go hunting and needed their dogs. Too bad food is scarce in the Eskimo village this year. Even this Christmas treat will help if I can only get it there.”

He strained through the bleak whiteness while icy flakes swirled. His leg muscles began to ache but he dared not stop. He must press on while he could still find the trail. He must get to the Mission, which was headed by his uncle, the Reverend Hastings, if at all possible.

The thought of helping the natives gave the young boy strength. He remembered, too, the special present which had come for them from mission headquarters. He smiled in spite of the storm, and then ducked his head lower to protect his face, as he thought of their enthusiasm for the white man's gadgets.

He remembered how Nupun, one of the Eskimo boys about the same age as Whit, and a few of the men, had put electric light fixtures in the church. And when no light came they were puzzled and disappointed. Whit had told them they had to have a dynamo.

His uncle had said, “I hope they are taking to our religion, too. They seem to, and I pray that they understand.”

“I hope they do, too,” Whit had replied.

Now the thought of all this gave renewed strength to the white boy

who had picked up mail and presents and supplies at the trading post at Narvu. But soon the trail was obliterated.

Then suddenly as the temperature plummeted downward, colder and colder, the storm ceased. Whit knew the general direction in which he must go and plodded on. The cold was deadening by the time he reached Goose Lake. From all around the white-glazed wilderness came sharp reports as from a gun as the atmosphere snapped and cracked with the cold.

Then suddenly through the sharp cold air, he thought he heard a whistle. He answered back and in a few minutes Nupun, a young native boy, appeared before him like a furry bear. Never in all his life was Whit so glad to see anyone. Nupun instinctively knew the trail and how to get through in the easiest manner.

“I come to help you,” he announced. “Come back from the hunt. We get many ptarmigan.”

He motioned for Whit to get on the sled but Whit would not. He could walk, he said, though his steps showed how weary and aching he was. Furthermore, his eyes were almost swollen shut and it was difficult for him to see. But he plodded on behind while Nupun relieved him of his Christmas burden.

Suddenly Whit gave a hoarse cry as he felt the earth slipping beneath him. Down he shot like a rocket with the avalanche of snow over the walls of a precipice. For a moment he was stunned as he lay under a cloud of snow; then realization came upon him, he tried to get up. But he could not. With horror he realized that his legs were pinned under him. They were caught under a log.

Far above he saw Nupun peering down at him, his black beady eyes shining like living coals. Nupun was already letting down a rope for Whit.

With panic in his heart Whit looked up at the dark face. Would Nupun help him when he learned what had happened? Would he brave the dangers of sliding down a precipice whose icy walls would be almost impossible to scale again? Whit knew that the native would risk almost any danger for food but that was the law of self-preservation working within him. Would he consider it worth while to risk his own life now?

Whit called up to him: “My

(Continued on p. 8)

THE CHRISTMAS LIGHT

(Continued from p. 7.)

feet are caught; I can't get up." He hid to yell loudly and repeat several times before Nup-su could understand. Then Nup-su only looked at him blankly for a minute before suddenly disappearing, leaving Whit alone.

Alone! Whit started shoveling away the snow with his hands. He tried to wriggle his feet but could not. However, he could move his toes some what and rejoiced in that. His feet were not injured badly, only caught.

As he worked furiously, he had time to think. At first only resentment filled his chest. Resentment against Nup-su. No decent white man would let a fellow companion freeze while he went off. Perhaps no decent native would either. Maybe Nup-su was the exception. Whit dared hope so. Yet he knew that his uncle regarded Nup-su as one of his most trustworthy boys. No perhaps none of them were worth the effort and money being expended on them.

But no. He mustn't feel that way. Not even if death took him. He himself must be true to Christian principles. It was then he realized that Nup-su, though he had slid down after him, could not have got him up over the precipice again. Whit's bitterness gradually left him. It was no use risking Nup-su's life, he reasoned, on a hopeless task, and maybe the boy could bring back help in time.

As Whit's brain worked, so worked his hands. He kept shoveling the snow away from around the log. As long as he worked he could keep from freezing. As long as he worked he also felt hope surging within him. Yet deep down he knew it was a hopeless task. He could see the log now and it was a large one holding both feet securely. Whit had struck it in his fall and it, in turn, had then rolled over on his feet.

Whit now took his pocket knife and started chiseling the log. His feet were numb now and no longer could he wriggle his toes. But he had to keep working. It would keep him from freezing. He found some pemmican in his pocket and ate it greedily. It would give him strength to carry on. Yet as he looked up at the snow walls around him, he wondered if by some miracle he could ever get out of the ice canyon in which he was trapped.

Nothing daunted, however, he kept on, and the hours passed. But finally he could move no more, complete exhaustion having overcome him. He fought drowsiness like a wild animal fighting an

enemy, but clouds of darkness floated over him again and again. Whit prayed then for power and strength and faith.

Was that the howl of a wolf that he heard? Or were his senses deceiving him? No, it came again and again. But it was not the howl of a wolf. It was the call of a human voice.

A human voice down here! It seemed incredible. But it was true. And waves of joy and thanksgiving swept over Whit, giving him another spur of energy.

And then he cried aloud, "Nup-su! Nup-su!" For there stood the Eskimo youth looking down at him, admiration showing in his usually stolid face when he noticed that the white boy had kept himself alive.

"I find way out of here long ago. Not so much hard climb. I come around that long way to get you."

Nup-su had not deserted him after all. Whit's gratefulness knew no bounds.

Unceremoniously, Nup-su piled Whit upon the sled, which he had unpacked and brought with him, and the two started off. Whit was still conscious when they climbed up out of the canyon — the long, round-about way the native had come.

Once on top, the native had built a fire, warmed some food which Whit had in his pack, took off Whit's boots, and dressed the injured feet quickly. Then he repacked the sled so that Whit would have room along with the load, and once again started off, drawing the sled.

Though Whit dozed some, he was conscious of the movement of the sled and noticed the long strides Nup-su was taking in spite of his snowshoes. On and on through the northern night lighted by the aurora borealis they traveled. At last the settlement came into sight — the native huts and the mission buildings.

Later, Whit's injured and half-frozen feet did not keep him from helping install the dynamo and hook up the lights which the native men had once put in. For the surprise present to these people was the dynamo. Whit showed them how the dead lights finally received power from the great force back of them.

Their simple faces were filled with amazement, then wreathed in smiles as the lights glowed brightly. And Whit noticed that Nup-su's face had become as bright as the new light itself. Whit was amazed at the transformation that was taking place on the native boy's countenance. Could it be

HEALTH FOR EVERY DAY

by Dr. Helen MacMufey, C.B.E.

In autumn and winter, when we get less sun, less fresh air, less fruit and fresh vegetables and less exercise in the open air, we have to take better care of ourselves.

Farming is much improved since Grandfather's time. He never heard of the virus diseases of the potato. He used to say that the seed of Early Rose potatoes had "run out," and he was right.

Perhaps you never heard of Early Rose Potatoes. They perished very likely from a virus disease. Now, at the Guelph Agricultural College and elsewhere, virus diseases of vegetables, especially the potato, are carefully studied. The virus diseases of the tobacco plant are very important to us in some parts of Canada.

Improvements in farming are equalled by improvements in Medical work. It is not only the potato that suffers from virus diseases. People suffer from them too.

Germs and Viruses

It seemed strange that for a long time nobody could find the germ that causes measles. We have known since 1882 about the germ that causes Tuberculosis. Koch discovered it in 1882. And the germ that causes Diphtheria was discovered in 1883.

There were plenty of cases of measles every year but nobody could find the germ that causes measles. Why not? Because measles is not caused by a germ. It is caused by a virus. No is

that having electric lights in the church would bring that much happiness to him?

And then Nup-su struggled for words. "I understand now. This is like the light Reverend Hastings tells us about. God is the great power: we are the lights."

"That's right, Nup-su," replied Whit enthusiastically. "And we cannot shine without the Great Power — God who came as the Light of the world in Christ Jesus. And you love Christ, Nup-su. You showed that by your action on the trail."

Nup-su smiled broadly and the natives nodded their heads in sudden understanding.

Whit went on. "The Christmas trail is really the Christian trail and should be used every day of the year. And the Christmas light should shine the whole year, too — forever."

(The Instructor)

small-pox. So is infantile paralysis. Measles and small-pox and infantile paralysis are all caused by viruses. So is influenza. And Colds are caused by a virus that may be a good deal like the virus that causes influenza. A virus that causes influenza was discovered in 1933 by Smith, Andrews and Laidlaw, three Research Workers of the Medical Research Council.

The virus was found to be the cause of influenza in many countries in different parts of the world. But in 1939 there were epidemics which were not caused by the virus found in 1933.

Size

A virus is something like a germ but viruses differ from germs in three important ways. A germ is very small. You cannot see it at all except of a microscope. But a virus is much smaller than a germ.

Food

A germ is very easy to feed. Germs can live on any food that we human beings live on. Milk suits them perfectly. They grow and flourish and increase in milk with almost unbelievable rapidity. But a virus will not live anywhere or on anything except inside a living cell.

Shape

A germ always has some kind of shape. The germ that causes tuberculosis looks like a little bit of thread when you look at it under a microscope. The germ that causes pneumonia is like a little ball. It has a cover or capsule over it and generally appears in pairs. But a virus has no special shape, any more than a cloud has. If you look at a virus with a microscope you can tell where the virus begins and ends and that is all you can say about its shape.

The first virus ever discovered was found by a Russian research worker in 1892. That was the virus which causes the mosaic disease of the tobacco plant. By 1939 there were 363 viruses discovered in plants. There are 35 virus diseases of human beings. Birds and fish also have virus diseases.

87½ МІЛІАРДІВ

—Міністерство торгівлі опублікувало відомості про допомогу США нашим державам. Ця допомога з 1940 р. по 1961 р., тобто за 12 років, становить 87½ мільярдів. Характерно, що СРСР, який одержав понад 11 мільярдів, досі ще не щента не повернув.